

شروقه كرنه كا كورت بو مه نظوما

سَلَّمَ الْوُصُولَ إِلَى عِلْمِ الْأُصُولِ
فِي تَوْجِيدِ اللَّهِ وَاتِّبَاعِ الرَّسُولِ ﷺ

زانايي مه زن

حافظ بن احمد حكمي (رحمه الله)

شروقه كرن

شيقان شيخه ميرى

مزگهفت

www.mzgaft.com

ناشن پهرتووکن: شروفه کرنه کا کورت بؤ مه نظوما (سَلَّمَ الْوُصُولَ إِلَى عِلْمِ
الْأُصُولِ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ وَاتِّبَاعِ الرَّسُولِ ﷺ)

نقیسین: حافظ بن احمد حکمی (رحمه الله)

شروفه کرن و وهرگیپران: شیقان شیخه میری

دیزاینا ناقهرووکن و بهرگن: پهرجان عبدالله

ژ بهرهمین: سایتی مزگه فت

چاپا: ئیکئ 1445 مش 2023 ز

شروقه كرنهكا كورت بو مه نظوما
(سَلِّمِ الْوُصُولِ إِلَى عِلْمِ الْأُصُولِ فِي تَوْحِيدِ
اللَّهِ وَاتِّبَاعِ الرَّسُولِ ﷺ)

نقليسین

الشیخ حَافِظُ بِنِ أَحْمَدَ الْحَكَمِيِّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)

شروقه كرن

شیخان شیخه میری

مزگفت

www.mzgaft.com

پیشہ کی

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْقَائِلِ: (وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ) [الذاريات:
56]، والقَائِلِ: (وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ) [الأنبياء: 25].

واشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، واشْهَدُ
أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ الْمَبْعُوثُ إِلَى النَّاسِ أَجْمَعِينَ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

أَمَّا بَعْدُ:

بیگومانہ کو شروع کرن و خواندنا بیروباوہرین ئیسلامی بین دروست
وبانگہ وازیکن بوئوئی ژ تہ کوؤزترین پیدھیانہ، چونکی تہ وریکے بو نیاسینا
خوداین مہزن، وئہ فہ ئیکہم ئہرکہ ل سہر بہندہی، وہر ژبہر فی چہندی
پیغہمبہرین ہاتینہ ہنارتن، وپہرتووکیں عہسمانی بین ہاتینہ خواری، و ب
ئہ گہری فی بیروباوہری خہلک یی بوویہ دوو بہش: بہختہوہر، بہختہرش،
وبہحہشت و جہنہم بین ژبہر وی ہاتینہ چیکن.

فیجا ژبہر ہندی یا فہرہ پویتہ پی بہیتہ دان، نہخاسمہ دەمی حہقی
ونہحہقی تییکہل دبیت وبہرزہ دبیت ل بہر موسلمانا.

و زانایین ئوممه تی و پیشه وایین سوننه تی گه له ک گرنگی و پویته پیدان
 بی دایه عه قیدا دروست یا کو خودی ژمه دخوازیت، و پیغه مبهری صلی الله
 علیه وسلم بو مه گوئی، و قان زانا و پیشه وایان په رتووک ل سهر داناین ژ
 وان ژی به رفره هی ویا ب کورتی و په خشان و هوزان و ب گو تار و کورته نامه.

ژ وان ژی زانایین مه زن (حافظ حکمی) خودی دلوفانیی پښ ببه ت نه ف
 مه نظومه د بواری بیرو باوهر و دویچوونا پیغه مبهری دا صلی الله علیه
 وسلم پښ نقیسی، و ههر وی بخو ب به رفره هی شروقه کریه ب نا ئی (معارج
 القبول بشرح سلم الوصول الی علم الاصول فی التوحید و اتباع الرسول
 صلی الله علیه وسلم) کو دکه فیته د دوو بهرگاندا، و ههر دیسان گه له ک ژ
 زانایان شروقه کریه و په یقین وی ژیکفه کرینه و در وگه وهه رین وی ژ
 ده ر ئی خستینه.

قیجا ژ بهر گرنگیا ئی مه نظوم و نه بوونا چ شروقه کرنی و ب زمان
 کوردی و ژ بهر پید قیاتیا مه ژ بو ئی عه قیدئ و بهرنیاسیا ئی عه قیدئ ل نک
 نه هلی سوننه تی ب پاقرییا نافه روکا وی، و سقکیا په یقین وی، و قه گریا
 بابه تی و وی بو گشت موسلمانان، و من ژ خودی خواست کو هاریکاریا من
 بکه ت ل سهر کورته شروقه کرنی ل سهر ئی مه تی و رونکرنا به ی تی ئی
 فه هینوکی، و ئینانا هنده ک به لگه و گو تی ئی مه زنه زانایان وه ک دیده قان ل

سه ر قان به يتان، دا کو دريژ نه بيت و بابه تين وى تيبگه هين و ل هزرا مه بيت.

رامانا ناڅى كتيبى:

رامانا سلم الوصول، (سلم) ئانكو پيسترک، (الوصول) ئانكو گه هاندىن ئانكو پيسترکا گه هاندىن بؤ (علم الأصول) ئانكو زانستى بنه مایان (عقيدى) ئانكو ناڅى وى ديبته (پيسترکا گه هاندىن بؤ زانستى بنه مایان، (في توحيد الله و اتباع الرسول) د ئيكدانانا خودى و ديقچوونا پيغه مبهرى دا صلى الله عليه وسلم).

ئانكو: ب خواندىن و تيبگه هشتنا مه رهم و بابه تين څى فه هينوكن دى پله پله بلندى د تيبگه هشتن وب ده سته ئينانا زانستى بنه مایين بيروباوه راندا.

وکارى من دڅى شروقه کرنى دا دى بڅى رهنگى لخواړى بيت:

- ئينانا به يتى ودياركرنا رامانا وى.
- وړونكرن ل سه ر څى به يتى.
- وئینانا به لگه و گروهه يان ژ قورئان و سوننه تى.
- و ئینانا گوتنيت زانايان هندهک جارال دور وى سوحبه تى.

ويېگومان ئەڤه مه وهك وانه بۆ قوتابيان گۆتبوون كو د (18) ده‌رساندا مه ب دوماهي ئينابوو، هه‌ر چه‌فتي مه ئيک دگۆت.

وژدل سوپاسيا وان خوشك وبراين دکه‌م يئن دگهل من ماندي بووين د به‌رهه‌ڤکرنا ئي په‌رتوکی دا کو ژده‌نگي هه‌مي ڤالاکرين وکرينه نقيسين، وريک ئيخستين وديزاین کرين، خودي خيرا هه‌ميان بنقيست.

ڤيچا کاري مرؤڤان دي هه‌ر خه‌له‌تي تيڤدا هه‌بن و ژ خودي دخوازم ل من ببوريت بۆ هه‌ر کي‌ماسيه‌کي، وتمامي وبي کي‌ماسي ب تني بۆ په‌رتوکا خودي يه.

وَأَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ عَمَلَنَا خَالِصًا لَوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَيَنْفَعَهُ بِهِ الْمُسْلِمِينَ.

(سەنەدا من بۆ قس مەنظومى)

هەمى حەمد بۆ خودى بن كۆ ئەف كەرەمە دگەل من كرى وړپوايه تا ئى
مەنظومى ب پرزىقى من كرى، وئەز ئى مەنظومى ژ گەلەك زانايان قە دگىپر ب
(سەماع) ژوان ژى:

1- شىخ على بن احمد الحدادى وئەو ژ كىسئ على بن قاسم الفيفى، و
على الپهكلى، وەهردوو ژ كىسئ نقيسەرى مەنظومى حافظ حكيمى رحمە اللہ
وشىخ على ئىجازە ب مەتن و شەرھا وئى معارج القبول داىە مە.

2- و ژ شىخ عبداللہ العقيل وگۆت من پيت پيت يا خواندى بۆ شىخ على
بن قاسم الفيفى، و على الپهكلى، وەهردوو ژ كىسئ نقيسەرى مەنظومى
حافظ حكيمى رحمە اللہ.

3- و شىخ و دكتورى هئژا محمد بن فاروق بن محمد الحنبلى، وئەو ژ
عبدالعزيز الوشاح، على بن قاسم الفيفى، على الپهكلى، احمد بشير معافا
الضمدي، عبداللہ حسن حكيمى، محمد بن عبداللہ الشجاع آبادى.

4- و ژ شىخ احمد بن عبدالرزاق العنقري، وئەو ژ عبدالعزیز بن
اسماعيل الوشاح اليماني، و على بن قاسم الفيفى المكي، و على الپهكلى،
احمد بشير معافا الضمدي، وەهەر چوار ژ نقيسەرى مەنظومى حافظ
حكيمى رحمە اللہ وەردگيپرن.

5- و ژ شیخ ابو عبدالله لیث بن عبدالواحد الحسني الحیالی، وئه و ژ عبدالعزیز بن اسماعیل الوشاح الیمانی، وئه و ژ نقیسه ری مه نظومی حافظ حکمی.

6- وئه ز ب سه نه ده کا بلند فه دگیرم کو من هه می د دوو جارین ژیکجودا دا ژ شیخی قازی دانعه مر: احمد بشیر معافا گو هلیبویه و ئه وی ب ده شی خو گو ت: نه ز ژ نقیسه ری مه نظومی حافظ حکمی رحمه الله و هردگیرم و شی چه ندی ب تنی ئیک فه گیر دناقبه را من و شیخی دایه.

7- و شیخی قازی زین العابدین بن حسین عبدالله الدمشقی، و شیخ دکتور سعید جمعه عبدالعال، و ژ هنده ک شیخین دیتر ژی، خودی وان بیاریت.

كورتیهك ژ ژینه نیگارا

شیخی پر بها حافظ حکمی خودی دلو فانی پی بهت

ناثی وی:

نه و شیخی خودان قه دره و زانای و مه زن: حافظ کوری نه حمه دی کوری
عه لی حه که میه، و حه که می پالدانه بو بنه مالا وی یا بناف و دهنگ.

ژدایک بوون:

شیخ ل 24 رهمه زانا سالا 1342 مشه ختی ل گوندی (السلام) کو دکه فیته
باشووری پروژه ه لاتا باژیری جازان ژ دایک بوویه.

داخواز کرنا زانی:

شیخ وه کی هه می زارو کین ده فیری هه ر ژ بچویکاتیا خو دهست ب
خواندنا علی شهرعی کر، ودهست ب خواندن و ژبه رکنا قورنای و
زانستین وی کر، هه تا باش فیرووی، وهندهک متون ژی ژبه ر کرن د بیاقین
جودا دا.

و خودای مه زن که رهم دگه ل شیخی کربو ب بیردانکه کا بهیز،
وتیگه هشتنه کا باش، ودهستخه ته کی جوان ب پینوسی.

و شیخ خودان بیروباوهرین پاقر بوو، ودویچوونا قورئانی و سوننه تی
دکر ب تیگه هشتنا پیشین نوممه تی.

و هیشتا شیخ گه نج بوو به ریخو دا (منطقة الجنوب) نک ئیمامی مه زن
وزانای خودی ناس، وگازیکه ری ریکا خودی ب گوئن و کریار ب زانین وعه قل
شیخ (عبدالله محمد القرعاوی) وگه له ک مفاژی وهرگرت.

و ل سالا 1360 مشه ختی دهیک و بابین شیخی مرن، فیجا وی زی هه می
وه ختی خو دا علمئ شهرعی، هه ر وه کی نه و د میمیا خودا دیثیت:

يا طَالِبَ الْعِلْمِ لَا تَبْغِي بِهِ بَدَلًا ﴿١﴾ فَقَدْ ظَفَرْتَ وَرَبِّ اللّٰوْحِ وَالْقَلَمِ
وَقَدِّسِ الْعِلْمَ وَاغْرِفْ قَدْرَ حُرْمَتِهِ ﴿٢﴾ فِي الْقَوْلِ وَالْفِعْلِ وَالْآدَابِ فَالْتَزِمِ
وَاجْهَدْ بِعَزْمٍ قَوِيٍّ لَا انْتِنَاءَ لَهُ ﴿٣﴾ لَوْ يَعْلَمُ الْمَرْءُ قَدْرَ الْعِلْمِ لَمْ يَنْمِ.

به رهه مین وی:

شیخی گه له ک په رتووکیڼ گرنګ یڼ هه ین و بتایبه تی د بوری
بیروباوهراندا ژوان ژی:

1- سلم الوصول وشه رها وی معارج القبول.

2- شرح الاسماء الحسنی.

3- الجوهرة الفريدة.

4- مفتاح دار السلام بتحقیق شهادة الاسلام.

5- 200 سؤال و جواب فی العقيدة، وگه له کیڼ دی.

و ل سالا 1362 مشه ختی سهیدای وی و خه زیږی وی شیخ عبدالله
القرعاوی داخواز ژیکر کو مه نظومه کی ب فه هینیت ل دور بابته تی
بیروباوهر و ته و حیدئ، نه فه پستی هندی هاتی ده می شیخی وی دیتی کو
شیخ حافظ حکمی په رتووکیټ سه له فا خواندین وتیگه هشتی، رابوو نه ف
مه نظوما (سلم الوصول) فه هاند.

وهنگی ژیی وی ژ 20 سالیڼ دهرباز نه ببوو.

و ب راستی شیخ و زانایڼ سه رده می وی گه له ک بقی فه هینوکی سه رسام
بوون، وژوان ژی شیخی مه زن و زانایڼ پایه بهرز و موفتیڼ شاهنشوینا

سعودی شیخ محمد بن ابراهیم آل الشیخ، وهنگی فهرمان دا کو بهیته چاپکرن.

وههروهسا شیخی وی قهراوی ژی گوئی: بو ههقال و قوتابیین خو شروفه بکه.

مرنا وی:

شیخ ل مه که ها پیروز ل روژا شه مبیئ 18.12.1377 مشه ختی پشتی نه خوش کهفتی چوو بهردلوقانیا خودی مهزن، وهه ر ل ویری هاته فه شارتن، وهنگی ژین شیخی ب تنی 37 سال بوون یان کیتر.

چنکی ل میژوویا زاینی شیخ ل 28.4.1928 ز ژ دایک بوو و ل 6.2.1958 چوو بهر دلوقانیا خودی.

خودی دلوقانی پی ببهت وجهی ووی بکه ته جیرانی پیغه مبهری خو ﷺ ل به حه شتی.

ممتنا (سَلَّمَ الْوُصُولَ إِلَى عِلْمِ الْأُصُولِ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ وَاتِّبَاعِ الرَّسُولِ ﷺ)

- 1- أبدأ بِاسْمِ اللَّهِ مُسْتَعِينًا ❧ رَاضٍ بِهِ مُدْبِرًا مُعِينًا
- 2- وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا هَدَانَا ❧ إِلَى سَبِيلِ الْحَقِّ وَاجْتَبَانَا
- 3- أَحْمَدُهُ سُبْحَانَهُ وَأَشْكُرُهُ ❧ وَمِنْ مَسَاوِي عَمَلِي أَسْتَغْفِرُهُ
- 4- وَأَسْتَعِينُهُ عَلَى نَيْلِ الرِّضَا ❧ وَأَسْتَمِدُّ لُطْفَهُ فِيمَا قَضَى
- 5- وَبَعْدُ إِنِّي بِالْيَقِينِ أَشْهَدُ ❧ شَهَادَةَ الْإِخْلَاصِ أَلَّا يُعْبَدُ
- 6- بِالْحَقِّ مَالُوهُ سِوَى الرَّحْمَنِ ❧ مَنْ جَلَّ عَنْ عَيْبٍ وَعَنْ نُقْصَانٍ
- 7- وَأَنَّ خَيْرَ خَلْقِهِ مُحَمَّدًا ❧ مَنْ جَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى
- 8- رَسُولَهُ إِلَى جَمِيعِ الْخَلْقِ ❧ بِالنُّورِ وَالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
- 9- صَلَّى عَلَيْهِ رَبُّنَا وَمَجَّدَا ❧ وَالْآلِ وَالصَّحْبِ دَوَامًا سَرْمَدًا
- 10- وَبَعْدُ هَذَا النِّظْمُ فِي الْأُصُولِ ❧ لِمَنْ أَرَادَ مِنْهَجَ الرَّسُولِ
- 11- سَأَلْنِي إِيَّاهُ مَنْ لَا بُدَّ لِي ❧ مِنْ امْتِثَالِ سُؤْلِهِ الْمُمْتَثِلِ
- 12- فَقَلْتُ مَعَ عَجْزِي وَمَعَ إِشْفَاقِي ❧ مُعْتَمِدًا عَلَى الْقَدِيرِ الْبَاقِي:

**((مقدمة تعرف العبد بما خلق له وبأول ما فرض الله تعالى عليه
وبما أخذ الله عليه به الميثاق في ظهر أبيه آدم عليه السلام
وبما هو صائر إليه))**

- 13- اعْلَمَ بِأَنَّ اللَّهَ جَلَّ وَعَلَا ❧ لم يترك الخلق سُدىً وهملاً
- 14- بَلْ خَلَقَ الْخَلْقَ لِيَعْبُدُوهُ ❧ وبالإلهية يُفردوه
- 15- أَخْرَجَ فِيمَا قَدْ مَضَى مِنْ ظَهْرِ ❧ آدَمَ ذَرِيَّتَهُ كَالدَّرِّ
- 16- وَأَخَذَ الْعَهْدَ عَلَيْهِمْ أَنَّهُ ❧ لا رَّبَّ معبودٌ بحق غيره
- 17- وَبَعَدَ هَذَا رُسُلُهُ قَدْ أَرْسَلَا ❧ لَهُمْ وبالْحَقِّ الْكِتَابَ أَنْزَلَا
- 18- لِكَيْ -بِذَا الْعَهْدِ- يُذَكِّرُوهُمْ ❧ وَيُنذِرُوهُمْ وَيُبَشِّرُوهُمْ
- 19- كَيْ لَا يَكُونَ حُجَّةً لِلنَّاسِ بَلْ ❧ لِلَّهِ أَعْلَى حُجَّةٍ عَزَّ وَجَلَّ
- 20- فَمَنْ يُصَدِّقُهُمْ بِلا شِقَاقِ ❧ فَقَدْ وَفَى بِذَلِكَ الْمِيثَاقِ
- 21- وَذَلِكَ نَاجٍ مِنَ عَذَابِ النَّارِ ❧ وَذَلِكَ الْوَارِثُ عُقْبَى الدَّارِ
- 22- وَمَنْ بِهِمْ وَبِالْكِتَابِ كَذَّبَا ❧ وَلَا زَمَ الْإِعْرَاضَ عَنْهُ وَالْإِبَابَا
- 23- فَذَلِكَ نَاقِضٌ كِلَا الْعَهْدَيْنِ ❧ مُسْتَوْجِبٌ لِلْخِزْيِ فِي الدَّارَيْنِ

((فصل في كون التوحيد ينقسم إلى نوعين وبيان النوع الأول))

(وهو توحيد المعرفة والإثبات))

- 24- أول واجبٍ على العبيد ﴿﴾ معرفةُ الرحمنِ بالتوحيدِ
- 25- إذْ هُوَ مِنْ كُلِّ الْأَمْرِ أَكْثَمُ ﴿﴾ وَهُوَ نَوْعَانِ أَيَا مَنْ يَفْهَمُ
- 26- إِبْطَاتُ ذَاتِ الرَّبِّ جَلَّ وَعَلَا ﴿﴾ أَسْمَائِهِ الْحَسَنَى صِفَاتِهِ الْعُلَى
- 27- وَأَنَّهُ الرَّبُّ الْجَلِيلُ الْأَكْبَرُ ﴿﴾ الْخَالِقُ الْبَارِئُ وَالْمُصَوِّرُ
- 28- بَارِي الْبَرَايَا مُنْشِئُ الْخَلَائِقِ ﴿﴾ مُبْدِعُهُمْ بِلَا مِثَالٍ سَابِقِ
- 29- الْأَوَّلُ الْمُبْدِي بِلَا ابْتِدَاءٍ ﴿﴾ الْآخِرُ الْبَاقِي بِلَا انْتِهَاءٍ
- 30- الْأَحَدُ الْقَرْدُ الْقَدِيرُ الْأَزَلِيُّ ﴿﴾ الصَّمَدُ الْبَرُّ الْمُهَيْمِنُ الْعَلِيُّ
- 31- عَلَوِّ قَهْرٍ وَعَلَوِّ الشَّانِ ﴿﴾ جَلِّ عَنِ الْأَضْدَادِ وَالْأَعْوَانِ
- 32- كَذَا لَهُ الْعُلُوُّ وَالْفَوْقِيَّةُ ﴿﴾ عَلَى عِبَادِهِ بِلَا كَيْفِيَّةٍ
- 33- وَمَعَ ذَا مُطَّلِعٍ إِلَيْهِمْ ﴿﴾ بِعِلْمِهِ مُهَيْمِنٌ عَلَيْهِمْ
- 34- وَذَكَرَهُ لِلْقُرْبِ وَالْمَعِيَّةِ ﴿﴾ لَمْ يَنْفِ لِلْعُلُوِّ وَالْفَوْقِيَّةِ
- 35- فَإِنَّهُ الْعَلِيُّ فِي دُنُوهِ ﴿﴾ وَهُوَ الْقَرِيبُ جَلِّ فِي عُلُوهِ
- 36- حَيٌّ وَقِيَوْمٌ فَلَا يَنَامُ ﴿﴾ وَجَلَّ أَنْ يُشَبَّهَهُ الْأَنَامُ

- 37- لا تَبْلُغُ الْأَوْهَامُ كُنْهَ ذَاتِهِ ❀ وَلَا يُكَيِّفُ الْحِجَابَ صِفَاتِهِ
- 38- بَاقٍ فَلَا يَفْنَى وَلَا يَبِيدُ ❀ وَلَا يَكُونُ غَيْرُ مَا يُرِيدُ
- 39- مُنْفَرِدٌ بِالْخَلْقِ وَالْإِرَادَةِ ❀ وَحَاكِمٌ جَلَّ بِمَا أَرَادَهُ
- 40- فَمَنْ يَشَأُ وَقَّعَهُ بِفَضْلِهِ ❀ وَمَنْ يَشَأُ أَضَلَّهُ بِعَدْلِهِ
- 41- فَمِنْهُمْ الشَّقِيُّ وَالسَّعِيدُ ❀ وَذَا مُقَرَّبٌ وَذَا طَرِيدٌ
- 42- لِحِكْمَةٍ بِالْغَةِ قَضَاهَا ❀ يَسْتَوْجِبُ الْحَمْدَ عَلَى اقْتِضَائِهَا
- 43- وَهُوَ الَّذِي يَرَى دَبِيبَ الذَّرِّ ❀ فِي الظُّلُمَاتِ فَوْقَ صُمِّ الصَّخْرِ
- 44- وَسَامِعٌ لِلجَهْرِ وَالْإِخْفَاتِ ❀ بِسَمْعِهِ الْوَاسِعِ لِلْأَصْوَاتِ
- 45- وَعِلْمُهُ بِمَا بَدَأَ وَمَا خَفِيَ ❀ أَحَاطَ عِلْمًا بِالْجَلِيِّ وَالْخَفِيِّ
- 46- وَهُوَ الْغَنِيُّ بِذَاتِهِ سُبْحَانَهُ ❀ جَلَّ ثَنَاؤُهُ تَعَالَى شَأْنُهُ
- 47- وَكُلُّ شَيْءٍ رِزْقُهُ عَلَيْهِ ❀ وَكَلْنَا مُفْتَقِرًا إِلَيْهِ
- 48- كَلَّمَ مُوسَى عَبْدَهُ تَكْلِيمًا ❀ وَلَمْ يَزَلْ بِخَلْقِهِ عَلِيمًا
- 49- كَلَامُهُ جَلَّ عَنِ الْإِحْصَاءِ ❀ وَالْحَضْرُ وَالنَّفَادِ وَالْفَنَاءِ
- 50- لَوْ صَارَ أَقْلَامًا جَمِيعُ الشَّجَرِ ❀ وَالْبَحْرُ يُلْقَى فِيهِ سَبْعُ أَجْرٍ
- 51- وَالْخَلْقُ تَكْتُبُهُ بِكُلِّ آيَةٍ ❀ فَتَنْتَ وَلَيْسَ الْقَوْلُ مِنْهُ فَإِنْ

- 52- والقول في كتابه المُفَصَّل ﴿﴾ بأنه كلامه المُنَزَّل
- 53- على الرسولِ المصطفى خيرِ الورى ﴿﴾ ليس بمخلوقٍ ولا بِمُفْتَرَى
- 54- يُحَفِّظُ بِالْقَلْبِ وباللِسانِ ﴿﴾ يُتلى كما يُسْمَعُ بِالْأَذَانِ
- 55- كذا بِالْأَبْصَارِ إِلَيْهِ يُنْظَرُ ﴿﴾ وبِالْأَيْدِي خَطَّهُ يُسَطَّرُ
- 56- وَكُلُّ ذِي مَخْلُوقَةٍ حَقِيقَةٌ ﴿﴾ دُونَ كَلَامِ بَارِيِ الْخَلِيقَةِ
- 57- جَلَّتْ صِفَاتُ رَبِّنا الرَّحْمَنِ ﴿﴾ عَنْ وَصْفِها بِالْخَلْقِ وَالْحِذْثَانِ
- 58- فَالْصَوْتُ وَالْأَلْحَانُ صَوْتُ الْقَارِي ﴿﴾ لَكِنَّمَا الْمَتْلُوقُ قَوْلُ الْبَارِي
- 59- ما قاله لا يَقْبَلُ التَّبْدِيلَ ﴿﴾ كَلًّا وَلَا أَصْدَقُ مِنْهُ قِيلاً
- 60- وَقَدْ رَوَى الثَّقَاتُ عَنْ خَيْرِ الْمَلَأِ ﴿﴾ أَنَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَعَلَا
- 61- فِي ثُلْثِ اللَّيْلِ الْأَخِيرِ يَنْزِلُ ﴿﴾ يَقُولُ هَلْ مِنْ تَائِبٍ فَيُقْبَلُ
- 62- هَلْ مِنْ مُسِيءٍ طَالِبٍ لِلْمَغْفَرَةِ ﴿﴾ يَجِدُ كَرِيمًا قَابِلًا لِلْمَعْدَرَةِ
- 63- يَمُنُّ بِالْخَيْرَاتِ وَالْفَضَائِلِ ﴿﴾ وَيَسْتُرُ الْعَيْبَ وَيُعْطِي السَّائِلَ
- 64- وَأَنَّهُ يَجِيءُ يَوْمَ الْفَضْلِ ﴿﴾ كَمَا يَشَاءُ لِلْقَضَاءِ الْعَدْلِ
- 65- وَأَنَّهُ يُرَى بِلاِ إِنْكَارٍ ﴿﴾ فِي جَنَّةِ الْفِرْدَوْسِ بِالْأَبْصَارِ
- 66- كُلُّ يَرَاهُ رُؤْيَا الْعِيَانِ ﴿﴾ كَمَا أَتَى فِي مُحْكَمِ الْقُرْآنِ

- 67- وفي حديثِ سيدِ الأنامِ ﷺ مِنْ غيرِ ما شكِّ ولا إبهامِ
- 68- رُؤْيَا حَقٍّ لَيْسَ يَمْتَرُونَهَا ﷺ كَالشَّمْسِ صَحْوًا لَا سَحَابَ دُونَهَا
- 69- وَخُصَّ بِالرُّؤْيَا أَوْلِيَاؤُهُ ﷺ فَضِيلَةً وَحُجْبُوا أَعْدَاؤُهُ
- 70- وَكُلُّ مَا لَهُ مِنَ الصِّفَاتِ ﷺ أَثْبَتَهَا فِي مُحْكَمِ الْآيَاتِ
- 71- أَوْ صَحَّ فِيمَا قَالَهُ الرَّسُولُ ﷺ فَحَقُّهُ التَّسْلِيمُ وَالْقَبُولُ
- 72- نُمِرْهَا صَرِيحَةً كَمَا أَتَتْ ﷺ مَعَ اعْتِقَادِنَا لِمَا لَهُ اقْتَضَتْ
- 73- مِنْ غَيْرِ تَحْرِيفٍ وَلَا تَعْطِيلٍ ﷺ وَغَيْرِ تَكْيِيفٍ وَلَا تَمَثِيلٍ
- 74- بَلْ قَوْلُنَا قَوْلُ أُمَّةٍ الْهُدَى ﷺ طُوبَى لِمَنْ يَهْدِيهِمْ قَدْ اهْتَدَى
- 75- وَسَمَّ ذَا النُّوعِ مِنَ التَّوْحِيدِ ﷺ تَوْحِيدَ إِثْبَاتِ بِلَا تَرْدِيدٍ
- 76- قَدْ أَفْصَحَ الْوَحْيُ الْمُبِينُ عَنْهُ ﷺ فَالْتَّمِسِ الْهُدَى الْمُنِيرَ مِنْهُ
- 77- لَا تَتَّبِعْ أَقْوَالَ كُلِّ مَارِدٍ ﷺ غَاوٍ مُضِلٍّ مَارِقٍ مَعَانِدٍ
- 78- فَلَيْسَ بَعْدَ رَدِّ ذَا التَّبْيَانِ ﷺ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنَ الْإِيمَانِ

((فصل في بيان النوع الثاني وهو توحيد الطلب والقصد، وهو

معنى (لا إله إلا الله))

- 79- هذا وثاني نوعي التوحيد ﴿﴾ إفراد ربِّ العرش عن نديد
- 80- أن تعبدَ اللهَ إلهاً واحداً ﴿﴾ مُعْتَرِفاً بِحَقِّهِ لَا جاحِداً
- 81- وهو الذي به الإلهُ أرسلا ﴿﴾ رُسُلُهُ يَدْعُونَ إِلَيْهِ أَوْلَا
- 82- وأنزل الكتابَ والتبَيانا ﴿﴾ مِنْ أَجْلِهِ وَفَرَّقَ الْفُرْقَانَا
- 83- وَكَلَّفَ اللَّهُ الرَّسُولَ الْمُجْتَبَى ﴿﴾ قِتَالَ مَنْ عَنْهُ تَوَلَّى وَأَب
- 84- حَتَّى يَكُونَ الدِّينُ خالِصاً لَهُ ﴿﴾ سَراً وَجَهراً دَقَّةً وَجَلَّةً
- 85- وَهَكَذَا أُمَّتُهُ قَدْ كُلفُوا ﴿﴾ بذا وَفِي نَصِّ الْكِتابِ وَصِفوا
- 86- وَقَدْ حَوَتْهُ لَفْظَةُ الشَّهادَةِ ﴿﴾ فَهِيَ سَبيلُ الْفوزِ وَالسَّعادَةِ
- 87- مَنْ قالها مَعْتَقِداً مَعناها ﴿﴾ وَكانَ عامِلاً بِمَقْتَضِها
- 88- فِي الْقَوْلِ وَالْفِعْلِ وَماتَ مُؤمِناً ﴿﴾ يُبعثُ يَوْمَ الْحَشْرِ ناجِحَ آمِناً
- 89- فَإِنَّ مَعناها الَّذِي عَلَيْهِ ﴿﴾ دَلَّتْ يَقِيناً وَهَدَّتْ إِلَيْهِ
- 90- أَنْ لَيْسَ بِالْحَقِّ إِلَهُ يُعْبَدُ ﴿﴾ إِلَّا الْإِلَهُ الْواحِدُ الْمَنفَرْدُ
- 91- بِالْخَلْقِ وَالرِّزْقِ وَبِالتَّدْبِيرِ ﴿﴾ جَلَّ عَنِ الشَّرِيكِ وَالنَّظيرِ

- 92- وبشروطٍ سبعةٍ قد قُيِّدَتْ ❧ وفي نصوص الوحي حقًا وَرَدَتْ
93- فإنه لم ينتفع قائلها ❧ بالنطق إلا حيثُ يستكملها
94- العلمُ واليقينُ والقبولُ ❧ والانقيادُ فادرٍ ما أقولُ
95- والصدقُ والإخلاصُ والمحبةُ ❧ وفقك الله لما أحبه

**((فصل في تعريف العبادة، وذكر بعض أنواعها، وأن من صرف
منها شيئاً لغير الله فقد أشرك))**

- 96- ثم العبادةُ هِيَ اسمٌ جامعٌ ❧ لكل ما يَرْضَى الإلهُ السامعُ
97- وفي الحديث مُخُّهَا الدعاءُ ❧ خوفٌ توكلُّ كذا الرجاءُ
98- ورغبةٌ ورهبةٌ خشوعٌ ❧ وخشيةٌ إنابةٌ خضوعٌ
99- والاستعاذةُ والاستعانةُ ❧ كذا استغاثتهُ به سبحانه
100- والذبحُ والنذرُ وغيرُ ذلكُ ❧ فافهم هُدَيْتَ أَوْضَحَ المسالكِ
101- وصرفُ بعضها لغيرِ اللهِ ❧ شركٌ وذاك أقبحُ المناهي

)) فصل في بيان ضد التوحيد وهو الشرك، وأنه ينقسم إلى

قسمين: أصغر وأكبر، وبيان كل منهما))

- 102- والشرك نوعانٍ فشركٌ أكبرٌ ❧ به خلودُ النارِ إذ لا يُغْفَرُ
- 103- وهو اتِّخَاذُ الْعَبْدِ غَيْرِ اللَّهِ ❧ نِدَاءً بِهِ مُسَوِّيًا مُضَاهِي
- 104- يَقْصِدُهُ عِنْدَ نَزْوِلِ الضَّرِّ ❧ لَجَلْبِ خَيْرٍ أَوْ لِدْفَعِ الشَّرِّ
- 105- أَوْ عِنْدَ أَيِّ غَرَضٍ لَا يَقْدِرُ ❧ عَلَيْهِ إِلَّا الْمَالِكُ الْمُقْتَدِرُ
- 106- مَعُ جَعَلَهُ لَذَلِكَ الْمَدْعُوَّ ❧ أَوْ الْمَعْظَمِ أَوْ الْمَرْجُوِّ
- 107- فِي الْغَيْبِ سُلْطَانًا بِهِ يَطَّلِعُ ❧ عَلَى ضَمِيرٍ مَنِ إِلَيْهِ يَفْزَعُ
- 108- وَالثَّانِي شِرْكٌ أَصْغَرُ وَهُوَ الرَّيَا ❧ فَسَّرَهُ بِهِ خِتَامُ الْأَنْبِيَاءِ
- 109- وَمِنْهُ إِقْسَامٌ بَغَيْرِ الْبَارِي ❧ كَمَا أَتَى فِي مُحْكَمِ الْأَخْبَارِ.

((فصل في بيان أمور يفعلها العامة منها ما هو شرك، ومنها ما

هو قريب منه، وبيان حكم الرقى والتمايم))

- 110- وَمَنْ يَثِقُ بَوَدْعَةٍ أَوْ نَابٍ ❧ أَوْ حَلْقَةٍ أَوْ أَعْيُنِ الذَّنَابِ
- 111- أَوْ خَيْطٍ أَوْ عُضْوٍ مِنَ النَّسْرِ ❧ أَوْ وَتَرٍ أَوْ تَرِبَةِ الْقُبُورِ
- 112- لِأَيِّ أَمْرٍ كَانِ تَعَلَّقَهُ ❧ وَكَلَّهُ اللَّهُ إِلَى مَا عَلَّقَهُ
- 113- ثُمَّ الرُّقَى مِنْ حُمْمَةٍ أَوْ عَيْنٍ ❧ فَإِنْ تَكُنْ مِنْ خَالِصِ الْوَحْيِينَ
- 114- فَذَاكَ مِنْ هَدْيِ النَّبِيِّ وَشِرْعَتِهِ ❧ وَذَاكَ لَا اخْتِلَافَ فِي سُنِّيَتِهِ
- 115- أَمَا الرُّقَى الْمَجْهُولَةُ الْمَعَانِي ❧ فَذَاكَ وَسْوَاسٌ مِنَ الشَّيْطَانِ
- 116- وَفِيهِ قَدْ جَاءَ الْحَدِيثُ أَنَّهُ ❧ شَرِكٌ بِلَا مَرِيَّةٍ فَاحْذَرْتَهُ
- 117- إِذْ كُلُّ مَنْ يَقُولُهُ لَا يَدْرِي ❧ لَعَلَّهُ يَكُونُ مُحَضَّ الكُفْرِ
- 118- أَوْ هُوَ مِنْ سِحْرِ الْيَهُودِ مُقْتَبَسٌ ❧ عَلَى الْعَوَامِ لِبَسُوهِ فَالْتَبَسَ
- 119- فَحَذَرًا ثُمَّ حَذَارٍ مِنْهُ ❧ لَا تَعْرِفِ الْحَقَّ وَتَنَأَى عَنْهُ
- 120- وَفِي التَّمَائِمِ الْمَعْلُوقَاتِ ❧ إِنْ تَكُ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ
- 121- فَالْاِخْتِلَافُ وَاقِعٌ بَيْنَ السَّلَفِ ❧ فَبَعْضُهُمْ أَجَازَهَا وَالبَعْضُ كَفَّ

122- وَإِنْ تَكُنْ مِمَّا سِوَى الْوَحِيِّنِ ﴿١٢٢﴾ فَإِنَّهَا شِرْكٌ بَغَيْرِ مَيْنٍ

123- بَلْ إِنَّهَا قَسِيمَةٌ الْأَزْلَامِ ﴿١٢٣﴾ فِي الْبَعْدِ عَنْ سِيَمَاءِ أُولَى الْإِسْلَامِ.

((فصل من الشرك فعلٌ من يتبرك بشجرة، أو حجر، أو بقعة، أو

قبر، أو نحوها، يتخذ ذلك المكان عيداً، وبيان أن الزيارة تنقسم

إلى: سنية، وبدعية، وشركية))

124- هَذَا وَمِنْ أَعْمَالِ أَهْلِ الشَّرِكِ ﴿١٢٤﴾ مِنْ غَيْرِ مَا تَرَدَّدِ أَوْ شَكِّ

125- مَا يَقْصِدُ الْجُهَّالُ مِنْ تَعْظِيمِ مَا ﴿١٢٥﴾ لَمْ يَأْذِنِ اللَّهُ بِأَنْ يُعْظَمَا

126- كَمَنْ يَلْذُ بِبِقْعَةٍ أَوْ حَجَرٍ ﴿١٢٦﴾ أَوْ قَبْرِ مَيِّتٍ أَوْ بَعْضِ الشَّجَرِ

127- مُتَّخِذًا لِذَلِكَ الْمَكَانِ ﴿١٢٧﴾ عِيدًا كَفَعَلِ عَابِدِي الْأَوْثَانِ

128- ثُمَّ الزِّيَارَةُ عَلَى أَقْسَامٍ ﴿١٢٨﴾ ثَلَاثَةٌ يَا أُمَّةَ الْإِسْلَامِ

129- فَإِنْ نَوَى الزَّائِرُ فِيمَا أَضْمَرَهُ ﴿١٢٩﴾ فِي نَفْسِهِ تَذْكَرَةً بِالْآخِرَةِ

130- ثُمَّ الدُّعَاءُ لَهُ وَلِلْأَمْوَاتِ ﴿١٣٠﴾ بِالْعَفْوِ وَالصَّفْحِ عَنِ الزَّلَاتِ

131- وَلَمْ يَكُنْ شَدَّ الرَّحَالَ نَحْوَهَا ﴿١٣١﴾ وَلَمْ يَقُلْ هُجْرًا كَقَوْلِ السُّفْهَاءِ

132- فِتْلِكَ سَنَةٌ أَتَتْ صَرِيحَةً ﴿١٣٢﴾ فِي السَّنَنِ الْمَثْبُتَةِ الصَّحِيحَةَ

- 133- أَوْ قَصَدَ الدُّعَاءَ وَالتَّوَسُّلَا ❧ بِهِمْ إِلَى الرَّحْمَنِ جَل وَعَلَا
- 134- فَبَدَعَةً مَحْدَثَةً ضَلَالَةً ❧ بَعِيدَةً عَنْ هَدْيِ ذِي الرِّسَالَةِ
- 135- وَإِنْ دَعَا الْمَقْبُورَ نَفْسَهُ فَقَدْ ❧ أَشْرَكَ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَجَحَدَ
- 136- لَنْ يَقْبَلَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ ❧ صَرَفًا وَلَا عَدْلًا فَيَعْفُو عَنْهُ
- 137- إِذْ كُلُّ ذَنْبٍ مَوْشَكُ الْغُفْرَانِ ❧ إِلَّا اتَّخَذَ النَّدَى لِلرَّحْمَنِ.

((فصل في بيان ما وقع فيه العامة اليوم، وما يفعلونه عند

القبور، وما يرتكبونه من الشرك الصريح والغلو المفرط في

الأموات))

- 138- وَمَنْ عَلَى الْقَبْرِ سِرَاجًا أَوْ قَدَا ❧ أَوْ ابْتَنَى عَلَى الضَّرِيحِ مَسْجِدًا
- 139- فَإِنَّهُ مُجَدِّدٌ جِهَارًا ❧ لِسَنَنِ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى
- 140- كَمَ حَدَّرَ الْمُخْتَارُ عَنْ ذَا وَلَعَنَ ❧ فَاعِلُهُ كَمَا رَوَى أَهْلُ السُّنَنِ
- 141- بَلْ قَدْ نَهَى عَنِ ارْتِفَاعِ الْقَبْرِ ❧ وَأَنْ يُزَادَ فِيهِ فَوْقَ الشَّيْرِ
- 142- وَكُلُّ قَبْرِ مُشْرِفٍ فَقَدْ أَمَرَ ❧ بِأَنْ يُسَوَّى هَكَذَا صَحَّ الْخَبَرُ
- 143- وَحَدَّرَ الْأُمَّةَ عَنِ إِطْرَائِهِ ❧ فَغَرَّهَمُ إِبْلِيسُ بِاسْتِجْرَائِهِ

- 144- فخالفوه جَهْرَةً وارتكبوا ❧ ما قد نهى عنه ولم يجتنبوا
- 145- فانظر إليهم قد غَلَّوْا وزادوا ❧ ورفعوا بناءها وشادوا
- 146- بالشَّيْدِ وَالْأَجْرِ وَالْأَحْجَارِ ❧ لا سيما في هذه الأعصارِ
- 147- وللقناديل عليها أوقدوا ❧ وكم لواءٍ فوقها قد عقدوا
- 148- ونصبوا الأعلامَ والراياتِ ❧ وافتتنوا بالأعْظَمِ الرُّفَاتِ
- 149- بل نَحَرُوا فِي سُوحِهَا النَحَائِرُ ❧ فِعْلٌ أُولَى التَّسْيِيبِ وَالْبَحَائِرُ
- 150- والتمسوا الحاجاتِ مِنْ مَوْتَاهُمْ ❧ واتخذوا إِلَهُهُمْ هَوَاهُمْ
- 151- قد صَادَهُمْ إبليسُ فِي فِخَاخِهِ ❧ بل بعضهم قد صار مِنْ أَفْرَاخِهِ
- 152- يدعو إلى عبادةِ الأوثانِ ❧ بِالْمَالِ وَالنَّفْسِ وَبِاللِّسَانِ
- 153- فليْتَ شِعْرِي مَنْ أَبَاحَ ذَلِكَ ❧ وَأَوْرَظَ الْأُمَّةَ فِي الْمَهَالِكِ
- 154- فيا شَديدَ الطَّوْلِ وَالْإِنْعَامِ ❧ إِلَيْكَ نَشْكُو مِحْنَةَ الْإِسْلَامِ.

((فصل في بيان حقيقة السحر، وحد الساحر، وأن منه علمَ

التنجيم، وذكر عقوبة من صدق كاهناً))

- 155- والسِّحْرُ حَقٌّ وله تأثيرٌ ❧ لكن بما قدره القديرُ
- 156- أعني بذا التقديرِ ما قد قدره ❧ في الكونِ لا في الشريعةِ المطهرةِ
- 157- واحكُمُ على الساحرِ بالكفِيرِ ❧ وحده القتلُ بلا نكيرِ
- 158- كما أتى في السنةِ المصرَّحةِ ❧ مما رواه الترمذيُّ وصحَّه
- 159- عن جُنْدَبٍ وهكذا في أثرِ ❧ أمرٌ بقتلهم رُوِيَ عن عُمَرَ
- 160- وصحَّ عن حفصةَ عند مالِكِ ❧ ما فيه أقوى مُرشدٍ للسالكِ
- 161- هذا ومن أنواعِهِ وشُعْبِهِ ❧ عِلْمُ النجومِ فادرٍ هذا وانتبِهْ
- 162- وحلُّهُ بالوحيِ نصًّا يُشرَعُ ❧ أما بسحرٍ مثله فيُمنعُ
- 163- ومن يُصدِّقُ كاهنًا فقد كَفَرَ ❧ بما أتى به الرسولُ المعتبرُ.

**((فصل يجمع معنى حديث جبريل المشهور في تعليمنا الدين،
وأنه ينقسم إلى ثلاث مراتب: الإسلام والإيمان والإحسان،
وبيان أركان كل منها))**

164- إِعْلَمَ بِأَنَّ الدِّينَ قَوْلٌ وَعَمَلٌ ❦ فَاحْفَظْهُ وَافْهَمْ مَا عَلَيْهِ ذَا اشْتَمَلَ

165- كَفَّاكَ مَا قَدْ قَالَهُ الرَّسُولُ ❦ إِذْ جَاءَهُ يَسْأَلُهُ جَبْرِيلُ

166- عَلَى مَرَاتِبَ ثَلَاثٍ فَصَلَّهُ ❦ جَاءَتْ عَلَى جَمِيعِهِ مُشْتَمِلَةً

167- الْإِسْلَامَ وَالْإِيمَانَ وَالْإِحْسَانَ ❦ وَالْكَلِّ مَبْنِيٌّ عَلَى أَرْكَانِ

168- فَقَدْ أَتَى: الْإِسْلَامُ مَبْنِيٌّ عَلَى ❦ خَمْسٍ، فَحَقِّقْ وَادْرِ مَا قَدْ نُقِلَا

169- أَوْهَا الرُّكْنُ الْأَسَاسُ الْأَعْظَمُ ❦ وَهُوَ الصَّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ الْأَقْوَمُ

170- رُكْنُ الشَّهَادَتَيْنِ فَائِضٌ وَاعْتَصِمْ ❦ بِالْعُرْوَةِ الْوَثْقَى الَّتِي لَا

تَنْفِصُمُ

171- وَثَانِيًا إِقَامَةُ الصَّلَاةِ ❦ وَثَالِثًا تَأْدِيَةُ الزَّكَاةِ

172- وَالرَّابِعُ الصِّيَامُ فَاسْمَعْ وَاتَّبِعْ ❦ وَالْخَامِسُ الْحُجُّ عَلَى مَنْ يَسْتَطِيعُ

173- فِتْلِكَ خَمْسَةٌ وَالْإِيمَانِ ❦ سِتَّةُ أَرْكَانٍ بِلَا نُكْرَانِ

- 174- إيماننا بالله ذي الجلالِ ❧ وما له من صفةِ الكمالِ
- 175- وبالملائكِ الكرامِ البررةِ ❧ وكتبهِ المنزلةِ المطهرةِ
- 176- ورُسُلِهِ الهداةِ للأنامِ ❧ من غيرِ تفريقٍ ولا إيهامِ
- 177- أولهم نوحٌ بلا شكٍّ كما ❧ أن محمداً لهم قد ختما
- 178- وخمسةٌ منهم أولو العزمِ الألى ❧ في سورةِ الأحزابِ والشورى تلا
- 179- وبالمعادِ ايقنْ بلا تردِّدٍ ❧ ولا ادِّعا علمِ بوقتِ الموعدِ
- 180- لكننا نؤمنُ من غيرِ امتِرا ❧ بكلِّ ما قد صحَّ عن خيرِ الورى
- 181- من ذكرِ آياتٍ تكونُ قبلها ❧ وهي علاماتٌ وأشرائطُ لها
- 182- ويدخُلُ الإيمانُ بالموتِ وما ❧ من بعده على العبادِ حتما
- 183- وأنَّ كلاً مُقعدٌ مسؤولٌ: ❧ ما الربُّ ما الدينُ وما الرسولُ
- 184- وعند ذاكِ يُثبِتُ المُهمِنُ ❧ بثابتِ القولِ الذين آمنوا
- 185- ويوقِنُ المرتابُ عند ذلكِ ❧ بأنَّ ما موردهُ المهالكُ
- 186- وباللِّقا والبعثِ والنشورِ ❧ وبقيامنا من القبورِ

- 187- غُرْلًا حِفَاءً كَجَرَادٍ مُنْتَشِرٍ ❧ يقولُ ذُو الْكُفْرَانِ: ذَا يَوْمٍ عَسِرُ
- 188- وَيُجْمَعُ الْخَلْقُ لِيَوْمِ الْفُضْلِ ❧ جَمِيعُهُمْ عُلوِيَّهُمْ وَالسُّفْلِي
- 189- فِي مَوْقِفٍ يَجِلُّ فِيهِ الْخُطْبُ ❧ وَيَعْظُمُ الْهَوَلُ بِهِ وَالكَرْبُ
- 190- وَأُحْضِرُوا لِلْعَرِضِ وَالْحِسَابِ ❧ وَانْقَطَعَتْ عِلَاقُ الْأَنْسَابِ
- 191- وَارْتَكَمَتْ سَحَابُ الْأَهْوَالِ ❧ وَانْعَجَمَ الْبَلِيغُ فِي الْمَقَالِ
- 192- وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْقِيَوْمِ ❧ وَاقْتَصَّ مِنْ ذِي الظُّلْمِ لِلْمَظْلُومِ
- 193- وَسَاوَتِ الْمُلُوكُ لِلْأَجْنَادِ ❧ وَجِيءَ بِالْكِتَابِ وَالْأَشْهَادِ
- 194- وَشَهِدَتِ الْأَعْضَاءُ وَالْجَوَارِحُ ❧ وَبَدَتِ السَّوْءَاتُ وَالْفَضَائِحُ
- 195- وَابْتُلِيَتْ هُنَالِكَ السَّرَائِرُ ❧ وَانْكَشَفَ الْمَخْفِيُّ فِي الضَّمَائِرِ
- 196- وَنُشِرَتْ صَحَائِفُ الْأَعْمَالِ ❧ تُوْخِذُ بِالْيَمِينِ وَالشِّمَالِ
- 197- طُوبَى لِمَنْ يَأْخُذُ بِالْيَمِينِ ❧ كِتَابَهُ بُشْرَى بِحُورِ عَيْنِ
- 198- وَالْوَيْلُ لِلَّذِي يَأْخُذُ بِالشِّمَالِ ❧ وَرَاءَ ظَهْرِ الْجَحِيمِ صَالِي

- 199- والوزنُ بالقسطِ فلا ظلمَ ولا ﴿﴾ يُؤْخَذُ عَبْدٌ بِسِوَى مَا عَمِلَا
- 200- فَبَيْنَ نَاجٍ رَاجِحٍ مِيزَانُهُ ﴿﴾ وَمُقْرِفٍ أَوْبَقُهُ عُدْوَانُهُ
- 201- وَيُنْصَبُ الْجَسْرُ بِلَا امْتِرَاءٍ ﴿﴾ كَمَا أَتَى فِي مُحْكَمِ الْأَنْبَاءِ
- 202- يَجُوزُهُ النَّاسُ عَلَى أَحْوَالٍ ﴿﴾ بِقَدْرِ كَسْبِهِمْ مِنَ الْأَعْمَالِ
- 203- فَبَيْنَ مُجْتَازٍ إِلَى الْجَنَانِ ﴿﴾ وَمُسْرِفٍ يُكَبُّ فِي النَّيْرَانِ
- 204- وَالنَّارُ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَهُمَا ﴿﴾ مَوْجُودَتَانِ لَا فَنَاءَ لَهُمَا
- 205- وَحَوْضٌ خَيْرِ الْخَلْقِ حَقٌّ وَبِهِ ﴿﴾ يَشْرَبُ فِي الْأُخْرَى جَمِيعُ حِزْبِهِ
- 206- كَذَا لَهُ لِيَوَاءٍ حَمْدٌ يُنْشَرُ ﴿﴾ وَتَحْتَهُ الرُّسُلُ جَمِيعًا تُحْشَرُ
- 207- كَذَا لَهُ الشَّفَاعَةُ الْعَظِيمَةُ كَمَا ﴿﴾ قَدْ خَصَّهُ اللَّهُ بِهَا تَكْرُمًا
- 208- مِنْ بَعْدِ إِذْنِ اللَّهِ لَا كَمَا يَرَى ﴿﴾ كُلُّ قُبُورِيٍّ عَلَى اللَّهِ افْتَرَى
- 209- يَشْفَعُ أَوْلَى إِلَى الرَّحْمَنِ فِي ﴿﴾ فَصَلِّ الْقَضَاءِ بَيْنَ أَهْلِ الْمَوْقِفِ
- 210- مِنْ بَعْدِ أَنْ يَطْلُبَهَا النَّاسُ إِلَى ﴿﴾ كُلِّ أُولَى الْعِزْمِ الْهَدَاةِ
- الْفَضْلَا

- 211- وَثَانِيًا يَشْفَعُ فِي اسْتِفْتَا حِ ۞ دَارِ النِّعَمِ لِأَوَّلِي الْفَلَاحِ
- 212- هَذَا وَهَاتَانِ الشَّفَاعَتَانِ ۞ قَدْ حُصِّتَا بِهِ بِلَا نُكْرَانِ
- 213- وَثَالِثًا يَشْفَعُ فِي أَقْوَامٍ ۞ مَاتُوا عَلَى دِينِ الْهُدَى الْإِسْلَامِ
- 214- وَأَوْبَقَتْهُمْ كَثْرَةُ الْآثَامِ ۞ فَأَدْخَلُوا النَّارَ بِذَا الْإِجْرَامِ
- 215- أَنْ يُخْرَجُوا مِنْهَا إِلَى الْجَنَانِ ۞ بِفَضْلِ رَبِّ الْعَرْشِ ذِي الْإِحْسَانِ
- 216- وَبَعْدَهُ يَشْفَعُ كُلُّ مُرْسَلٍ ۞ وَكُلُّ عَبْدٍ ذِي صِلَاحٍ وَوَلِيٍّ
- 217- وَيُخْرِجُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ ۞ جَمِيعَ مَنْ مَاتَ عَلَى الْإِيمَانِ
- 218- فِي نَهْرِ الْحَيَاةِ يُطْرَحُونَ ۞ فَحَمًّا فِيحْيَوْنَ وَيَنْبُتُونَ
- 219- كَأَنَّمَا يَنْبُتُ فِي هَيْئَاتِهِ ۞ حَبُّ حَمِيلِ السَّيْلِ فِي حَافَاتِهِ
- 220- وَالسَّادِسُ الْإِيمَانُ بِالْأَقْدَارِ ۞ فَأَيَقِنَنَّ بِهَا وَلَا تُمَارِ
- 221- فَكُلُّ شَيْءٍ بِقَضَاءٍ وَقَدَرٍ ۞ وَالْكُلُّ فِي أُمَّ الْكِتَابِ مُسْتَطَرٌّ
- 222- لَا نَوْءَ لَا عَدْوَى لَا ظَيْرَ وَلَا ۞ عَمَّا قَضَى اللَّهُ تَعَالَى حَوْلًا
- 223- لَا غَوْلَ لَا هَامَةَ لَا وَلَا صَفَرَ ۞ كَمَا بَدَا أَخْبَرَ سَيِّدُ الْبَشَرِ

224- وثالثُ مرتبةِ الإحسانِ ﴿﴾ وتلك أعلاها لدى الرحمنِ

225- وهو رُسُوخُ القلبِ في العِرفانِ ﴿﴾ حتى يكونَ الغيبُ كالعيانِ.

((فصل في كون الإيمان يزيد بالطاعة، وينقص بالمعصية، وأن

فاسق أهل الملة لا يكفر بذنوب الشرك إلا إذا استحلها، وأنه

تحت المشيئة، وأن التوبة مقبولة ما لم يغرغر))

226- إيماننا يزيد بالطاعاتِ ﴿﴾ ونقصه يكون بالزلاتِ

227- وأهلُه فيه على تفاضِلٍ ﴿﴾ هل أنت كالأَملاكِ أو كالرُّسُلِ

228- والفاسقُ الميِّ ذُو العِصيانِ ﴿﴾ لم يُنَفَّ عنه مُطلقُ الإيمانِ

229- لكن بقَدْرِ الفِسقِ والمعاصيِ ﴿﴾ إيمانه ما زال في انتقاصِ

230- ولا نقولُ إنه في النارِ ﴿﴾ مَخَلَّدٌ بل أمرُه للباري

231- تحتَ مشيئةِ الإلهِ النافِذةِ ﴿﴾ إن شا عفا عنه وإن شا آخَذَهُ

232- بقَدْرِ ذنِبِهِ وإلى الجنانِ ﴿﴾ يُخْرِجُ إن مات على الإيمانِ

233- والعَرَضُ تيسيرُ الحسابِ في النَّبَاِ ﴿﴾ ومَنْ يُناقِشِ الحِسابَ

عُدِّبَا

234- وَلَا تُكْفِرْ بِالْمَعَاصِي مُؤْمِنًا ❧ إِلَّا مَعَ اسْتِحْلَالِهِ لِمَا جَنَى

235- وَتُقْبَلُ التَّوْبَةُ قَبْلَ الْغَرَعَةِ ❧ كَمَا أَتَى فِي الشَّرْعَةِ الْمَطْهَرَةِ

236- أَمَا مَتَى تُغْلَقُ عَنْ طَالِبِهَا ❧ فَيُطْلَعُ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا.

((فصل في معرفة نبينا ﷺ، وتبليغه الرسالة، وإكمال الله لنا به الدين، وأنه خاتم النبيين، وسيد ولد آدم أجمعين، وأن من ادعى النبوة من بعده فهو كاذب))

237- نَبِينَا مُحَمَّدٌ مِنْ هَاشِمٍ ❧ إِلَى الذَّبِيحِ دُونَ شَكِّ يَنْتَمِي

238- أَرْسَلَهُ اللَّهُ إِلَيْنَا مُرْشِدًا ❧ وَرَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ وَهُدًى

239- مَوْلِدُهُ بِمَكَّةَ الْمَطْهَرَةِ ❧ هِجْرَتُهُ لَطِيبَةَ الْمُنَوَّرَةِ

240- بَعْدَ اِرْبَعِينَ بَدَأَ الْوَحْيُ بِهِ ❧ ثُمَّ دَعَا إِلَى سَبِيلِ رَبِّهِ

241- عَشْرَ سِنِينَ: أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا ❧ رَبًّا تَعَالَى شَأْنُهُ وَوَجِدُوا

242- وَكَانَ قَبْلَ ذَلِكَ فِي غَارِ حِرَا ❧ يَخْلُو بِذِكْرِ رَبِّهِ عَنِ الْوَرَى

243- وَبَعْدَ خَمْسِينَ مِنَ الْأَعْوَامِ ❧ مَضَتْ لِعُمْرِ سَيِّدِ الْأَنَامِ

- 244- أَسْرَى بِهِ اللَّهُ إِلَيْهِ فِي الظُّلْمِ ❧ وَفَرَضَ الخَمْسَ عَلَيْهِ وَحَتَمَ
- 245- وَبَعْدَ أَعْوَامٍ ثَلَاثَةٍ مَضَتْ ❧ مِنْ بَعْدِ مِعْرَاجِ النَّبِيِّ وَانْقَضَتْ
- 246- أُوزِنَ بِالْهَجْرَةِ نَحْوَيْثَرِبَا ❧ مَعَ كُلِّ مُسْلِمٍ لَهُ قَدْ صَحِبَا 247-
- وَبَعْدَهَا كُفِّفَ بِالْقِتَالِ ❧ لِشِيعَةِ الْكُفْرَانِ وَالضَّلَالِ
- 248- حَتَّى أَتَوْا لِلدِّينِ مُنْقَادِينَ ❧ وَدَخَلُوا فِي السَّلَامِ مُذْعِنِينَ
- 249- وَبَعْدَ أَنْ قَدْ بَلَغَ الرِّسَالَةَ ❧ وَاسْتَنْقَذَ الْخَلْقَ مِنَ الْجَهَالَةِ
- 250- وَأَكْمَلَ اللَّهُ بِهِ الْإِسْلَامَا ❧ وَقَامَ دِينُ الْحَقِّ وَاسْتَقَامَا
- 251- قَبِضَهُ اللَّهُ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى ❧ سَبْحَانَهُ إِلَى الرَّفِيقِ الْأَعْلَى
- 252- نَشَهُدُ بِالْحَقِّ بِمَا أَرْتِيَابِ ❧ بِأَنَّهُ الْمُرْسَلُ بِالْكِتَابِ
- 253- وَأَنَّهُ بَلَغَ مَا قَدْ أُرْسِلَا ❧ بِهِ وَكُلَّ مَا إِلَيْهِ أَنْزِلَا
- 254- وَكُلُّ مَنْ مِنْ بَعْدِهِ قَدِ ادَّعَى ❧ نَبُوَّةً فَكَاذِبٌ فِيمَا ادَّعَى
- 255- فَهُوَ خِتَامُ الرُّسُلِ بِاتِّفَاقِ ❧ وَأَفْضَلُ الْخَلْقِ عَلَى الْإِطْلَاقِ.

((فصل فيمن هو أفضل الأمة بعد الرسول ﷺ، وذكر الصحابة

بمداستهم، والكف عن مساوتهم، وما شجر بينهم))

- 256- وبعده الخليفة الشفيق ❧ نعم نقيب الأمة الصديق
- 257- ذاك رفيق المصطفى في الغار ❧ شيخ المهاجرين والأنصار
- 258- وهو الذي بنفسه تولى ❧ جهاد من عن الهدى تولى
- 259- ثانيه في الفضل بلا ارتياب ❧ الصادع الناطق بالصواب
- 260- أعني به الشهم أبا حفص عمر ❧ من ظاهر الدين القويم ونصر
- 261- الصارم المنكي على الكفار ❧ وموسع الفتوح في الأمصار
- 262- ثالثهم عثمان ذو النورين ❧ ذو الحلم والحيا بغير مئين
- 263- بجر العلوم جامع القرآن ❧ منه استحت ملائكة الرحمن
- 264- بايع عنه سيد الأكوان ❧ بكفه في بيعة الرضوان
- 265- والرابع ابن عم خير الرسل ❧ أعني الإمام الحق ذا القدر العلي

- 266- مبيدُ كلِّ خارجيِّ مارقٍ ❧ وكلِّ خبِّ رافضيِّ فاسِقِ
- 267- مَنْ كانَ للرسولِ في مكانٍ ❧ هارونَ من موسى بلا نُكرانِ
- 268- لا في نبوةٍ فقد قدمتُ ما ❧ يَكفي لِمَن مِن سُوءِ ظَنِّ سَلِمًا
- 269- فالستةُ المُكَمَّلون العَشْرَةُ ❧ فسائرُ الصَّحْبِ الكرامِ البرَّةِ
- 270- وأهلُ بيتِ المصطفى الأطهارُ ❧ وتابعوه السادةُ الأخيارُ
- 271- فكلُّهم في محكمِ القرآنِ ❧ أثنى عليهم خالقُ الأكوانِ
- 272- في الفتحِ والحديدِ والقتالِ ❧ وغيرها بأكملِ الخصالِ
- 273- كذاك في التوراةِ والإنجيلِ ❧ صفائهم معلومةُ التفصيلِ
- 274- وذكرهم في سنةِ المختارِ ❧ قد سارَ سَيْرَ الشمسِ في الأقطارِ
- 275- ثم السكوتُ واجبٌ عَمَّا جَرَى ❧ بينهمُ مِن فِعْلِ ما قد قُدِّرا
- 276- فكلُّهم مجتهدٌ مُثابٌ ❧ وخطوُّهم يغفرُه الوَهَّابُ.

(خاتمة في وجوب التمسك بالكتاب والسنة، والرجوع عند

(الاختلاف إليهما، فما خالفهما فهو رد))

277- شَرُطُ قَبُولِ السَّعْيِ أَنْ يَجْتَمِعَا ❧ فِيهِ إِصَابَةٌ وَإِخْلَاصٌ مَعَا

278- لِلَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ لَا سِوَاهُ ❧ مُوَافِقَ الشَّرْعِ الَّذِي ارْتِضَاهُ

279- وَكُلُّ مَا خَالَفَ لِلْوَحْيَيْنِ ❧ فَإِنَّهُ رَدٌّ بِغَيْرِ مَيِّنٍ

280- وَكُلُّ مَا فِيهِ الْخِلَافُ نُصَبَا ❧ فَرَدَّهُ إِلَيْهِمَا قَدْ وَجَبَا

281- فَالِدِينُ إِنَّمَا أَتَى بِالتَّقْلِ ❧ لَيْسَ بِالْأَوْهَامِ وَحَدْسِ الْعَقْلِ

282- ثُمَّ إِلَى هُنَا قَدْ انْتَهَيْتُ ❧ وَتَمَّ مَا بَجَمْعِهِ عُيِّنْتُ

283- سَمِيئُهُ بِسُلَّمِ الْوُصُولِ ❧ إِلَى سَمَا مَبَاحِثِ الْأُصُولِ

284- وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى انْتِهَائِي ❧ كَمَا حَمَدْتُ اللَّهَ فِي ابْتِدَائِي

285- أَسْأَلُهُ مَغْفِرَةَ الذُّنُوبِ ❧ جَمِيعِهَا وَالسِّتَرَ لِلْعُيُوبِ

286- ثُمَّ الصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ أَبَدًا ❧ تَغْشَى الرَّسُولَ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدًا

287- ثُمَّ جَمِيعَ صَحْبِهِ وَالْآلِ ❧ السَّادَةِ الْأَئِمَّةِ الْأَبْدَالِ

288- تَدْوِمُ سَرْمَدًا بِلَا نَفَادٍ ❧ مَا جَرَّتِ الْأَقْلَامُ بِالْمِدَادِ

289- ثم الدُّعَا وَصِيَّةُ الْقِرَاءِ ❧ جَمِيعِهِمْ مِنْ غَيْرِ مَا اسْتِثْنَاءِ

290- أَبْيَاتُهَا (يُسْرٌ) بَعْدَ الْجُمْلِ ❧ تَأْرِخُهَا (الْغُفْرَانُ) فَافْهَمْ وَادْعُ

لِي.

تمت بحمد الله

أَبْدَأُ بِاسْمِ اللَّهِ مُسْتَعِينًا ﴿﴾ ﴿﴾ رَاضٍ بِهِ مُدْبِرًا مُعِينًا

ئەز ب ناڤی خودی دەست ب نقیسینا ڤی مه نظومی دکهم، و ئەز هاریکاری ژ خودی دخوازم، و ئەز یی رازی مه ب هاریکاری و ب رپڤه برنا خودایی مهزن بو من ل سهر ڤی نقیسینا ئەز د نقیسم.

به‌رده‌وام و هه‌ر ژ که ڤن دا زانایین مه ده‌می په‌رتوکه‌کی دنقیسن ب ناڤی خودی (بسم الله) ده‌ست پیدکه‌ن، وه‌ک: چاقلی‌کرنه قورئانا پیروز کو ئە‌گه‌ر تو قورئانی ڤه‌که‌ی ئیکه‌م په‌یڤ دی بینی: (بسم الله الرحمن الرحيم) و ژ نوی الحمد لله رب العالمین... .. وهه‌روه‌سا چاقلی‌کرنه بو سوننه‌تا پیغه‌مبه‌ری ﷺ یا کرداری (فعلي) هه‌که ڤیابا نامه‌یه‌کی په‌یامه‌کی بو سه‌روک و سه‌رکرده‌یه‌کی به‌نیڤیت دا نقیسیت: (بسم الله الرحمن الرحيم) من محمد رسول الله....، و دا ده‌ستی‌که‌ت.

وهه‌روه‌سا چاقلی‌کرنه زانایین به‌ری ڤی شیخی یه‌ کو ئە‌وان زانایان پتیریا وانا په‌رتووک و نقیسینیټ خو یین ده‌ست پی‌کرین ب ڤی رستا پیروز.

چونکی ئە‌م به‌رده‌وام پیدڤی ب هاریکاریا خودیینه، و دڤیت به‌رده‌وام هاریکاری ژی بخوازین، وه‌کی: خودایی مه‌زن د سوره‌تا "الفتاحه" دا دیڤیټ:

{إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ} ئانکو یا ره‌بی ب تنی ئە‌م عه‌بدینیا ته‌ دکه‌ین و ب تنی ئە‌م داخوازا هاریکاری ژته‌ دکه‌ین .

قېجا يا گرنګه هەر کاره کی خودان گرنګی وپوښته پیدان بیت ب ناڅی خودی ده ستپېبکه یڼ.

و ههروهسا ئەم د رازی نه ب رېښه برنا خودایڼ مهزن بو مه کو کاروبارین چیکرین خو رېښه ببهت ب حکمهت و شیانا خو، و ئەم د رازی نه کو خودی هاریکاریا مه بکهت ل سهر څی یا نوکه ژی ئەز دیژم و نوکه ژی ئەز دنقیسم، و هەر کاره کی دی ژی یڼ ئەم تیدا.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا هَدَانَا ﴿﴾ ﴿﴾ إِلَى سَبِيلِ الْحَقِّ وَاجْتِبَانَا

هه می حه مد بو خودی بن کا چه وا ئەم ب هیدایهت ئینان بو رېکا ئیسلامی و سوننه تی کو ئەفه یه رېکا حه ق و راست خودی به ری مه دایڼ و ئەم بو ژنگرتین.

قېجا ب راستی رېکا گه هشتنا مه بو خودایڼ بلند ب سهرفه رازی و ب رويیه کي سپی رېکا هیدایه تی یه، و ژبلی څی رېکي مه چ رېکيڼ دی نینن ئەم پڼ بگه هینه خودایڼ مهزن، ب رېکا هیدایه تی و ب رېکا ئیسلامی و سوننه تی نه بیت، و خوگرتن ب څان ههردوو ژنده رین پیروز کو ئەو ژی قورئان و سوننه ته.

و ئەم حه مدا خودی دکه ین کو به ری مه دایه هیدایه تی ب که ره م و قه نجیا خو، نه کو ب هیژ و شیانیڼ مه، خودایڼ مهزن به حسی ئەهلی

به چه شتی دکهت دهمن دیژن: **{وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ}** [الأعراف: ٤٣] نهو دیژن هه می چه مد بو خودی بن نهو خودایی نه م بهیدایهت ئیناین بو فی چه ندی و نه م ب هیدایهت نه دهاتین و راسته ری نه دبووین نه گهر نه هیدایهت تا خودی با بومه .

و نهو (ال) نهوا ب (الحمد لله) فه نهو نه لیف لاما فه گری یه "استغراقی" یه ئانکو هه می چه مد و هه می په سن ژ هه ژی نه بو خودی ئانکو فه گره بو هه می جورین چه مد. و نهو (لام) نهوا ب نافی (الله) فه دیژنی: (لام الاستحقاق) یا ژ هه ژی بونی یه، ئانکو هه می مه دح و په سن و چه مد بو خودی نه و ژ هه ژی خودی نه.

فیجا الحمد لله ب پامانا شوکری دهیت به لی ژ شوکری مه زنترو فه گتره چونکی چه مد ل سه ر هه می سیفه تا دهیت به لی شوکر ب تنی ل سه ر چاکی و قه نجی دهیت، و خودایی مه زن فه رمان یا ل مه کری کو نه م چه مد او بکه ین دهمن دیژیت: **{وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ}** [الأعراف: 111] هوین بیژن الحمد لله.

أَحْمَدُهُ سُبْحَانَهُ وَأَشْكُرُهُ ❁❁ وَمِنْ مَسَاوِي عَمَلِي أَسْتَغْفِرُهُ

ئەز ھەمدا خودی دكەم یێ پاك و پاقر بیت و شوکرا وی دكەم، و ژ کارین خۆ یێن کریت و خراب ئەز داخوازا گونە هژبەرنی ژئ دخوازم .

ل فیری شیخ دیژیت ئەز ھەمدا خودی دكەم ل سەر وان قەنجی و نیعمەتین دگەل من کرین و شوکرا وی دكەم، و بەلگە ل سەر شوکری ژئ گۆتتا خودایی مەزنە: **{وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ}** [البقرة: ۱۵۲] ئانکو مەدحین من بکەن و سوپاسیا من بکەن و نیعمەتین من بلال بەر چافین ھەوہ بن و کوفرا نیعمەتین من نەکەن، و شوکر کرنا خودی واجبە ھەرۆھکی خودی عزوجل دیژیت: **{فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ}** [البقرة: ۱۵۲].

و شوکر کرن ئەوہ ئەم خۆ نیزیکی خودی بکەین ب پەرستن و عیبادەتی و داخوازا ژبەرنە گونە ھان ژئ بخوازین، و ھەرۆھسا ئەو کەرەم و قەنجیین دگەل مە کرین ئەم د رازی بوونا وی دا ب مەزین، وەکی: چافین مە و گوھین مە و ئەزمانی مە و مالی مە، ئانکو ب فان چافان بەریخۆ نەدەییە ھەرۆھ، وب گوھین خۆ گوھداریا ھەرۆھ نەکەیی، وب ئەزمانی خۆ غەیبەت و فەسادیی وشە ھەدە زوری... نەکەیی، و شوکرا مال و سامانی ئەوہ

تۆ د خزمه تا دینی خودی دا بمه زینخی، به لکو هەر ئیک ژ فان مروّف د رپکا خودی دا ب مه زینخیت، و وی تشتی بکەت یی خودی پی رازی.

و به لگه ل سه ر ئیستغفاری گۆتنا خودی یه ده می دبیت: **{وَأَسْتَغْفِرُوا**
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ} [البقرة: ۱۹۹] و داخوازا گونه ه ژبیرنی ژ خودی
 بکه ن هندیکه خودی یه پی گونه ه ژبیر و دلوقانه .

ته چه ند گونه ه هه بن بزانه ته خودایه ک پی هه ی گونه هیئ ته هه میان
 دی ژئ بهت، و پشتی ته و بی دی هه می گونه هان که ته خیر و پاداشت، وئه فه
 نیعمه ته که گه له ک مه زنه، ب تنی ئه گه ر ئیه تا ته یا راست و دروست بیت
 و خودی راستگۆیا دل و ته و با ته ببینت، و بزانه کو ئه و حز ژ ته و به داران
 دکه ت، و حنیڕ نه ئه وه تۆ گونه هان نه که ی، چونکی ئه م مروّفین و دی هه ر
 گونه هان که یین وه ک د حه دیسی دا هاتی (کلُّ بني آدم خطاءٌ، وخيرُ
 الخطائين التوابون) سنن ابن ماجه: 4251 وهو حسن، والدارمي: 2769
 وهو حسن.

و خودی بیزار نابیت هه تا ئەم بیزاردیین قیجا بهردهوام تهوبه بکه ن.

وَأَسْتَعِينُهُ عَلَى نَيْلِ الرِّضَا ❁❁ وَأَسْتَمِدُّ لُطْفَهُ فِيمَا قَضَى

و ئەز ژئی دخوازم کو هاریکارییا من بکهت بو ب دهستقه ئینانا رازی بوونا خو، و ئەز ژئی دخوازم کو دلۆفانیی ب من بیهت د وی قهزا و قهدهرال سەر من نقیسی.

مرؤف چه ندی زانا و تیگه هشتی بیت پتر پیدتی ب دلۆفانیا خودی یه، و دقیت بهردهوام داخوازا هاریکارییی ژئی بکهت، دا بگه هیته رازی بوونا وی، چونکی داخوازا رازی بوونا خودی ئارمانجه که ناچیبیت بهیته هیلان، کا چه وا رازی بوونا خه لکی ئارمانجه که چ جار مرؤف ناگه هیتی، ههروهسا دقیت مرؤف داخوازا دلۆفانیی ژ خودی بکهت ب ئەوی قهدهرا خودی ل سەر مرؤفی نقیسی، چونکی خودی بی پر دلۆفانه دگه ل عه بدین خو، وه کی دیژیت: {اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ} [الشوری: 19].

و دلۆفانیا وی: قهنجی و چاکی یا وی یه .

و پیغه مبهری خودی ﷺ دیژیت: (لَا يَرُدُّ الْقَضَاءَ إِلَّا الدُّعَاءُ) سنن الترمذی:

2139 وهو حسن.

چ تشت قهزا و قهدهری نازقرینت ژبلی دوعایی، ژبه ر هندی شیخی دوعا

کر.

وبعدُ إني باليقين أشهدُ ❁❁ شهادة الإخلاص ألا يُعبدُ

و بعد: پستی ئەفا بوری من گوئی ژ مه دح و شوکرا خودی، ئەز شه هدهیی ددهم و دانپیدانی دکهم ژ هه می دلی خو شه هدهدانا ئیخلاسی کو چ خودایین حه ق نینن ژ ههژی په رستی بن ژبلی خودی، و کهس ژ ههژی دویچوونا رهها نینه ژ موحه ممه دی پیقه تر، و ئەز شه هدهیی ددهم کو ئەو پیغه مبه ری خودی یه، ئانکو دقیت هه می په رستین مروفی بتنی بو خودی بن و دویچوونا رهها بتنی بو پیغه مبه ری بیت ﷺ.

وهکی خودی مه زن دبیژیت: {وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ} [البينة: 5].

بالحق مألوه سوى الرحمن ❁❁ من جَلَّ عن عيبٍ وعن نقصانٍ

ئەفه تماماً دیرا بوریه.

کهس ژ ههژی په رستی نینه ب حه قیی ژ خودی په حمان پیقه تر کو یی پاک و پاقر بیت ژ هه ر کیم و کاسیه کی.

وهه ردوو په یقین: (عیب - نقصان) ئیک رامان ددهن، ئانکو: کیم و کاسی، خودایی مه یی پاک و پاقر بیت و بلند بیت ژ هه ر عیب و کیم و کاسیه کی، فیجا ناچیبیت کیماسی ب چ په نگه کی بو خودی بلند بهیته پالدان.

و چیدبیت هندهك كه س یین ههین دئی بیژن: مادهم چ خودا نینن بهینه
په رستن پا ئەف خوداوهنده کینه؟ و خهلك بوچی عه بدینیا بهرا و دارا و پاتا
دکه ن؟

ئەم دئی بیژن خوداوهندی ههین و ئیلاهی ههین بهئی پا د باطلن ژبه ر
هندي خودای مهزن دبیژیت: { لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ } [الصافات: ۳۵] چ خوداوهند
نینن ژ ههژی په رستی بن بتی خودی تینه بیت.

وَأَنَّ خَيْرَ خَلْقِهِ مُحَمَّدًا ﷺ ﷻ مَن جَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى

ئانکو: ئەز شه هدهی ددهم کو موحه ممه د ﷺ ﷻ باشتین و چیتین
چیکری خودی یه، یی کو بو مه هاتییه هنارتن ژ لای خودای مهزن فه ب
وان نیشان و ئایه تان یین کو حه قیی ژ باطلی ژیک جودا دکه ن.

البينات: ئەو نیشان و ئایه تن یین کو حه قیی ژ باطلی ژیک جودا دکه ن.

الهدی: فه گره بو هه ر تشته کئی پیغه مبه ری ﷺ ﷻ به ری مه دایی.

و هه ر تشته کئی کو پیغه مبه ر ﷺ ﷻ پی هاتی و به ری مه دایی و ئەو تشتی
وی گوئی هه می به ری مه دده نه ریکا حه ق و راست.

پيغهمبهري مه ﷺ (سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ) ل روژا قيامه تي، ئانكو: مه زني هه مي
كورين ئاده مي به.

به لي ل قيري بابه ته كي هه ي ئه ري كا پيغهمبهري مه ﷺ باشريني هه مي
چيكريبانه يان نه؟ ئانكو چيتره ژ مليا كه تا وهه تا جبريلي زي عليه السلام؟
ئه ف چه نده پيدي دويچووني و به ريخوداني به چونكي يا هاتييه
فه گيران ژ پيغهمبهري ﷺ كو يا گو تي: (أَنَا سَيِّدُ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ)
البخاري ومسلم.

ههروه سا د حه ديسه كا دي دا ديژيت: (أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ) مسلم: 2278.

به لي كا باشتره ژ هه مي چيكريبان خو ژ مه لائيكه تان زي؟

به رسف: هنده ك ژ ئه هلي سوننه تي ديژن كو پيغهمبهري ﷺ ژ هه مي
چيكريبان باشتره، به لي يا باشتر ئه وه ئه م بيژن: ئه فه نه ژوان تستانه بين
خودي مه زن فه رمان پي ل مه كري كو تي دا باخفين.

به لي بيگومان ئه و ري نيشانده ره بو خه لكي هه مي، خوداي مه زن ديژيت:

{وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ} [الشورى: ٥٢].

رسوله إلى جميع الخلق ❁❁ بالنور والهدى ودين الحق

موحه ممهّد ﷺ پیغهمه ری خودی یه بو هه می چیکریان، و بی هاتیه هنارتن ب روناھیی و هیدایه تی و دینی و حه قیی.

مه رهم ب هنارتنا وی بو هه می خه لقی و چیکریان: (مرؤف و ئه جنه نه) نه کو هاتیه هنارتن بو چیکریپن دیتر، وهك: مه لائیکه ت و گیانه وهر و تشتین بی روح (جمادات).

خودایی مه زن دیبژیت: {قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ} [الأعراف: ۱۵۸] ئه ی موحه ممهّد ﷺ تو بیژه ئه ی گه لی خه لکی ئه ز هنارتی مه بو هه وه هه میان.

خودایی مه زن دیبژیت: {مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا} [سبأ: ۲۸]

و پیغهمبه ر ﷺ دیبژیت: (وكان النبي يبعث إلى قومه خاصة وبعث إلى الناس عامة) البخاري.

هه روه سا دیبژیت: (ارسلت الى الناس كافة) الترمذي، احمد و صححه الالباني.

ئانکو: ئه زی هاتیمه هنارتن بو خه لکی هه می.

قِيَجَا هەر تَشْتِي پِيغَه مبهري مه پي هاتي ژئه حكام و ئاداب و بيروباوهران
 ئه و روناھينه بو دلان، و روناھينه بو چاقان، و حه قيي و باطلي ل بهر چاقيين
 موسلمانا پروون دکهت، کا چهوا د روناھيي دا مروّف تشتا ژئک جودا دکهت
 ودزانيت هەر تشتهک چييه، و دتاريي دا مروّف ژئک جودا ناکهت.

ژبه ر هندی ئه هلي ئيسلامی ئه هلي روناھيینه، و ئه هلي باطلي ئه هلي
 تارياتي نه. خودايي مهزن ديژيت: {اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ
 الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
 مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ} [البقرة: ٢٥٧] خودايي مهزن سه رکار و وهليي
 باوهردارايه ژتارياتي دهرديخت به رهف روناھيي فه و مروفيين کافر وهليين
 وان تاغوتن ئه وان ژ روناھيي به رهف تارياتي فه دهن .

و پيغَه مبهري ﷺ بي هاتي ب روناھيي و حه قيي و هيدايه تي و ري نيشانداني
 ههروهکي خودايي مهزن ديژيت: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن
 رَبِّكُمْ} [النساء: ١٧٤] بي بو مه ب به لگه و هيدايه تي هاتي.

صَلَّى عَلَيْهِ رَبُّنَا وَمَجَّدَا ❁❁ وَالصَّحْبِ دَوَامًا سَرْمَدًا

خودايي مهزن سه له واتا بدهته سه ر وي و رپزي لي بگريت و كه سوکار و
 سه حابيي وي ب به رده وامي و هه تا هه تايي.

خودایی مه زن دیژیت: {إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا} [الأحزاب: ٥٦] هندی خودی یه ل
 نك ملياكه تین نیژیک مه دحین پیغه مبهری -سلاف لی بن- دکهت،
 و فریشته یین وی ژی مه دحین پیغه مبهری دکهن ودوعایان بو دکهن، نهی
 گه لی نه وین باوهری ب خودی و پیغه مبهری وی ئینای و کار ب شریعه تی وی
 کری، هوین -بو قه درگرتن- سلاقان بدهنه سهر پیغه مبهری خودی
 ودوعایان بو وی بکهن.

صه له وات دانان ل سهر پیغه مبهری ژ لای خودی قه مه دح و په سنن
 لنک مه لائیکه تان.

و ژلای مه لائیکه تا و موسلمانان قه دوعانه نه م ژ خودی دخازین پله یین
 وی بلندبکهت و پاقرژبکهت.

و خیره کا گه له ک مه زن یا د گوتنا صه له واتان دا هه ی؛ نه گه ره که بو
 هندی خودی دهه صه له واتان بده ته سهر ته، ههروه سا نه گه ره که بو
 به رسقدا نا دوعایان، و صه له واتان دان خه م و کوفانین ته قه دره قینیت،
 و گه له ک مفایین دیتر وهک د پهرتوکا (جلاء الافهام فی فضل الصلاة
 والسلام) دا هاتین کو چل مفایین صه لاواتدان دهه ژمی ریت.

و سهله وات دان ل سهر هه می پیغه مبه ران دروسته هه روه سال سهر
باوه دارا ژی دروسته، به لی نه ژ عه ده تی سه له فایه کو بو غه یری
پیغه مبه ران ب کاربینن.

به لی بو پیغه مبه ری مه دیژن: (علیه الصلاة والسلام)

و بو گشت پیغه مبه ری دی دیژن: (علیه السلام)

و بو سه حابیا دیژن: (رضي الله عنهم)

و بو تابعی وزانایان دیژن: (رحمهم الله)

قیجا رامانا (مجداً) ئانکو ریژگرتن و پیروزگرن و مه زن دانان.

و (آل) ئانکو که سوکار ژ بنه مال وهه قژین وزاروک و نیژیکین پیغه مبه ری
نه ئه وین باوه ری پی ئیناین، ول جهی وی خودی چه زیکه ت دی ب دریتی
به حس که ین .

هه روه سا (الصحب) ناقه کی کومه بو (سه حابی) و سه حابی نه و که سه
پی پیغه مبه ری دیتی یان گه هشتی و باوه ری پی ئینای ول سهر شی مری.

و (سرمد) ئانکو: به رده و امی هه روه ر.

وبعدُ هذا النظمُ في الأصولِ ❁❁ لمن أراد منهجَ الرسول

پشتی ئی پيشه کيئ یا من گوئی ئەفه مه نظومه که د بیروباوه راندا بو ئەوی که سی یی رېبازا پیغه مبهری ﷺ بقیئت.

مه نظومه ژى ئەو قه سیده و شعره نه یین کو ب وهزن و قافیه دهینه نخیسین قیجا ئەف مه نظومه د بیانی (الأصول) دایه ئەو ژى ئیکه ژ ناڤین عه قیدئ ئانکو (اصول الدین) و دیژنه ئە حکامین دینی (فروع الدین) به ئی الاصول یا ژ ئەصل هاتی ئانکو: بنیات یا کو غه یرئ وی ل سهر وی دهیته ئاڤا کرن.

قیجا عه قیدا مروؤفی بنیاتی مروؤفیه ئە گهر سست بیت ئەو دینی ته یی سسته، قیجا دئ چهوا نفیژ و پروژی وزه کاتین ته قه بیل بن ئە گهر تو خودایئ خو نه نیاسی یی کو تو عیباده تی بو دکه ی؟ یان ژى تو تشته کی بو خودئ بدانی کو خودئ بو خو نه دانابیت، یان ژى تو بیژى سیفه ته ک نه یی خودئ یه و وی بو خو گو تبیت یان پیغه مبهری وی بو دانابیت، قیجا چ عیباده ت ددروست نابن ئیلا پشتی په رستنا مه عبودی کو (الله) ب تایبه ت وان بنه مایین دینی یین کو ئە گهر مروؤف نه زانیت دئ مروؤف یی کافر بیت، وه کی باوه ریا ب خودئ وملیاکه تان و په رتوو کین خودئ و پیغه مبه ران و پروژا قیامه تی و قه زا وقه ده ری خو ئە گهر ب په رنگه کی گشتی ژى بیت، هه رچه نده ب درئزى بزانی زیان تییدا نینه، بس هه ر یا باش ئەوه مروؤفی موسلمان خو

فیږی وان ژى بکهت بونمونه ته باوهرى يا هه ى کو خودى ناف و سالوخه تيښ هه ین ب گشتى به لى تو پامانا وان هه ميا نه زانى نه فه کارتیکرنى لدينى ته ناکهت به لى يا باستر نه وه تو څى ژى بزانى.

اصول الدين: مه گوت بنه مایښ بیروباوه رانن، چنكى بیروباوه ران چه ندين ناف یښ بؤ هاتینه گوتن ژلایښ زانایان فه، وهك: (العقائد)، (فقه الاکبر)، (علم الکلام)، (علم النظر والاستدلال)، (علم الايمان)، (علم الاسماء والصفات)، (علم التوحيد).

سَأَلَنِي إِيَّاهُ مَنْ لَا بُدَّ لِي ❀ ❀ مِنْ امْتِثَالِ سُؤْلِهِ الْمُثْمَلِ

نه وى داخواز ژ من کر کو نه ز څى مه نظومى چيکه م یښ کو نه ز نه شيم داخوازييا وى بزفرينم (رہت بکه م) به لکو دقيت داخوازييا وى بجه بينم.

(نه وژى شيخي وى بؤ و خه زيږى وى بؤ عبدالله القرعاوى خودى ره حى پښ ببهت)، چونكى شيخ حافظ الحکمی ل بهر دهستى وى یښ فيږ بووى و مه زن بوى و نه فه ژى نموونا رينگرتنى يه ومه زن دانانا نه هلى علميه بؤ شيخ و سه يدايښ خو، وباشيا وان دگهل وان که سين قه نجي هه ین ل سهر وان ب فيږکرنا وان بؤ دينى خودى.

فقلتُ مع عجزِي ومعِ إشفاقِي ❁ ❁ مُعتمداً على القديرِ الباقي

من دهستپيكر و من گۆت سهرهراي پيچينه بوون و ترسا من زخه له تيئ
دقي بابه تي دا به لي نه ز پشت به ستنئ دكه م ل سهر خودايئ خودان شيان و
باقي.

ئانكو ده مي شيخي نه ف داخوازييه ژ من كرى من زانى كو نه ز نه شيم ژ به ر
وي به رپرسياره تي و مه ترسيا مه زن يا تيئا، چونكي نقيسين د بواري
عه قيديئ دا كاره كه مروقيئن خودان عه قل ژئ دترسن چونكي ئاخفتنه د
بابه تيئ غه يبي دا نه وژي به حسكرنا خودئ و پيغه مبه ريئ وي يه قيچا دقيت
نقيسه ر يئ ته قوادار بيت دا پتر خو بزهمه ت بده ت ولدويف بچيت،
چونكي نه گهر تشته كي بيژيت و دديني دا نه بيت نه فه دره وكرنه ل سهر
خودئ و پيغه مبه ريئ وي سلاف ليبن، قيچا من پشتا خو ب خودئ گهرم كر
نه وي ههروهه ر دي مينيت و ته وفيقا من بده ت ل سهر گوتنا دروست و
حه ق.

إشفاقِي: ترسا من ژ خه له تيئ دقي ده رگه هي دا، نه وژي عه قيده يه، هه ر
بابه ته كي تيئا ژ دونيايي وهه ر تشئ تيئا مه زن تره!

مُعتمداً على القديرِ الباقي: ئانكو نه ز ته وهه ككولا خو دده مه سهر خودئ
نه وي ههروهه ر دي مينيت، كو ته وفيقا من بده ت بو گوتنا راست وحه ق.

البقاء: سالوخته تی خودی یه: (ویبقی وجه ربك).

وئەز وەرگیڕ و شروڤه که ری ئی فه هینوکئ (شیشان) هەمان داخوازی ژ
خودئ مه زن دخوازم.

مقدمة (پیشہ کی)

تعرف العبد بما خلق له، وبأول ما فرض الله تعالى عليه، وبما أخذ الله عليه به الميثاق في ظهر أبيه آدم عليه السلام، وبما هو صائر إليه.

ٹانکو دفان چہند دیران دا دی مرؤف زانیت کا بوچی ہاتییہ چیکن؟ و ئیکہم تشتی خودی ل سہر فہرز کری چیہ؟ وئہو سوز و پہیماننا خودی ژ وان وەرگرتی و ئہو ہیشتا د پشتا بابی خو ئادہمی دا (علیہ السلام) کا ئہو چ سوز و پہیمان بوو؟ و ہہروہسا کا ئہف مرؤفہ دی بہرہف کیثہ چن؟ فیجا دفان چہند دیران دا دی بہرسقا فان پرسیاران ہیثہ دان.

اعْلَمُ بِأَنَّ اللَّهَ جَلَّ وَعَلَا ❁ ❁ ❁ لَمْ يَتْرِكِ الْخَلْقَ سُدىً وَهَمَلًا

تو بزانه کو خوداین پیروز و بلند چیکری نہ هیلاینه بہرہللا و بی ئہمر و نہ، ی (اعلم) پھیثہ کہہ دھیثہ گوتن بو گرنگی و پویته پیدانا وی یا کول دویف دا دھیث کو تو ہزرا خو د وی دا بکہی، ٹانکو چ دەمی پھیثا: (اعلم) ہات بزانه پھیثا ددویثدا گرنگی خو یا ہہی، دبیثیت (اعلم بأن اللہ جَلَّ وَعَلَا) تو بزانه خوداین مہزن عَزَّ وَجَلَّ یں پاک و پاقر و دویربیتن ژ ہہر کیماسیہ کن (وعلا) ٹانکو یں بلند بیت، بلندی ب ہہمی رامانین خو فہ ب ہہمی رامانین بلندی فہ، بلندی زاتی وی و بلندی قہدری و بلندی ہیژ و شیانا (لم يتركِ الخلق سُدىً وَهَمَلًا) ٹانکو چیکری نہ ہیلاینه بی ئہمر و

نه هی و بهرهللا، بهلکو خودای مهزن ئەم یپن ب حەقی چیکرین بۆ
 حیکمهته کا هیژا و بلند کو ئەف حیکمهته یا هیژایی حەمدی بیت، ههروهکی
 خودای مهزن دیژیت: {أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى} [القيامة: ۳۶]
 ئانکو؛ ئەری ئەف مروۆئ باوهری ب رابوونا پشتی مرئی نهئینیت هزردهت
 ئەو دی هیته هیلان و چو فهرمان ل وی ناهینه کرن؟ و چو حسیب دگهل
 وی ناهیهته کرن؟ وهکی د قورئانی دا هاتی: {رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
 سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ} ئانکو: چیکری ب باطل و بی مفا نه چیکرینه
 خودای مهزن بهلکو ب حەقی یپن چیکرین و دی پاداشتی مروۆئ باش دهتی
 و دی سزایی مروۆئ خراب دهتی ل روژا قیامهتی.

بَلْ خَلَقَ الْخَلْقَ لِيَعْبُدُوهُ ❀ ❀ وبالإلهية يُفردوه

بهلکو چیکری (مخلوقات) یپن چیکرین دا پهستن و تهووحیدا وی بکهن،
 و دا وی ب خوداینی ب ئیک بدانن و تهووحیدا وی ب تنی بکهن، ئانکو
 پهستنا وی ب تنی بکهن، بۆ مه دیاردیبت کو ئیکه م تشتی فه ر ل سه ر مه
 ئەوه کو تو بزانی ئەگه ری چیکرنا ته چیه؟ و تو بوچی هاتییه چیکرن چنکی
 ئەفه مه سه له کا گه له ک مه زنه ل دهف مروۆئین خودان عه قل و زانین،
 چونکی نه یا بهرئاقله مروۆف ل جهه کی بیت و مروۆف پرسیار نه کهت کا بوچی
 ئەز ل قیری مه، خودای مهزن ئەم بهرهللا چینه کرینه کو بی ئەمر و بی

نه هی و هه ما هه ر هوسا، به لکو دیژیت: **{وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ}** [الأنبياء: ۱۶] ئانکو: ومه عه سمان وعه رد وتشتی د ناقبه را وان دا ژ قه ستا نه ئافراندینه، به لکی مه ژ بهر هندی ئه و ئافراندینه دا هه وه -گه لی مرؤفان- چو هیجه ت نه مینن .

خودایی مه زن ئه م یئن چیکرین بو په رستنا خو دا په رستنا وی بکه یین و فی ئه ردی ئاقابکه یین وه کی خودایی مه زن دیژیت: **{وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ}** [الذاریات: ۵۶] ئانکو: من ئه جنه و مرؤف نه چیکرینه ئه گه ر نه ژ بهر ئارمانجه ک و مه ره مه کا مه زن بیت ئه و ژی په رستنا من ب تنی بکه ن و ته و حیدا من ب تنی بکه ن.

ئه فه یه ئه گه ری چیکرنا مه و هه بوونا مه د فی دونیاین دا کو ئه م یئن هاتینه ئافراندن بو په رستنی و عیباده تی وی ب تنی و عه بدینیا غه یری خودی نه که یین ب هه ر جوره کی هه بیت ب دو عایا بیت ب نه زرا بیت ب ترس و حه زژیکرن و ته وه ککولی بیت و هه ر چ جورئ په رستنی بیت بو خوداین مه زن ب تنی بیت و بو غه یری وی نه بیت چونکی دی بیته شرک.

أَخْرَجَ فِيمَا قَدْ مَضَى مِنْ ظَهْرِ ❀ ❀ آدَمَ ذَرِيَّتَهُ كَالذَّرِّ

وَأَخَذَ الْعَهْدَ عَلَيْهِمْ أَنَّهُ ❀ ❀ لَا رَبَّ مَعْبُودٌ بِحَقِّ غَيْرِهِ

ئەف هەردوو دێره دی بەحسی وی سوز و پەیمانێ کەن یا کو خودایێ بلند و مەزن ژ بەنی ئادەمی وەرگرتی ددەمی بوری دا ل دەستپێکی، دەمی خودایێ مەزن ئادەم (علیه السلام) چیکری پشتا وی قەمالی و مەسح کر و هەمی زورپەتا وی ژ پشتا وی ئینانە دەر و کرنە شاهد و دیدەقان ل سەر رەبیبەتا خو (تبارک و تعالی) فێجا هەمییا پێکفە شەهەدی دا ب ئی چەندی و بوونە شاهد ب ئی چەندی .

پامانا ئان هەردوو بەیتا دەمی گۆتی: (أَخْرَجَ فِيمَا قَدْ مَضَى مِنْ ظَهْرِ) ئانکو: ددەمی بوری دا ژ زورپەتا ئادەمی ژ پشتا وی ئینانە دەر هیشتا ئەو وەکی میژی یێن بچویک بوون سوز و پەیمان ژ وان وەرگرتن کو چ خودایێن دی یێن حەق نینن ژبلی وی بەینە پەرستن، خودایێ مەزن ئەف سوز و پەیمانە ژ زورپەتا ئادەمی وەرگرتن، وەکی خودایێ مەزن دیژیت: {وَإِذْ أَخَذَ

رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۗ قَالُوا بَلَىٰ ۗ شَهِدْنَا} [الأعراف: ١٧٢] ئانکو: و دەمی خودایێ تە دوونەها ئادەمی ژ پشتین بایین وان ئینانە دەر، ووی ئەو ل سەر گۆتتا ب

ته وحيدا خو کرينه شاهد و د خورستيا وان دا بنه جهکری کو نه و خوداي
وانه وئافراندهری وانه، ئينا وان شاهدهی ب ئهوی چه ندی دا.

و ب ئی چه ندی بو مه دیاردبیت کو خوداي مه زن ب دروستی روحین مه
یین چیکرین و نه م یین کرينه شاهد وسوز وپه یمان یین ژ مه وهرگرتین ب ئی
چه ندی (ب شاهدهییا هندی کو خودی ره بی مه یه).

ئیسحاق بن راهویه دیئیت: (اجمع أهل العلم أنها الأرواح قبل
الاجساد) ئانکو: ئه هلی زانیئی ئیک دهنگن کو روح بهری که له خی نه. ئه فه
ژی ئین عبدالبری د پهرتووکا (الاستذکار) دا یا نه قل کری.

ههروهسا ئیمام ئه حمه د حه دیسه کا دروست فه دگوهیئت کو
پیغه مبهری خودی (صلی الله علیه و سلم) دیئیت: (أَخَذَ اللَّهُ الْمِيثَاقَ مِنْ
ظَهْرِ آدَمَ بِنِعْمَانَ (يعني عرفة)، فَأَخْرَجَ مِنْ صُلْبِهِ كُلَّ ذُرِّيَّةٍ ذَرَأَاهَا، فَفَتَّرَهُمْ
بَيْنَ يَدَيْهِ كَالذَّرِّ، ثُمَّ كَلَّمَهُمْ قَبْلًا، قَالَ: أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ؟ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا)
مسند احمد (2455) ئیمام ئه لبانی د صه حیحا جامع دا یا صه حیح کری.

ئانکو خوداي مه زن سوزو په یمان ژ پشتا ئاده می وهرگرت ل
نه عمانی (نه هاله کال مه ککه هی ل چیا یی ته نعیمی دناقبه را چیا یی نه عیم
و ناعم دا، یان هنده کین دی دیئین: نهاله که ل رپکا تائیفی یان نهاله که ل
پشت عه ره فی و دیئین: (نعمان الأراك) یان ژی هنده ک دیئین: (نعمان
السحاب)، ئه ف مه سه له ل روژا عه ره فی بو ل نه هی ذوالحجه بوو، خوداي

مه زن هه ر زورپيه ته كا چيكرى د پشستا ئاده مى دا ده ريخست وبژاله كرن لبه ر ده ستى خو وه كى ميړى يېن بچيك نه فه ژى به لگه يه كو نه و گه له ك بوون پاش خودايې مه زن دگهل وان ئاخفت نه ويڼ ژ پشستا ئاده مى ئينايڼه ده ر دگهل وان ئاخفت رووى ب رووى نه كو ل پشت په رزان و په ردا، و گوته وان: ما نه ز نه خودايې هه وه مه؟ هه ميبان به رسفدا گوت: به لئ تو خودايې مه ي و يا دروست كو به رسفا وان ب دهنگ بو ب ئاخفتن بو گوت (بلى) چونكى نه و د ساخ بوون و ب عاقل بوون، نه فه نه خه ونه نه فه راستيه كه كو هه ميبان به رسفدا و گوتن (شه دنا) كو نه م دبينه شاهد ل سه ر خو ب ئيك په رستنا ته و ته وحيدا ته.

وَبَعْدَ هَذَا رُسُلُهُ قَدْ أَرْسَلْنَا ﴿﴾ ﴿﴾ لَهُمْ وَبِالْحَقِّ الْكِتَابَ أَنْزَلْنَا

لِكَيْ بِنَا الْعَهْدِ يُذَكِّرُوهُمْ ﴿﴾ ﴿﴾ وَيُنذِرُوهُمْ وَيُبَشِّرُوهُمْ

پشتى ئې چهندي پيغه مبه ريڼ خو بو وان هنارتن و ب حه قى په رتووك ئينانه خوار، دا كو بيرا وان ل ئې سوزى بينن، و هشيار بكه ن و بترسينن و مزگينيې بده نه وان.

فيجا بيگومانه ده مې خودايې مه زن نه م چيكرين ل ئې ژيانا نوكه نه م تيدا دژين ل دونيايې نه و سوزو په يمانا خودايې مه زن ژمه وه رگرتى نه مايه لبيرا مه، نه وا ئيكاتيا خو و ته وحيدا خو، چونكى نه وا هاتيبه وه رگرتن د ژيانه كا

دی دا بوو یا جودا ژ فی ژيانا ئەم تیدا، ژيانا جیهانا پشتا بابی، ئانکو هیشتا ئەم ل پشتا بابی خو دا بووین (ئادەمی علیه السلام) و ته کلیف د خازته هندی ئەم وئ چەندی ژبیربکهین، چونکی ئەگەر لیبیرا مه مابا دەمی خودایئ مهزن دگەل مه ئاخفتی و ئەم سەرپشک کرین کەسئ ژمرؤفان شریک بو خودئ بریار نەددا (کیم تینه بن) چونکی ما دا چەوا شرکئ کەین و ئەف هەلوستی هندی ب ترس ل بەر چاڤئ مه و هزرا مه! قیجا خودایئ مهزن پیغەمبەرئ خو بو مرؤفایه تی هنارتن دا کو فی هەلوستی بیننه بیرا وان و فەرمانئ ل وان بکەن ب باوهریئ و ب ته و حیدیئ و وان بترسینن ژ شرکئ و کوفریئ، خودایئ مهزن دیژیت: **{جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ}** [فاطر: ۲۵] ئانکو؛ و ئەگەر ئەف بوتپه ریسە ته درهوین دهریخن ب راستی یئ بەری وان ژئ ئەو پیغەمبەرئ ب موعجزه یئ ئاشکەرا بو وان هاتین درهوین دهریخت بوون، و ئەو ب وان کیتابان بو وان هات بوون یئ گەلەك حوکم تیدا، و ب ئەوئ کیتابئ یا گەش یا کو ریکاباشی و خرابیی بو وان ئاشکەرا دکەت.

کي لا يكون حُجَّةً للناسِ بل ﴿﴾ ﴿﴾ لله أعلى حجةٍ عزَّوجلَّ

دا کو خه لکی چو هیجته نه بن، به لکو خودای مه زن هیجته یال سهر وان راکری، و خودی یه خودان هیجته ل سهر وان نه کو نه و خودان هیجته تن ل سهر خودی.

بیگومان خه لك ژبی ناگه هیا خو دی هیجته تال خودی گرن و دی بیژن مه نه ف چه نده نه دزانی، و مه نه دزانی نه فه شرکه نه فه کوفره نه فه بیدعه یه و نه فه سهر داجوونه و نه فه گونه هه و نه فه باشیه و نه فه خرابیه دی ژ غه فله تا خو شی ئینکار که ن، خودای مه زن پیغه مبه ریځ خو بو وان هنارتن دا بو وان پروون بکه ن و په یاما خودی بگه هیننه وان وب باشتین و کاملترین رهنگ.

فیجا ئیدی خه لکی چو هیجته نامین چونکی پیغه مبه ران هیجته ل سهر وان راکر و بو وان دیارکر ب پروونترین و جوانترین شیوه، خودای مه زن دیژیت: **{رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا}** [النساء: ۱۶۵]

نانکو: من هندهك پیغه مبه ر بو به نییځ خو هنارتینه دا مزگینیځ ب قهنجیا من بدهنه وان ووان ژ عه زابا من بترسین؛ دا پستی هنارتنا

پیغهمبه‌ران مروّقان چو هیج‌ته‌ک نه‌مینت. و خودی د ملکی خو دا یی زال
بوویه، و د پښه‌برنی دا یی کارب‌نه‌جه‌ بوویه.

و دگه‌ل فان پیغهمبه‌ران ژی وه‌چی فریکریه و په‌رتووکین نه‌سمانی یین
هاتینه خوارئ وه‌کی خودای مه‌زن دبیت: **{نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ (3) مِنْ قَبْلُ هُدًى
لِلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ^ط إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ^ط وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ}** [آل عمران: ۳-۴] ناکو: وی قورئانا چو گومان
تیدا نه‌ه‌هی ب‌حه‌قی بو‌ته‌ ئینایه‌ خوارئ، کیتاب و پیغهمبه‌رین به‌ری خو
راستگو دهرت‌یخت، و به‌ری ئینانه‌خوارا قورئانی وی ته‌ورات و ننجیل ژی
ئینابوونه خوارئ، دا به‌ری ته‌قواداران پ‌بده‌ته‌ باوه‌ریی و تشتی مفای دین
ودنیایا وان تیدا، ووی نه‌و تشت ئیناخوارئ یی حه‌قیی ژ نه‌ح‌قیی جودا
دک‌ه‌ت. هندی نه‌ون یین باوه‌ری ب‌وان ئایه‌تین خودی یین هاتینه خوارئ
نه‌ئینای، عه‌زابه‌کا مه‌زن بو‌وان هه‌یه. و خودی یی زاله‌که‌س نه‌شیتی، توئی
ژ وی دستینت یی باوه‌ریی ب‌نشانین وی نه‌ئینت.

نه‌گه‌ر نه‌م سه‌حکه‌ینه‌ نموونه‌کی ل‌سه‌ر نه‌هی‌لانا هیج‌ته‌تی کا چه‌وا نه‌ف
پیغهمبه‌ره (علیهم‌الصلاة‌والسلام) هیج‌ته‌تی ل‌سه‌ر مروّقان رادکه‌ن نه‌گه‌ر
نه‌م نموونه‌کا دونیای بین کو ب‌ساناهی بیت مروّف تی‌بگه‌هیت نه‌گه‌ر

کومپانیه ک ئامیره کئی کاره بای چیکه ت دئی که ته لوکه کئی بو دانیت (ئه و نامیلکا دگه ل کا دئی چه واکارئینی) ئه ف که ته لوکه بو هندئ یه دا کو بکر بزانیته وه کی مه ره ما کومپانیئ لیکنده ت و تمام بکه ت و کاری خو ب دروستی بکه ت، فیجا ئه گه ر تول دویف وان رینمایا نه چووی و ئامیری ته یی کاره بی سووت یان خرابوو دقیت تو گازندا ژ خو بکه ی چونکی ته گوهداریا رینمایا نه کر ب دروستی وه کی کومپانیئ گوئی.

(ولله المثل الاعلی) نموونا بلند بو خودئ یه ب تنئ ئه فه وه ک نموونه یه ک، خودایئ مه زن ئه م یئ چیکرین و ئه م نه هیلاینه به ره لالا به لکو کیتاب یئ بو مه هنارتین دا کو ئه م ل دویف بچین د ژیا نا خو دا و ل گور ده قین وی ژیا نا خو برپفه ببه یین و ل سه ر فی چه ندئ ژئ را پیغه مبه ره ک ژئ یئ بو مه هنارتی کو وی په یامئ بو مه روون و ئاشکرا بکه ت وه کی مه ره ما خالقئ کا خودئ چه واکاریه هوسا بومه روون و ئاشکرا بکه ت، فیجا ئه گه ر تو گوهداریا ئه وی پیغه مبه ری نه که ی و ل دویف په رتووکا خالقئ نه چی پشتی هینگی ته چه هیجه ت نابیت و دقیت تو گازندا و لوما ژ خو ب تنئ بکه ی.

فَمَنْ يُصِدْقَهُمْ بِلَا شِقَاقٍ ❀ ❀ فَقَدْ وَفَىٰ بِذَلِكَ الْمِيثَاقِ

فیجا هه ر که سی وان پیغه مبه را راست ده ریخیت بی کو سه ریچیا وان بکه ت ب راستی وی ئه و سوز و په یمان ب جه ئینا یا ژئ هاتییه وه رگرتن.

ئانكو هەر كه سئ پيغه مبه را راست دهريخت و باوهري ب وان بينيت و دويچوونا وان بكهت و ب دره و نه دهريخت و سهريچيا فه رمانين وان نه كهت د وان تشتين پيغه مبه ر پئ هاتين ب راستي وي نه و سوز و پهيمان بجهئينا يا خوداي مه زن ژئ وهرگرتي هيشتا نه و د پشتا بابئ خو ئاده مي دا (عليه السلام).

وَذَاكَ نَاجٍ مِّنْ عَذَابِ النَّارِ ❀ ❀ وَذَلِكَ الْوَارِثُ عَقْبَى الدَّارِ

ئه وي هوسا بيت نه و دئ رزگاربيت ژ عه زابا ئاگري و نه و دئ بيته ميراتگري به هه شتي.

ئانكو هەر كه سئ گوهداريا پيغه مبه ران بكهت و وان راست دهريخت و سوزا خو بجه بينت نه و دئ رزگاربيت ژ ئاگري و دئ بيته نه هلي به هه شتي، ئها نه فه يه به ره مي گوهداريا پيغه مبه ران، گوهداري و باوهريا پيغه مبه ران يه كسانه ب به هه شتي، و سهريچي و بي باوهريا پيغه مبه ران يه كسانه ب ئاگري جه هه مي (خودئ مه پاريزيت)، خوداي مه زن ديژيت: {سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ} [الرعد: ٢٤] فريشته ديژنه وان: ژ بهر صه برا هه وه كي شاي ل سه ر گوهداريا خودئ هوين ژ هه ر نه خوشيه كي ب سلامه تي بن، قي جا به حه شت چ خوش خانيني دويماهيي يه.

وَمَنْ يَهْمُ وَبِالْكِتَابِ كَذَّبًا ❁❁ وَلَازِمَ الْإِعْرَاضَ عَنْهُ وَالْإِبَابَ

هەر کهسێ پێغه مبه ران و په رتوو کێن ئه سماني ب دره و ده رپيخيت و به رده وام بيت ل سه ر پشت دانئ و رازي نه بوونئ و ره تکرئ.

فَذَلِكَ نَاقِضٌ كِلَا الْعَهْدَيْنِ ❁❁ مُسْتَوْجِبٌ لِلْخِزْيِ فِي الدَّارَيْنِ

ئه و وي هه ر دوو سوزو په يمان شکاندن کو ئه فه شه رمزاري و روي ره شيئ د هه ر دوو دونيا يا دا بو ئه وي فه ر دکه ت.

رامانا فان هه ر دوو دي را پي کفه ئه فه يه: هه ر کهسێ پشتا خو بده ته پيغه مبه ران و وان ب دره و ده رپيخيت و ره تبکه ت کول دوي ف وان بچيت و خو مه زن بکه ت ب راستي ئه وي هه ر دوو سوز شکاندن (ئه و هه ر دوو سوزين خودايئ مه زن ژ مه وه رگرتين) سوزا ئي کي ده مي خودايئ مه زن گوئي: **أَلَسْتُ**

بِرَبِّكُمْ ^ط **قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا** { گوئي ما ئه ز نه خودايئ هه وه؟ مه مه گوئي به ئي. ئه گه ر ئه م ره ت بکه ين راستي مه ئه ف سوزه شکاند. و سوزا دووي شکاندنا وي فه رمانا خودي يه ده مي فه رمان ل مه کري ئه م دوي ف چوونا پيغه مبه ران بکه ين ب وي تشي ئه و پي هاتين کو را کرنا هيجه تي بول سه ر مرو فان، فيجا ره تکرنا پيغه مبه ران و وه حيئ گه له کا دژواره وه کي خودايئ مه زن ديژي ت: **{وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ}** وئه وين کوفر ب

ته و حیدا خودی کری پشت ددهنه وی تشتی قورئانی ئەو پێ ترساندین، هزرا خو تیدا ناکه ن ووجه کئی بو خو ژئی وهرناگرن.

خودی ب کوفر ئەفه قه له م دان ئەف چهنده ئانکو شکاندنا سوزا کو مه گوئی خودی ره بێ مه یه و دویفچوونا پیغه مبه را کر، و شکاندنا فان هه ردوو سوزا دی بیته ئەگه ری شه رمزاریا دین و دنیا، وه کی خودایی مه زن دیژیت:

{وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ}

[القصص: ٤٢]

ئانکو؛ومه د ئی دنیا یی دا غه زه ب وشه رمزاری ژ نک خو ب دویف فیرعه ونی ومالله تی وی دا هنارتییه، وپوژا قیامه تی ئەو ژ وانه یین کریارین وان دکریت، ویین دویر ژ ره حما خودی.

و نه مه رجه عه زابا وان یا دویایی یا به رده وام بیت کو تو ببینی یین د عه زابی دا ب شه ف و پوژ ئەو ژئی ژبه ر حیکمه ته کئی خودی چیتر دزانیت به لکی خودی وان پتر ده یلیت و پتر نیعمه تا دگه ل وان دکه ت دا کو پتر دسه ردابچن و پاشی وان نه هیلیت و ببری نیت و شینوارین وان ژئی نه هیلیت و وان شه رمزار بکه ت ل هه ر ده مه کئی خودی حه زبکه ت.

ئهم دو عا ژ خودایی مه زن دکه ین مه شه رمزار نه که ت نه ل دویایی و نه ل ئاخره تی.

فصل

في كون التوحيد ينقسم إلى نوعين وبيان النوع الأول وهو توحيد المعرفة والإثبات

**توحيد دى بيته دوو جور كو جورى ئيكن ئهو زى توحيداً نياسين
و جيگيركنس يه.**

أول واجب على العبيد ❁❁ معرفة الرحمن بالتوحيد

ئيكه م ئهركى ل سهر بهندهى نياسينا (الرحمن)ى يه، ئيكه م ئهركى ل
سهر خهلكى ژ لايى گرنكى و پويته پيدانى فه نياسينا خودى يه ﷻ ب
ته وحيدي.

ئانكو ب زانينا هندی كو (الله) ب تنى خودايى حهق و دروسته نه
كه سهكى دى و كهس ژ ههژى په رستنى نينه ژبلى وى ﷻ خودايى مه زن
ديژيت: {فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ} ئانكو فيجا تو ب علم و زانين بزانه -
ئهى موحه ممه د- كو ژ خودى پيڤه تر چو خودا يين حهق نينن ژ ههژى
په رستنى.

و ئيكه م تشتى پيغه مبه ران د گوته خهلكى و گازى وان دكر ته وحيديا
خودى ب تنى بو د په رستنى دا ههروهكى پيغه مبه رى ﷻ گوته "معاذى"

(خودى ژى رازى بيت) دهمن فریکريه يه مهنى بو دهوى بو بانگخوازيں
 گوئی: (فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَى أَنْ يُوحِدُوا اللَّهَ تَعَالَى) و دريوایه ته کا دی
 دا (فَلْيَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ عِبَادَةَ اللَّهِ) و دريوایه ته کا دی دا (ادْعُهُمْ إِلَى
 شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ) و ئەف ريوایه ته هه می ددروستن.

ئانکو: ئیکه م تشتی تو گازی وان دکه ی بلا ئەو بیت کو ته وحیدا خودی
 بکه ن، و دريوایه تا دی دا کو په رستنا خودی بکه ن، و دريوایه تا دی دا کو
 شه هدهیئ بدن چو خوداوه ندين دروست و حه ق نینن ژ هه ژى په رستنی
 ژبلی (الله) ی ﷻ و کو شه هدهیئ بدن موحه ممه د پیغه مبه ری خودی یه ﷻ،
 ئەفه یه نیاسینا خودی ﷻ نه کو هنده ک هزر بکه ن نیاسینا خودی ئەوه کو
 تو بزانی خودی یئ هه ی و خالقه و چیکه ری ئەرد و ئەسمانا یه، ئەفه
 مه سه له کا مه عریفی یه و یا دیار و ئاشکرایا و د ذهن و هزرا هه ر که سه کی
 دا یا چه سپانديه هه تا موشرك ژى فی چه ندى دزانن پاشی گوئی.

إِذْ هُوَ مِنْ كُلِّ الْأُمَمِ أَعْظَمُ ❀ ❀ وَهُوَ نَوْعَانِ أَيْ مَن يَفْهَمُ

ئانکو ئەو (ته وحید) ژ هه می فه رمانا مه زنتره و ئەو دوو جورن ئەه ی ئەو
 که سئ تو تیبگه ه، ته وحیدا خودی مه زنترين تشته چونکی ئەگه ر نه ما
 ئەفه مروف کافر بوو، و چو تشت ژ مروفی ناهینه قه بویل کرن بی ته وحید،
 ل فیژی دبیژیت کو هندیکه ته وحیده دبیته دوو جور.

ئېك تەوھیدا علمى، دوو تەوھیدا عەمەلى.

ئانكو جورى ئېكى تەوھیدا ربوبىيەتا خودى (ناڤ و سالوخەتېن خودى ﷻ) و جورى دووى تەوھیدا ئولوهىيەتا خودى يە ئانكو (تەوھیدا پەرستى) و پەرستى بتى بۆ (اللە) بېتە كرن و ئەڤ دابەشكرنه يا ھاىيە وەرگرتن ژ گۆتېن سەلەڤىن سالىح ژ كىستى ئىبن عەباسى (خودى ژى رازى بيت) دەيتە ڤەگوھاستن د دەرھەڤى گۆتنا خوداىى بلند دا دەمى خوداىى مەزن دىڤىت: {وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ} [يوسف: ۱۰۶]

گۆت: ئانكو پرسیارا وان بکه كا كى ئەو ئافراندىنە و كى ئەرد و عەسمان چىكرىنە دى بېژن (اللە) ھەخالق ئەردو عەسمانا ئا ئەڤە ئىمانا وانە و دگەل ڤى چەندى ژى عەبدىنيا غەبرى خودى دكەن. الدر المنثور.

ھەرھەسا تابعىي خودان قەدر (عطائى كورپى رەباحى) ئەوى ل سالا ۸۵ھ وەفات كرى خودى دلوفانىي پى بېتە دىڤىت: (إِيمَانُهُمْ قَوْلُهُمْ: اللَّهُ خَلَقْنَا وَهُوَ يَرْزُقْنَا وَيَمِيتُنَا فِهَذَا هُوَ الْإِيمَانُ مَعَ شَرِكٍ عِبَادَتِهِمْ غَيْرَهُ).

باوھرى يا وان ئەو دىڤىت كو خودى خالقى مەيە و رزق دەرى مەيە و ئەو دى مەمرىنيت دگەل ڤى چەندى د پەرستنا خو دا شرىك بۆ خودى ددانان.

ههروهسا ئيمامى شهعبى يى كول ساللا ۱۰۳هـ وهفات كرى خودى دلوقانيى يى ببهت دييژيت: (يعلمون انه ربهم و انه خلقهم وهم مشركون به).

ئانكو دزانن خودى چيكرى وانه و خودايى وانه بهلى شريكا بو خودى ددانن.

وئيمامى موجهد كو تهفسيرزانه كى مهزنه يى كول ساللا ۱۰۴هـ وهفات كرى دييژيت: (ئهوان د زانى كو (الله) خالقى وانه و ئه و رازقى وانه بهلى دگهل ئى چه ندى شريك بو ددانان)

ئانكو: ئه و باوهردار بوون ب جوره كى ته وحيديى فه، و موشرك بوون ب جوره كى دى فه، ئانكو بو مه دياربوو ته وحييد دوو جوره.

إثباتُ ذاتِ الربِّ جلَّ وعلاً ﴿﴾ ﴿﴾ أسماءِ الحسنَى صفاته العلى

ئه فه جورى ئيكيى يه ژ جورين ته وحيديى، جيگيركرنا زاتى خودى يى پاك و بلند و پيروز و ناقيى وى يين جوان و سالوخه تين وى يين بلند.

ئه فه يه ته وحييدا خودى يا علمى ئه و ژى باوهرى ئينان و دانپيدان ب خودايى بلند و ب ناف و سالوخه تين وى يين كو بو مه دياركرين ب رپكا وهحيى و به لگه ل سهر فى جورى ئيكيى يى ته وحيديى گوتنا خودايى بلنده

دهمى دييژيت: {قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ أَبْنِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ} [الأنعام: ١٦٤]

ٲانڪو: تو بيڙه: ٲهري ٲبلي خودي ٲهز خودايه ڪي دي بو ڇو بدانم، وٲه و ٲافراندهر و خوداني ههر ٲشته ڪييه؟.

و ههروهسا ڪوٽنا خودايي مهزن دهمن دبيٲيت: {وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

فَادْعُوهُ بِهَا} [الأعراف: ١٨٠] ٲانڪو؛ و خودي باشناق ههنه، يئن هندي دگههين ڪو ٲه و خوداني مهزنيي يه، وهه مي ناقين وي دباشن، فيجا ٲشتي هه وه بقتي هوين ب باشناقين وي داخوازي ٲي بڪهن.

وَأَنه الرَّبُّ الْجَلِيلُ الْأَكْبَرُ ❁❁ الخالقُ الباريُّ والمصوِّرُ

ههر ٲه وه خودايي ٲيروزي مهزن، ڇيڪهر و ٲافراندهر ي وٲنه ڪيش.

و ٲسيفهت و سالوختهين وي ٲه و (الرَّبُّ) ه، ٲانڪو ٲه وه يئ بهنده يئن ڇو ب خودان دڪهت و ڇاڦديريا وان دڪهت، (الجليلُ) و ٲه وه يئ بلند و دوير ٲ هه مي ڪيماسيا، (الأكبرُ) و مهزنتر ٲ ههر مهزنه ڪي، (الخالقُ) و يئ ڪو ٲشتي ڇيڊڪهت و دئنته هه بووني، (الباريُّ) و ٲه وه يئ ڪو ٲشتا دئنته هه بووني يئ ڪو بهري وي نموونه ڪا هوسا هه بيت يان خودايي مهزن ل بهر ٲشته ڪي ڇيڪريبت، (المصوِّرُ) و ههروهسا ٲه وه يئ ڪو بو ههر ٲشته ڪي رهنگه ڪي ددانيت يئ ڪو وي بقتي، و ٲه ٲه هه مي يئن هاتينه وه رگرتن ٲ ڪوٽنا خودايي مهزن ﷻ {هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِيُّ الْمُصَوِّرُ ٲ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ} [الحشر:

ٲ٤] ٲانڪو: ٲه وه ٲه للاه يئ ٲافراندهر، ٲه وي ڇه لڪ ل دويٲ ڇمه ته ڪي

چیکرین، بی وینه کیّش ب وی رهنگی وی بقیّت، ناقین باش و سالوخته تین بلند یین وینه.

باري البرايا مُنشئُ الخلائقِ ❁ ❁ مُبدِعُهُم بلا مثالی سابق

چیکەر و ئافرهنده ری هه می چیکرییان، و داهینه ری وان بی کو نمونه ک بهری هنگی هه بیت.

ئانکو خودای پاك و بلند هه می مرؤف یین چیکرین بی کول بهر تشته کی چیکهت وئه فه یه رامانا ناڤی (البارئ)ه: {هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ^ط لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى^ج} [الحشر: ۲۴]، ئه گەر ئه م سه حکه یی کله خی مه و عاقلی مه و چه وانیا کارکرنا وان و که لواشی مه و چه وانیا هه ست و سوز و قیانین مه یین چیکرین و ئه و سیسته می د ناڤ له شی مه دا کاردکه ن، بو نمونه گوهورینا خوارن بو هیژی، و به رهه م ئینانا خانا و گهورینا خانین مری ب یین زیندی، و فه گوهاستنا پیزانینا بو مه ژی، و روون کرن و دیارکرن و تیگه هشتن و لقین و نقستن و گه شه کرن هه می یین چیکرین، و ئافراندنا فی گه ردوونی هه می یه، فی گه ردوونی هنده مه زن ب فی هیراتی و ب فی ئالوزین بی کو نمونه ک هه بیت یا بهری هنگی و لبهر چیکریت.

الأولُ المَبْدِي بلا ابتداء ❁ ❁ والأخِرُ الباقي بلا انتهاء

ئەوہ یئ ئیکئ و یئ چیکری چیکرین بیئ کو دەستپیکەک بۆدەستپیکاکا وی
هەبیت، و ئەوہ یئ دویمایهئ یئ چو دویماهی ل پشت وی نه بن.

(الأولُ) یئ چو تشت ژ بهری وی نه بن ئەفه ژى نافه که ژ نافین خودئ،
(المَبْدِي) ئەوہ یئ چیکری چیکرین و ئیناينه هەبوونئ پشتی کو ئەو چو
نه بوون، و ئەو ئینانه هەبوونئ، (بلا ابتداء) چو دەستپیک بۆ نینن، (الأخِرُ)
چو دویمایهک نینن، (الباقي) ئەوہ یئ هەرو هەر دمینیت و هەر تشتەکئ
ژبلی وی دئ پویچ بیت، و ژ ناف چیت، خودایئ مهزن دبیژت: {أَوْلَمَ يَرَوْا

كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ} [العنكبوت:
١٩] ئهري و ما ئەوين هه نزانن كانئ چاوا خودئ چیکریان ژ چونه یئ
دئافرینت، پاشی پشتی ئەو پویچ دبن دوباره ئەو وان چئ دکه ته فه، کانئ
چاوا وی جارا یه کئ ئەو چیکربوون، ئەو ل بهر وی یا ب زهحمەت نینه؟
هندي دوباره کرنه ل سەر خودئ یا ب ساناهییه، کانئ چاوا ئافراندنا جارا
یه کئ ل بهر وی یا ب ساناهی بوو.

ههروه سا خودایئ مهزن دبیژت: {هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ^ص
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ} [الحديد: ٣] ئەو یئ یه کیه کهس بهری وی نینه، و ئەو
یئ دویماهییه کهس پشتی وی نینه، و یئ ئاشکه رایه کهس د سەر وی دا

نینه، وین فہ شارتییہ کہس د بن وی دا نینہ، وتشتہک نہ ل عہردی ونہ ل
عہسمانی ل وی بہرزہ نابت، ونہ و ب ہہر تشتہکی یں پرزانیہ.

و پیغہ مبهری مه ﷺ گہلہک جارن د دوعا یین خو دا د گوت: (اللهم أنت
الأول فليس قبلك شيء، و أنت الآخر فليس بعدك شيء) مسلم: 2713.

خودای من: تو یں دہستپیکی و چو تشت ژ بہری تہ نینہ، و تو یں
دویمایی چو تشت ژ پشتی تہ نینہ.

الأحد الفرد الأزلي ❁ ❁ الصمد البر المہمین العلی

ئہوہ یں تاک و ب تنی و خودان شیان و ہہر ہہی بں چو دہستپیکی بو
ہہبن، و ہہمی پیڈفی دبنی یں خودان قہنجی و زال ل سہر بہندہ یین خو و
خودان بلندی.

(الأحد) ئہوہ یں ئیکے و یں دووی بو نہ بیت.

و جیاوازی د ناقبہرا (أحد) و (واحد) دا ئہوہ کو پہیفا (أحد) دابہش
نابیت و پارچہ پارچہ نابیت ہہما ئیکہ، بہلئ (واحد) پارچہ پارچہ دبیت و
دابہش دبیت، فیجا (أحد) ب تنی بو خودی یہ، ناچیبیت بیژیہ
زہلامہکی (رجل أحد) یان (درهم أحد) بہلکو دقیت بیژی: (رجل واحد،
درهم واحد)، ہہروہ سا ژ لایں زمانی ژی فہ ہندہک جیاوازی یین بو ہہین
بو نمونہ ہندیکہ (واحد) ہ دکہ قیتہ د بن پہیفا (أحد) فہ ئانکو أحد

فه گتره ژ واحد و أحد ناچيته د بن په يفا واحد فه بؤ نمونه (فلان لا يُقاومه أحد) فلان مروفي كهس نه شيئي ل فيري نه دروسته بيژيت (لكن يقاومه اثنان) نانكو دوو كهس دشيني، به روقاژي په يفا واحد لفيري نه گهر تو بيژي (فلان لا يقاومه واحد) فلان مروفي نيك نه شيئي نانكو: دشيت بيژيت به لي دوو دشيني.

ههروهسا جياوازيه كا دي زي په يفا (الواحد) بكاردهيت بؤ (اثبات) كرنى به لي (الأحد) بؤ (نفي) كرنى بؤ نمونه تو بيژي:
(رَأَيْتُ رَجُلًا وَاحِدًا) من زه لامهك ديت. اثبات.
(ما رأيت أحداً) من كهس نه ديت. نفي.

(الفرد) نه فه نه ژ ناقين خودي يه بهلكو (خبر) ه (خه بهردانه نانكو بهسكرنه) ي ب تني يه دكارو كريان و سيفه تين خو دا، (القدير) ي پيچيبيوي و خودان شيان، (الأزلي) ي كو چو دهس تيپك بؤ نه بن، (الصمد) ي كو هه مي كهس ههوجه دبنئ و نهو ههوجه ي كهسي نابيت. خوداي مهزن ديژيت: **{قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1) اللَّهُ الصَّمَدُ}** [الإخلاص: ١] (الصمد) ي كو هه مي كهس ههوجه دبنئ و نهو ههوجه ي كهسي نابيت. (البر) نهوه ي قهنجي و چاكيي دگهل بهنده يين خو دكهت: **{إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ}** [الطور: ٢٨]، (المهيمن) نهوي زال و سهردهست ل سهر بهنده يين خو و كهس ل بن

فهريمانا وى نادهركه قىت، خودايى مهزن دىيژيت: {هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ} [الحشر: ٢٣]. (العللى) خودان بلندى، خودايى مهزن دىيژيت: {وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ} [الشورى: ٤] ته وى مهزن و بلنده.

قىجا هوين بزنان كو (الرب والخالق والبارئ والمصورُّ والأحدُ والأولُ والآخرُ والقديرُ والصَّمَدُ والبرُّ والمُهَيَّمِنُ والعللى) ناقين خودايى مهزنن، بهلى (الجليلُ والأكبرُ والمُبدي والباقي والفرْدُ والأزلي) تهفه نه ژ ناقين خودايى مهزنن، بهلكو تهفه خه بهردانه (إخبار)ه ژ خودايى مهزن.

عَلَوْ قَهْرٍ وَعَلَوُ الشَّانِ ❁ ❁ جَلَّ عَنِ الْأَضْدَادِ وَالْأَعْوَانِ

كذاله العلوُّ والفوقية ❁ ❁ على عبادِه بلا كَيْفِيَّةً

ژ سالوخه تين خودى بلنديه و بلنديا وى دنبه چه ند جورهك:

ئيك؛ بلنديا شيان و يچيبونى، خودايى مهزن دىيژيت: {وَهُوَ الْقَاهِرُ

فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ} [الأنعام: ١٨] وخودايى مهزنه يى ل هنداقى به نييين خو سه رقه هاتى؛ هه مى ستو ل بهر وى دچه مياينه، وئه وه كاربنه جهى هه ر تشته كى ل جهى وى يى دورست ددانت، شاره زايى كو چو تشت ل بهر وى بهرزه نه بت. وئه وى تهف سالوخه ته هه بن دقيت شريك بو

نه ئينه دانان. وئەف ئايەتە بلنديي بۆ خوداي مەزن دەسنیشان دكەت ل سەر هەمی چيكرپين وي، بلنديه كا بابەتی وی بت.

دوو؛ بلنديا ريز و قەدری سالوخەت و كریارین خو دا خودی سبحانە چو هەفیشك و هەقال و هەفكویف نین، ئەو ب تخی یە و پیدتی ب كەسی نینه.

سی؛ بلنديا ئەقرازی کو دسەر مه دایه، و بەلگه ل سەر ئی چەندی گەله كن وهك خوداي مەزن ديژیت: {يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ} [النحل: ٥]. فریشتە ژ وی خوداي خو دترسن ی کو ئەو ب خو و ب دەسپه لات وتمامیا سالوخەتین خو دسەر وان دایه، وئەو وی دكەن یا فەرمان پ ل وان دئیتە كرن ژ گوهداریا خودی. وئایەت سالوخەتی بلنديا خودی دسەر هەمی چيكرپين وي را وهكي بابەتی وی بت بنه جه دكەت.

هەر وهسا هەدیسە زهینه بی خوداي مەزن ژ ی رازی بیت دەمی ديژیت: (زَوْجَنِي اللَّهُ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ) البخاري: 7420

ديژیت: خودی ﷻ ل سەر حەفت عەسمانان را ئەزا دايمه شوی ب پيغەمبەری، ئیجا پیدقییه ئەفان سیفه تان ئەم (اثبات) بکەین جيگر بکەین بی کو ئەم (کیفیة) چەوانییه ک بی بدانین.

وَمَعَ ذَا مُطَّلَعٍ إِلَيْهِمْ ﴿﴾ ﴿﴾ بِعَلْمِهِ مُهَيَّمُنٌ عَلَيْهِمْ

ودگهل بلنداییا وی ئەو وان دبینیت، و ب زانینا خوۆ ی ل سەر وان زالە، کا چەوا خودایێ مەزن یێ بلندە هوسا یێ زالە ژ ی ل سەر مە. هەر وهکی خودایێ مەزن دبیژیت: {وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ ^ط يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ} [الأنعام: ٣] وخودی یه ئەو خودا یێ کول عەسمانان و ل عەردی پەرستنا وی دئیتە کرن. و ژ نیشانین خودایینیا و یه هەر تەشتەکی هوین فەدشیرن یان ئاشکەرا دکەن ئەو پێ دزانت، و ئەو هەمی کریارین هەو دزانت چ دباش بن چ دخراب. فیجا کا چەوا ئەو ب زاتی خوۆ ی دگهل مە و یێ بلندە هەر وهسا ب زانینا خوۆ ئەو یێ دگهل مە وهکی خودایێ مەزن دبیژیت: {وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ} [الحديد: ٤] و ئەو ب زانینا خوۆ ی دگهل هەو ل هەر جەهەکی هوین لی بن.

ودەمی ئەم دبیژین ل سەر عەسمانان را ئانکو: ل سەر عەرشی را {الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى} [طه: ٥] خودایێ رەحمان (ئستواء) ل سەر عەرشی کریه ئانەکو: یێ بلند بوویه سەر عەرشی، بلندبوونه کا بابەتی مەزنییا وی بت. تیکهلی چیکریین خوۆ نابیت، {لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ^ط وَهُوَ

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ {الشورى: ۱۱} تَشْتَهَكَ زُجَّيْكَرِييْنِ وَيِ وَهَكَي وَيِ نِينَه، نَه د
ذَاتِ وَيِ دَا نَه دَا نَافِ وَسَلْوَخَه تِ وَكِرْيَارِيْنِ وَيِ دَا.

وَذَكَرَهُ لِلْقُرْبِ وَالْمَعِيَةِ ❀ ❀ لَمْ يَنْفِ لِلْعُلُوِّ وَالْفُوقِيَةِ

فَإِنَّهُ الْعَلِيُّ فِي دُنُوهِ ❀ ❀ وَهُوَ الْقَرِيبُ جَلَّ فِي عُلُوهِ

و به حس کرنا وی بۆ نیژیکی و کو دگهل مهیه نا خازیته نه فیا بلندی و
دسه رمه پرا یی، کا چه واه و یی نیژیکی مهیه هوسا و یی بلنده زی، چنکی
ئه و یی بلنده د نیژیکیا خو دا و یی نیژیکیه پیروزییت د بلندییا خو دا.

و خودی ﷻ یی بۆ مه دیارگری د قورئانی دا نیژیکیا خو ده من دیژییت:
{وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ} [ق: ۱۶] بۆ وی ژ رهها ستووی و یی (یا
ب دلی فه گریدای) دنژیکیترین.

و ههروهسا دیژییت {وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ} [الحديد: ۴] و ئه و یی
دگهل هه وه هه ر جهه کئ هوین لی بن.

قیجا ئه ف بلنده هییه نه یا هه قدزه بۆ نیژیکیبونا وی و نیژیکیا وی نه یا
هه قدزه کو ئه و نه یی بلنده.

به لکو خودی ﷻ یی بلنده ل سهر عهرشی خو، و ئه و یی دگهل مه ب
زانین و سه ریخستنا خو، و ئه و یی دگهل مه و مه دبینیت کا ئه م چ دکهین

و چ ناکهین، وئەفە نهیا هەقدژە دگەل بلندییا وی، خودایێ مهزن دبیژیتە پیغەمبەری ﷺ تو بیژە: {إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ} [هود: ۶۱] هندی خودایێ منه یێ نیزیکی وی یه یێ ژدل عیبادهتی بو دکەت.

فَيْجَا وَهَكَ (أَبُو الْحَسَنِ الْأَشْعَرِي) خَوْدِي دَلُوقَانِي يِي بَبَهَت دَبِيژِيْت: (وَأَجْمَعُوا) (يَعْنِي السَّلَف) أَنَّهُ تَعَالَى فَوْقَ سَمَاوَاتِهِ عَلَى عَرْشِهِ) سەلەف یێن ئیک دەنگبووین ل سەر هندی کو خودایێ مهزن یێ بلنده و ل سەر عەسمانان رایە و ل سەر عەرشی خو.

هەر وهسا زانایێ مهزن (أَبُو نَعِيمِ الْأَصْبَهَانِي) دَبِيژِيْت: (وَأَجْمَعُوا أَنَّ اللَّهَ فَوْقَ سَمَاوَاتِهِ عَالٍ عَلَى عَرْشِهِ مُسْتَوٍ عَلَيْهِ)، سەلەف ئیک دەنگن کو خودی ل سەر عەسمانان رایە و ئیستوانا کری ل سەر عەرشی خو یێ بلندبووی.

و هەر که سهکی بیژیت خودی دگەل مهیه ب زاتی خو، یان ژێ ل هەمی ئەردایە ب زاتی خو ئەف چەندە دی وی توشی کوفری کەت ب ئیک دەنگیا سەلەفا، وهکی ئەحمد بن عبدالسلام ئەوێ ل ساڵا ۷۲۸ هـ وهفات کری دبیژیت: (من قال أن الله تعالى بذاته في كل مكان فهو مخالف للكتاب و السنة و إجماع المسلمين بل هو مخالف لملل الثلاث)، هەر که سهکی بیژیت خودایێ مهزن یێ دگەل مه یان ژێ یێ ل هەمی جها ب زاتی خو،

ئەف كەسە یئ مخالفی قورئانی و سوننەتی و ئیک دەنگیا موسلمانایە، به لکو ئەو یئ موخالفی هەر سی دینایە.

خودایئ مهزن یئ ل عه سمانا و ب علمئ خو یئ ل گه ل مه.

حِيٌّ وَقِيَوْمٌ فَلَا يَنَامُ ❁❁ وَجَلَّ أَنْ يُشَبِّهَهُ الْأَنَامُ

ئەو یئ ساخه و ب کارین بهنده یئ خو رادبیت و نانقیت، و ئەو پیروزتره ژ هندی کو وه کی چیکریئ خو بیت.

خودایئ مهزن دیژیت: {اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ

وَلَا نَوْمٌ} [البقرة: ۲۵۵] خودی یه یئ ژ وی پیقه تر کهس هیژای په رستنی نه بت، زیندی ئەو یه یئ هه می رامانی ژینا پیکهاتی وهیژای وی وی هه یین، یئ ل سه ر هه ر تشته کی پئ رابووی، چو نقرؤسك وخه و ناگه هه وی.

ژ وان سالوخه تیئ خودایئ مهزن ده باره یی نه فسا خو دا بومه گو تین ئەفه نه (الحي) یئ ساخه و زیندییه و نامریت ههروه سا هشیاره و چو جارا نانقیت، و نوقرسکیئ خه وی ژ ی ناگه هئی چونکی نه یئ هیژایی وی یه یئ بئ ناگه ه بیت ژ چیکریئ خو، (القیوم) ئەو یه یئ ب کارو بارین چیکریئ خو رادبیت.

ههروهسا دهبارهي نه فسا خو دا ديژيت كو نه و مهزنتره و پيروزتره كو چيكرين وي وهكي وي بن: {لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ} [الشورى: ۱۱] تشتهك ژ چيكرين وي وهكي وي نينه، نه د ذاتي وي دا نه د ناف و سالوخهت و كريان وي دا. چونكي ناقين وي ههمي دباشن و سالوخهت ي وي ههمي د پيکهاتي و مهزن نه وه ي گوهديري بينه، گوهل مه ههيه و مه دبيني و ل سهر كاروكرين بهندهين خو شاهده، لقيري نه ف نايه ته هندی دگه هينت نه في كرنا وه كهه فه كي يه (شبهه كي) يه بو خودي، اثبات كرنا ناف و سيفاتا يه بو خودي.

لا تَبْلُغِ الْأَوْهَامُ كُنْهَ ذَاتِهِ ❀ ❀ وَلَا يُكَيِّفُ الْحِجَابَ صِفَاتِهِ

چو هزر و خه يال ناگه هنه راستيا زاتي وي، و عه قل ژي ناگه هنه چه وانيا سالوخهت ي وي، چونكي چو تشتين وهكي خوداي مه زن نين، و عه قل نه شيت و موسته حيله بگه هيته هندی بزانيت كا سالوخهت ي خودي دچه وانه، يان نه و ب خو ي چه وانه، چونكي علمي وي نه وهكي علمي مه يه، و ديتنا وي نه وهكي ديتنا مه يه، و دهستي وي ي پيروز نه وهكي ي مه يه، و هاتنا خارا وي (النزول) نه وهكي هاتنا خارا مه يه، خودي ي پيروزتره ژ هندی كو وهكي چيكرين خو بيت.

فِيْجَا چ هزروبیره کا بهیته دسه ری ته دا خودای مه زن نه وه کی وی یه
 (لیس کمثله شیء)، کهس سالوخه تیڼ خودی نزانیت ژ وی ب خو پیښه تر،
 فیجایا واجب و پیدتی ل سهر مه نه فه یه نه م باوه ریڼ ب خودای مه زن
 بینین و ب سالوخه تیڼ وی بینین بی کو نه م هزر د چه وانیا وان دا بکه یین،
 چونکی ب راستی یا بی مفایه و نه م ناگه هینه چو دهر نه نجاما، عه قل وی
 تشتی هه فبه ر (مقارنه) دکه ت یی کو ژ به ری نوکه دیتی فیجایا چو تشت وه کی
 وی نینن.

باقِ فَلَإِیْفَنَیْ وَلَا یَبِیْدُ ❁❁ وَلَا یَکُونُ غَیْرَ مَا یُرِیْدُ

خودی دی هه ر هه بیت و ژ ناڤ ناچیت و پویچ نابیت، و تشته ک په یدا
 نابیت نه و تیڼه بیت یا وی فیای.

خودای مه زن به حسی خو دکه ت دیڅرت: {وَبَقِيَ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو
 الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ} [الرحمن: ۲۷] هه رتشته کی ل نه ردی ژ چیکرییان نامینیت
 وه جهی خودای ته بی خودان مه زناهی و قه در دی مینیت، هه روه سا خودای
 مه زن دیڅرت: {هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ} [الحديد: ۳] نه و یی یه کییه کهس به ری وی نینه، و نه و یی دویماهییه
 کهس پشتی وی نینه، ویی ئاشکه رایه کهس د سهر وی دا نینه، ویی
 فه شارتیه کهس د بن وی دا نینه، و تشته ک نه ل عه ردی ونه ل عه سمائی

ل وی به رزه نابت، وئەو ب هەر تشته کی یی پزانایه. ههروه کی دیژیت: {فَعَالٌ
 لَمَّا يُرِيدُ} [البروج: ۱۶] پریکه ری وی تشتیه یی وی دقیت، تشتی وی بقیّت ل
 بهر وی ناسی نابت.

و لقیژی یا به حسی ئیرادی کری ئیراده ژی دوو رامانا ددهت ئانکو دوو
 جورین ئیرادی یین ههین:

ئیک؛ ئیرادا خودی ب رامانا هندی کو خودی فهرامانا ب فی تشتی کری کو
 دیژنه فی (الإرادة الشرعية).

دوو؛ ئیرادا خودی ب رامانا هسکرنی و فیانی، ئەوه کو خودی یی
 تهقدیر کری و فیای ئەف تشته رووبدهت و پهیدا بیت دیژنه فی (الإرادة
 الكونية یان القدرية).

بو نمونه: نقیژ ئیرادا شهعیه و خودی فهرامان یا پی کری و ئەگەر
 عهبدی نقیژکر دی بته ئیرادا کهونی (قهدهری یان هسکرنی) چونکی
 خودی یی تهقدیر کری نقیژ هه بیت.

نمونه یه کا دی ئەم بیژین زینا و کاری خراب خودی ئەف کاره نه فیّت و
 فهرامان پی نه کریه -حاشا لله- به لکو نه هیا ژی کری و ئەم یین ژی داینه
 پاش، به لی ب ئیرادا کهونی یا هسکرنی یی تهقدیر کری ئەف چهنده
 پهیدا بیت، ئانکو یی هسکری.

ئەفە ھندی دگەھینیت کۆ ئیرادا شەرعی ئەوا خودی پێ فەرمان ل مە کری، ئەفە خودی حەژێدکەت، بەئێ ئیرادا کەونی دبیت ھندەک جار خودایێ مەزن حەژێ بکەت، ھندەک جار ان ژێ حەژێ نەکەت.

ل قیڑی دبیت ئیک پرسیاری بکەت چەوا خودی حەس بکەت تەشتەک رووبدەت و حەژێ نەکەت و نەھیا ژێ کری؟

ئەم دی بیژنی: پەیدا بوونا فی تەشتی چ زەرەری ل خودی ناکەت و چو تەشتی ژ ملکێ وی کیم ناکەت، بەئێ حکمەتا خودایێ مەزن دخازیتە ھندی ئەف چەندە پەیدا ببیت، چونکی ئەگەر حەزنە کربا چ گونەھ و خرابی پەیدا ببیت، دا مرؤف وەکی ملیاکەتان ئی ھیت و چو گونەھ نەدکرن، و ھنگی چ رامان بو ئەمر و نەھی و فەرمان و پاشقەلیدانا نەدما، قیجا خودی حەسکر ئەو پەیدا ببیت یا خودی نەھیا وان ژێ کری ئەو ژێ حکمەتەکا تیدا ھەی: بوچی؟ **{لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ}** [الأنفال: ۳۷] دا خودی تەشتی پیس ژ یێ پاقر جودا بکەت. ئەفە ھەمی حکمەتا خودی یە ﷺ دا کو ئەم سەرپشک ببین د ھەلبرارتنی دا و بشین فی کاری بکەین، و فی کاری نەکەین و دا خودی ﷺ سەرا باشی یین مە مە ببەتە بەھەشتی و سەرا خرابیین مە مە سزا و عەزاب بدەت.

مُنْفَرِدٌ بِالْخَلْقِ وَالْإِرَادَةِ ❁ ❁ وَحَاكِمٌ جَلَّ بِمَا أَرَادَهُ

ئەو (خودى مەزن) یی ب تئى یه د ئافراندن و حەزکرنى دا، و خودان دەستەلآتە ﷻ ب وى تئشى وى بقیئت.

ژ سالوخەتین خودایى مە ﷻ ئەووە کو یی ب تئى یه د ئافراندن دا، و چو شریک نین د ئافراندن و چیکرنى دا، بەلکو تئشەك نینە ل عەسمانى و ل ئەردى و چیکریهك نینە ئیلا (الله) خالق و چیکەرى وانە ﷻ.

و چو خودایین دى ژى نین ژبلى وى و چوو ئافراندەرین دى ژى نین ژبلى وى، بەلکو ئەو ئافراندەرى کافرى و کوفرا وى یه، و ئافراندەرى باوەردارى و باوەریا وى یه، و خالقى وى تئشى یه یی (دلشیت و لقینا وى ژى) و (یی) راوستیای و راوستیانا وى ژى) وەکی خودایى مەزن دیئیت: **{اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ**

شَيْءٍ} [الأنعام: ۱۰۲] خودى ئافراندەرى هەمی تئشتا یه، هەر وەسا خودى یی ب تئى یه د ئیرادى و حەسکرنى دا و وى تئشى دکەت یی وى بقیئت: **{إِنَّ اللَّهَ**

يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ} [المائدة: ۱] هندی خودى یه حوکەى ب وى تئشى دکەت یی وى بقیئت ل دويف حکمەت و دادییه کا ئەو پى دزانت .

کەسى چو دەستەلآت ل سەر خودى نینە و بو کەسى یا دروست نینە پرسیارا وى تئشى ژ خودى بکەت یی ئەو پى رادبیت: **{لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ**

وَهُمْ يُسْأَلُونَ { [الأنبياء: ٢٣] ژ نیشانیڼ هندی دگه هینن کو ئه و ب تنی خودانی
 ئافراندن و په رستی یه ئه وه یی پرسیارا وی تشتی ژ وی نائیته کرن یی ئه و د
 ناف به نییڼ خو دا دکه ت، وه می چیکرییڼ وی پرسیار ژئ دئیته کرن .

قیجا چونکی خودی یی ب تنی یه د حوکم و ئیرادی دا، ژبه ر هندی
 نه دروسته بو چ که سه کی نه و حوکمی ب تشته کی بکه ت ژبلی حوکمی خودی

ئینایه خواری، وه کی خودای مه زن ﷺ دبیژیت: **{فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ**
يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ

وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا} [النساء: ٦٥] خودای مه زن ب خو سویند خواریه کو
 ئه وین هه ب دورستی باوه ریڼ نائینن هه تا ئه و د ژینا ته دا ته د وی تشتی دا
 یی هه فرکی سه را د ناقبه را وان دا په یدا دبیت نه که نه فه رماندار (حه که م)،
 وسوننه تا ته پشتی مرنا ته نه که نه حه که م، پاشی د دهرحه قا وی دا یا ته
 فه رمان پئ دای ئه و چو دلته نگیه کی ل نک خو نه بینن، و د گهل هندی ژئ
 ئه و ب دورستی خو ب ده ست فه به رده ن، وئو حوکمی پیغه مبه ری خودی
 -سلاف لی بن- پئ هاتی ژ کیتاب وسوننه تی د هه می لایین ژینی دا د گهل
 رازیبوون و خو ب ده سقه به ردانی ژ کاکلکا باوه ریڼ یه .

ئانکو دقیت ل ده می هه فرکیا دا مروف یی ب حوکمی خودی رازی بیت نه
 کو بچیت حوکمه کی چیکری و ده سترکد بکه ته حاکم ل سه ر خو و پئ رازی

ببیت و حوکھی خودی بہیلت: {يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ} [النساء: ۶۰] ووان د حہ لکرنا ہہ فرکییان دا دقیت حوکھی خو بہنہ نک وی شریعتی بہتال پی خودی نہ دانای، وئہو ب خو فہرمان یال وان ہاتییہ کرن کو ئہو باوہری پی ب وی نہ ئینن؟ وشہیتانی دقیت وان ژر پکا حہق دویربکہت، دویراتیہہ کا دویر .

و ژ فی ئایہ تی ئاشکہ را دبیت کو باوہرییا راست ہندی دخوازت خودان ل دویش شریعتی خودی بچیت، و د ہمی کاران دا حوکھی پی بکہت، فیجا ہہ چیی بیژت ئہز خودان باوہرم پاشی حوکھی تاغووتی ب سہر حوکھی خودی بیخت، ئہو د فی گوتنا خو دا پی درہوینہ.

فَمَنْ يَشَأْ وَفَّقَهُ بِفَضْلِهِ ❀❀ وَمَنْ يَشَأْ أَضَلَّهُ بَعْدَلِهِ

ہہ چیی خودی ہیدایہ تا وی قیابیت دی ب کہرہما خو بہری وی دہتہ ہیدایہ تی، و ہہ چیی بہرزہ بوونا وی قیابیت، دی وی بہرزہ کہت ب دادییا خو.

خودای مہزن: یان دی ب کہرہم و قہنجی و چاکییا خو بہری مروقی دہتہ ہیدایہ تی و باشیی، یان دی ب دادییا خو دگہل کہت ئہ گہر پی ژ ہہژی وی قہنجیی نہ بیت.

چونکی خودای مهزن ﷺ هاریکاریا هندهك ژ بهندهیین خو دکهت کو بهرهف چاکئی و باشی بچن، ئەفهژی فهزل و کهرهما خودی یه ژبهرکو خودی ﷺ دبیژیت: {وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ} [القصص: ۵۶] ههچی و ی بقیهت ئەو بهری و ی ددهته ئیمان و ب هیدایهت دئینیت.

و ی نه ژههژی بیت دی خودی ﷺ سهرهدهری دگهل کهت ب دادییا خو: {فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ} [الصف: ۵] قیجا دهمن وان بهری خو ژ راستیی وهرگیپای پشتی وان زانی، وپژدی ل سهر وئ چهندی کری، جزای وان خودی دلین وان ژ قه بویلکرنا ههقیی وهرگیپان؛ ژ بهر کو وان سهرداچوون بو خو هلبژارت. و خودی بهری و ی مللهتی نادهته هیدایهتی ی بن ئەمری کری و ژ ریکا ههق دههکهفتی.

فَمِنْهُمْ الشَّقِيُّ وَالسَّعِيدُ ❀ ❀ وَذَا مُقَرَّبٌ وَذَا طَرِيدٌ

قیجا ژ وان یین ههین یین ری بهرزهبووین ب دادییا خودی و یین ههین ییت ب هیدایهت هاتین، و یین ههین نیژیکی خودی و یین ههین دویرکهتی ژ هیدایهتی.

ئانکو مروف چهند جوهرهکن: هندهك ژ عهبدین خودی دسهرداچوون و ری بهرزهبوون ژ بهر کوفر و سزایی خودی، و هندهك کهیف خوشبوون ب ئیمان و پاداشتی خودی.

فِيَجَا مَرُوفِي بَاوَهردار يَنْ نِيْزِيكِي خُودِي يَه وَهَكِي خُودِي ﷺ دِيْزِيْت:
 {وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ (10) أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ (11) فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ
 (12) ثُلَّةٌ مِّنَ الْأُولِينَ} وئهِوِين ل دنيايي لهز د كرنا خيران دا كرى ئهون
 يين ل ئاخره تي لهزي د چوونا پيكيين بلند دا دكهن، وئهون يين ل نك خودي
 دنيزيك د به حه شين خوشيا دا.

و مروفى كافر يي دهركه تيه و دويركه فتيه ژ دلوقانيا خودي ﷺ خودايي
 مه زن ديبزيت: {إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ
 أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلْبِغَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ
 وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ} [الأعراف: ٤٠] هندی ئه و كافرين يين دره و ب وان
 نايه تين مه كرى يين ته و حيدا مه ئاشكه را دكهن، و ژ دفن بلندي
 و خومه زنكرن كار ب شريعه تي مه نه كرى، ده رگه هين عه سمانى بو كارين
 وان ده مي ئه و دساخ و بو رحين وان ده مي دمرن نائينه فه كرن، و نابت ئه ف
 كافره بچنه د به حه شتي دا حه تا حيشتر د كونا ده رزيكي را بچيت، وئه فه
 تشته كي موسته حيله. ووه كي في جزاي ئه م ددهينه وان يين تاوانين وان
 بووينه گه لهك، و سه ردا چوونا وان زنده بووى.

چونكى ئه فه مروفين (شقي) نه و د ري به رزه نه، خودايي مه زن ديبزيت:
 {فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ} [هود: ١٠٥] فيجا بزنان كو شه قاوهت و سه ردا چوون و

به خته وهری و نیژیکبونا خودی و دویرکه فتنا ژ وی ئەفه هه می ب دادی و فه زئی خودی یه ﷺ.

لِحِكْمَةِ بِالْغَةِ قِضَاهَا ❁❁ يَسْتَوْجِبُ الْحَمْدَ عَلَى اقْتِضَاهَا

ئانکو ئەفا د ههردوو دیرین بوری دا مه گۆتین

ژ بهر حیکمه ته که مه زن یین ته قدیر کرین، و دخازیته هندی کو واجبه ل سهه مروۆفی هه مدها خودی ل سهه رفی قه زاین بهیته کرن.

بیگومان خودی ﷺ یی هه کیمه و ههه تشته کئی ئەو ته قدیر دکهت ب حیکمه تا وی یه ﷺ، فێجا ده می قیای و هه سکری هندهک تشت د فی گهردوونی دا رووبهدهن و ئەو هه ژینه کهت هوسا چیکر، و فهرمانا کری بهیته هیلان وه کی کوفری و زولمی... و دگه ل فی چه ندی ژ یی په یدا کری به لی خودی هه ژینا کهت ژ یی به لی یین په یدا کرین ئەفه ژ یی ژ بهر حیکمه ته کئی کو ئەو یی زاناته.

یا گرنک ئەوه تو بزانی خودی یی هه کیمه و یی پاک و بلنده ژ چیکرنا کریاره کا خه لهت یان کریاره کا بی شول و خودی یی ژ هه ژیهه ﷺ کو هه مد و سوپاسیا وی بهیته کرن ل سهه وی چه ندا وی ته قدیر کری د گهردوونی دا، وه کی خودی ﷺ دیژیت: {فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ} [البقرة: ۲۰۹] هوین بزانی هندی خودی یه د ملکێ خو دا یی زاله چو تشتهک ژ دهست وی

دهرناکهفت، د گۆتن وفه رمانین خو دا یی کاربنه جهه، هه ر تشته کی ددانته جهی وی یی دورست.

وَهُوَ الَّذِي يَرَى دَبِيبَ الذَّرِّ ❀ ❀ فِي الظُّلُمَاتِ فَوْقَ صِمِّ الصَّخْرِ

هه ر ئه وه یی رپشه چوونا میړی دبینیت د تاریاتیا شه فی دال سه ر بهری رهش و هسك.

ژ سیفه تین خودی یه کو (البصیر)ه ئانکو دبینیت (بینه ره)، خودای مه زن تشته ک ل بهر چائی وی به رزه نابیت، چ مه زن بیت یان بچویک بیت، هه تا میړیا بچویک یا رهش د شه فا رهش دال سه ر بهری رهش و گوهل دهنگی پیت وئ هه یه، وه کی خودای مه زن دیژیت: **{أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى}** [العلق: ۱۴] ئه ری ما ئه و نزانته کو هندی خودی یه هه می کاری وی دبینت؟.

هه روه سا گۆتنا خودای مه زن: **{هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ}** [الإسراء: ۱] هندیکه خودی یه گوهدیږی بینه ره.

فیجا هشیاربه ئه ی خوشکا من ئه ی برایی من خودی هه می لقین و راوستیانین ته دبینت و زیره فانه ل سه ر فی چه ندی: **{إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيكُمْ رَقِيبًا}** [النساء: ۱].

وسامع للجهر والإخفات ❁ ❁ بسَمِعِهِ الواسع للأصوات

و گوهل هه می دهنگای هه یی نئاشکرا و فه شارتی، ب گوهلای بوونا خو
یا به رفرهه بو دهنگا.

ژ سالوخته تین خودای مه نه وه کو (السمیع)ه گوهدیره، فیجال دهف
وی وه کی ئیکه چ دهنگی بلند بیت چ یی نزم بیت، هه تا نه وا که سی هاژی
نه بیت ژ یان دکه فته سهر دلی مروقی خودی هاش وی ژی هه یه، خودای
مه زن دیژیته موسای و هارونی ده می چوینه دهف فیرعه ونی: {قَالَ لَا تَخَافًا
إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَى} [طه: ۴۶] هه رنه دهف فیرعه ونی نه ز یی دگهل
هه وه بزانینا خو و من گوهلای هه یه و دبینم.

ژنهک کو خه ولایا کچا ثعلبه ی هاتبوو دهف پیغه مبه ری خودی ﷺ
به حسنی ئاریشا خو و گازندا خو بو پیغه مبه ری ﷺ کر کو زه لامی وی
گو تیبووی تو بو من وه کی دهیکا منی، فیجا نه و ژن هاتبوو بو پیغه مبه ری ﷺ
دئاخفت عائیشه ژ یان نیژیکی وی بو ههر دوی ژووری فه بو عائیشای گوتی
دهنگی وی هند یی نزم بو هندهک جارا من هاش ئاخفتنا وی هه بوو و
هندهک جار من هاژی نه بوو، پاشی عائیشای گوت: هه می حه مد و سوپاسی
بو نه وی خودای بن نه وی گوهل هه می تشتا دبیت و دزانیت، کو خودای
مه زن ل سهر عهرشی خو گوهل دهنگی خه ولای بوو، خودای مه زن دیژیت

{قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ} [المجادلة: ١] ب راستی خودی گوئل دهنگی خه ولایا کچا شه علاوه بی بوو نهوا هاتییه نک ته دا پسیارا وی گوتنی ژ ته بکته یا میړی وی نهوسنی کورپی صامتی گوتییی دهمی وی نهول سهر خو حه رام کری، وگوتییی: (تو بو من وهکی دایکا من یا حه رام بی)، ووی هاوارا خو دگه هانده خودی؛ دا نهو فی ته نگافییی ژ سهر وی پراکته، وخودی گوئل دان وستاندنا هه وه دبوو. هندی خودی یه گوهدیړی هه می گوتنانه، و ب هه ر تشته کی هه بت یی بینره.

وَعِلْمُهُ بِمَا بَدَأَ وَمَا خَفِيَ ❁ ❁ أَحَاطَ عِلْمًا بِالْجَلِيِّ وَالْخَفِيِّ

زانینا وی هه می تشتیڼ فه گرتین یین دیار و فه شارتی، کو هه ر تشته کی هه بیت خودای مه زن ب هه می لایانقه زانینا پی هه ی و ژ هه می لایانقه دزانیت کا یی چه وایه.

خودای مه (علیم) هه خودان زانین و زانایه و نه فه هه می ییت د له وحا مه حفوظ دا نفیسین خودای مه زن دیثرت: {وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا} [الطلاق: ١٢] خودی ب زانینی دور ل هه ر تشته کی گرتییه، فیجا تشته ک ژ بن زانین وشینا وی ده رناکه فت.

و ههروهسا ديڙيت: {إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى} [الأعلى: ۷] هندی ئه وه
 ئه و تشتی ئاشکه را ژ گوئن وکریان دزانت، و تشتی فه شارتی ژی.

هه تا نینه به لگه ک ژ داره کئ ب وه ریئت نینه تشته ک د به حرئ دا د
 هسکاتی دا ئیلا خودئ پی دزانت وه کی خودای مه زن ديڙيت: {وَيَعْلَمُ مَا
 فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ
 الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ} [الأنعام: ۵۹] وکلیلین
 غه یئ ئانه کو: یئ گه نجینه یئ تشتی نه به رچاڤ، ل نک خودینه، ژ وی
 پیقه تر که س پی نزانت، و ژ وان: زانینا دهمی قیامه تییه، وه اتنا بارانییه،
 و تشتی د مالچویکان دایه، و کرنا کاری ل پاشه پوژییه، وجهی مرنا
 مروقییه، وئو هه ر تشته کئ ل هسکاتی وده ریائی دزانت، و به لگه ک ژ
 داره کئ ناوه ریئت ئه گه ر ئه و پی نه زانت، فیجا هه ر دندکه کا د عه ردی دا
 فه شارتی، وهه ر ته پراتی وهسکاتییه کا هه بت، د کیتابه کا ئاشکه را دا یا
 هاتییه بنه جه کرن.

وَهُوَ الْغَنِيُّ بِذَاتِهِ سُبْحَانَهُ ❁ ❁ جَلَّ ثَنَاؤُهُ تَعَالَى شَأْنُهُ

و ئەو ب خۆی دەوله‌مه‌نده پاك و بلند و پیروزی‌ت به‌حس و زکری زاتی وی.

ژ سالوخته‌تین خودی ئەو ی دەوله‌مه‌نده ﷻ هه‌وجهی كه‌سێ نابیت، به‌لكو هه‌می خه‌لك و چێكری بین پیدتی وی نه، خودی ی دەوله‌مه‌نده چونکی هه‌می تشت یین ویه، و ئه‌رد و عه‌سمان یین ویه، و تشتین دناقبه‌را وان ژى دا یین ویه، قیجا هه‌وجهی زارۆكا و هه‌قزینی و هاریكار وهه‌قیشكا نینه ﷻ: **لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْغَنِيُّ**
الْحَمِيدُ {الحج: 64} هه‌ر تشته‌کی ل عه‌سمانان وعه‌ردی ملك و به‌نییین خودینه، هه‌می هه‌وجهی قه‌نجی وریقه‌برنا وینه. وهندی خودی‌یه ئەوه دەوله‌مه‌ندی هه‌وجهی كه‌سێ نه‌بت، ی مه‌دحین وی ده‌می حالان دا دئینه‌کرن. هویربینی شاره‌زایه.

به‌لكو پیدتییه ئەم حه‌مد و شوکرا خودی بکه‌ین ل سه‌ر فان نیعمه‌تا چونکی باشیا فان عیباده‌تا بو مه‌ دزقریت و خودی چو مننه‌ت ب په‌رستنا مه‌ نینه و ی دەوله‌مه‌نده: **وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ**
فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ {النمل: 40}.

وَكُلُّ شَيْءٍ رِزْقُهُ عَلَيْهِ ❁ ❁ وَكُنَّا مُفْتَقِرِينَ إِلَيْهِ

و هەر تښته کي هه بېت رزقي وي ل سهر خودي يه، و ئەم هه مي هه ژارين و پېدښي نه بو ئەوي ﷻ.

ژ ناف و سالوخته ي خوي ئەوه کو (الرزاق) هه رزقي ددهت، رزقي هه مي چي کري ي وي ب هيڅيا وي فهيه که سي ناهيلته بي رزق نه مروف و نه گيانه وهران، وه کي خوداي مه زن ديڅيت: {وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا} [هود: 6] خودي يه ژ فهنجيا خو رزقي هه ر تښته کي ل سهر عه ردي ب رېقه دچت ددهت.

و ئەم هه مي د هه ژارين و پېدښي نه بو ئەوي ﷻ خوداي مه زن ديڅيت: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ} [فاطر: 15] ئەي گه لي مروفان هوين د هه مي تښتان دا هه وجهي خودينه، دهمه کي ب تي ژي هوين ژ وي دبي منهت نابن، وئهو ژ مروفان و ژ هه مي تښتان بي بي منهته، د ذات و ناف و سالوخته ي خو دا بي هيژاي مه دحانه.

كَلَّمَ مُوسَى عَبْدَهُ تَكْلِيمًا ❁❁ وَلَمْ يَزَلْ بَخْلِقِهِ عَلِيمًا

دگهل بهندهیی خو موسای ب دروستی ئاخفت، و ئه و بهردهوام بی زانایه ب چیکریین خو.

ژ سالوختهین خودی یه ئه و دئاخفت (دئاخفت و د ئاخفت، و دی ئاخفت) ب وی تشتی وی ب قییت، ل وی دهمی وی دقتی ب وی رهنگی وی بقییت، خودایی مه ﷺ دگهل بهندهیی خو موسای ئاخفت (علیه السلام) بی واسته به لکو ئیکسه ر: {وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا} [النساء: ۱۶۴] ههروهسا خودایی مه زن دگهل قهلهمی ئاخفت کو مه قادیرا هه میا بنقیسیت، و خودایی مه زن ب قورئانی ئاخفت ب وه حی، ههروهسا دگهل ملیاکه تان دئاخفت ب وی تشتی وی بقییت.

كَلَامُهُ جَلَّ عَنِ الْإِحْصَاءِ ❁❁ وَالْحَصْرِ وَالنَّفَادِ وَالْفَنَاءِ

لَوْ صَارَ أَقْلَامًا جَمِيعُ الشَّجَرِ ❁❁ وَالْبَحْرِ يُلْقَى فِيهِ سَبْعُ أَبْحُرٍ

وَالْخَلْقُ تَكْتَبُهُ بِكُلِّ آنٍ ❁❁ فَتَنْتَ وَلَيْسَ الْقَوْلُ مِنْهُ فَاِنْ

که لامی خودی پیروزتره ژ هندی بهیته هژمارتن و قه برین و خلاسبون و نه مانئ، هه که هه می دار ببنه پینوس و ده ریا هه می ببنه حبر و بچنه دناف وان قهله ما دا و حهفت ده ریا یین دی ژی ل سه ر بن و ببنه حبر و هه می

چیکری بہین و دہمی دہمان دا بنقیسن دیئو تہو پینوس و تہو حبر خلاس بن و پہیقین خودی چ جار خلاس نابن.

د فان دیران دا بہحسی کہ لامع خودی دکہت ﷺ کو ہندی گہلہکن ناہینہ ہژماری و زانینی: {وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ

حَكِيمٌ} [لقمان: ۲۷] و تہو گہر داروباری عہردی ہمی قہلہم بن، و دہریا بو ببتہ حوبر، و حہفت دہریا پین دی ژی د گہل دا بن، و پہیقین خودی ب وان قہلہم ووی حوبری بینہ نقیسین، تہو قہلہم و تہو حوبر دی خلاس بن و پہیقین خودی پین تمام پین کہس دؤری لئ نہ گرت ب دویمای نائین. ہندی خودی یہ د تولقہ کرنا خو دا ژ موشرکان پین زالہ، و د پٹقہ برنا خہلکی دا پین کاربنہ جہہ. و تہو ف نایہ تہ سالوخہ تی ناخفتنی بو خودی دہسنیشان دکہت ب رہنگہ کی ہیژای وی بت.

ئیمام مہزن عوسمانی کورئ سہ عیدی الدارمی پین ل سالاً (۲۸۰ھ) و ہفات کری (خودی دلوقانین پین بہت) دپہرتووکا خو دا (الرد علی الجہمیة) دا، دیبژیت: (لو جُمعَ مِياهُ بِحُورِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ عِيُونِهَا، وَقُطِّعَتِ اشْجَارُهَا أَقْلَامًا لَنَفِدَتِ المِياهُ، و انكسرتِ الاقلامُ قبل أن تنفدَ کلاماتُ اللہ، لأن المِياہ و الأشجارَ مخلوقَةٌ، و قد کتبَ اللہ علیہا الفِئاءَ،

عند انتهاءِ مُدَّتِهَا، وَاللَّهُ حَيٌّ لَا يَمُوتُ وَلَا يَفْنَى كَلَامُهُ، وَلَا يَزَالُ مُتَكَلِّمًا بَعْدَ الْخَلْقِ، كَمَا لَمْ يَزَلْ مُتَكَلِّمًا قَبْلَهُمْ، فَلَا يُنْفَدُ الْمَخْلُوقُ الْفَانِي كَلَامَ الْخَالِقِ الْبَاقِي، الَّذِي لَا انْقِطَاعَ لَهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) نَانكو: هه كه نأقین دهریایین عه سمانا و ئه ردی و کانییان وان هه می کوم ببن و دارین ئه ردو عه سمانا بهیینه برین و بکه نه پیئوس، دئی نأف خلاسبیت و پیئوس دئی شکین، ژبه ری په یقیان خودی خلاسبن، چونکی نأف و دار مه خلوقن و چیکری نه و خودی ژناقچوون و نه مان یال سهر وان نقیسی ده می ده می وان نه مینیت، و هندی خودی یه ﷺ ساخه و نامریت په یقیان وی خلاس نابن ژ به ری مه خلوقاتا چیکه ت ژی ههر دئاخفت، و ئه و چیکریی هاتییه چیکرن یی کو دئی ژناقچیت په یقیان چیکه ری باقی خلاسناکه ت، ئه و خودای کو دوماهی بو په یقیان وی نه بن نه ل دونیای و نه ل ئاخره تی.

وَالْقَوْلُ فِي كِتَابِهِ الْمَفْصَلُ ❀ ❀ بَأَنَّهُ كَلَامُهُ الْمُنَزَّلُ

عَلَى الرَّسُولِ الْمُصْطَفَى خَيْرِ الْوَرَى ❀ ❀ لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ وَلَا بِمُفْتَرٍ

و گوتنا حه ق و راست ددهرحه قی قورئانی دا ئه وه کو ئه و ئاخفتنا وی یه ﷺ ئینایه خار ل سهر پیغه مبه ری هه لبرارتی یی کو ژ هه می مروفا ب خیرتر ﷺ، و قورئان نه مه خلوقه و نه دره وه.

دقان ههردوو دیران دا به حسی قورئانا پیروز کهت کو که لامی خودی یه
 فیجا یا حق نه وه مروّف بیژیت (ئاخشتنا خودی یه یال سهر پیغه مبه ری
 خو ئینایه خار) ههروه کی خودایی دهزن دبیژیت: {وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
 اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
 قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ} [التوبة: ۶] ونه گهر یه ک ژ وان بوت په ریسین خوین ومالی
 وان هاتییه هه لالکرن داخوازکر کول سهر به ختی ته بت تو - نه ی
 موحه ممه د- به ختی خو بدی، هه تا وی گوهل قورئانی ببت و ب باوه ری
 ناگه هدار بت، پاشی تو وی ب سلامه تی فه گهرینه وی جهی نه و ژئی هاتی؛
 دا وی چو هیجهت نه مین؛ نه فه ژ بهر هندئی یه چونکی هندی کفرن
 ملله ته کی نه زانن ب راستییین ئیسلامی، ودا به لکی نه و ئیسلامی هلبژیرن
 نه گهر وان ب دورستی نه و ناسی.

و قورئانا خودی که لامی خودی یه وه کی زانینا وی یه و وه کی هه سکرنا وی
 یه، و وه کی شیانا وی یه، و ناچیبیت سیفه تیین خودی بهیته سالوخه تدانی
 ب مه خلوق (کو مروّف بیژیت مه خلوقه).

به لکو دقیت مروّف بیژیت سیفه تیین خودی ﷺ نه مه خلوقن، ابن خزیمه
 (خودی دلوقانی پی ببهت) کول سال(۳۱۱ه) پی وه فات کری دبیژیت
 خودایی مه زن دبیژیت: {أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ} [الأعراف: ۵۴] خودی جوداهیا

ئیخستیه دناقبه‌را چیکری و ئه‌مری دا (خلق) چیکریه و (امر) گوتنا خودی یه، و خودی ب ئه‌وی گوتنی مه‌خلوق چیکرن وه‌کی خودایی مه‌زن دیژیت: **{إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ}** [النحل: ۴۰] ئه‌گه‌ر مه‌ فیا ئه‌م تشته‌کی بکه‌ین ئه‌م بیژنی هه‌به‌ دی هه‌بیت.

و ئه‌ف قورئانه نه‌ دره‌وه‌که کو هاتبیته پالدانی بو خودایی مه‌زن ﷻ به‌لکو که لامنی وی یه: **{أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ}** [السجدة: ۳] یان بوتپه‌ریس دیژن: موحه‌مه‌دی قورئان ژ نک خو چیکریه؟ ئه‌و دره‌وان دکهن، به‌لکی ئه‌و حه‌قییه‌کا موکه‌ ژ نک خودایی ته‌ -ئهی موحه‌مه‌د- یا بو ته‌ هاتییه‌ خواری.

په‌رتووکه‌کا گه‌له‌ک باش وجوان یا هه‌ی ب دریژی به‌حسی فی مه‌سه‌لی دکه‌ت یا خلق القرآن ناخی وی: (الحیة والاعتذار فی الرد علی من قال بخلق القرآن) یا ئیمام عبدالعزیز بن یحیی الکنانی یی کول سالاً (۲۴۰هـ) وه‌فات کری ب جوانی ب شیوی دیبه‌یت و مناظره‌ یی به‌حسی فی مه‌سه‌لی کری.

يُحْفَظُ بِالْقَلْبِ وَبِاللِّسَانِ ❁ ❁ يُتْلَى كَمَا يُسْمَعُ بِالْأَذَانِ
كَذَا بِالْأَبْصَارِ إِلَيْهِ يُنْظَرُ ❁ ❁ وَبِالْأَيْدِي خَطُّهُ يُسَطَّرُ

ٲانكو ٲه ف قورٲانه ٲى ٲهٲه ٲاراستن ب ٲل و ٲهزماٲى، و ٲهٲه خواندن،
وب گوهان ژى ٲهٲه گوٲلى بوون، و ههروهسا ب چاقان ژى بهرى خو
ٲٲهٲى ب ٲهستان ژى ٲژين وى ٲهٲه نقيسين.

به لگه ل سهر هندي كو ب ٲلان ٲهٲه ٲاراستن وهكى خوداي مهزن
ٲيژيت: {بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ} [العنكبوت:
٤٩] بهلكى قورٲان هنٲهك ٲايهٲين ٲامان ٲاشكه رانه زانا وان ژ بهر ٲكه ن و
ٲسنگى وان ٲا ٲهٲه راكرن.

و ب گوهان ژى مه گوٲلى ٲبيت ههروهسا ب ٲهزماٲى ژى ٲهٲه خواندن
وههروهسا بچاقان ٲهٲه ٲيتن، و ٲهٲه نقيسان، و ٲهست ٲكهٲى ل سهر
كاغه زان، و ٲهقه هه مى ژى نابنه ٲه گهرى هندي كو ٲه ف قورٲانه نه كه لامى
خوٲى مهزن بيت، بهلكو كه لامى وى به.

و به لگه ل سهر هندي كو ب ٲهزماٲى ٲهٲه خواندن ٲهٲى خوداي
مهزن ٲيژيت: {لَا تُحْرِكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ} [القيامة: ١٦] تو -ٲه
موحه ممهٲه- ٲهزماٲى خو ب خوانٲنا قورٲانى نه لٲلقينه ٲهٲى ٲه و ٲيٲه

خواری؛ دا کو تو له زوی د ژبه رکرنا وی دا بکه ی، ژ ترسین هندی دا کو نه و ژ دهست ته ده رکه فت.

ههروه سا به لکه کو مرو فی ب گوهان گوهلی دبیت خودای مه زن دبیزیت:

{وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ۚ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ} [التوبة: ۶].

به لکه ل سهر هندی کو ب دلان دهیته پاراستن وه کی خودای مه زن

دبیزیت: {بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ} [العنكبوت:

۴۹] به لکی قورئان هنده ک نایه تین رامان ناشکه رانه زانا وان ژ بهر دکهن و دسنگی وان دا دهیته را کرن.

وكلُّ ذي مخلوقَةٍ حَقِيقَةٌ ❁❁ دُونِ كَلَامِ بَارِي الْخَلِيقَةِ

و نه فین مه گو تین کو (دل و دهست و چاف و گو و نه زمان) ب راستی هه می مه خلوقن ژبلی گو تینا نافرانده ری چیکریان.

دق دیری دا شیخ دیار دکه ت دبیزیت نه ف تشتین مه به حس ژیکرین یین

قورئان پنه دهیته پاراستن وه کی: (دلی ی قورئانی رادکته و ژبه ردکته و تیدا

دهیته پاراستن، و وی نه زمانی ی دخوینیت، و وی حبر و کاغه زی ی ل سهر

دهیته نفیسین، و نه و چاقین پنه دهینه دیتن) نه فه هه می مه خلوقن،

وئاخفتنا خودی ﷺ نه مه خلوقه، و گوتنا وی ب خو بخویه، ئیمامی شافعی رحمه الله دیژیت: نینه شیخه کی مه نه ز گه هشتبئی ئیلا یا گوتیه من: نه و که سی بیژیت قورئان مه خلوقه نه و کافره.

جَلَّتْ صِفَاتُ رَبِّنا الرَّحْمَنِ ❁ ❁ عَنْ وَصْفِها بِالْخَلْقِ وَالْحِدْثَانِ

سالوخه تین خودایی مه ژ هندی پیروزترن کو ب هیینه سالوخه تدانی ب چیکرنی و داهینانی.

بیگومان سالوخه تین خودایی مه نه مه خلوقن و پیروزترن ژ هندی کو بهینه سالوخه تدانی ب چیکرنی چونکی چو تشت وه کی وی نینه ﷺ: {لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ} [الشوری: ۱۱].

قیجا مادهم خودایی مه زن نه مه خلوقه، سیفه تین وی ژی نه مه خلوقن.

فَالصَّوْتُ وَالْأَلْحَانُ صَوْتُ الْقَارِي ❁ ❁ لَكِنَّمَا الْمَتْلُ قَوْلُ الْبَارِي

دهنگ و خواندن دهنگی خوانده قانی یه، به لئ نه و دهیته خواندن گوتنا خالق یه.

ئانکو ده می قارئی قورئانی، قورئانی دخوینت دهنگی وی مه خلوقه به لئ نه و قورئانا نه و دخوینت نه مه خلوقه وه کی دحه دیسی دا گوتی هاتی

جوبه يری کوری موطعه می خودی ژى رازی بیت دیبڑیت: (فَمَا سَمِعْتُ أَحَدًا أَحْسَنَ صَوْتًا مِنْهُ - أَوْ قِرَاءَةً-) البخاري: 769.

ٹانکو: من نه ديتيه كه س ژ پيغه مبهري صلى الله عليه وسلم دهنگخوستر بيت.

ئه فه هندی دگه هینت کو دهنگی مروفی مه خلوقه، و گوٹنا خودی نه مه خلوقه له واهه گهر نوکه گوھی خو بدیه خوانده فانه کی بهرنیاس، و بیژنه ته ئه فه کی یه؟ دی بیژنی ئه فه فلان خوانده فانه، وهه که بیژنه ته ئه فه چی بیه دهیته خواندن؟ ئیکسه ر دی بیژنی ئه و قورئانه گوٹنا خودی خودی یه عزوجل.

ما قاله لا يقبل التبدیلا ❁ ❁ کلاً ولا اصدق منه قیلاً

یا خودی گوٹی ناهیتته گوهورین، و نینه ژ وی راست تر هه بیت.

ٹانکو ئه ف قورئانه گوهورینی قه بویل ناکهت، و لادان و کیمکرن و زیده کرنی قه بویل ناکهت، به لکو یا پاراستیه ههروه کی خودای مه زن ﷺ

ئینایه خواری ههروه کی دیبڑیت: {إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ}

[الحجر: ۹] هندی نه مین مه قورئان بو موحه ممه د پیغه مبهری - سلاف لی بن -

یا ئینایه خواری، وئه م ب پاراستنا وی رادین دا چو لی نه ئیتته زیده کرن وچو

ژی کیم نه بت، وچو ژى نه ئیتته به رزه کرن.

دگهل ڦي چه ندي ژي گه لهك نه گه رين دونيايي ژي يين ههين بو پاراستنا قورئانا پيروز يين به رده ست كرين دا پتر دلي هه وه نارام بين، وه كي نه م دينين چه ند قوتابي و موسلمان يي قورئاني ژبه ر دكهن ب حه رفين وي ڦه ب (ضمه و كسره و فتحه) يين وي ڦه ب لاپه رين وي ڦه ب جزء و مه كي و مه ده نيي وي ڦه، نانكو نيك خه له تي هه بيت دزانيت، چونكي قورئان گوهوړيني ڦه بويل ناكه ت، خودايي مه زن ديژيت: {لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ} [يونس: 64] خودي سوزا خو ناگوهوړيت و ليڦه نابيت.

و هه روه سا ديژيت {وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا} [النساء: 122] و كه س ژ خودي راستگو تر نينه ژ گوئن و سوزين خو دا.

وَقَدْ رَوَى الثَّقَاتُ عَنْ خَيْرِ الْمَلَائِكَةِ أَنَّهُ عَزَّوَجَلَّ وَعَلَا
 فِي ثُلُثِ اللَّيْلِ الْأَخِيرِ يَنْزِلُ ❀ ❀ يَقُولُ هَلْ مِنْ تَائِبٍ فَيُقْبَلُ
 هَلْ مِنْ مُسِيءٍ طَالِبٍ لِلْمَغْفِرَةِ ❀ ❀ يَجِدُ كَرِيمًا قَابِلًا لِلْمَعْذِرَةِ

شيخ دقان هه ر سئ ديړان دا به حسي هاتنا خواري خودايي مه زن دكه ت بو عه سمانئ دونيايي، ده مي سيكا دويماهيا شه ڦي دمينيت، ديژيت:

يا هاتيه ڦه گيړان ژ لايي مروڦين جهئ باوهري ڦه ژ كيسئ باشتريي مروڦان (كو پيغه مبه ره ﷺ) هنديكه خودي به ﷻ يي پاك و بلند بيت ل سيكا

شہ فی دہیتہ خواری بۆ عہسمانی دویایی، و دیژیت ئیری گونه هکارهك ههیه تهوبه بکهت دا ئەز قه بویل بکه م، ئیری ئیک ههیه داخوaza ژبیرنا گونه ها بکهت دا بینیت خودایه کئ کهریم و مهرد یی هه ی و عوزری و هیجه تا مروئی قه بویل دکهت.

بیگومان ئەفه مه سه له کا گرنگه ل دهف ئەهلئ سوننه تی و جه ماعه تی کو مه باوه ری یا هه ی کو ژ سالوخه تی خدایئ پاک و پیروزه ئەو ل سیکا دو ماهیا شه فی هه ر شه ف دهیته خواری، ب چه وانیه کئ کو ئەم نزانین، و ناچیبیت ژئ ئەم هزر تیدا بکهین، و ئەف تشته نه هه فدژه دگه ل بلندی و ئیستیوانا وی ل سه ر عه رشئ وی، و ئەفه یا هاتییه فه گوهاستن ژ کیسی زانایئ جهئ باوه ری ب سه نه دین دروست هه تا کو دگه هیته چیترتیئ مرو فان کو پیغه مبه ری مه یه ﷺ ده می دیژیت: (يُنزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ، يَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي، فَأَسْتَجِيبَ لَهُ؟ مَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيهِ؟ مَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ) البخاري:

.1145

خودایئ مه ﷺ هه ر شه ف دهیته خواری بۆ عہسمانی دویایی ده می سیکا دویماهیئ دمینیت، دیژیت کی دوعا ژمن دکهت دا بۆ ئەوی قه بویل بکه م، کئ داخوazیهك هه یه دا بده می، کئ داخوaza ژبیرنا گونه ها ژمن دکهت دا

ئەز بۆ ئەوی ژێبەم، و بیگومان ئەف حەدیسە یا دروستە بوخاری و موسلمی یا فە گوهاستی.

نوکه ئەم بزاین بوچی پیغەمبەری مە ﷺ ئەف حەدیسە گوئیە؟ و بۆ کێ گوئیە؟ و چەوا هاتیە وەرگرتن ژ لاین صەحابیا فە؟ و چەوا هاتیە تیگەهشتن ژ لاین وانفە؟ و هەر وەسا بەرانبەری وان ژێ ئەم چ دکەین و چەوا تیگەهشتین و ماینە ب چ فە؟ پیغەمبەری ﷺ ئەف حەدیسە گوئ دا کو کار پێ بهیته کرن ب وی تشتی یی دئی حەدیسی دا هاتی ئەو ژێ ئەو وە بشەف رابن و دوعا بکەن و ئیستغفارا بکەن و تەوبە بکەن، بیگومان ئەفە بۆ صەحابیا یا گوئی و صەحابی ل ئەو پیری بوون ئیکی ب تئی ژێ نە گوئیە یا رسول الله پا دئی چەوا خودایی مەزن هیته خواری؟ و پرسیارین هوسا وکە عەرشی وی دئی قالا بیت یان نە، وپا رەخەکی دنیایی شەفە وئیک روژە پا دئی چەوا بیت؟ بەلکو ژێ تیگەهشتن کو دەمەکی پیروژە دقیت رابن کاری چاک تیدا بکەن و دوعا بکەن و داخووا ژێبیرنا گونه هان بکەن، بەلی ئەم شوینا رابین کارین چاک بکەین و کاری خیری بکەین، و دوعا بکەین و ل خودی بزقرین ئەم یین ماینە ب هندی فە کا خودی ﷺ دئی چەوا هیته خواری و کا دئی چ ل جهی وی هیته و هەمی شەف و روژین دونیایی وەکی ئیک نین!

هەر وەکی مە دقیت ئەم قیاسا سیفەتین خودی ل سەر سیفەتین مە خلوقاتا بکەین، و ئەم وەکی ئیک لیبکەین، و ئەفە تشتەکی خەلەتە،

به لکو دفتت بیروباوهرین مه نه فه بن کو خودی دهیتته خواری هاتنه
خواره کا ژ هه ژی وی بی کو چه وانیه کی یان شیوهیه کی بو بدانین و ههروه سا
ئه م رابین کاری چاک بکهین و خو ژ فی خیری و بهرکه تی بی به هر نه کهین.

يَمُنُّ بِالْخَيْرَاتِ وَالْفَضَائِلِ ❀ ❀ وَيَسْتُرُ الْعَيْبَ وَيُعْطِي السَّائِلَ

خودی مننه تی دکهت ب خیر و چاکیا، وکیماسیا ستاره دکهت و بهرسقا
پرسیارکه ری ددهت.

فیجا ژ بهر فان خیر و قه نجیا دفتت ب شه فی نه م رابین، خودی ل وی
دهمی خیر و باشی دگهل عه بدین خو دکهت و عهیب و کیماسیین وی
فه دشیریت، وداخوایین مروقی ب جهدئینیت، خوداین مه زن دئایه ته کی دا

دیژیت: **إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا**

يَشْكُرُونَ {البقرة: ۲۴۳} هندی خودی یه خودان قه نجیه کا مه زنه ل سه ر
مروقان، به لی پتربیا مروقان سوپاسیا قه نجیا خودی ل سه ر خو ناکه ن.

بیگومان هه می قه نجی و چاکیا یا نه م دبیین ژ دهف خودی یه ﷻ.

وَأَنَّهُ يَجِيءُ يَوْمَ الْفَصْلِ ❀ ❀ كَمَا يَشَاءُ لِلْقَضَاءِ الْعَدْلِ

و خودایې مهزن دې ل روژا قیامه تی هیته وه کی وی دقیت دا قه ضایې و دادیې دناقبه را مروّفان دا بکه ت.

ژ وان تشتین خودی به حسی خو پې کری ئه فه یه کو ئه و دې هیته ﷺ، هاتنه کا ژ هه ژی مه زناهییا وی، چونکی ئه و دې حسابې ولیپرسینی دناقبه را خه لکی دا که ت وه کی خودایې مه زن دبیزیت: {وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا} [الفجر: ۲۲] و خودایې ته هات دا حوکمی دناقبه را خه لکی دا بکه ت، و فریشته ریژ ب ریژ رادوه ستای.

وَأَنَّهُ يُرَى بِلاِ إِنْكَارٍ ❀ ❀ فِي جَنَّةِ الْفِرْدَوْسِ بِالْأَبْصَارِ

كُلُّ يَرَاهُ رُؤْيَا الْعِيَانِ ❀ ❀ كَمَا أَتَى فِي مُحْكَمِ الْقُرْآنِ

خودایې مه زن ﷺ دې هیته دیتن بیگومان، د به حه شتا فیرده وسې دا ب چاقان، و هه می دې وی بینن ب دیتنا چاقان هه روه کی د ئایه تین مو حکه م دا هاتین.

مه سه لا دیتنی (دیتنا خودی) ژی ئیک ژ وان مه سه لین گرنکه ژ بیروباوه ریژ ئه هلې سوننه تی و جه ماعه تی کو خودایې مه زن ل روژا قیامه تی

د به حه شتی دا دی هیته دیتن دیتنا چاقان، چونکی د قورئانی دا یا به حس کری ده می دیژیت: {وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاصِرَةٌ (22) إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ} [القيامة: ۲۲-۲۳] رۆژا قیامه تی رویین دلخوشان دگه ش وجوانن، ئەو ئافراندەری خۆ دبینن وخوشیی ب ئەوی چەندی دبهن.

ئانکو دەمی باوەردار سه حدکه نه خودای خۆ، خوشیه کا گه له ك مه زنه دی گه له ك ئارام بن ب ئی دیتنی و بیگومان دی ئەف دیتنه دیتنا چاقان بیت ئەف چاقین ب سه ری مروئی فه.

وفي حديث سيد الأنام ❁ ❁ من غير ما شك ولا إبهام
رؤية حق ليس يمترونها ❁ ❁ كالشمس صحوًا لا سحاب دونها

وهکی د حه دیسا باشتینی مرووفان دا هاتی کو چ گومان و شك و فه شارتن بۆ نینن، کو دیتنا خودی یا حه فه وهکی رۆژی زه لال و سافیه ده می چ عه ور دناقبه را هه تاشی و مروئی دا نه بیت.

و ئەف مه سه له یا جیگر بوی د حه دیسه کی دا کو بوخاری و موسلمی یا فه گوهاستی ده می پیغه مبه ر ﷺ دیژیت: (إِنَّكُمْ سَتَرُونَ رَبَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَمَا تَرُونَ هَذَا الْقَمَرَ لَا تَضَامُونَ فِي رُؤْيَيْهِ) البخاري: 554

ئانکو بیگومان هوین دی خودای خۆ بینن کا چه وا هوین ئی هه یقی دبینن و هوین چو زه حمه تی پیغه نابینن، و زه حمه تی ب دیتنا وی فه نابینن.

ههروهسا د بوخاری ژی دا یا هاتی بیگومان هوین دی خودای خۆ بینن
 ب چاقین خۆ ههروهکی هوین ئی هه یقی دبینن دهمن یا چارده شهقی یا گهش.
 ئانکو دهمن ئەم پیکفه بهری خوددهینه خودای خۆ ئەم پیکفه دی بینن
 و چو زه حمه تی پیقه نابینن و کهس ریکا کهسی بهرته نگاف ناکهت و کهس
 جهی کهسی ناگریت به لکو هه ر ئیک ل جهی خۆ دی خودای خۆ بینیت.

وئەف تەشبیه یا کو پیغه مبهری ﷺ تەشبیهر کری کا چهوا هوین هه یقی
 دبینن، دیژنه ئی: (تشبيه الرؤية بالرؤية لا المرئي بالمرئي)

ئانکو ئەفه نه تەشبیهر کرنا خودی یه ب هه یقی به لکو تەشبیهر کرنا دیتنا
 خودی یه ب دیتنا هه یقی، ئەم دوعا ژ خودی دکهین دیتنا خۆ ب رزقی
 مه بکهت.

وُخِصَّ بِالرُّؤْيَةِ أَوْلِيَاؤُهُ ❁ ❁ فُضِّلَتْ وَحُجِبُوا أَعْدَاؤُهُ

و خوشتقیین خۆ یین تایبهت کرین ب دیتنا خۆ وهکی که ره مهک و
 قه درهک بو وان، و ناقبر یا ئیخستیه دناقبهرا خۆ و دژمنین خۆ دا.

ئانکو دیتنا خودی ﷺ ب تنی بو وهلیین خودی یه ئەوین باوهری پئ ئیناین
 و ته قوایا وی کرین، و هندیکه مرؤقین کافر و بی باوهرن ئەو خودی نابینن،
 و دی خودی ناقبرهکی ئیخیته دناقبهرا خۆ و واندا، به لگه ژی گوتنا خودای

مه زنه دهمن به حسی کافرا دکهت دیژیت: **كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ**

لَمَحْجُوبُونَ {المطففين: ١٥} وه نینه وهکی کافر دیژن، بهلکی ئه و رۆژا قیامه تی ژ دیتنا خودای خۆ د بئ بارن.

قیجا ئه فه به لگه یه ل سهر هندی کو خودی خۆ نیشا کافرا نادهت وهک سزایه ک بۆ وان و دی خۆ نیشا باوهردارا دهت وهکی خوشی و قه در بۆ وان.

وَكُلُّ مَا لَه مِنْ الصِّفَاتِ ❁ ❁ أَثْبَتَهَا فِي مُحْكَمِ الْآيَاتِ
أَوْ صَحَّ فِيمَا قَالَهُ الرَّسُولُ ❁ ❁ فَحَقَّهُ التَّسْلِيمُ وَالْقَبُولُ

دقان ههردوو دیرا دا دیژیت هه می ئه و سیفه تی خۆدی عزوجل یین کو جیگر بووین د ئایه تی موحه کم دا و بریکین دروست هاتین ژ گۆتین پیغه مبه ری ﷺ مافی وان ئه وه ئه م خۆ راده ست بکه یین و قه بویل بکه یین.

نه کو ئه م معارضه وان بکه یین یان دژمناتیا وان یان بکه یفا خۆ بگوهو پین ئه فه نه ژ عه قیدا ئه هلی سوننه تی وجه ماعه تی یه د ناف و سالوخه تی خۆدی دا.

به لکو ئه م وئ بۆ خودی جیگر دکه یین یا دقورئانا پیروزدا هاتی، یان دسوننه تی دا هاتی، یا پیدی ل سهر مه ئه وه ده مئ ئه ف سیفه ته گه هشتینه مه چ ب ریکا قورئانی چ بریکا حه دیسین دروست دقیت ئه م خۆ راده ست بکه یین و قه بویل بکه یین و بیژین: (صدق رسول الله) و ئه م بیژین ئه ف سیفه ته بۆ خودی یه هه ی، و ئه فه گۆتتا هه می زانایین حیجازی و یه مه نی

و مصری و عیراقی تہامی و شامی یہ وہ کی زانیہ مہزن ابن خزیمہ خودی دلو فانیہ پی بہت ئہ وی ل سالآ ۳۱۱ ھ وہ فات کری دیڑیت ئہ فہ عہ قیدا ھہ می ئیمامین ئہ ہلی سوننہ تی نہ.

نُمرُها صرِیحةً کما أتتْ ❁ ❁ مع اعتقادنا لما له اقتضتْ

من غیر تحریف ولا تعطیل ❁ ❁ وغیر تکیف ولا تمثیل

مہ باوہری ب وان سالوخہ تا ھہ یہ وہ کی ہاتین، کا چہوا ہاتینہ ہوسا مہ باوہریا پی ھہی دگہل باوہریا مہ ب خواستہ کیں وی، بی کو ئہم تہ حریف بکہین و ژکار بیخین، وبی کو ئہم چاوانیہ کی بو دانین، یان نمونہ کی بو بینین.

ژ بیرو باوہریں ئہ ہلی سوننہ تی و جماعہ تی ئہ فہ یہ: کو ئہو باوہری ب نا ف و سالوخہ تیں خودی دئین، ھہر وہ کی د قورئان و سوننہ تی دا ہاتین بی کو ئہم تہ حریف بکہین د رآمانا وی دا، و بی کو ئہم تہ عطیل بکہین ژکار بیخین و بیڑین نینہ، بی کو ئہم (کیفیة) ھ کی چہوانیہ کی بو بدانین، بی کو ئہم تہ مثل بکہین و نمونہ کی بو بدانین، مہ باوہری یا ھہی ب سیفہ تیں خودی وہ کی ہاتین و ئہو تشتین دخازیتی، و ئہ فہ ژی ژ عہ قیدا ئہ ہلی سوننہ تی و جہماعہ تی یہ وہ کی ہاتی د قورئان و سوننہ تی دا بی کو ئہم رآمانین وی بگوہورین و بی کو ئہم دہقین سیفہ تا ژ مہرہ میں وان ژکار بیخین وہ کی

هندهك ژ كاردئىخن، ههروهسا بئ كو ئەم چهوانيهكئ بۆ ئەوى سيفهتئ بدانين كو خودئ و پيغه مبهري بۆ نه دانابيت، و بئ كو ئەم ته شبيه بكهين ب تشتهكي ژ سيفهتئ چيكرين، و ناچيبيت ئەم چ سيفهتئ خودئ ﷺ ب سيفهتئ مه خلوقاتا ته شبيه بكهين، و ئەفه گوتنا هه مى ئيمامئ دينئ مهيه و پيشه واپئ مهيه، فيجا ئەگه خودايئ مهزن ب خو سيفهتهك دانابيت ئەم ژى دئ وئ بۆ دانين و وئ بۆ بيژين و ئەم زئده تر ناكهين، و كيئم ناكهين، بۆ نموونه: خودايئ مهزن دبيژيت من دهست يئ ههين، دبيژيت من ئادهمئ ب دهستئ خو چيكرى، ئەم ژى دئ بيژين خودايئ مهزن دهستئ ههئ، مه باوهري ب هه بوونا دهستئ خودايئ مهزن ههيه، و ئەم دئ هه بوونا دهستئ بۆ خودئ ثابت كهين كا چهوا وئ ب خو ثابت كرين، بئ كو ئەم رامانا وئ بگوهورين و بيژين دهستئ خودئ رامانا وئ نيعمه ته، يان هيژه، يان تشتهكي دئ يه، بهلكو ئەم دئ بيژين خودايئ مهزن دهستئ ههئ، بئ كو ئەم چهوانيهكئ بۆ بدانين و بيژين چهوايه، مه باوهري يا ههئ خودئ ﷺ دهستئ ههئ.

و خودئ ﷺ مه دبينيت و گوهمله دبيت و هه مى ئەف سيفهتئ بۆ خودئ هاتين مه باوهري يا پئ ههئ بئ كو ئەم رامانا وان ته حريف بكهين يان بگوهورين يان ئەم نموونهكئ بۆ بينين، بۆ مه نه يا دروسته ئەم بيژين دهستئ خودايئ مهزن وهكى فلان تشتئ يه وهكى فلان تشتئ يه ئەفه ته شبيهه

ناچیبیت، بتی دی بیژن خودای مهزن دهستی هه ی دهسته کی ژ هه ژی مهزنی و پیروزییا وی.

و نه گهر نه م سیفه تان بو خودی ئیثبات بکهین نه فه ناخزیته هندئ کو وه کی مه خلوقایه نه خیر، ب تنئ د نا ئی دا وه کی ئیکن کو نا ئی هه ردووان دهسته کو مرو ف بیژیت خودای مهزن دهستی هه ی و مرو فان ژی دهستی هه ی، ئانکو نه فه ته شبیهه، نه خیر نه فه نه ته شبیهه، ب تنئ د نا ئی دا وه کی ئیکن به لئ د راستی و حه قیقه تی دا، چو تشت وه کی خودای مهزن نینه:

{لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ} چو تشت وه کی خودای مهزن نینه.

هه تا تو دشئ بیژنی مه خلوقاتا ژی سیفه تی و ان نه وه کی ئیکن بو نمونه: نه م بیژن میړی دهستی هه ی و فیلی ژی دهستی هه ی، ما چیدبیت چونکی نا ئی ئی دهسته و نا ئی ئی دهسته هه ردوو وه کی ئیکن؟ نه خیر نه فه ناچیبیت فیجا پا نه گهر دناقبه را مه خلوقاتا دا نه وه کی ئیک بن، که واته چ تشت وه کی سیفاتین خودی نین، ولله المثل الأعلى، پاکی و بلندی هه ر بو خودای مهزانه.

بل قولنا قول أئمة الهدى ﴿﴾ ﴿﴾ طوبى لمن يهدىهم قد اهتدى

گو تانا مه د به حسئ سیفه تان دا گو تانا زانایین ریکا راسته ریکا هیدایه تی یه، فیجا مزگینی و به حه شت بو نه وی بیت یی ل دو یف ریکا وان بچیت.

چونکی هەر که سه کئی ل دویف گۆتئا وان بچیت دئی هیته پاراستن ژ گۆتئا خه له ت، ئە گەر تو گوهدارییا زانایین رپکا راست نه که ی دقان مه سه لان دا دئی به ره ف گۆتین خه له ت فه چی، و دئی چی هنده ک گۆتئا که یه بیروباوه رین خو کو ئە و گۆتنه ژ نوی ده رکه تی نه، و نه ژوان گۆتئا نه یین ئە هلی سوننه تی و جماعه تی ل سه ر، رپکا دروست و رپکا موکم ئە وه یا کو سه له ف ل سه ر، چونکی ئە ف رپکه موکمتره زاناتره و سلامه تره، و ئە مرئ مه ی هاتییه کرن کو ئە م لدویف سه له فا بچین هه رسی چه رخین ئیکئی، ئە و پیشینین ئوممه تی نه، نه غه یری وان.

وَسَمَّ ذَا النُّوعِ مِنَ التَّوْحِيدِ ❁ ❁ تَوْحِيدَ إِثْبَاتِ بِلَا تَرْدِيدٍ

فی جورئ ته و حیدئ ب نا ف بکه ب ته و حیدا جیگرکرنئ (ئیثباتئ) بی دوودلی.

ئە و چه ندا نوکه مه به حس ژئ کری یا گریدای ب باوه ریا خودئ و ئیکاتیای وی و سالو خه تی و ی فه، ئە فه جورئ ئیکئی یه ژ جورین ته و حیدئ، ئە و ژئ چه ند نا فه کین هه ین هنده ک دیژئ: (ته و حیدا جیگرکرنئ، یان ته و حیدا نیاسینئ، یان ته و حیدا زانینئ) و پامانا جیگرکرنئ: (اثباتئ) ی باوه ری ئینانه ب هه بوونا وان و راستیا وان و پامانین وان، هه روه سا زانایا نا فئ فی ته و حیدئ بی کریه ته و حیدا ربوبیه تی ژئ ب فی نا فئ ژئ نا ف دکه ن.

فِيْجَا دهمى دبیژنى ربوبیه ت به حسى هندى یه کو خودایى مه زن خالقه و رازقه و پښقه به ره و خودانه، و هه روه سا ناف و سیفه تین خودى ژى دکه فنه دبن فى جورى فه، ئانکو د فان چهند دیرین بوری دا مه به حسى ته وحیدا ربوبیه تى و ناف و سیفه تا کر و د چهند دیرین بهیت دا دى به حسى ته وحیدا په رستنى کهین کو دبیژنى ته وحیدا ئولوهیه تى.

قد أفصح الوحي المبین عنه ❀ ❀ فالتمس الهدى المنیر منه

لا تتبّع أقوال كلِّ مارد ❀ ❀ غاو مّضل مارق معاند

بیگومان هندیکه ئیمان و باوهریه خودایى مه زن ب ریڤکا وه حیى یا روون و ئاشکرا یا دیارکری، فیجا ریڤکا روون ژ وه حیى وهرگره و لدویف گۆتنین هه ر ئیکى زنده گاشی کری و لدویف بیروبوچونا وین دسه رداچوی و یی ری به رزه و دویرکه فتی نه چه.

د فان هه ردوو دیرا دا شیخ مه هشیاردکته دبیژیت ئیمان و باوهری یا دیار و ئاشکرایه، دقورئان و سوننه تى دا، فیجا نه گهر تو نه و بی یی ته ریڤکا راست دقتی ب خو پښاهیی ژ وى وه حیى وهرگره، نه کو تو لدویف گۆتنین هنده ک که سا بچی ژ ری دهرکه تی و به رزه بویى ود سه رداچووی بن، و روکمانى و عینادى دگهل حه قیى بکه ن و خو ل سه ر حه قیى مه زن بکه ن به لکو دینى خو ژ وه حیى وهربگره.

فَلَيْسَ بَعْدَ رَدِّ ذَا التَّبْيَانِ ❁❁ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنَ الْإِيمَانِ

فِيجَا نِينِه تو (ئه فان ناف و سيفه تان و ربوبيه تا خودايي مه زن) رهت بکه ی پشتی ئی ديارکرنی، هندی میسقالا زهریه کی ژي ئیمان بو ته نامینت. شیخ مه هشیاردکهت کو ئهم لدویف ئه هلی باطلی ونه حه قیی نه چین، چونکی هه چیی ئی جورئ ته و حیدئ ل نک خو پهیدا نه کهت، باوهردار نابیت، ویئ هندی میربه کا بچیک ژي ئی ته و حیدئ رهد بکهت بیگومان باوهری ددلی دا نینه، چونکی هه ر که سئ روونکرن و ديارکرن خودئ و پیغه مبه ری وی ﷺ رهد بکهت هندی میربه کی ژي ئیمان ددلی دا نامینت، چونکی یان دئ حه قیی هلبژیری یان باطلی، هه ردوو ددله کی دا کوم نابن، و کوفر و ئیسلام ددله کی دا کوم نابن، وه کی خودايي مه زن دیژیت: **فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۗ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ** {یونس: ۳۲} فیجا ما ژ حه قیی دهرکهفت ژبلی نه حه قیی تشته کی دی هه یه؟. یان دئ حه قی و ئیسلام ددلی دا کوم بیت یان کوفر وسه رداچوون.

فصل

في بيان النوع الثاني وهو توحيد الطلب والقصد، وهو معنى «لا إله إلا الله»

**جورئ دووئ يئ توحيدئ، ئەو ژئ توحيددا داخوازکرن و مەرەمن
یە، کو ئەقە رامانا پەيقا (لا إله إلا الله).**

پشتی مە دجورئ ئیکئ دا بەحسی تەوکیدا رېوبیەتئ کری (تەوکیدا
نیاسین و جیگرکرن و زانیئ) ئەقە ژئ جورئ دووئ یە ژ تەوکیدئ،
تەوکیدا کرداری (عملی) ئانکو کریارە و هەرەسا دبیژنی: (توکید الطلب
والقصد) (طلب) ئانکو دوعا و ب رەنگەکئ بەرفرەهتر ئانکو: پەرستن و
(قصد) ئانکو ئیخلاص: (دلسوزی ئەو مەرەما تە ب تنئ ژبەر خودئ بیت)
ژبەر هندی دبیژنه ئی جورئ تەوکیدا پەرستنئ یان تەوکیدا ئولوهیەتئ،
نوکه بومە دیاربو کو دوو جورئ تەوکیدئ یئ هەین:

۱- **التوحيد الربوبية**: هو أفراد الله بأفعاله. ئانکو: ئیکدانانا خودئ
دکارئ وی دا، ئانکو باوهرییا تە ئەو بیت کو خودئ ب تنئ خالقە، رازقە،
رێقەبەرە، مە ساخ دکەت، مە دمیرنیت، ئەق تشتە هەمی کارئ خودئ نە،
و ئەقە رەبئ مەیه، و ئەقە تەوکیدا رېوبیەتئ یە.

۲- توحيد الألوهية:- أفراد الله بأفعالنا، ئانكو: ئيكدا نانا خودئ د كارين مه مرؤقان دا، ئانكو هه ر كارهك و هه ر په رسته كا تو بكه ي بو خودئ ب تنئ بيت ﷻ نه غه يري وى ئه فه ته وحيدا ئولوهيه تنئ يه.

ئيجنا نه يا دروسته ته بيروباوهر ب جوره كئ ته وحيدي ب تنئ هه بن و جورئ دى بهيلى، دقيت هه ردوو دگه ل ئيك بن بو نمونه: تو بيژئ خودئ خالقه و رازقه، و دوعايا ژ غه يري خودئ بكه ي، ئه فه چ فايده ي ناگه هينته مرؤقي، و ئه فه شرکه.

هذا وثاني نوعي التوحيد ❀❀ افراد رب العرش عن نديد

أن تعبد الله إلهًا واحدًا ❀❀ مُعترفًا بحقه لا جاحدًا

ئه فه جورئ دووئ يه ژ ته وحيدي، ئه وژئ ئيكدا نانا خودانئ عه رشي يه ژ هه فكويفا، و كو تو په رسته نا خودايه كئ ب تنئ بكه ي، و دانپيدانئ ب مافئ خودئ بكه ي نه كو ئينكار بكه ي.

ئه فه جورئ دووئ ژ ته وحيدي ئه وژئ ئيكدا نانا خودئ د په رسته نئ دا كو تو په رسته نا كه سئ دى نه كه ي ژبلى وى ﷻ چونكى هه ر كه سئ په رسته نا ئيكئ دى بكه ت ئه فه وى ئه و ئينا رپزا خودئ ﷻ وئه فه شريك بو خودئ په يداكر، و خودايئ مه زن ﷻ چو شريك نينن، بهلكو ي ب تنئ يه، خودايئ مه زن

دیئزیت: {قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ} [الإخلاص: ۱] ئانکو: تو -ئە ی موحه ممه د- بیژە:
 ئەو ئە للاھ یی کو خودایینی یا وی ب تنی یه، وکە سە ک شریکی وی نینه تییدا.
 و ههروهسا خودی یی ب تنی یه و په رستن ژ ی بۆ خو ب تنی دقیت و چو
 شریکاتی دگەل خو قه بویل ناکەت، خودای مەزن دیئزیت: {وَقَضَىٰ رَبُّكَ
 أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ} [الإسراء: ۲۳] ئانکو: وخودای ته -ئە ی مروّف- فه رمان
 دایه کو په رستنا وی ب تنی بیته کرن.

وهو الذي به الإله أرسلنا ﴿﴾ ﴿﴾ رُسُلَهُ يَدْعُونَ إِلَيْهِ أُولَا

و ئە ف ته ووحیده یه یا کو خودی ﷻ پیغه مبه رین خو هنارتین کو ل
 دەستپیکا گازیا خو بۆ ئی ته ووحیدی گازی بکەن.

بیگومان هه ر پیغه مبه ره کی هاتی ل دەستپیکی به ری ملله تی خو یی دایه
 ته ووحیدی کو خودی ب تنی بپه ریسن، و ئە فه بنیاتی گازیا هه می
 پیغه مبه ران بوو، چونکی پتیریا ملله تا ئینکارا هه بونا خودی نه دکرن، به ئی
 پتیریا وان دگۆتن خودی یی هه ی، و باوه ری ب هه بوونا خودایه کی یا هه ی،
 به ئی دگەل وی خودای دوعا و په رستن بۆ غه یری خودی ژ ی دکەن، قیجا
 خودی ﷻ پیغه مبه رین خو هنارتن بۆ ئی چه ندی: {إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ

بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ} [فصلت: ۱۴] ئانکو: ده من

هندهك پیغه مبهەر ل دویش هنده کان بو عاد وئه موودییان هاتین، فهرمان ب په رستنا خودایه کئی ب تخی ل وان کری.

وَأَنْزَلَ الْكِتَابَ وَالتَّبْيَانَ ❁ ❁ مِنْ أَجْلِهِ وَفَرَّقَ الْفُرْقَانَا

و قورئان و دیار کرن ئینا خواری، و ژبه ر ئی ته و حیدی جو داهی ئیخسته د ناقبه را وان دا.

خودای مه زن په رتوکین عه سمانی ئینانه خواری دا کو فهرمانی ل مروشان بکه ن ب ته و حیدا کرداری (ئولو هییه تی)، کو ئه وه په رستن بو خودی ب تخی بهیته کرن و چو شریکا بو نه دانی.

دخی قورئانی دا یا خودی بو مه ئینایه خواری یا بومه دیار کری کا کوفر کیشکه و باوه ری کیشکه و هه می تشت ب به رفه هی یی گو تی و ژ ناقین ئی قورئانی (الفرقان) ئانکو: جوداهی یی دئخینه دناقبه را کوفرئ و ئیسلامی دا، خودای مه زن دیژیت: **{تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ**

لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا} [الفرقان: ۱] ئانکو: به ره کاتین خودی دمه زن بووینه، وخیراتین وی دمشه بووینه، و سالو خه تین وی دکامل بووینه، ئه و خودای ئه و قورئان بو به نیی خو موحه ممه دی - سلاف لی بن - ئینایه خواری یا حه قی ونه حه قی ژیک جودا کری؛ دا ئه و بو مروف وئه جنان بته پیغه مبهر، ووان ژ عه زابا خودی بترسینت.

وههروهسا خودایئ مهزن د نایه ته کا دی دا دییژیت: {وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ

عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا} [الإسراء: ۱۰۶] نانکو: ومه قورئانهك
 بۆ ته یا ئینایه خواری مه نه و یا ناشکه را وموکم کری وئه و جودایئی دئیخته
 ناقبه را حه قی ونه حه قیئی؛ دا تو هیدی هیدی وئ بۆ مروقان بخوینی، ومه
 نه و پارچه پارچه ئینا خواری هندهك ل دویف هندهكئ، ل دویف سه رهاتی
 وپیدقییئ حالی.

وَكَلَّمَ اللَّهُ الرَّسُولَ الْمُجْتَبَى ﷺ قِتَالَ مَنْ عَنْهُ تَوَلَّى وَأَبَى
 حَتَّى يَكُونَ الدِّينُ خَالِصًا لَهُ ﷺ سِرًّا وَجَهْرًا دَقَّهُ وَجَلَّهُ

خودی پیغه مبه رﷺ یئ هه لبرارتی و راسپاردی ب شهری وان که سین پشته
 خو داینه ئی دینی و ئی که لیما ته و حیدئ و پئ رازی نه بووین، فیجا دا شهری
 وان بکهت کو دین و عیبادت هه می بۆ خودی بیت د نهیئ و ناشکرایئی دا
 و یئ بچویک و یئ مهزن.

د قان دوو دیرا دا شیخ بۆ مه دیاردکهت کو خودایئ مهزن فه رمانئ یال
 پیغه مبه ری کری صلی الله علیه وسلم کو جهادی دگهل موشرکا بکهت، کو

جهادا به لگه و زانیئ بیت، وه کی خودایئ مهزن دییژیت: {فَلَا تُطِيع

الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا} [الفرقان: ۵۲] نانکو: فیجا تو د

تشته کی دا ژ وی یی تو پئ هاتییه هنارتن گوهدارییا کافران نه که، و د گه هاندنا په یامئ دا هندی ژ ته بیت تو خو بوه ستینه، وتو ب ئی قورئانی جهاده کا مه زن دژی کافران بکه، وسست نه به.

و ههروه سا جهادا شیري و تیری یا چه کی وه کی خودایی مه زن دیژیت:

{قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ

يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ} [التوبة: 29] نانکو: گه لی موسلمانان

هوین شه ری وان کافران بکه ن ئه وین باوه ری بی ب خودی و ب پوژا رابوونی و جزادانی نائین، و خو ژ وی تشتی ناده نه پاش یی خودی و پیغه مبه ری ئه و ژئ داینه پاش، و پیگیری بی ب ئه حکامین شریعه تی ئیسلامی ناکه ن ژ جوھی و فه لان، حه تا ئه و ب ده سته خۆ زیړه سه ری بی (جزیی) دده ن و ئه و دره زیل.

و مه ره م ژ ئی شه ری ئه وه دا کو دین و په رستن هه می بو خودی بیت

{وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ} [البقرة: 193]

نانکو: وهوین د به رده وام بن د شه ری کافرین ته عداکه ر دا؛ دا ئه و بو

موسلمانان نه بنه فتنه وان ژ دینی پاشقه لی بده ن، ودا دین هه می بو خودی

ب تخی بمینت.

وهكذا أمته قد كُلفوا ❁❁ بذا وفي نص الكتاب وُصِفوا

ههروهسا ئوممه تا وی ژى يیت هاتینه راسپاردن ب فی چه ندی ﷺ و ئەف موسلمانە ب دەقین قورئانی ییت هاتینه سالوخه تدان.

ئەف دیرا شعری به حسی راسپاردنا ئوممه تی دکه ت ب جهادی چونکی خودایی مهزن باوهردار ییت ب وی تشتی راسپاردین یین کو پیغه مبه رین خو پی راسپاردین و کا چ گوئی پیغه مبه رین خو یا گوئی باوهردارا ژى وهکی پیغه مبه ر ﷺ دیژیت: (وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ) خودایی مهزن ﷺ فه رمان ب وی تشتی یا ل باوهردارا کری یا کو فه رمان پی ل پیغه مبه ران کری.

ههروهسا ده رباره یی سالوخه تdana موسلمانا د قورئانا پیروزدا ئەفه یه ده می خودایی مهزن دیژیت: {لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ} [التوبة: ۸۸] ئانکو: ئەگەر ئەف دوپوویین هه ژ غه زایی پاشفه مابن، پیغه مبه ری -سلاف لی بن- و خودان باوهران د گهل وی ب مال و جوانی خو جهادکر، وئەوان سه رکه فتن وده سکه فتی د دنیا یی دا بو هه نه، و به حه شت وقه درگرتن ل ئاخه رتی، وئەون یین سه رکه فتی.

ثابته کا دی خودی ﷺ دبیثیت: {مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ

عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ} [الفتح: ۲۹] ئانکو: موحه ممه د پیغه مبه ری

خودی یه، وئوین د گهل وی ل سهر دینی وی ل سهر کافران ددژوارن، و د ناقبه را خو دا ددلو فنان .

وقد حَوَتَهُ لَفْظَةُ الشَّهَادَةِ ﴿﴾ ﴿﴾ فَمِنْ سَبِيلِ الْفُوزِ وَالسَّعَادَةِ

بیگومان ئەف جورئ ته و حیدی یئ فه گره بو په یفا شه هادی، و ئەفه یه ریکا سهرکه فتئی و به خته وه ری.

ئانکو ته و حیدا ئولوهیه تی رامانا شه هده دانا: (أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنْ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ) ددهت، و ئەف شه هده دانه یه ریکا سهرکه فتئی و ریکا سهرفه رازیبا دین و دونیایئ، ئەف په یفا: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ئەوا گه له ک سفک ل سهر ئەزمانی، ئەفه یه یا کو مروف پئ دهیته دئیسلامئ دا، و دهمن مروفی باوه ری پئ نه بیت دئ کافر بیت، و پیک دهیته ژ دوو پشکا: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ئانکو نه فیا هه می خوداوه ندایه، و چو خوداوه ند نینن ژ هه ژئ په رستئ، و (إِلَّا اللَّهُ) جیگر کرنا ئولوهیه تی یه ب تنئ بو (اللَّهُ)، ئانکو ب تنئ خودئ یه یئ ژ هه ژئ په رستئ (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) ئانکو: (لَا مَعْبُودَ إِلَّا اللَّهُ) چ خوداوه ندین ژ هه ژئ نینن بو په رستئ ئیلا الله تینه بیت، و هه ر که سه ک و هه ر تشته کئ بهیته په رستن ژبلی خودئ د باطلن و دنه حه قن و نه ژ هه ژئ

نه، ٲانكو ههر كه سه كئ نه خودا بيت نه خالق بيت نه رازق بيت، ٲه وه ٲه
هه ٲه په رسته ٲه، ٲه ٲه ب ٲه (الله) ه ٲه ٲه ٲه سالوخه ته ل ده ٲه هه ٲه و
ٲه وه ٲه ٲه هه ٲه په رسته ٲه.

مَنْ قَالَهَا مَعْتَقِدًا مَعْنَاهَا ❀❀ وَكَانَ عَامِلًا بِمَقْتَضَاهَا

فِي الْقَوْلِ وَالْفِعْلِ وَمَاتَ مُؤْمِنًا ❀❀ يُبْعَثُ يَوْمَ الْحَشْرِ نَاجٍ آمِنًا

ههر كه سئ ٲه شه هادئ بئ ٲه، و باوه رٲه ب ٲه امانا وئ هه بيت، و كا
دخوازته چ ته شئ وئ بكه ت ب گوٲن و كره ر بكه ت، دئ ل ٲه ٲه قه امه ٲه
ٲه ٲه كه سه هٲه ٲه اكرن، و ٲه وئ ٲه رزگار بووئ و ٲه ٲه.

ٲانكو ٲه ٲه په ٲه ته وحه دئ (لا اله الا الله) هه ركه سه كئ ب زمانئ خو
بئ ٲه، و ب دئ خو باوه رٲه ٲه هه بيت، و ٲه امانا وئ بزانه ت و كاره ٲه بكه ت
ٲه ٲه ته وحه ده ٲه ٲه دخوازته ب گوٲن و كره ر، و ل سه ر ٲه ته وحه دئ
بمه رٲه، دئ ل ٲه ٲه قه امه ٲه بو بٲه ٲه ٲه و ٲه رزگار بوون، ٲه ٲه مه ر ﷺ
دبئ ٲه (مَا مِنْ عَبْدٍ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، ثُمَّ مَاتَ عَلَى ذَلِكَ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ
قُلْتُ) بوخاره و موسلم ٲه ده گو هٲه زن، ٲانكو نه نه عه ده ك بئ ٲه (لا اله الا
الله) ٲانكو چو خودا ٲه ٲه حه ق نه نه ٲه هه ٲه په رسته ٲه ٲه ل الله و ل سه ر ٲه
چه ندئ بمه رٲه ٲه للا ٲه وه دئ داخه به حه شئ ٲه بيت، خودا ٲه مه زن دبئ ٲه:

{الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ

مَهْتَدُونَ { [الأنعام: ٨٢] ئانكو: ئه وین باوهری ب خودی ئینای ودویکهفتنا پیغهمبهری وی کری وچو شرک تیکه لی باوهری یا خو نه کری، تهناهی وسلامه تی بو وانه، وئهو وئهن یین بهری وان بو حه قیئی هاتییه دان. ئه فه هه می ژ فهزل و فاییدین ته وحیدی نه.

فَإِنَّ مَعْنَاهَا الَّذِي عَلَيْهِ ﷻ ﷻ دَلَّتْ يَقِينًا وَهَدَتْ إِلَيْهِ
 أَنْ لَيْسَ بِالْحَقِّ إِلَهٌ يُعْبَدُ ﷻ ﷻ إِلَّا إِلَهُ الْوَاحِدِ الْمُنْفَرِدِ
 بِالْخَلْقِ وَالرِّزْقِ وَبِالتَّدْبِيرِ ﷻ ﷻ جَلَّ عَنِ الشَّرِكِ وَالنَّظِيرِ

ئانكو: رامانا وی یا کو دبیته به لگه ل سه روبه ری مه دده تی ئه وه کو چو خودایین حه ق نینن هیژایی په رستی بن، خودای مه زن تینه بیت ئه وی ئیکانه د چیکرن و رزقی و بریقه برنی دا، بی کو پاک و بلندیت و دویر ژ هه می هه قیشک و هه قکویفا.

دقان هه ر سی دیرا دا شیخ بومه دیاردکته کا کیشکه ئه و خودایین ژ هه ژی په رستی گوت ئه و خودایه یین ژ هه ژی په رستی یین کو ئیکانه و یین ب تئ د ئافراندنی دا یین کو چیکرنی دا و درزقی دا و دریقه برنی دا و ئه وی یین شریک و یین هه قکویف و یین هه قوینه.

بومه دیاردبیت کو یین غهیری خودی دپه ریسن عیباده تی وان یی باطله،
و کاری وان شرکه، چونکی نه و که سه یی وی تشتی دپه ریسن یین نه شین
رزقی بدهن، و نه شین تشته کی چیکنه، و چو تشت دبن دهستی وان فه
نینه، له وان نه ژ هه ژی په رستنی نه، به لی خودای مه ﷺ یی کو نه ف سیفه ته
هه می هه یین و یی پاک و بلند ب تنی نه و ژ هه ژی په رستنی یه چونکی خودای
مه: (تافر انده ره، رزقده ره، ریشه به ره، زیندیکه ره،، مرن ب دهستی ویه)،
هه می سیفه تی بلند و ناقین جوان ییت وی نه، فیجا نه فی په یفا ته وحید
مه رجین بو هه یین.

وَبَشْرُوطٍ سَبْعَةٍ قَدْ قُيِّدَتْ ❀ ❀ وَفِي نصوص الوحي حَقًّا وَرَدَتْ
فإنه لم ينتفع قائلها ❀ ❀ بالنطق إلا حيث يستكملها

و نه ف په یفا ته وحید یی یا کو هاتییه گریدان ب حه فت مه رجوان دده قین
وه حی دا هه روه کی هاتی کو نه وی فی گو تنی بیژیت چو مفای نابینت ژ گو تنی
هه تا کو نه و فان مه رجوان ل ده ف خو په یدا نه که ت.

بیگومانه کلیلا ده رگه هی به حه شتی (لا إله إلا الله) یه، به لی چو کلیل نینن
دبی ددانوک، فیجا ددانوکین فی په یقی ژی حه فتن، و نه ف حه فت مه رجه
زانایایین ب لیگه رییان و دیقچوونی د قورئان و سوننه تی دا و یین دیتین،
هنده ک دیژن حه فتن، وهنده ک دیژن هه شتن، ژبه ر هندی ئیسلاما که سی

دروست نابیت و مفای ژ فنی په یفا ته و حیدئ نابینیت، هه تا کو فان مه رجوان ل دهف خو په یفا نه که ت، نانکو هه تا نه ف هه ر هفت مه رجه ل دهف ته نه بن و تو خو ژ هه فدژین وان دویره نه ئیخی تو چ مفای ژئ نابینی. نه وژی نه فه نه وه کی د فان د دیران دا هاتین، ویا گرنگه موسلمان ژ بهر بکه ت، ودگهل به لگه یین وان ژ قورئان وسوونه تی دا کو به رده وام ل هزرا وی بیت.

العلم والیقین والقبول ❀ ❀ والانقیاد فادرما أقول
والصدق والإخلاص والمحبة ❀ ❀ وفكك الله لما أحبه

نانکو: زانین و یه قین و قه بویل کرن و خوشکاندن بزانه چ دبیژم، و راستی و ئیخلاص و قیان، خودئ به ری ته بده ته وی یا نه و هه ژئ دکه ت.

نه و مه رجین د فان دوو دیران دا هاتین نه فه نه:

نیک: (العلم المناقی للجهل) زانینا دژی نه زانینی و نه زانینی نه هیلیت، نانکو: تو پامانا په یفا ته و حیدئ بزانی و کا مه ره ما وی چیه، خودئ مه زن دبیژیت: {فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ} محمد: ۱۹] نانکو: تو بزانی بزانه کو چو خودایین ژ هه ژئ په رستنئ نین ژ بلی الله، هه روه سا دبیژیت: {إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ} [الزخرف: ۸۶] نانکو: ب زانین شه هده یی بده ن.

هه روهسا پيغهمبهري مه ﷺ دييژيت: (من مات وهو يعلم أنه لا إله إلا الله، دَخَلَ الْجَنَّةَ) مسلم: ح 26.

هه ر كه سه كي بمريت و نهو دزانيت كو چو په رستي يئن حهق نينن ژ هه ژي په رستني ژبلي خودي نهو دي داخلي به حه شتي بيت، گوت: (وهو يعلم) ئانكو بزانيه نه كو ب نه زانيه.

دوو: (اليقين المناقي للشك) باوه ريبا موكم يا كو دژي گوماني و گوماني ناهي ليت، ئانكو: ته يه قينه كا هوسا هه بيت كو گوماني ب ئي كجاري نه هي ليت، نهو كه سي بيژيت (لا إله إلا الله) دقيت هوسا بيژيت كو باوه ريبه كا موكم و بيگومان ب نه وي و ب پامانا وي هه بيت و ب پامانا وي چه ندي ژي هه بيت يا كو نه ف په يفه ژي ده يته وهرگرتن، و نه گهر شك و گومان كه تي هنگي نه ف په يفه چو مفايي ل مروفي ناكه ت.

خوداي مه زن دييژيت: {إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا} [الحجرات: ١٥] ئانكو: هه ما خودان باوه ر نهون يئن باوه ري ب خودي و پيغهمبهري وي ئيناي و كار ب شريعه تي وي كرى، پاشي د باوه ريبا خو دا دودل نه بووين و ب گومان نه كه قيت.

ويغهمبه ر ﷺ دييژته نه بو هيري: (من لقيت من وراء هذا الحائط يشهد أن لا إله إلا الله مُسْتَيْقِنًا بها قلبه فبشّره بالجنة) مسلم.

ئانكو: هه چيئي ل پشت في بيستاني ته ديت شه هدهيي ب (لا اله الا الله) بدهت و دئي وي باوه ريبه كا موكم و بيگومان تييدا هه بيت مزگيني ب به حه شتي بدئ.

رامانا وي ئه وه هه چيئي باوه ريبه كا موكم نه بيت ژ هه ژي چوونا به حه شتي نابيت، ههروه سا پيغه مبه ر ﷺ ديژيت: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ، لَا يَلْقَى اللَّهُ بِهِمَا عَبْدٌ غَيْرُ شَاكٍ فِيهِمَا إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ) مسلم.

ئانكو نينه مروقهك في شه هدهيي بيژيت و ب في ئيمانئ و ته وحيدي بگه هته خوداي مهزن و چ گومان ددلي دا نه بن ئيلا دي ئه و داخلي به حه شتي بيت.

سى: (القبول المناقئ للرد)، قه بويل كرن يا كو دژي ره تكرني،

ئانكو تو وي تشتي قه بويل بكه ي يا كو ئه ف په يقه ژ ته دخوازيت، خوداي مهزن ديژيت: {إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ} (35) وَيَقُولُونَ إِنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ {الصفات:

٣٥- ٣٦] ئانكو: هندي ئه و بوتپه ريس بوون ده مي د دنيايي دا بو وان هاتبا گوتن: ژ خودي پيغه تر چو خودايين راست نينن، ئه و دا خو ژ في گا زيئي و خودايين وي مهزنتر لي كه ن، ووان دگوت: ئه ري ژ بهر گوتنا زه لامه كي شاعر و دين ئه م دي په رستنا خودا وهندين خو هيلين؟

فَيَجَا كَهْلَهُ كَ جَارِ دِي بِنِي قَه بَر پَه رِيسَن دِي بِيژِي عَه بَدِينِيَا قَان شَرَكَه
 نَه كَه نَه و قَه بَوِيل نَا كَه ت و دِي بَه رَدَه وَا م بِي ت ل سَه ر شَرَكَا خُو فَيَجَا نَه فَي
 هُوسَا فَي پَه يَشِي چ مَفَا لِي نَه كَرِيَه و نَه و پَه يَشَه قَه بَوِيل نَه كَرِيَه.

چوار: (الانقياد المنافي للترك)، ئانكو خوشكاندن قه بويلكرن و ملكه چ
 بون، نه و خوشكاندنا دژي هيلاني كو تو هوسا خو بشكيني كو تو تهرك
 نه كه ي، ئانكو خوشكاندن و ملكه چ بوون بو نه وي تشتي نه ف په يسه ژي
 دخوازيت، و به لگه يين ژ قورناني و سوننه تي گه له كن، نيك ژ وان خودايي
 مه زن ديژيت: {وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ
 الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ} [الزمر: ٥٤] ئانكو: وهوين - گه لي مروقان - ب
 گوهداري وتوبه کرنی ل خودايی خو بزقرن، و خو ب دهست وی قه به ردهن
 به ری عه زابا وی ب سهر هه وه دا بيت، پاشی ژبلی خودی که س نابت هه وه
 ب سهر بيخت.

هه روه سا ديژيت {فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ
 بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا}
 [النساء: ٦٥] ئانكو: خودايی مه زن ب خو سويند خواريه كو نه وين هه ب
 دورستی باوه ريی نائين هه تا نه و دژينا ته دا ته د وی تشتي دا بی هه فرکی
 سه را د ناچه را وان دا په يدا دبیت نه كه نه فه ماندار (حه كه م)، و سوننه تا

ته پستی مرنا ته نه که نه که م، پاشی د دهرحه قا وی دا یا ته فه رمان پی
 دای نه و چو دلته نگیه کی ل نک خو نه بینن، و د گهل هندئ ژئ نه و ب
 دورستی خو ب دهست فه به ردهن، و نه و حوکئی پیغه مبه ری خودئ - سلاف
 ئی بن- پی هاتی ژ کیتاب وسوننه تی د هه می لایین ژینی دا د گهل رازیبوون
 و خو ب دهسفه به ردانی ژ کاکلکا باوه ری پی یه.

پینج: (الاخلاص المنافی للشک) ئیخلاصا دژی شرکی و شرکی نه هیلیت.

ئانکو: ته ئیخلاصه کا هوسا هه بیت شرکی نه هیلیت، ئیخلاص نه وه
 پاقرکرنا په رستی یه ژ هه می جورین شرکی، ئانکو په رستنا ته ب تنی بو
 خودئ بیت، خودایی مه زن دیژیت: {فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (2) أَلَا
لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ (۳)} [الزمر: ۲-۳] ئانکو: فیجا تو په رستنا خودئ ب تنی
 بکه، و تو د هه می دینی خو دا ئیخلاصی بو وی بکه، نی گوهدانا ساخلام
 و پاراستی ژ شرکی بو خودئ ب تنی یه.

و پیغه مبه ر ﷺ دیژیت: (اسعد الناس بشفاعتي يوم القيامة من قال لا
 إله إلا الله خالصاً من نفسه) البخاري

ئانکو: به خته وهرترین که س ب شه فاعه تا من ل روژا قیامه تی نه وه پی
 بیژیت: لا إله إلا الله ژ هه می دلی خو و ب ئیخلاص.

ههروهسا دييژيت: (فَإِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَبْتَغِي
بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ) البخاري ومسلم.

ئانكو: خودايي مهزن يي حه رام كرى ل سهر ئاگرى ئه و كه سه يي كو
بيژيت چو خودايين حهق نينن ژبلى الله و مه ره ما وي ب ئي چه ندي بو رويي
خودايي مهزن بيت، ئانكو ب ئي خلاص بيت.

شه ش: (الصدق المنافي للكذب)، راست دهر ئيخستنا دژى دره وي.

الصدق: راستى ژى ئه وه كو تو په يفا ته و حيدى بيژى و راست دهر بيخي،
ب ده ئي بيژى، و بدلى ته باوهرى پي هه بيت، چونكى ئه گهر تو بده ئي بيژى و
بدلى ته باوهرى پي نه بيت دئ بيه دوور يي، خودايي مهزن دييژيت: {وَمِنْ

النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ (8)
يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ}

[البقرة: 8-9] ئانكو: و ژ مرؤفان دهسته كه كه هه يه د ناڤه را خودان باوهر
وكافران دا دودل مايه، و ئه و دوورينه يين ب ئه زمانين خو دييژن: مه باوهرى
ب خودي و پرؤژا دويماهيي ئينايه.. و ئه و د دل دا ددره وين وان باوهرى
نه ئينايه، نه زانينا خو ئه و هزر دكه ن كو ئه و خودي و خودان باوهران
دخاينن ده مي باوهريا خو ئاشكه را دكه ن وكوفرا خو فه دشين، و ب تني
ئه و خو دخاينن؛ چونكى خاپاندنا وان دويماهيي هه ر ب خرابى ل سهر

وان دزقرت. و ژ بهر زیده نه زانینا وان نهو ب نهوئی چه ندی ناهه سن؛
چونکی دلین وان دخرابن.

ویبغه مبه ر ﷺ دبیژیت: (ما مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا
رَسُولُ اللَّهِ، صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ، إِلَّا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ) البخاري ومسلم.

هه ره که سه ک بیژیت: أشهد أن لا إله إلا الله وأنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ به لی
ب صدق وراستی ژ هه می دلی خو ب راستی بیژیت ئیلا دی خودی ئاگری ل
سه روی حه رام که ت کو نه چیته تیدا.

حه فت: (المحبة المناقبة للبعض)، قیانا دژی نه قیانی، ونه قیانی
نه هیلیت، قیانه کا هوسابیت کو نه قیانی نه هیلیت و قیانی بو ئی په یقن و

نه هلی وئی ژی هه بیت، خوداین مه زن دبیژیت: {وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ} {

[البقرة: ۱۶۵] ئانکو: و د گهل فان هیجه تین ئاشکه را هنده ک مروف ژلی
خودی هه نه صه نه مان بو خودی دکه نه هه فتا، ووی قیانی ومه زنی
وگوه داریئی یا هیژای خودی ب تنی بت دده نه وان. وقیانا خودان باوه ران بو
خودی پتره ژ یا فان کافران بو خوداوه ندین وان؛ چونکی قیانا خودان
باوه ران خوپی بو خودی یه، به لی کافران هه قشکی د قیانا خو دا کریه.

ههروهسا پیغهمبه ر ﷺ دیثیت: (ثلاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ: أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا) البخاری و مسلم.

ئانکو: سئ تشت یین ههین هه ر که سئ ل دهف خو پهیدا که ت دئ تاما ئیمانئ بینیت: خودئ و پیغهمبه ر ﷺ خوشتئی ترین ل دهف وی ژ هه ر که سه کی دی.

قیجا نهفه چهفتن کو شیخی گوئین، و هندهک ژئ دیژن هه شتن کو نه و ژئ نه وه مرؤف کوفریئ ب وان تشتا هه میا بکه ت یین ژبلی خودئ دهینه په رستن، خودایئ مه زن دیثیت: {فَمَنْ يَكْفُرُ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى} [البقرة: ۲۵۶] ئانکو: قیجا هه چیی کافریئ ب وان هه می تشتان بکه ت یین ژبلی خودئ په رستن بو دئیته کرن (الطاغوت) و باوه ریئ ب خودئ بینت، نه و ل سه ر ریکا باشر موکم و سه ر پاست بوو، ووی خو ب و هریسئ نه ئیته برین فه ژ دینی گرت.

و پیغهمبه ر ﷺ دیثیت: (مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَكَفَرَ بِمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، حَرَمَ مَالَهُ، وَدَمَهُ، وَحَسَابُهُ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ) هه ر که سئ بیثیت لا إلا الله و کوفریئ بکه ت ب هه ر تشته کی ژبلی خودئ دهینه په رستن دئ مالی وی و خوینا وی ل سه ر موسلمانا حه رام بیت و پشتی هنگی حسابا وی ل نک خودایئ مه زنه .

ههروهسا مهرجه کئی دی ژی یی هه ی ددهرحه قی وان که سان دا یین بشین
 باخفن، و فی په یقی بیژن، نه کو دلال بن، چونکی نه گهر لال بیت نه شیت
 بیژیت مهرجی نه هی نه وه: (النطق بها) ئانکو گوتنا: لا اله الا الله، خودای
 مهزن دبیژیت: **{إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ}**
 [الصافات: ۳۵] ئانکو: هندی نهو بوتپه ریس بوون دهمی د دنیا یی دا بو وان
 هاتبا گوتن: ژ خودی پیقه تر چو خودایین راست نین، نهو دا خو ژ فی گازیی
 و خودایین وی مهزتر لی که ن.

وههروهسا پیغه مبه ر ﷺ دبیژیت: (أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا لَا
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)

ئانکو: فهرمانا ل من هاتییه کرن نه ز شهر ی کافرا بکه م هه تا نه ویژن لا
 اله الا الله، ئانکو: گوتنا فی په یقی مهرجه بو وان که سین دشین باخفن و بو
 لا لا ژی نه مهرجه.

فصل

في تعريف العبادة وذكر بعض أنواعها، وأن من صرف منها شيئاً لغير الله فقد أشرك

پیناسه کرنا پهرستن، و بهمس کرنا هندهک ژ جورین پهرستن،
یین کو هر کهسهکن تشتهک ژ وان پهرستنا بو غهیری خودی
بکته بیگومان نمو کهفته د ههقیشک دانانن (شرکن) دا.

ثم العبادة هي اسم جامع ❀❀ لكل ما يرضى الإله السامع

پاشی هندی پهرستنه نافهکئی کومکه ره بو هر تشتهکئی خوداین گوهدیر
یین ژئی رازی.

پیناسا پهرستنی (عیبادهت): - نافهکئی کومکه ره (مهزنه، گهلهک تشته
دکه فنه د بنقه) بو هر تشتهکئی خوداین مهزن چه ژئی بکته و ژئی رازی
بیت، ژ گوئن (قول) و کریارا (فعل) یین ئاشکرا ئه وین خه لک دبینیت و یین
فه شارتی کو کارین دلی نه و ناهینه دیتن و ئی پهرستنی سی پپکیت ههین
(روکن)

۱- چه زژیکرن (الحب) تو چه زژ خودی، بکه ی ئانکو تو ئی کاری دکه ی ب
چه زژیکرن فه.

۲- ترس (الخوف) تو فی کاری دکه ی و تو ژ خودی دترسی ژی.

۳- هیفی (الرجاء) ته هیفی پئ هه بیت.

قیجا هه ر جاره کا تو کاره کئی بو خودی بکه ی و هه زژیکن و ترس تیدا هه بیت، ئەفه په رسته نه کا دروسته، و بو غهیری خودی بیت شرکه، (تو ژ ئیکی ب ترسی ژ غهیری خودی یان هه ژئی بکه ی وه کی خودی ئەفه شرکه).

وفي الحديث مُخْهَا الدَعَاءُ ❁ ❁ خَوْفٌ تَوَكَّلْ كَذَا الرَّجَاءُ

و د هه دیسی دا یا هاتی مه ژیی (نیفشکی) په رستی دوعایه، و ترس و ته وه ککول و هیفی یه.

و ئەف هه دیسا وی ئاماژه پیدای یا لاوازه، ئەو هه دیسا دیژیت: (الدَعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ) دوعا مه ژیی په رستی یه، وه ک رامن دروسته به لئ کو ئەف ئاخفتنه بهیته پالدا ب بو پیغه مبه ری خودی ﷺ نه یا دروسته، ئانکو: تو بیژی پیغه مبه ری یا وه گۆتی، نه یا دروسته چونکی هه دیس یا لاوازه و ئەفه دینه و دین ژی ناهیته و هرگرتن ئیلا بریکین دروست بیت، و هه دیس ب ریکا دروست نه گه هته مروفی کار پئ ناهیته کرن، به لئ هه دیسه کا دروست یا هه ی ده من پیغه مبه ر ﷺ دیژیت: (إِنَّ الدَعَاءَ هُوَ الْعِبَادَةُ) هندیکه دوعایه هه ما ب خو عیباده ته. و ئەفه یا ژ کیسی نوعمانی کورئ به شیر ی هاتی خودی ژئی رازی بیت کو وی گۆت پیغه مبه ری ﷺ ئەف هه دیسه گۆت و

پاشی ئەف ئایەتە خواند: {وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ

الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ [غافر: ٦٠]

وخودای ئەو ههوه -گهلی عیبادهتکه ران- گۆت: هوین دوایان ژ من ب تخی بکهن و عیبادهتی من بکهن ئەز دئ د بهرسقا ههوه ئیم، هندی ئەون یین خو ژ باوهری ئینانا ب په رستنا من ب تخی مهزنتر لی دکهن، ئەو ب په زیلی وشه رمزاری فه دئ چنه جههنه من.

گۆت دوای ژمن بکهن، و ئیکسه ر گۆت ئەوی خو ل سه ر په رستنا من مهزن بکهت، ئانکو: دوای و په رستن پیکفه گریدان و ئامازه دا کو دوای په رستنه، ههروه سا پیغه مبه ر ﷺ دیژیت: (الدعاء هو العبادة) ئیمام احمدی و غهیری وی یاریوایهت کری، ئانکو دوای عیبادهته و روکنی مهزن یی عیبادهتی دوایه، کا چهوا ده من دیژن: (الحج عرفة) ئانکو روکنی مهزن یی چه جی عه ره فه یه، ئانکو ئە گه ر تو بجییه چه جی تو فان مه ناسکا هه مییا بجهینی، به لی ئە گه ر تو روژا عه ره فی نه چییه سه ر چیا، ههروه کی ته چه ج نه کری، و روکنی مهزنی نقیژی خشوعه، ئانکو: دقیت ته خشوع هه بیت دنقیژی دا، کا ژ بهر چ دکهی، و چهوا دکهی ژ بهر هندی گۆت روکنی مهزنی عیبادهتی دوایه، و بیگومان دوای ژ په روزترین و ب قه درترین عیبادهتایه، و خودای مهزن چه سدکهت ئەم زیده زیده دوایا ژ بکهین، و خودی ژ شه رما خو و ژ مه ردینیا خو که سی ده ست قالا نازقرینیت، وه کی د چه دیسی

دا هاتی پیغهمبهر ﷺ دیثیت: (إِنَّ اللَّهَ حَيٌّ كَرِيمٌ يَسْتَحْيِي إِذَا رَفَعَ الرَّجُلُ إِلَيْهِ يَدَيْهِ أَنْ يَرُدَّهُمَا صِفْرًا خَائِبَتَيْنِ) سنن الترمذي: 3556.

هندي خودی یه پی شهرمین و مهرده شهرم دکهت دهستی عهده کی بزقرینیت فالو و نهوی دهستین خو بلندکربن بو خودی.

قیجا یان دی دوایا ته قه بویل کهت، و دی بهرسقا ته دت و نهوا ته داخواز کری، و دی بوته بجهئینیت، یان ژی دی بو ته قه ره بو کهت، یان ژی هه ر چهوا بیت ته په رستنا خودی کر بقی دوعا کرنی، نهو دوایا بو ته راکری ل روژا قیامه تی دی چی یا د سجلا ته دا و دی بینی ته عه مه له کی صالحی کری، ئانکو دوعا نه ب تنی بو هندی یه هه ما نه گه ر هات هات نه گه ر نه هات نهو چوو، نه خیر دوعا کرن عیباده ته نه گه ر ته بقییت تو عه بدینیه کا مه زن بکه ی دی دهستی خو بلند که ی و دوعا که ی، قیجا چ نهو دوایه قه بویل بو یان قه بویل نه بوو، ته هه ر په رستن کر و ته عیباده ته کی ژ هه مییا مه زنتر ژی کر.

چونکی دوو جورین دوایان یین ههین:

1. (دعاء المسألة) دوایا هه ی تو داخوازه کی ژ خودی دکه ی، تو ژ خودی دخازی نه خوشییه کی ل سه رته راکهت، یان نیعمه ته کی دگه ل ته بکهت یان هه ر داخوازه کا دی.

2. (دعاء العبادة) کو عبادتہ وہ کی نقيژ و زکر و پروژی و حه ج، نه فه هه می دوعانه، و ب عبادت حسابہ.

و جورین په رستنا:

وه کی وی گو تین کو گه له ک جورین په رستنا یین هه یین ژ وان ژی (الخوف) نه و ژی ترسا ژ خودی یه ﷺ، ژ توره بون و سزایی خودی بترسی، ونه فه ژ په رستنا خودی یه، و ژ باوهری ئینانا شیان و هیژ و قودره تا وی یه، و دهمی ئیک ژ خودی دترسیت نه ف ترسه دبیته عبادت، هه روه سا نه فه اعتقاد و بیرو باوهره ب شیانی خودایی مه زن و هه روه سا باوهری ئینانه ب حسابا وی دهمی خودایی مه زن دبیزیت: {فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ} [آل عمران: ۱۷۵]، فیجا هوین ژ بوتپه ریسان نه ترسن؛ چونکی نه و دلاوازن و وان چو پشته فان نین، وهوین ب گوهداریا من ژ من بترسن نه گهر هوین دخودان باوهرن. خودایی مه زن ترس یا ب ئیمانی فه گریدای ئانکو ژ وانا نه ترسن ژ من بترسن ژ صه نه ما ژ قه برا ژ هه ر تشته کی هه بیت نه ترسن ب تنی ژ خودی بترسن نه گهر هوین باوهردارن.

هه روه سادبیزیت: {وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ} [الرحمن: ۴۶]

وهه چیی ته قوا خودی بکه ت ژ مروف ونه جنان، و ژ راوه ستانا خو یا ل

به رانبه ر خودايي خو ترساي، وگوهداريا وي كر، بو وي دو به حهشت هه نه .

ابن بطه العكبري، زاناييه كي مه زني ئيسلامن يه، ديئزيت: زانا هه مي ئيك دهنگن كو خودايي مه زن ترس و ره جا و هيشي يال سه ر عه بدين خو فه رز كرى، و به رى عه بدين خو يي دايه خو ب قيان و ب ترس (الرغبة والرهبه). و مواجهه د ده ربارهي ئي ئايه تي دا ديئزيت: باوه ردار ترسيان ژ وي جهي، قي جا كار بو كرن (مروفي باوه ردار د ترسيت لبه ر ده ستين خودي ئاماده بيت و خودي حسابي دگه ل بكه ت و دي په رستنا خودي كه ت ب شه ف و روژ).

قي جا ترس ژ غه يري خودي نه وه كو تو هزر بكه ي دي ئيك تشته كي ب سه ري ته ئينيت، وه كي ترسا ژ قه برا و شيخا و نه جنا نه فه شركا ب خودي يه، و ناچيبيت مروفي ژ تشته كي ب ترسيت ژ خودي پيئفه تر، به ان نه گه ر ترسا سروسشي بيت چنينه، وه كي مروفي بترسيت ژ گيانه وه ره كي درنده، يان زي مروفي ب ترسيت ژ شه ره كي، يان خرايبيه كال نيزيك رويده ت، نه فه نابيته ترسا شركي، بو نموونه: مروفي بترسيت دي ترومبيله ك ل مروفي ده ت، يان دي گيانه وه ره ك مروفي خوت، نه فه نه شركه، مه به حسي وي ترسي يه كو تو هزر بكه ي نه فه دي به لايه كي ل سه ر ته ركه ت، يان دي به لايه كي ئينته سه ري ته، يان دي بوته ئاريشه كي چيكه ت، نموونه ئيكي

هه ی نه شیت بیژیت ئەف تشته شرکه و کوفره، دیژیت دی شیخ ب شهین تشته کی ل مه کهت، یان دی ئاسنه کی داننه بن سه ری بچویکی خو، دا ئەجنه چلی نه کهن، وئەفه شرکه، به لی ترسا سروشتی چ ئاریشه تیدا نینه، وه کی هارون و موسای ده مئ گوئی: **{قَالَ رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَى}** [طه: ٤٥] مووسا وهاروونی گوئی: خودایئ مه هندی ئەمین ئەم درسین ئەو له زئی د جزادانا مه دا بکهت، یان خوژ حه قیئ مه زنتر ببینت فیجا حه قیئ ژ مه وهرنه گرت.

ئەفه ترسا سروشتیه به لی هنگی دی بیته شرک ده مئ ترسا غه یری خودی وه کی یا خودی لئدهیت ل نک ته.

ههروهسا ژ جورین په رستنئ (التوکل) ئانکو: پشتبهستن و پشت گه رمکرنه ب خودی و هیلانا هه می کارایه ب هیفیا وی فه، دگهل باوه ریا هندی کو چو تشت ب سه رناکه فن و چو تشت روینادهن ئیلا ب دهستویریا وی بیت، و دگهل ئی چه ندی ژی تو ئە گهران ب جه بینی.

وته وه ککوئی دوو پیپکین ههین:

١- تو پشتبهستنئ ل سه ر خودایئ مه زن بکه ی.

٢- تو ئە گه را بجه بینی.

ناچیبیت ئیکى بکهى و ئیکى نه کهى ناچیبیت ته باوهرى ب ته وه ککولئ هه بیت بهئ تو نه گه را ب جهنه ئینی، بو نموونه: ئیکى زاروک دقین بهئ هیشتا هه فزینی پیکنه ئینایه، ناچیبیت و رابیت بیژیت یارب خودئ تو زاروکا بدهیه من، نه فه نه یا دروسته دقیت تو نه گه را بجهبینی، یان تو برونیه خار و بیژی یارب تو پارا بومن فریکه ی نه فه ناچیبیت، مه باوهریا ب هندئ هه ی کو خودئ رزقی ددهت بهئ ناچیبیت برونیه خار و بیژی دئ پاره بومن هیئ، تو هزربکه مه ریه م د حاله کئ گران دا بو د دوگیانیئ دا ب عیسی (علیه السلام) پیدئ ب خوارنئ بو خودایئ مه زن گوئئ: **{وَهَزَىٰ إِلَيْكَ بِجِدْعِ التَّخْلَةِ}** [مریم: ۲۵] وتو قورمئ دارقه سپی بهژینه رتایین ته ر دئ ب سه ر ته دا که فن.

فیجا دقیت تو نه گه را بجهبینی دا کو نه و کاره چیبیت و پشتبه ستنئ ب خودئ بکه، ئانکو: دقیت تو هه ردووکا بجهبینی نه کو ئیکى بجهبینی و ئیکى نه، ناچیبیت تو نه گه را ژى ب تنئ ب جهبینی و ته باوهرى ب ته وه ککولئ نه بیت، خودایئ مه زن دبیزیت: **{وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ}** [المائدة: ۲۳] و خو بهیلنه ب هیقییا خودئ ب تنئ فه، نه گه ر هه وه باوهرى ب پیغه مبه رئ وى هه یه، وهوین کارى ب شریعه تئ وى دکهن.

بالندا کا چہوا دوو چہنگ ہہ نہ، دقیت ئم ژى دناقبہ را دوو چہنگا دا بین
 چہنگی ترسی و چہنگی ہیچی، و ئم ہوسا بہرہف خودی فہ بچین، ژ
 سزایی خودی بترسین، و و ہیچی و رہجا مہ ہہ بیت ژ رہما وی، نہ کو ئم
 بیژین خودی دلوقانہ و خودان رہحمہ و ژیر بکہین کو خودی خودان
 سزایہ کی ڈزوارہ، خودی جبارہ و قہارہ کا چاوا رہحمان و رہحیمہ، و مروقی
 دگریت، دقیت ہہردووکا مروفل سہر خو پیداکہت، و چ تشتی ل سہر
 ی دی نہئیخی، خودای مہزن دیژیت: {تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ
 يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ} [السجدة: ۱۶]
 تہ نشتین فان یں باوہریی ب ئایہ تین خودی دئین ژ نشینان بلند دبن، ب
 شہ فی رادبن نفیژان بو خودای خو دکہن، ژ ترسین عہزابی دا و ژ بہر ب
 دہستقہ ئینانا خیڑی ئو دوعیان ژ خودای خو دکہن، و ژ وی رزقی مہ
 دای ئو مالی دپکا خودی دا خہرج دکہن.

ورغبةٌ ورهبةٌ خشوعٌ ❁ ❁ وخشيةٌ إنابةٌ خضوعٌ

وڤيان و ترس و خوشکاندن و ترس و لهرزین و زڤرین

دڤی دیرئ دا دئ کومهک ژ په رستنئ دلی به حس کهت نه و ژئ (ورغبةٌ

ورهبهٌ خشوعٌ) خودایئ مه زن دبیژیت: {وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۗ وَكَانُوا لَنَا

خَاشِعِينَ} [الأنبياء: ۹۰] ووان دوعا ژ مه دكرن ودلئ خو دبره وئ یا ل نك مه

هه ی، و ژ عه زابا مه دترسان، وئه وان خو بو مه دشکاند .

په یفا الرغبة: نیژیکی په یفا ره جائه، ب تنئ نه و تیئنه بیت کو ره غبه ڤیانا

بده سته ئینانا خیرئ یه، و بزاقكرنه بو ڤئ چهندي، و ره جا دلبرنه بو نه وئ

تشتئ ل نك خودئ هه ی.

و په یفا الرهبة: نیژیکی په یفا (الخوف) به ئئ ره هبه درئژی و به رده و امییا

ترسئ یه، به ئئ خوف دئ ترسی و خلاس و دئ چئیه ڤه

هه روه سا ژ جورئین په رستنئ خوشکاندنه، (الخشوع) نه و ژئ خو

زه لیلكرنه و خو ره زیلكرنه، و ترسا خودئ ژئ دگه ل بیت خودایئ مه زن

دبیژیت: {وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۝} [الإسراء: ۱۰۹]

وئه و روئیئ خو ب سوجه ڤه دداننه عه ردی، و ژ کارتئكرنا قورئانئ ل سه ر

وان نه و دکه نه گری، وگوهانا قورنائی ترسی و خویشکاندنا بو فهرمانا خودی ل وان زیده دکهت.

ههروهسا جورهکی دی بی په رستنا دلی (الخشية) ترسه ب کوردی به لی د جیاوازن ب عربی و هه ر ئیکی رامانا خو یا هه ی: **{وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ}** [الرعد: ۲۱] و ژ هندی دترسن کو خودی حسبی سهره گونه هان د گهل وان بکهت، وتشته کی ژ وان گونه هان بو وان ژئ نه بهت.

(الخشية) ژنه گه ری مه زناتیا خودای مه زن ل دهف مروفی په یدادبیت، و نه کو ئیلا ته گونه هه ک یان خه له تیه ک کریت هه ما مروف ژ وی چه ندی دترسیت وی مسیبه تی یا بسه ری مروفی دهیت پروژا قیامه تی، و هه سته پیکرنا وی چه ندی یه یا کو ب سه ری مروفی دهیت ده می مروف ل بهر ده ستین خودای مه زن د راوستیت، به لی (الخوف) په یدادبیت ب نه گه ری گونه هه و ته خسیری خودای مه زن دیژیت: **{إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ}** [فاطر: ۲۸] هه ما نه و ب دورستی ژ خودی دترسن وکاری ب فهرمانا وی دکه ن یین زانا ب خودی و سالوخته وی و شریعه تی وی وکو نه و ل سه ر هه ر تشته کی بی خودان شیانه.

چونکی پتر قه دری وی و مه زناهییا وی و سزایی وی دزانن، نه کو ژبه ر کو خه له تی کرینه.

جوره کئی دی ژ جورین په رستنئ (الإنابه) زفرینا بهر ب خودی قه خودای مه زن دبیژیت: **{وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ}** [الزمر: ۵۴] وهوین - گه لی مروّقان - ب گوهداری وتوبه کرنئ ل خودای خو بزقرن، وخو ب دهست وی قه به ردهن بهری عه زابا وی ب سهر هه وه دا بیئت.

هه روه سا ژ جوره کئی دی یی په رستنئ دلی (الخضوع) خوشکاندنه قیجا خضوع و خشوع نیزیکی نیکن ب تنی جیاوازی نه وه کو خضوع: دگهل الخشية دهیئت، و الخضوع دگهل الخوف دهیئت.

والاستعاذه والاستعانه ❁ ❁ كذا استغاثه به سبحانه

داخوازکرنا پاراستئ و داخوازکرنا هاریکاری، و په ناگرتن ب وی ﷺ.

ژ جورین دی یین په رستنئ، (الاستعاذه) یه نه و ژی نه قه یه: کو عه بد داخوازی ژ خودای خو بکته وی ژ تشته کئی ب پاریزیت، ئانکو: (طلب

العوذ) خودای مه زن دبیژیت: **{قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (۱)}** (من شرّ ما

خَلَقَ (۲)} [الفلق: ۱-۲] تو - نه ی موحه ممه د - بیژه: نه ز خو ب خودای سپیدی

دپاریزمژ خرابی ونه خوشییا هه می چیکرییین وی ئافراندین.

ههروهسا (الاستعانة) نهوژی داخوازکونا هاریکاریئی یه ژ خودایی مهزن، خودی دیژیت: **{إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ}** [الفاتحة: ۵] نه م گوهدارییا ته ب تنی دکهین وته دپه ریئسین، ونه م ده می کارین خو دا داخوازا هاریکاریئی ژ ته ب تنی دکهین.

ههروهسا پیغه مبهری خودی ﷺ دیژیت: (اذا سألت فاسأل الله، و اذا استعنت فاستعن بالله).

ئانکو نه گهر ته داخوازییه ک هه بیت ژ خودی بکه، و نه گهر ته داخوازا هاریکاریئی ب قیئت داخوازی ب تنی ژ خودایی مهزن بکه.

ههروهسا (الاستغاثة) ئانکو (طلب الغوث) تو داخوازا هه وارها تنی بکه ی و رزگار بونی ل ده می تووشبونی د به لا و موسیبه تان دا، خودایی مهزن دیژیت: **{إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ}** [الأنفال: ۹] ده می صه حابیا و پیغه مبهری دوعا ژ خودی کرین خودایی مهزن به رسفا وان دا.

والذبيح والنذر وغير ذلك ❁ ❁ فافهم هديت أوضح المسالك

سهرژيكرن و نهزركرن و ژبلى فان ژى، تيبگههه خودى بهرى ته ددهته
 ناشكراترين رنك.

و ههروهسا نهو جورين په رستنن دفيړى دا هاتين، ژ وان ژى (الذبح)
 سهرژيكرنه: سهرژيكرنا هه يوانه كى كو مه ره ما مروفي نهو بيت مروفي خو پي
 نيزيكي خودى بكهت، نانكو تو دى تشته كى سهرژيكه ي و تو و كه سوكارين
 ته دى وى گوشتى خون، و چو بو خودى نينه حاشا، به لى خودى ته قواييا
 ته و ئي خلاصا ته و ئنيه تا ته دقيت، نانكو نابيت تو تشته كى سهرژيكه ي دا
 تو خو پي نيزيكي قه بره كى يان شيخه كى بكه ي، خودايي مه زن ديژيته
 پيغه مبهري: {فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ} [الكوثر: ٢] فيجا تو نفيژا خو هه ميبى بو
 خودايي خو ب تنى بكه، و تو قوربانى خو بو وى ب تنى قه كوژه.

ههروهسا (النذر) نهوه تو سوزو په يمانى بده ي ب جيبه جيكرنا
 عه مه له كى صالح و تو خو پي نيزيكي خودى بكه ي، نانكو تشته كه ل سهر
 ته نه فه رزه به لى تول سهر خو فه رز دكه ي، ههروه كى ئيك بيژيت يا رب
 نه گهر براى من ساخ بو په زهك ل سهر من خير، هوسال سهر ته نه فه رز
 بوو ته ل سهر خو فه رز كر، وه كى نه زرا چونا هه جى يان ختمين قورئان يان
 هه ر تشته كى دى، فيجا نه زر يا هه ي مروفي بكه ته مه رج دگه ل خودى

بیژیت: ئەهی خودی ئەگەر تو بو من هو بکهی ئەز دی نەزره کی کهم، ئەف چەندە بئ ئەدەبییه ل بەرانبەر خودی و ئەفە نەزرا مروۆفین چرپکه (بخیل)، بەلکو نەزرا دروست ئەووە تو بیژی یا رب ئەفە من نەزره کی کره خیر، تو بو من فئ شولئ بکهی، یان نساخئ من باش بکهی، یان من ناجح بکهی، و ئەفە ئەگەر تشته کی نەین بگونه ه بیت، ژ خو ئەگەر تشته کی ب گونه ه بیت ناجیبیت تو نەزری بو بکهی و جیبه جی بکهی، وه کی تو نەزر بکهی پەزه کی ل سەر قەبره کی بکهیه خیر، ئەف کاره یئ خەله ته دقیت تەوبه ل سەر بکهی و وی نەزری نەدە، و که فاره تا سویندا خو بدە، یان ژێ نەزر کرنا وی تشتئ نە دشیا نا مروۆفی دا هنگی ژێ دقیت که فاره تا سویندی بهیته دان، چونکی تو نەشیئ وی ئەدای بکهی، ههروه سا گوۆتی ژبلی فان جوره پەرستنا ژێ گه له ک جورین دی یین پەرستنا یین ههین وه ک: نقیژ، زه کات، حه ج، خواندنا قورئانی، به لئ وی ئەف جوره گوۆتن چونکی ئەفە ئەو عیبادهتن یین خه لک ژئ بئ ئاگه ه و هزرناکه ن ئەف تشته پەرستن، کو حه زرژیکرن و فیان و ترس و داخواز کرنا هاریکاری هه می پەرستن، گه له ک دزانن ب تئ نقیژ و روژی پەرستن له وا ئاماژه یا ب فان هاتییه دان.

وَصَرَفُ بَعْضِهَا لِغَيْرِ اللَّهِ ❁ ❁ شَرِكٌ وَذَٰكَ أَقْبَحُ الْمَنَٰهِي

مه زاختنا هنده ک ژ فان پەرستنا بو غه یری خودی شرکه، و ئەفە کریت ترین نه هییه هاتییه کرن.

بکورتی: دقیت هه می په رستن بۆ خودی ب تنی بن، و سه رفکرن و مه زاختنا هنده ک ژ په رستن بۆ غه یری خودی چ بچویک بیت یان مه زن بیت شرکه و مه زنتین گونه هه، و د بیه ته نه گه ری هندی مروّف هه ر و هه ر بمینیه د ئاگری جه هه نه می دا، و مروّف ژئ نه ده رکه قیت، و به حه شت ل سه ر حه رام بیت.

به لکو خودی یه یی ژ هه ژی و نه وه خالق و رازق و نیلا ه و خودای مه و معبودی مه، و دقیت هه می په رستن بۆ خودی ب تنی بن، خودای مه زن دیژیت: {قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ} [الأنعام: ۱۶۲] تو بیژه: هندی نقیژا من وقوربانئ منه ب تنی بۆ خودینه، نه بۆ سه نه م و مری و نه جنانه و مه ترسییه کا مه زنه شرک و خودی لی نابوریت و دی هه رو هه ر د ئاگری دا بیت.

خودای مه زن دیژیت: {إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ} [المائدة: ۷۲] وهه چیی هه فیشکه کی د گه ل خودی د عه بدینی دا بدانت نه و خودی به حه شت ل سه ر وی حه رام کریه.

فصل

في بيان ضد التوحيد وهو الشرك، وأنه ينقسم إلى

قسمين: أصغر وأكبر، وبيان كل منهما

دياركرنا ههقدژا تهویدی دا کو ئه و ژى ههفیشک دانانه (شركه)
ئه و ژى دبیته دوو پشك: بچویكتر و مهزنتر و دياركرنا همر ئيك ژ
وان.

والشركُ نوعانِ فشركُ أكبرُ ❀❀ به خلودُ النارِ إذ لا يُغْفَرُ
وهو اتخاذُ العبدِ غيرِ اللهِ ❀❀ نِدًا به مُسَوِّيًا مُضاهي

شرك دوو جورن، شرکا مهزنتر کو دی ژ به روی هه و هه مینته دئاگری
دا چونکی ناهیتته غهفراندن، ئه و ژى ئه وه مروّف ههفیشکه کی ب خو
بگریت ژبلی خودی و وه کی خودی لیبکته و وی سه ره ده ری دگهل بکته یا
دگهل خودی دکته.

ل قیڑی به حسی شرکی دکته، و جورین وی، و مه ترسیا وان، و خرابییا
وان، دبیزیت شرک دوو جورن:

ئیک: شرکا مهزنتر (الشرك الاکبر) ئه وه: وه کهه فکرنا ئیک دی ژبلی
خودی ب خودی یان دانانا ههفیشکه کی بو خودی، و ئه ف جوری شرکی

مرؤفی ژ ئیسلامی هه مییی دهر دئیخیت و عه مه لئ مرؤفی هه مییی پویج دکهت،
و دئ خودانی خو ههروهه ر هیلته د ئاگری دا، و خودی ﷻ چ جارال فی
نابوریت.

دوو: شرکا بچویکتر (الشرك الأصغر) ئەوه: خودانی خو ژ ئیسلامی نا
دهرئخیت، به لئ ئەوئ کهفتیه د ئی گونه هی دا ئەفه مهزنتین و دژوارترین و
خرابترین جورئ گونه هی یه، و خودانی وئ ژ ههژی سزایی خودی یه د
ئاگری دا، به لئ شه فاعهت یان رهحما خودی ژئ دگریت، و ئەگه ر ژئ گرت
دئ ژ ئاگری دهرکه فیت، پشتی ئەو ماوئ گونه هیت خو دمینته د ئاگری دا،
و عه مه ل ژئ هه می پویج نابیت، به لکو ب تنئ ئەو عه مه ل پویج دبیت یئ کو
شرك کهتیه تیدا، خودایی مهزن دبیژیت: **إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ**
وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا
عَظِيمًا [النساء: ۴۸] هندی خودی یه ل وی نابورت وگونه هی بو ژئ نابته یئ
که سه کی ژ چیکرییئ وی بو وی بکه ته هه فیشک، یان ب هه ر پهنگه کی
کوفری کافر ببت، و هه ر گونه هه کا دی یا ژ شرکی کی متر بت ئەو بو وی ژئ
دبهت یئ وی بقیت، وهه چیی شرکی ب خودی بکهت ب راستی ئەوی
گونه هه کا مهزن کر.

يَقْصِدُهُ عِنْدَ نَزْوِلِ الضُّرِّ ❀ ❀ لَجَلِبِ خَيْرٍ أَوْ لِدْفَعِ الشَّرِّ

أَوْ عِنْدَ أَيِّ غَرَضٍ لَا يَقْدِرُ ❀ ❀ عَلَيْهِ إِلَّا الْمَالِكُ الْمُقْتَدِرُ

مَعَ جَعْلِهِ لَذَلِكَ الْمَدْعُو ❀ ❀ أَوْ الْمَعْظَمِ أَوْ الْمَرْجُو

فِي الْغَيْبِ سُلْطَانًا بِهِ يَطَّلِعُ ❀ ❀ عَلَى ضَمِيرٍ مِّنْ إِلَيْهِ يَفْرَعُ

دشان چهند ديرا دا دئ به حسی هندهک جور و کارین شرکا مه زنتر کهت،
 نه و ژى نه وه دهمى مروقهک ب خو خودايه کی (خوداوهنده کی) ددانیت ژبلی
 خودئ و هه وارین خو بگه هینتی ل دهمی هاتنا خوارا ته نگافیان، بو ب
 دهستفه ئینانا باشییه کی یان پالدان و نه هیلانا خرابییه کی، یان هه ر کاره کی
 کهس نه شییت بکهت ژ خوداین خودان شیان پیقه تر، دگهل هندئ ژى بو
 نه وی که سئ دوعا ژئ دهینه کرن یان وی مه زنی یان وی که سئ وی هیقی پی
 هه ی، هیژ و شیانه کی بو ددانیت و هوسا بو ددانیت، هه ر وه کی نه فی که سی
 یان نه فی تشتی هیژا هه ی و دزانیت کا چ تشت ددلی مروفی دا هه یه، و چ تشتی
 فه شارتی و نه په نی پی ددلی مروفی دا هه ی وی دزانیت، ئانکو نه فه ژى ژ
 جورین شرکا مه زنتره کو عه بد ب خو چیکرییه کی بکه ته خوداوهند و دوعا

ژئ بکهت وه کی خوداین مه زن دبیژیت: {وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ

اللَّهِ أَنْدَادًا} [البقرة: ۱۶۵] نه فه به لگه یه کو هندهک که سین هه ین ب خو

هندهکا دگرن ژبلی خودئ و که نه خوداوهند بو خو داخوای ژئ دکهن بو

ب دهستفه ئینانا خیر و چاکییایان نه هیلان و پالدانا شهر و خرابییایان ژى ژبلی فان تشتا ژى هەر تشته کئی هه بیت کو که س نه شیئت بکهت ژ خودایئ مه زن پیغه تر، فیجا چ ئه وی تو دوعا و داخواییا ژئی دکه ی ملیاکهت بیت، ئانکو ملیاکه ته کئی نیژیک ژى بیت هه تا جبریل ژى بیت (علیه السلام) یان پیغه مبه ره ک بیت هه تا مه زن و سه ییدی هه می پیغه مبه ران ژى بیت موحه ممه د (علیه الصلاة والسلام) یان مروقه کئی چاک و وه لییه کئی خودی بیت، یان زاناییه ک بیت، یان داره ک، یان به ره ک، یان ئه جنه یه ک، یان هه ر تشته کئی دی هه بیت ژبلی خودی چ جوداهی نینه و هه ر ب شرک حسابه.

ئانکو تو دوعا ژ پیغه مبه ره کی بکه ی یان داره کی و به ره کی بکه ی وه کی ئیکه و هه ر شرکه، چونکی ده می تو دوعایا ژئی دکه ی تو یئ وه کی خودی لی دکه ی، و تو یئ شیانا دده یه وی د به رسفدانا دوعایان دا کا چه وا خودی دشیت به رسفا دوعایین مه بدهت تو یئ ئ شیانی بو ئی ژى ددانی، هه ر وه کی خودی، و باوه رییا ته ئه وه کو ئه ف به ره و داره یان پیغه مبه ره دشیت بو ته تشته کی بکهت، و دوعایا ته به رسف بدهت، و ئه فه بیگومان شرکا مه زنتره، یان ژى تو بو ئه وی سیفه تی گوه لی بوونی ددانی وه کی گوه لی بوونا خودی کا چه وا خودایئ مه زن (السمیع) ه، و گوه ل مه هه میا هه یه هوسا تو بو ئی داری یان ئی به ری یان ئی مری یئ هه گوه لی بونه کئی ددانی هه ر وه کی وی هاش ته هه ی کو تو دوعا ژئی دکه ی یان ژى تو یئ شیانه کئی بو ددانی وه کی

شیانا خودی و قودرته کی وه کی قودرته تا خودی کا چه وا خودی دشیّت زاروکا بدهت و نه ساخی ساخ بکته ت فلان که سی بمینیت، تو یی ئی ئی چه ندی بو ئه وی چیکری ژی ددانی و ئه فه بیگومانه ژ شرکا مه زنه و تو یی وی دشوبهینی ب خودی چونکی ب تنی خودی یه یی گوهل هه می دهنگا هه ی و به رسقا هه مییا ددهت و هه ر ئه و ب تنی یه یی خودان شیان ل سه ر هه ر تشته کی وی بقیّت یان ژی چاکییه کا ئه و ددهت مه یان هه ر خرابیه کا ئه و ژ مه ددهت پاش، ب تنی خودی یه ل سه ر هندی یی خودان شیان، که سه کی دی ئه و شیان نین، وئف داخوازکرن و هه وارگه هاندنه دوو جورین هه یین:

ئیک: ئه وه کو ئه گه ر که سه ک یی حازر بیت و دشیّت، تو هه وارا خو بگه هینی و دشیّت بو ته وی کاری بکته دروسته، به لی ئه گه ر ئیک نه یی حازر بیت، و نه شیّت وی کاری بو ته بکته، ئه فه شرکه، بو نمونه: تو بیژیه که سه کی کا هاریکاریا من بکه ترومبیلا من پالبده، یان ژی هاری من ئی باری ب هه لگره، ئه فه یا دروسته، چونکی ئه ف که سه یی حازره و دشیّت بو ته وی کاری بکته، ماده م یی حازره و دشیّت بکته دروسته چ ئاریشه نینه، به لی ئه گه ر نه یی حازر بیت و نه شیّت بکته، یان هه تا یی حازر بیت و نه شیّت بکته ژی ئه فه نه یا دروسته بو نمونه: ئیک داخوازی ژ مریه کی بکته یان که سه کی نه یی حازر بیژتی بومن فلان کاری بکه، یان زاروکه کی

بدهمن، يان سلامه تيئ بومن فریکه، يان من ژ فی نه خوشيئ بده ريخه، نه فه دبته شرك، چونكي نه يئ حازره و نه شيئ بو ته فی كاری بکته ژي، چونكي ديچيپوون و شيانا وي دا نينه كه سهك نه شيئ فان كارا بکته ژ خودايئ مه زن پيئه تر.

وَالثَّانِ شِرْكُ أَصْغَرُ وَهُوَ الرِّيَا ❁❁ فَسَّرَهُ بِهِ خِتَامُ الْأَنْبِيَاءِ

جورئ دووي شركا بچويكتره نه و ژي رويمه تيبه (الرياء) و هوسا يا شروقه كرى دوماهيئ هه مي پيغه مبه ران.

ديئزئ شركا بچويكتر به لي ژ هه مي گونه هان مه زن تره، ب تنئ نه وه خوداني خو ژ ئيسلامئ ناده ريخيت، هه روه سا نه و يئ ژ هه ژيبه به يتته عه زابدان ب ناگري، به لي هه روه هر تيئا نابيت، نه و ژي رويمه تيبه، (الرياء) ژي نه وه عه بد كاره كي بکته دا خه لك ببينيت، هه روه كي قورئاني بخوينت دا خه لك بيژن: نه فه عابده و قورئاني دخوينت و بو سومعته و رويمه تي و چاقيئ خه لكي بکته، نه كو خالص بو خودئ، پيغه مبه ر ﷺ ديئزيت: (إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ، قَالُوا: وَمَا الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: الرِّيَاءُ؛ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِذَا جُزِيَ النَّاسُ بِأَعْمَالِهِمْ: أَذْهَبُوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاوُونَ فِي الدُّنْيَا، فَاَنْظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ عِنْدَهُمْ جَزَاءً) رواه احمد. ئانكو: ب ترسترين تشئ نه ز ژي دترسم ل سه ر هه وه شركا بچويكتره، گوئنئ شركا بچويكتر چيبه نه ي پيغه مبه ري خودئ؟

گۆت رویمه تی یه، دئی خودایئ مه زن ﷺ رۆژا قیامه تی بیژته وان ده می کو پاداشتی کریارین خه لکی دده تی هه رنه نک وان که سین هه وه ژبه ر وان ددونیایئ دا عیبادهت دکر، کا هوین دئی پاداشتی خو ل نک وان بینن، بیگومان نه و چ پاداشتی نابینن، چونکی رویمه تی وی عه مه لی مروؤفی پویج دکهت و خودانی خو توشی شرکا بچویکتر دکهت.

وَمِنْهُ إِقْسَامٌ بَغَيْرِ الْبَارِي ❁ ❁ كَمَا أَتَى فِي مُحْكَمِ الْأَخْبَارِ

هه روه سا ژ شرکا بچویکتره سویند خوارنا ب غه یری خودی هه روه کی دحه دیسین موکوم و موحه کم دا هاتی.

بیگومانه شرکا بچویکتره نه گهر که سه ک سویند بخوت ب غه یری خودی ﷺ، هه روه کی نوکه به ربه لاقه دناف مه دا خه لک دیژن: ب پیغه مبه ر، یان ب سه ری ده یکا خو، یان ب سه ری کورئ خو، یان ب سه ری ته که م، یان ب شه ره فا خو، یان ب گورئ فلانی، یان ب که عبئ و هه تا دویمه یی ژ فان سویندین گوهلئ دبن کو نه فه هه می نه ددروستن و نه فه شرکا بچویکتره، هه ر سویند خوارنه کا هه بیت ژ غه یری خودایئ مه زن شرکا بچویکتره، و نه فه نه گهر عه بدی سویند پئ خار بی کو بینته رپزا خودی ﷺ هه ما ب تنئ سویند پئ خار، و نه و دزانت کو نه فه یی ژ هه ژئ نینه مروؤف سویند پئ بخوت نه فه شرکا بچویکتره، به لی نه گهر نه فه بینته رپزا خودی ﷺ و ته عظیما وی بکهت، و بیژیت جوداهی نینه نه فه دئی بیته شرکا مه زنتر، و

دئ مروّف ژ دینئ ئیسلامئ دهرکه فیت، ههروه کی پیغه مبه رﷺ دبیژیت: (مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ) رواه ابو داوود و الترمذی.

ئانکو هه ر که سه کئ ب غهیری خودئ سویند بخوت بیگومان ئهوی شرک کر، وه کی مه گوئی کا چهوا شرکا مه زنتره، و کا چهوا شرکا بچویکتره، ئه گهر ب غهیری خودئ سویند خار و ئیعتیقاد و بیروباوهری پئ هه بیت کو ئه فه وه کی خودئ یه ئه فه شرکا مه زنتره، فئجا مروّفئ موسلمان حه قئ هه ی ب (الله)ی و ب ناف و سیفه تئین وی سویند بخوت، بیژیت (والله و بالله و تالله یان ب قورئانئ) دروسته مروّف پئ سویند بخوت فئجا ئه گهر دئ سویند خوی ب خودئ سویند بخو، یان ژئ خو بیدهنگ بکه، ههروه کی پیغه مبه رﷺ دبیژیت: (أَلَا إِنَّ اللَّهَ يَنْهَاكُمْ أَنْ تُحَلِفُوا بِآبَائِكُمْ، فَمَنْ كَانَ حَالِفًا فَلْيَحْلِفْ بِاللَّهِ، وَإِلَّا فَلْيَصْمُتْ) البخاری.

هندیکه خودئ یه نه هییا هه وه دکهت هوین ب باب و باپیرین خو سویند بخون، فئجا ئه گهر هوین سویند بخون ب خودئ سویند بخون، یان ژئ خو بیدهنگ بکهن.

و سویند خوارن ژئ ئه گهر نه ل سه ر تشته کئ گرنگ بیت بلا مروّف خو بیدهنگ بکهت، نه هه ر تشته کئ هه بیت مروّف سویند ل سه ر بخوت، ئه و تئ نه بیت تشته کئ مه زن بیت، تشته کئ خودان بها بیت، و مروّف سویندین

خۆب پارێزیت، ئەفه ژى ئەو كریاره یا گۆتتا خودایى مهزن دهمی دیژیت:

{وَأَحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ} [المائدة: ۸۹] و سويندین خۆب پارێزن.

نه ههه تهشته كئ هه بیت تۆ سويندئ لسهه بخۆئ.

فصل

في بيان أمور يفعلها العامة، منها ما هو شرك، ومنها ما هو قريب منه، وبيان حكم الرقى والتمايم

دياركنا هندك كاران دا كو خهلكن ئاسايين ئه نجام ددهن
هندك ژ وان كارا شركن و هندك نييزيكس شركن نه، و دياركنا
حوكمس پيئه خواندن و نقشتيا (الرقية) دا.

وَمَنْ يَثِقْ بَوَدْعَةٍ أَوْ نَابٍ ❀ ❀ أَوْ حَلَقَةٍ أَوْ أَعْيُنِ الذَّنَابِ
أَوْ خَيْطٍ أَوْ عُضْوٍ مِنَ النَّسْرِ ❀ ❀ أَوْ وَتَرَ أَوْ تَرَبَةَ الْقُبُورِ
لَأَيِّ أَمْرٍ كَانِ تَعَلَّقَهُ ❀ ❀ وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَى مَا عَلَّقَهُ

ئانكو هه ر كه سئ باوهري هه بيت ب وهده عئ (ودع)، ئه و صه ده فين ل بنئ
دهريايي، يان دداني بو نموونه: دداني گورگي، يان خه له كه كئ، وه كي بازن و
بازبه ندا، يان ژي چاڤئ گورگا يان دهزيه كي يان پارچه ئه نداهه كئ بالئندي
نه سر (وه كي سه قه ري يه)، يان وه ته ري كڤاني (ئه و حه بله يه ئه وي دكه فته
كڤاني) يان ئاخا قه برا، ژ بهر هه ر كاره كئ هه بيت، يان بو خو پاراستئ ب
خو قه ب هه لاويسيت، دي خودئ وي هيليته ب هيشيا وي تشتي قه بي
بخو قه هه لاويستي.

دقان چەند دێران دا بومه دیاردکەت ناچیییت ئەم تەوہ ککولاً خو
 بدانیئە سەر چ تشتەکی ژ خودی پێقەتر، و دقیت ئەم خو ژ فان خورافاتان
 بەدینە پاش، و ئەف تشتە دناف مە ژێ دایێ هە ی راستی، دێ بینین ھندەکا
 باوہری یا هە ی ب بەرەکی و دێ کە تە ستوی خۆ، یان ژێ پیلانقە کا ئیخستیه
 ترومیلا خو، یان شاخی غەزالەکی یان کیفیەکی یی ئیخستیه خانیی خو،
 یان چاقکەک یی ئیخستیه مالا خو، یان چاقکەک یان سنجەقەک یان
 دەزیەک یان مەقەسەک یی ئیخستیه زارۆکی خو، یان کریە بن بالیفکا وی
 قە، یان ھندەکیئ ھەین ددانێ گورگی یی چیکری و کریە رستک و کریە
 ستوی خو، یان ژێ بازنکەکە بو پاراستنی دکە تە دەستی خو، ئەقە ھەمی
 ژ بەر ھندی دا بەینە پاراستن ژ چاقان و ئەجان، و دا ددویر بن ژ بەلا و
 دپاراستی بن، یان ھەلاویستنا ھەستی بەلندە ی ئەو بەلندی نەسر بو پالدا نا
 ھەسیدی ژ زارۆکی، یان ژێ ھەلاویستنا ئەوی ھەبلێ ب کفانی قە ب
 تاییەت ئەگەر یی کەفن بیت ب زارۆکانقە یان ب گیانەوہرانقە دکەن دا
 بەینە پاراستن ژ ھەسیدی و چاقان، ھەروہسا ئاخا قەبرا کو ھندەک
 دەستی خۆ ل ئاخی ددەن و لەشی خو پێ قە دمالن دا شیفا بو وان بەییت،
 دا دساخلەم بن و بو مەرەمێن دی یین وان، یان ژێ ھندەک دچنە کەعبی
 پاتە یەکی ب ئەوێ ریحە و گولاقا ب بەری قە ددەن، و دئیننە مالی و دی
 بیژتە ژنا ھەر کەسەکی بخوقە مەسح کەت دی زاروک بو ھەبن، و ئەقە
 ھەمی خورافاتن و ژ شرکی نە، و ھەروہسا ھندەک تشتین دی ژ یین نک

مه هين وهكى هندهك دهزيئ كهسك يان پاتئ كهسك ژ سه ر قه برا دئينن و بخوفه دهه لاويسن، دا تا (الحى) و نه ساخى نه هيئه وان، هه تا قه بر يين بوينه وهكى جهين كلينيكين نوژدارا، كو نه فه قه برئ كو خكى يه، و نه فه قه برئ حه سيدئ يه، و نه فه قه برئ زاروكا يه، و گه لهك تشتين دى بو دويربوونا چاقان و حه سيدئ ويغه مبه رئ مه ﷺ (مَنْ عَلَّقَ شَيْئًا وَكَلَّ إِلَيْهِ)، ههروه سا ديژيت: (مَنْ عَلَّقَ تَمِيمَةً فَقَدْ أَشْرَكَ) ههركه سه كئ تشته كئ ب هه لاويسيت دئ هيئه هيلان ب هيڤيا وى فه.

دئ خودئ هيليتته ب هيڤيا وى پاتهى و وى دهزى و وى تشتى فه، يان پيغه مبه ر ﷺ ديژيت: ههركه سئ نشستيه كئ بخوفه بهه لاويسيت نه فه وى شرك كر.

بوچى؟ چونكى وى خو هيللا ب هيڤيا غه يرى خودئ فه، فيجا مروؤف ته وهه سسولئ ب خودايئ مه زن بكهت و دوعا يا ژ وى بكهت كو نه و سلامه تيئ وشيفايئ بده تيئ.

ثم الرُّقَى مِنْ حَمَةٍ أَوْ عَيْنٍ ❀ ❀ فَإِنْ تَكُنْ مِنْ خَالصِ الْوَحِيينِ
فَذَاكَ مِنْ هَدْيِ النَّبِيِّ وَشَرَعْتِهِ ❀ ❀ وَذَاكَ لَا اخْتِلافَ فِي سُنِّيَتِهِ

پاشی پیڤه خواندن ژ ژههری و پیڤه دانئ بیت یان ژ ی ژ چاقدانئ بیت، ب
تئ ئە گەر ژ ههردوو وهحیا بیت ژ (قورئان و سوننه تئ)، ئە ف چهنده ژ رېبازا
پیڤه مبهری یه ﷺ و ژ شه ریعته تئ وی یه و فئ چهندي خيلاف ل سهر
دروستیا وئ نینه و بیگومان یا دورسته.

د فان ههردوو دیران دا دئ به حسئ پیڤه خواندنا دروست کهت یا
رېکپېهاتیه دان بئ شکه و بیگومانه ئە گەر پیڤه خواندن بو ژههری بیت، یان
پیڤه خواندن بو ماری و دوپشکی بیت، یان ژ بهر چاف و هه سیدی بیت،
یان ژ بلی فان ژ ی ب خو فە ژ ی بخوینی دروسته، و بته ژ ی فە بهیته خواندن
دروسته، به لئ ئە ف پیڤه خواندنه دقیت ژ قورئان و سوننه تئ بیت، تو
قورئانئ بخوفه بخوینی، یان ئە و دوعا و ئە زکارت پیڤه مبهری گوئین ﷺ وچ
خیلاف د دروستیا فئ چهندي دانینه، دهیکا مه عایشه خودئ ژ ی رازی بیت
دیژیت: ده مئ پیڤه مبهر ﷺ دنه خوشیا مرئ دا سوره تیت موعه ویزات (قل
اعوذ برب الفلق، و قل اعوذ برب الناس) بخوفه دخواندن و پف دکری،
و بخوفه مهسح دکر، فئجا ده مئ نه ساخیا وی دژوار بووی، و گه له ک گران
بوی نه شیا بخوفه بخوینت من بدهستئ وی فه دخواند و پف دکری، و
دهستئ وی دله شئ وی دا دبر ژ بهر به ره کهتا وان. البخاری

پېښه خو اندنا شهرعی چوارمه رجین ههین و غهیری وان نه ددورستن:

۱. دقیت ئه و روقیه ژ قورئان و سوننه تی بیت.

۲. دقیت ب زمانئ عه ره بی بیت وئه گه ر نه عه ره ب بیت عه جه م بیت یان زمانه کی دی بیت ژ غهیری عه ره بیئ، دقیت په یقین وی ئه و بن یین خه لك تی بگه هن.

۳. هه روه سا ئه و پېښه خواندنه دقیت ب دهنگه کی هوسا بیت مروئی هاژئ بیت، نه دبن ئه زمانئ خوڤه تشتا بیژیت مروئی هاژئ نه بیت و تینه گه هیت، چونکی مروؤف ئیمن نابیت، به لکی ئه و گوټنه کا شرکی یه یان گوټنه کا کوفرئ یه .

۴. کو بیرو باوه ریت مروئی ئه و بیت کو (شافی) ئه وی سلامتیی و ساخیی بو مروئی فریدکته ب تنی خودی یه و پېښه خواندن و دهرمان تنی ئه گه رن، وژغهیری قان ناچیبیت.

أما الرُّقَى المجهولة المعاني ❀ ❀ فذلك وسواسٌ من الشيطان

وفيه قد جاء الحديثُ أَنَّهُ ❀ ❀ شِرْكٌ بِلا مِرْيَةٍ فاحذرتهُ

إذ كلُّ مَنْ يقوله لا يدري ❀ ❀ لعله يكونُ محضَ الكُفْرِ

أوهو من سحر اليهودِ مُقتَبَسٌ ❀ ❀ على العوامِ لبسوه فالتبسَ

فحذرًا ثم حذارِ منه ❀ ❀ لا تعرفِ الحقَّ وتناى عنه

هندي ئه و پيڤه خواندنيں رامانا وان نه يا دياربيت، نه و وه سواسن ژ دهف شه يتاني يه، و حه ديس دڻي چه ندي دا يا هاتي كو نه و شرکه بيگومان، فيجا هشيابه، چنكي هه ر تشتي بهيته گوتن مروف نه زانيت چيه، دبیت کوفرا ديار و ناشکرابيت، يان ژي ژ سحرا جوهيا هات بيته وهرگرتن، دال بهر خه لکی بهرزه بکهن، فيجا هشيابه ژ ڻي چه ندي نه کو تو حه قئي بزاني و خوژي دوير بيخي.

وهندهك يين ههين دي بيژي نه فه شرکه و کوفره و خوژي دوير بيخه و دزانيت زي حه فه وهه ر دويف فان شولان دکه قيت.

ب کورتي هه ر پيڤه خواندنه کا هه بيت مروف تينه گه هيت و په يقيت وي دغه ريب بن و نه ژ قورئان سوننه تي بن بزانه شرکه، و خوژي دوير بکه کا چاوا تو ژ شيري دره في، پيغه مبه ر ﷺ ديژيت: (إِنَّ الرُّقَى وَالتَّمَائِمَ وَالتَّوَلَةَ

شِرْكُ) هندی پیٹھه خواندنیں نه دروست و نقشتی نه نه و جوره کن ژ جوریت شرکی.

وفي التَّمَائِمِ الْمَعْلَقَاتِ ❁❁ إِنَّ تَكُ آيَاتِ مُبَيِّنَاتٍ

فَالاخْتِلافُ وَاقْعَ بَيْنَ السَّلَفِ ❁❁ فَبَعْضُهُمْ أَجَازُهَا وَالْبَعْضُ كَفُّ

نه و نقشتی یین دهینه هه لایستن نه گهر ژ نایه تیڻ قورئانی بن خیلاف یا په یدابووی دناقبه را سه له فان دا، هنده ک دروست دکهن، وهنده ک ژی قه دهغه دکهن.

(التَّمَائِمِ) ئانکو نقشتی: نه و ژی نه و تشته نه یین هنده ک بخوقه دهه لایسن بو ب دهسته ئینانا خیره کی و باشیه کی یان ژی بو پالدانا خرابیه کی و نه باشیه کی، نه گهر نه و نقشتی ژ نایه تیڻ قورئانی بیت یان نایه ت سهر پهره کی هاتبنه نفیسین مروّف بخوقه ب هه لایسیت ئی چهنده ئی خیلافا هه ی دناقبه را زانایان دا، هنده ک دبینن دروسته ب مهرجه کی نایه ت هاتبنه نفیسین ب خه ته کی دیار و وازح بیت چ جیاوازی وگوهورین تیدانه بن، نه ف نفیسینه نه وه کی نفیسینا طه لاسیما بیت وه کی وان نفیسینا نه ویت بو سحرئ دهینه چیکن، وه کی مروّفا و ژماران و سیگوشه و چارگوشه و تشتین غه ریب وعه جیب، هه ما نقشتی کا عادی بیت هنده ک ژ سه له فا دیژن دورسته، و هنده ک ژ سه له فا ب ئیکجاری دروست

نابین، یا راجحتر ئەو: کو ئەف نشتی یین مه گۆتین ژێ هەر نه ددرستن، و ئەگەر تو بیژی یادورسته، ئەفه رپکه که بو یا نه دورست، ههروهسا ئەو کاغهزه دهیته ئیهانه کرن و دئ هیته برن بو جهی نه پاقر و پيس هه ر چهنده زهمانی وان باشتین زهمان بو دهف وان ئەو جیاوازیه چیبوویه، وگه لهك باشته دزهمانئ مه دا ئەف چهنده ژێ بهیته هیلان، دا نه بیته رپکهك بو شرکی و سحرئ بو وان ئەقیت نشتیا چیدکه ن.

وَإِنْ تَكُنْ مِمَّا سَوَى الْوَحِيِّينَ ❀ ❀ فَإِنَّهَا شِرْكٌ بَغَيْرِ مِثْلِ

بَلْ إِنَّهَا قَسِيمَةُ الْأَزْلَامِ ❀ ❀ فِي الْبَعْدِ عَنْ سِيَمَاءِ أُولِي الْإِسْلَامِ

و ئەگەر ئەو نشتیه ژ غهیری قورئانی و سوننهتی بیت ئەو بیگومان ژ شرکی یه، و ئەو هه قپشکا طالع و نه صیبی ی، ه د دویراتی دا ژ سیمایی ئەهلئ ئیسلامئ.

و ئەگەر ئەو نشتیه نه ژ قورئان سوننهتی بیت بیگومان شرکه و ناظمی یا شوبهاندی وهکی کارئ ئەهلئ جاهلیهتی دهمن قومار دکرن ب تیرا و طالع و نه صیبئ، فیجا کا چاوا ئەف ئەزلامه وهکی هاقیتنا تیرا و قومار نه ژ کارئ ئیسلامئ یه، و ژ کارئ جاهلیهتی یه و کا چهوا یا ژ مه دویره، هوسا ناظمی یا شوبهاندی ئەف چهنده یا ژ مه دیره و نه ژ کارئ ئەهلئ ئیسلامئ یه و

گهلهك ژ ئههلی ئیسلامی یا دویره کو نقشتیا چیکهن، و بخوفه
بئهلاویسن، بهلکو ئههلی ئیسلامی تهوهککولا وان سه رب العالمین یی به.

فصل

من الشرك فعلٌ مَنْ يَتَبَرَّكُ بِشَجَرَةٍ أَوْ حَجَرٍ أَوْ بَقْعَةٍ أَوْ قَبْرِ
أَوْ نَحْوِهَا، يَتَّخِذُ ذَلِكَ الْمَكَانَ عَيْدًا، وَبَيَانُ أَنَّ الزِّيَارَةَ تَنْقَسِمُ
إِلَى: سُنِيَّةٍ، وَبَدْعِيَّةٍ، وَشُرْكِيَّةٍ

ژ شرکن یه کریارا وان که سین (تبرک) ئی ئانکو داخوازا بهر که متن
دکن ب داره کن یان ب بهر که کن یان ب جهه کن یان قهبره کن یان
یین وه کن وان، کو بکه ته جهن عیباده تی و بهر ده وام بجیته و یرئ
(ئهف کریاره ژ شرکن نه) .

و دیار کرنا هندی کو سه ره دان کرنا فان قهبرا و فان گورستانا دابه ش
دبیت بو سئ به شان: (یا دورست، و یا هه قدژی سوننه تی (بیدعی)، و یا
هه قدژی ئیسلامئ (شرکی).

هَذَا وَمِنْ أَعْمَالِ أَهْلِ الشَّرْكِ ❁ ❁ مِنْ غَيْرِ مَا تَرَدُّدٍ أَوْ شَكِّ

مَا يَقْصِدُ الْجُهَّالُ مِنْ تَعْظِيمِ مَا ❁ ❁ لَمْ يَأْذَنْ اللَّهُ بِأَنْ يُعْظَمَ

و ژ کار و کریارین ئه هلی شرکی یه بی دوودلی و گومان ده من هنده ک
مرووفین نه زان هنده ک تشتا مه زن دکه ن و ته عظیما هنده ک تشتا دکه ن

ئەو ب خۆ خودایێ مەزن دەستویری نەدایە بەینە مەزن کرن هند قەدر نەدایە وی تشتی.

لقیژی بە حسی هندی دکهت کو ژ کارو کریارین ئەهلای شرکی و کوفری ئەو پیرۆزکرن و مەزندانانا وی تشتی یێ کو خودایێ مەزن ب مەزن نەدانای، و هەرەسا پیغەمبەری ژێ ﷺ ب مەزن نەدانای و فەرمان یێ نەکریه بەیتە مەزن کرن و تەعظیم کرن و هوسا بەیتە بەرچاف کرن، بەلکو بەروفاژی ئێ چەندی خودی ﷺ و پیغەمبەری وی صلی اللہ علیہ وسلم فەرمانا کری کو نەهیتە پیرۆزکرن و نەهیتە مەزن کرن و مەزن دانان ب چ شیۆهیهکی، چونکی ئەف مەزندانانا قەبرا و پەرۆکا و بەرا شرکه یان ژێ دی سەری کیشته شرکی و بیدعی وگۆنەهێ.

كَمَنْ يُلْذُ بِبَقْعَةٍ أَوْ حَجَرٍ ❀ ❀ أَوْ قَبْرِمَيْتٍ أَوْ بَعْضِ الشَّجَرِ

مُتَّخِذًا لَذَلِكَ الْمَكَانِ ❀ ❀ عِيدًا كَفَعَلِ عَابِدِي الْأَوْثَانِ

وهکی وی یێ پەنایێ ب گریت ب جەهەکی، یان ب بەرەکی، یان ب قەبر و مریهەکی، یان ژێ هندەک ژ دارا، و بەردەوام سەرەدانی بکەت وهکی کاری صەنەم پەریسان.

لقیژی بو مە هندەک ژ وان تشتان دیاردکەت یێن خەلکی نەزان ب چاقەکی مەزن بەری خۆ ددەنی و پیرۆزکەن و پیرۆزل قەلەم ددەن و مەزن

دڪهن، و بهردهوام سهره دانئ بؤ دڪهن، نه و ژى وهكى باوهرى ههبيت كو جههك يان دارهك يان قهبرهك دئ مفايى ل مروثى كهت و (ئهفه دناف خهلكئ مه ژى دا يا ههى كو بيروباوهريين وانا دئ بينى ب بهرهكى يان پاتهيهكى يان مهقهسهكهئ يان سنجهقهكهئ يان نقشتيهكى يه يان قهبرا مهزن ددانن، كو دچنه سهر قهبرا په رستنئ بؤ دڪهن، و دوعايان ژئ دڪهن و مهزن دبينن و دڪه نه ناقببيه نكار (واسته) دناقبه را خو و خودئ دا)، قيچا ئهف كهسه دئ فى جهى مهزن كهن، و دئ كه نه (عيد) ب زمانئ عهره بى عيد، ئانكو المعاودة: ئانكو بهردهوام دئ دووباره كهت سهره دانا ويئرى و دئ ههر چيته ويئرى بئ كو بهلگهيهكهئ شهرعى ههبيت ب مهزن دانانا وان، بيگومان ئهفه هه مى ژ كارين شركئ نه و ئيسلامئ رپك پئ نه دايه ب هيچ شيويهكهى، بهلكو دقيت مروث هه وارين خو، و داخوازيين خو بگه هينته خودئ و دوعا و داخوازي و ترسا وى هه مى ژ خودئ ب تنئ بن، و ههر كارهكهئ دى ژ يين دلى و يين لهشى و يين زمانى هه مى بؤ خودايئ مهزن ب تنئ بن، چونكى نه و ب تنئ يه يئ خودان شيان، و كهسئ دى ئهف شيانه نينن وهكى خودايئ مهزن ديئريت: {إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ} [البقرة: ٢٠] ئانكو هندی خودئ يه ل سهر ههر تشتهكى يئ خودان شيانه.

و غهبرى خودئ نه و شيان نينن كو مفاييهكى بگه هيننه مروثى يان نه خوشيهكهئ يان بهلايهكهئ ل سهر مروثى لادهن، بهلئ ب مخابنى فه دئ

بينين گهلهك ژ موسلمانا قهستا فان جهان دكه ن ب مه ره ما شيفايي، وب مه ره ما به رسقدا نا دو عايان، وبو هه بوونا زاروكي وگه لهك تشتين دي، و بيگومان نه قه شرکه و مه زنترين گونه هه بهيته کرن ل سه ر روپي نه ردي.

ثم الزيارة على أقسامٍ ❁❁ ثلاثة يا أُمَّةَ الإسلام

پاشي نه ي گه لي ئوممه تا ئيسلامئ سه ره دان کرن سي جورن.

ئانكو د فان چه ند دي ران دا دي بو مه به حسي هه ر سي جورين سه ره دان كرنا قه بران كه ت كو نه وژي دبنه سي جور:

ئيك: يا سونى (يا دروست و ريكيپي داي)

دوو: يا بيدعي (هه قدژ دگه ل سوننه تي)

سي: يا شركي (هه قدژ دگه ل ئيسلامئ).

فإن نوى الزائر فيما أضمَره ❁❁ في نفسه تذكرةً بالآخرة

نه گه ر نه وي سه ره دانئ دكه ت ئنيه تا وي نه و بيت كو بيرا خو ل ئاخره تي بينت.

ثم الدُّعَا لَهُ وَلِلْأَمْوَاتِ ❁ ❁ بِالْعَفْوِ وَالصَّفْحِ عَنِ الزَّلَاتِ

پاشی دوعایا بۆ خو و بۆ مریا کهت، دوعایین عه فوو یی و لیبۆرین و ژبیرنا گونه ها.

وَلَمْ يَكُنْ شَدَّ الرَّحَالَ نَحْوَهَا ❁ ❁ وَلَمْ يَقُلْ هُجْرًا كَقَوْلِ السُّفْهَاءِ

و ئەف جهی تو چووپی نه (شد الرحال) بیت ئانکو: چوونا وهغه ری ژ جهه کی بجیه وی جهی، چونکی (شد الرحال) د ئیسلامی دا ناجیبیت ئەو تی نه بیت بۆ سی مزگه فتا بیت، ئەوژی مزگه فتا حه رام یا که عبی، و مزگه فتا مه دینی، و مزگه فتا ئەقصابی ل فلسطینی، و ژبلی فان هه ر سی جهان ناجیبیت مروف خو لیکدهت و خو به رهه ف بکهت و بجیته ویری ب مه ره ما په رستی، لقیژی دیژیته نه چوونا وهغه ری بیت وین وه کی وی، و ئاخفتنه کا کریت و حه رام نه بیژیته وه کی یا مروفین سه فه و بی عه قل دیژن.

فَتِلْكَ سَنَةٌ أَتَتْ صَرِيحَةً ❁ ❁ فِي السَّنَنِ الْمَثْبُتَةِ الصَّحِيحَةَ

ئەفه یا سوننهت، ب ئاشکرای پی هاتی و جیگر بووی د هه دیسی دروست و جیگیر دا.

ئەفه به حسی جو ری ئیکی پی سه ره دانئ کر کو چوونا مروفی بۆ ئەویری بۆ بیرئینانا ئاخه رتی بیت و هزر کرن د حالی گورستانی دا و مفاییه کی ژئ وه رگریت، و هه روه سا مروف دوعایان بۆ خو ژئ بکهت، و بۆ وان ژئ بکهت'

ئەى خودايى من تو لمە ژى ببورى، و ل وان ژى ببورى و ل پشتى وان مه دفتنه نه بهى، و هەر دوعايه کا تو بشيى بکهى.

وهكى پيغه مبهري خودي ﷺ دبيژيت: (زوروا القبور؛ فايها تذكركم
الآخرة) النسائي.

ئانكو سه ره دانا قه بران بکهن، ئەو بيرا مروفي ل ئاخره تي دئين، ئەفه دده مه كي دا ئەگەر گورستان ما بن گورستان به لي ب مخابني فه نوکه گورستان ژى وهكى خو نه ماینه گورستان ژى هوسا نه ماینه کو مروف ل وپريدا هزرا خو د ئاخره تي دا بکهت، دي بيني گورستانين مه گلوپن و داروبارن و جاده يين دبه را ودناقرا دچن، و نفيسينا قه برايە، و قوبه وگومبه دين مه زن يين لسەر گوران هاتينه دانان، وبلندکرنا قه برايە، ئانکو تشتين هوسانه سه براتە پي دهيت نه کو بيراتە ل ئاخره تي دهيت، ئانکو دي هوسا چي ههروهكي تو دچييه جهه كي خوش نه جهه كي کو بيراتە ل ئاخره تي بينيت، (عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ: أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ النَّبِيِّ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَتْ تَزُورُ قَبْرَ عَمِّهَا حَمْرَةَ كُلِّ جُمُعَةٍ فَتُصَلِّي وَتَبْكِي عِنْدَهُ) ژ علی یی کورئ حوسه يني ژ حوسه يني دهيتە فه گوهاستن کو فاطمه کچا پيغه مبهري هەر جار سه ره دانا قه بري مامئ خو دکر (حمزه) ي هه مي ئەنيا و ل ئەوپري دوعا بو دکرن، و دکره گري گريه کا دروست.

ئانکو فاطمه چو وپري دوعا بو وان دکرن، نه کو دوعا ژ وان دکر.

ئانكو تو بچی بیژی ئەهی قەبر و ئەهی شیخ ئەهی فلان گونەهین من
 بگەفرینە یان بچوویکی بدە من، یان دەهەوارا من وەرە، و ئەف تەشتە ناچین
 بەلکو ئەو یی دین ئاخێ فە و یی پیدتی ب دوایایە تو بو ئەوی بکە، وەکی
 پیغەمبەری ﷺ ئەف دوایە کری دەم دچو گورستانی: (السلام علیکم
 أهل الدیار، من المؤمنین والمسلمین، وإنا إن شاء الله بكم لاحقون،
 [ویرحم الله المستقدمین منا والمستأخرین] نسال الله لنا ولكم العافیة)
 مسلم

ئانکو سلاف ل سەر هەو بە ئەهی ئەهلی ئی مائی و ئی جەمی ژ باوەرداران و
 موسلمانان و ئەم خودی حەسکەت دی ل دویف هەو را هیین، و ئەم
 دوایان ژ خودی دکەین عافیەتی ب رزقی مە و هەو بەکەت.

قیجا دروستە تو بچیە و ئیری دوایان بو ئەوی ژی بکە، و بو خو ژی
 بکە، بە ئی تو بچیە و ئیری دا دوایان بو خو بکە، ئەفە بیدعەیه و
 سەرداچوونە پیغەمبەری نە کریە و صەحابییا ژی نە کریە.

أَوْ قَصَدَ الدُّعَاءَ وَالتَّوَسُّلًا ❁❁ بِهِمْ إِلَى الرَّحْمَنِ جَل وَعَلَا

يان بچیتہ ویڑی ب مہرہما دوعا و تہوہ سسول کرنا ب وان بو خودایں پیروز و بلند، بیڑیت یا خودی بو خاترا فان مروقان، و بکہتہ واستہ دناقہہرا خو و خودی دا.

فَبَدَعَتْ مُحَدَّثَةٌ ضَلَالَةً ❁❁ بَعِيدَةٌ عَنِ هَدْيِ ذِي الرِّسَالَةِ

ئہفہ بیدعہیہ کا نوی دہرکہفتیہ و سہرداچوونہ و یا دویرہ ژ ریبارا خودانی پھیامی کو پیغہمبہرہ ﷺ.

دقان دیران دا دی بہحسی جورئ دووی کہت ژ جورین سہرہدانی:

ئہوا دیڑنی: سہرہدانا بیدعی، ئہوژی ئہوہ دەمی مروقی موسلمان بچیتہ ویڑی، دال ویڑی دوعا بکہت، و ہہرودسا خودانی قہبری بکہتہ و ہسیلہ و ناقہہندکار و واستہ دناقہہرا خو و خودی دا، و دقیت خو نیڑیکی خودی بکہت بریکا فی قہبری، و بیگومان ئہفہ بیدعہیہ و شہریعہتی ریک پی نہدایہ، نہ خودایں مہزن گوٹیہ، و نہ پیغہمبہری ﷺ فہرمان پی کریہ.

بہلکو ئہفہ داہینانہک ودانانہکا ژ دہرقہی ئیسلامی یہ، وئیسلام ژئی

بہریئہ، و ئہو سہرداچوون و بہرزہبوونہ، و پیغہمبہری مہ ﷺ دیڑیت:

(كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة وكل ضلالة في النار)

ئانكو: هەر تشته كئ نوى دهركهفتى بیدعهیه، و هەر بیدعهیهك سهرداچوونه، و هەر سهرداچوونهك د ئاگرى دایه.

ئانكو ئەف كارە گەله كئ مهزن وب مهترسیه مرؤف بچيته سهر قه برا و ته وه سسولئ پئ بكهت، و وان بكهته واسته د ناقبه را خو و خودئ دا، دا خو پئ نئزىكى خودايئ مهزن بكهت، ههروه سا ژ بنه مايئ (ئصولئ) ئەهلئ سوننه تئ و جماعه تئ ئەوه: ئەو خو ب قورئانئ و سوننه تئ قه دگرن، و رپبازا سه حابيان، و ژ رپبازا وان نادهركهفن، ههروه كئ ئىمام أحمد بن حنبل دبیژیت: **أصول السنة عندنا التمسك بما كان عليه أصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم، والاقْتداء بهم، وترك البدع؛ وكل بدعة فهي ضلالة.** ژ بنه مايئ (ئصولئ) ئەهلئ سوننه تئ و جماعه تئ ئەوه: دهستگرتنه ب ئەوى یا كو سه حابى ل سهر، و چاقلئكرنا وانە، و هیلانا بیدعايه، و هەر بیدعه كا ههبيت سهرداچوونه بهرزه بوونه.

ههروه سا ابن ابو داوود د حائئ دا دبیژیت:

تَمَسَّكَ بِحَبْلِ اللَّهِ وَ اتَّبَعَ الْهُدَى * وَلَا تَكُ بِدْعِيًّا لَعَلَّكَ تُفْلِحُ.

خوب حه بلئ خودئ قه بگره و لدویف رپكا سه له فا هه ره و نه به ژ وانا یئ بیدعی یئ ژ نوى دهركه تئ دهردئئخن دا كو تو سه رفه راز بی.

وَإِنْ دَعَا الْمَقْبُورَ نَفْسَهُ فَقَدْ ❀ ❀ أَشْرَكَ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَجَحَدُ

و ئەگەر دوعا ژ مری ب خو بکەت بیگومان ئەوی شرک ب خودای مهزن کر، و ئینکارا خودای مهزن کر کو ئیکێ دی کره هه قېشک بو خودی و دوعا ژی کرن.

لَنْ يَقْبَلَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ ❀ ❀ صَرْفًا وَلَا عَدْلًا فَيَعْفُو عَنْهُ

خودای مهزن چ تشتی ژ کارو کریارین وی قه بویل ناکهت نه ژیین سوننهت و نه ژیین فهرز دا وان عه فو بکەت ب قان کریاران.

إِذْ كُلُّ ذَنْبٍ مَوْشَكُ الْغُفْرَانِ ❀ ❀ إِلَّا اتِّخَاذَ النَّدِّ لِلرَّحْمَنِ

چونکی هەر گونه هه کا هه بیت نژیکه عه فو و لیبۆرین ژی بگریت، ئەو تینه بیت یی شریکا و هه فکویفه کی بو خودی چیکهت، ئەو لیبۆرین بو نینه، و ئەفه شرکه ئیلا مروف بهیت داخلی ئیسلامی بیت و تهوبه بکەت ئەگەر هەر که سه کئ ل سه ر فی کاری بمریت (شرکا مهزن) ئەو دی هه رو هه ر د ئاگری دابیت و خودای مهزن چ جار لینابوریت و کارو کریارین وی هه می دی پویج بن و چ جار ژی ناچیته به حه شتی و ژ فی عقوبی مهزتر نینه.

لقیژی ئەفه جورئ سیی یه ژ جورین سه ره دانئ کهت:

ئەو ژی سه ره دانا شرکی یه، دی به حسی کهت کو ده می مروف بچیته سه ر قه بران و دوعایان ژ مری ب خو بکەت، و بیژیت: (ئەوی فلان کهس،

ئەى شىخ عبدالقادر ئەى شىخ نورالدين يا حسين يا حسن) تو بۆ من هو بکەى و هو بکەى و دوعا ژى بکەت، ئەفە ژ شرکا مەزنتره و جورى سىي يه ژ جورين سەرهدانا، و هەر کەسى ئى کارى بکەت بىگومان ئەو کەفتە د شرکا مەزنتردا، و خودايى مەزن چ ژ کاروکريارين وي قەبويل ناکەت، و هەمى دى پويچ بن و باطل بن، چ سوننەت بن يان فەرز، چونكى توشى شرکا مەزنتر بوو، و ئەفە دبیتە ئەگەرى هندی کو مروّف هەروەهر و ب بەردەوامى ب مینتە د جەهنەمى دا، خودايى مەزن دبىژیت: **إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ** [النساء: ٤٨] هندی خودى يه ل وي نابۆرت وگۆنەهى بۆ ژى نابەت يى کەسەكى ژ چىکرييين وي بۆ وي بکەتە هەفېشک، يان ب هەر رەنگەکى کوفرى کافر ببت، و هەر گۆنەهەکا دى يا ژ شرکى کىمتر بت ئەو بۆ وي ژى دبەت يى وي بقیّت، وهه چيى شرکى ب خودى بکەت ب راستى ئەوى گۆنەهەکا مەزن کر.

فېجا ئەف شريك پەيداكرنه چ د نقيژا دا بيت، يان د پروژيا دا بيت، يان د دوعايان يان هەر عبادەتەكى دى دا بيت، کو پېدقبييه بۆ خودى ب تىي بهينه کرن، ئەفە ژ بنه مايين (ئصولين) ئەهلى سوننەتى وجماعه تينه كو خودانى گۆنەهين مەزن (صاحب الكبائر) ئەوين ژبلى شرکى يين، يى د بن حەسکرنا خودى دا، خودى بقیّت دى لىبورىت، و وي بقیّت لىنابورىت و دى عەزاب دەت، بەلى پا ئەو هەر باوەرداره و ئەهلى تەوھيدى يه و دى

دویمایهیا وی بۆ به حه شتی بیت، به ئی یان دی خودای مهزن ل دهستیکی لیبوریته و وی داخلی جه هه مه من ناکه ت و دی ئیکسه ر به ته به حه شتی، یان دی دهستیکی به ته جه هه مه من و هندی قه ده ر گونه هی ن خو هیته سوتن د ئاگری دا و پاش چیه به حه شتی، به ئی مرو ئی مشرک ئه وی کو شریک بۆ خودای مهزن چی کرین، و ئه و دزانیت ئه ف خودای هنده مه زن، ئه و چی کری و رزقی وی دده ت و وی بریقه دبه ت و ل سه ر هندی را ئیکی دکه ته شریک دگه ل خودی د هه ر عیباده ته کی هه بیت دا خودای مه زن لی نابورته.

خودای مه زن دی ژیت: {إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ

ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ} [النساء: ۴۸]

فصل

في بيان ما وقع فيه العامة اليوم، وما يفعلونه عند القبور، وما يرتكبونه من الشرك الصريح والغلو المفرط في الأموات

ديارکړنا وئ چهندا ئه فرؤکه خه لکن گشتی که تیه تیدا ژ وان کارین ل نک قهبران دهینه کرن، و وئ چندی دکه شن ژ شرکا ئاشکرا، و زیده گاشی کرنی و زیده رویا د مرییان دا.

ئانکو دئ به حسی وئ شرکی کهین ئه و ديار و ئاشکرا یا ئه و که تینی د دهرحه قئ مرییا و مه زارگه ها و قهبران دا.

وَمَنْ عَلَى الْقَبْرِ سَرَجًا أَوْ قَدًا ❀ ❀ أَوْ ابْتَنَى عَلَى الضَّرِيحِ مَسْجِدًا

فَإِنَّهُ مُجَدِّدٌ جِهَارًا ❀ ❀ لِسُنَنِ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى

هه ر که سه کئ چرایا ل سه ر گوران هه لکه ت، یان ل سه ر قهبری مزگه فته کئ ئا فاکه ت، ئه و ب ئاشکه رای نویکه ری رپکین جو هی و فه لایه .

بیگومان هه لکړنا گلوپ و چرا و روئاهییال سه ر قه برانه ژ رپک و رپباز و سوننه تا پیغه مبه ری خودی یه ﷺ، هه روه سا ئا فاکړنا مزگه فتا و جهین

په رستځي ل سهر قه بران، يان ژي مروځف گورستانې بکه ته جهې عيباده تي
 نه څه ژي نه ژړنک وړې بازا پيغه مبرايه سلاځين خودي ل سهر وان بن.

به لکو نه څه ژړنک وړې بازين جوهرې و فله لايه کو نه وړونا هيا ل سهر
 قه بران هه لدکه ن، و جهين په رستځي ل سهر قه بران ئاڅادکه ن، و ل ويري
 ئيعتيکافي دکه ن و په رستځي دکه ن و ته به روکي ب وان قه بران دکه ن، و
 به رده وام به ري خو دده ني و خوشي ب خو ژ وي چهندي دبين، وهک چه و
 ده مي داخواز ژ پيغه مبري مه هاتييه کرن ﷺ کو بو وانا (ذات انواطه کي)
 چيکه ت، کا چه وامشرکا (ذات انواط) هه يه، نه څه ده مي ژنوي صه حابيه ک
 موسلمان بوي و دگهل پيغه مبري چوويه شهري ديت کو موشرکا داره ک
 يا هه ي خودان چه قه، چه کين خو پيغه د هه لاويسن بو ته به روک و
 پيروي، فيجا وي ژي داخواز ژ پيغه مبري کر ﷺ گوئي يا رسول الله: تو
 بوچي بومه داره کي ده ستنيشان ناکه ي و ناچيکه ي، کو نه م ژي وه کي وانا
 سيله ح و چه کين خو پيغه ب هه لاويسن و ته به روکي پي بکه ين، و دا نه م
 ژي زيره ک بين و ب هيژ بکه فين پيغه مبري مه ﷺ گوئي: (اللَّهُ أَكْبَرُ إِنَّهَا
 السَّنُّ قَلْتُمْ وَالذِي نَفْسِي بِيَدِهِ كَمَا قَالَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ لِمُوسَى: اجْعَلْ لَنَا
 إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ؛ لَتَرْكَبُنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ) ئانکو: ب حيبه تي څه گوئ:
 الله اکبر، پاشي گوئ: نه څه رنک وړې بازه نه ز ب وي که م پي نه فسا من
 دده ستی دا هه وه تشته ک گوئ کا چه وابه ني ئيسرائيليا د گوته موسای بومه

خودايه کی بدانه کا چہوا وان ژى خودا هه يه: (قال إنکم قوم تجهلون) بهنى ئيسرائيلى قه ومى موساى بوون دهمى خوداى مه زن ئه و ژ فيرعه ونى و ژ وى به لايما مه زن خلاسکرين و ژ وى کافرى مه زن خلاسکرين و عه جائيب و موعجيزاتين خوداين مه زن ب چاڤين خو ديتين دهمى کا چهوا خودى فيرعه ون و له شکه رى وى ره زيل کرن و چهوا ده ريبا بو موساى کره پارچه پارچه و فه کر و رڼک لى چيکرى هه تا لايى دى، و ديتن کا چهوا ئه و تيرا ده ربا بوون، و فيرعه ون و له شکه رى خو که فتنه دويف هه تا کو بهنى ئيسرائيلى خلاسبوين و گه هشتينه لايى دى، ژنوى ئاف گه هشته ئيک و فيرعه ون و له شکه رى وى هه مى خه ندقين، فيجا بهنى ئيسرائيليا ب چاڤين خو ئه ف چه نده ديت و ل سه ر هندی ژى را دهمى چوينه لايى دى ديت هنده ک ين په رستنا سه نه ما دکهن، ئه وان ژى گوته موساى تو ژى خودايه کی بو مه دانه کا چهوا فان خودا هه يه، ئانکو هه روه کی داخوازا په رستنا سه نه مه کی دکرن کا چهوا ئه و موشرکه په رستنى بو دکهن، فيجا وى سه حابى ژى چونكى ژ نوى موسلمان ببوو، و ئيسلاما وى يا نوى بو هزرکر کو ئه فه ژى به ره که ته که، فيجا پيغه مبه رى ﷺ فيرکرن، و ئه ف کاره کو ته به رروک کرنا ب به ره کی يان داره کی شو به اند ب وه کی وى داخوازيى يا بهنى ئيسرائيليا گوته مه موساى، چ جوداهى د ناقبه را فان هه ردووکا دا نينه کا چهوا وان داخوازا خودايه کی دکر کو بپه ريسن، تو ژى هه ر داخوازا

ته بهر روکی دکه‌ی، و بهر هکته هه ر ژ دهف خودی یه، ههروه سا پیغه مبهری مه ﷺ دبیژیت:

(لَتَتَّبِعَنَّ سَنَنْ مِّن قَبْلِكُمْ شَبْرًا بِشَبْرٍ، وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ، حَتَّىٰ لَوْ سَلَكَوْا جُحْرَ ضَبِّ لَسَلَكَتُمُوهُ، قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ؟ قَالَ: فَمَنْ؟) هوین دی لدویف ریکن ئوممه تین بهری خو چن بهوست بهوست گه ز ب گه ز هه تا نه گه ر نه و بچنه د کونا بز ن مشکه کی ژ ی فه هوین دی که فنه دویف و دی چنه د وان کونا فه، ئانکو هوین دی چاف ل وان که ن سه دی سه د و دی وه کی وا که ن، مه گو ت نه ی پیغه مبهری خودی فه له و جو هی؟ وی گو ت پا کی؟ نه ری دی هوین ل دویف وان چن، فیجا نه وی مزگه فتا ل سه ر قه بران ئافاکه ت، و رونا هییا بیختی، نه فه دروست وی دویف چوونا شه ریعه تی پیغه مبهری ﷺ ی هیلا ی، و ی ل دویف لادان و خورافات و ئینحرافاتین جو هی و فه لا که فتی.

فیجا هه ر موسلمانه کی فی کاری بکه ت، و ی وه کی وان کری بیگومان نه و دی بیته زیندیکه ر و نویکه ری سوننه تا جو هی و فه لان، و نه ف تشته د ئیسلامی دا نینه ژ کیسی عائیشه یی خودی ژ ی رازی بیت دبیژیت ام حبیبه و ام سلمه به حسی که نیسه کی دکرن کول حه به شی دیتبوون هنده ک وینه تیدابوون و نه ف سوحبه ته بو پیغه مبهری ﷺ دکر، و د گو تی مه ل حه به شی که نیسه ک دیت و هنده ک وینه و هنده ک تشت تیغه بوون

پيغهامبري مه ﷺ گوت: (إِنَّ أَوْلَيْكَ إِذَا كَانَ فِيهِمُ الرَّجُلُ الصَّالِحُ فَمَاتَ،
بَنَوْا عَلَى قَبْرِهِ مَسْجِدًا، وَصَوَّرُوا فِيهِ تِلْكَ الصُّورَ، فَأَوْلَيْكَ شِرَارُ الْخَلْقِ
عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ)

ٽانڪو: ٺه ڦه هندهڪ مرؤفن ٺه گهر مرؤڦهڪ پي ڦه نج و چاڪ ل دهڦ وان
بمريت دي مزگه فته ڪي جهه ڪي په رستن ل سهر ڦه بري وي ٺاڦاڪهن، و دي
وان ته صوير و صه نه ما ڪه نه تيڏا، ڦيجا ٺه ڦه خرابترين و پيسترين
چيڪريپن خوداين مه زبن، و ژڦان خرابتر نينن ل دهڦ خودي ل روڙا
قيامه تي.

سبحان الله چهوا پيغهامبري ﷺ ب هويري وه سفا وان يا ڪري.

كَمْ حَذَرَ الْمُخْتَارُ عَن ذَا وَلَعْنُ ❀ ❀ فاعِلُهُ كَمَا رَوَى أَهْلُ السُّنَنِ

پيغهامبري مه ﷺ ٺه م چه ند لي هشياريڪينه و نه فرهت يا ل بڪه ري وي
ڪري ههروه ڪي زاناين چه ديسي ڦه گيڙاين.

ڦيجا هه ڪه سه ڪي ڦي ڪاري بڪهت ٺه و دي تووشي نه فرهت باراندني بيت
ژ لاي خودي و پيغهامبري ڦه وهڪ هاتي: (لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارِيِّ
اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ، يُحَذِّرُ مَا صَنَعُوا) ٽانڪو: پيغهامبري مه ﷺ
يا گوٽي: له عنه تا خودي، (له عنهت ٽانڪو دهرئيخستنا ژ دلؤڦانيا خودي) ل
سهر جوهي و فه لا بيت ٺه وانا گور و ڦه برين پيغهامبرين خو ڪر نه جهين

په رستځي، ځيځا نه ځه وه ڪي هشياري ڪر نه ڪي يه ڪو نه م نه ڪه ځينه وي چهندي يا نه و ڪه ٿيني.

بل قد نهى عن ارتفاع القبر ❀ ❀ وأن يُزاد فيه فوق الشبر
وكلُّ قبرٍ مُشْرِفٍ فقد أمرُ ❀ ❀ بأن يُسَوَّى هكذا صحَّ الخَبَرُ

به لڪو بيگومان نه هيا ڪري ڙ بلند ڪرنا ڦه بري، ڪو بهي ته بلند ڪرڻ بلند تر ڙ بهوس ته ڪي، و ڦه رمان يا ڪري ڪو هر ڦه بره ڪي بلند هه بيت بهي ته راست ڪرڻ و ب ڦي چهندي هه ڊيس پيڻ پي هاتين (ٽانڪو هه ڊيس پيڻ صه حيح پيڻ پي هاتين ڪو هر ڦه بره ڪي بلند تر بيت ڙ بهوس ته ڪي بهي نه راست ڪرڻ و نزم ڪرڻ) به لڪو به روڦاڙي ڦه رمان يا ڪري ڪو هر ڦه بره ڪي بلند تر بيت ڙ بهوس ته ڪي بهي ته راست ڪرڻ دگهل نه ردي يان ڙي ب تني هه تا بهوس ته ڪي لي بهي ته، د صه حيحا موسلعي دا ڙ ڪيس تي ٽمامه ي گوت: نه م دگهل فضاله يڻ ڪورڻ عوبه يدي بووين، ل نه ردي رومي هه ڦاله ڪي مه مر، ځيځا فضاله ي ڦه رمان ل وان ڪر ڪو ڦه بري وي بهي ته راست ڪرڻ و نزم ڪرڻ پاشي گوت: (سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا مَرْبُتَسْوِيَهَا) مسلم.

ٽانڪو: من گوھ ل پيغله مبهري خودي بوو ﷺ ڪو ڦه رمان دڪر ڦه بر بهي نه راست ڪرڻ.

ههروه سا ژ کيسی (ابو الهياج الأسدی) ديژيت: عهلي کورئ ئەبو طالبي گۆته من ئهري ما ئەز ته نه فریکه م ب وي تшти ي پيغه مبهري مه ﷺ ئەز بي فریکريم ئەوژي ئەوه): أَنْ لَا تَدَعَ تَمَثَالًا إِلَّا طَمَسْتَهُ، وَلَا قَبْرًا مُشْرِفًا إِلَّا سَوَّيْتَهُ (مسلم).

نينه سه نه مهك هه بيت ئيللا تو ژناف ببه ي و پويج بكه ي و بشكيني، و نينه قه بره كي بلند هه بيت ئيللا تو راست بكه ي ب ئهردى فه.

و هه ر د في ده ربه ي دا يا گرنگه ئەم روون بكه ين كو پيغه مبهري ﷺ نه هيا كرى ژ گيج كرنا قه برى (له بخ بكه ي، يان ل سه ر روينيه خار، يان ئافاهي ل سه ر بهينه ئافاكرن) وه كي د ريوايه تا موسلعي دا هاتي ژ حه ديسا جابري خودي ژي رازي بيت ديژيت: (نَمَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُجَصَّصَ الْقَبْرُ، وَأَنْ يُقْعَدَ عَلَيْهِ، وَأَنْ يُبْنَى عَلَيْهِ) مسلم.

نه هيا هاتيه كرن مروف قه برا گيج بكه ت، يان مروف ل سه ر قه برا روينته خار، يان مروف ئافاهيان ل سه ر ئافابكه ت، فيجا وي زه مانى گيج هه بوو، به لي فيگاڤي ب چ رپكا هه بيت حه لان و مه رمه ر و هه مي نه ددرستن، گه له ك جار دي بيني كه سه ك دي مريت دي مروفي وي رابيت وي قه برى بلندكه ت، و كاشي كه ت و مه رمه ر كه ت، تو دي بيژي بوچي تو دي وه كه ي نه هيا هاتيه كرن؟ دي بيژيت برا سه حكه في گورستان هه مييا يا وه كرى شه رمه دي خه لك بيژن فان رپزل مري خو نه گرتيه و ئەفه حه زژ مريي

خۆ ناکه، و قه درئ وی ناگرن ژ بهر ئی چه ندئ ئەم ئی شولی دکهین، به ئی ب راستی ئەفه نه هیجه ته بو مروئی ئەفه تشته که یی ب دینی مروئی فه گریدایه، ئەفه بو ته و بو دینی ته و بو بیروباوهرین ته و بو دویفچوونا ته بو پیغه مبهری نه یا باشه، به لکو دقیت تو ژ خودی شهرم بکه ی نه ژ عه بدا و ئەف چه ندا تو نه که ی تو ژ بهر خودی نه که ی نه کو ژ بهر عه بدا.

وَحَذَّرَ الْأُمَّةَ عَنِ إِطْرَائِهِ ❀ ❀ فَعَرَّهْمُ إِبْلِيسُ بِاسْتِجْرَائِهِ
فَخَالَفُوهُ جَهْرَةً وَارْتَكَبُوا ❀ ❀ مَا قَد نَهَى عَنْهُ وَلَمْ يَجْتَنِبُوا

و پیغه مبهری ﷺ ئوممهت یا هشیارکری کو زیده گافیی ددهرحه قی وی دا نه که، به ئی شهیطانی ئەو دسهردابرن ب کیشانا خو، فیجا ب ئاشکرای سهرپیچیا وان کرن و توشی وی بوون یا کو نه هییا وان ژئ هاتییه کرن و خو ژئ نه پاراستن.

(الإطراء) ئانکو مه دح کرنا زیده، کو تو بینیه ئاستی خودی د تشته کی دا، و پیغه مبهری ﷺ ب دژواری نه هییا مه یا کری ب ئی چه ندئ و ئەم یین ژئ داینه پاش وه کی هاتییه گۆتن: (لا تطرونني كما أطرت النصارى ابن مريم إنما أنا عبدٌ فقولوا عبدُ اللهِ ورسوله) رواه البخاري و مسلم

دیژیت من ژ ئاستی من بلندتر لینه کهن ههروه کی فه لا دگهل عیساین کورپی مه ریه من کری، کو گۆتی خودی یه و کورپی خودی یه، به لکو ئەز

عه بدم فیجا بیژن عه بدی خودی یه، و پیغه مبهری وی یه، و نه فه مه زنتین پله یه کو مروّف عه بدی خودی بیت و پیغه مبهری خودی بیت. به لی ب مخابنی فه کومهك ژ خه لکی سه ریچیا فه مانا پیغه مبهری کر ﷺ دئی چه ندی دا و زنده گافی دده رحه قی وی داکرن، و کرنه شریك دگهل خودی و هه وار و گازیپن خو گه هاندنی و پی سویند خوارن و داخوازا هاریکاری و شه قاعه تی ژئی کرن، و نه فه هه می نه یا دروسته، هه تا هنده کین دی هیشتا پتر زنده گافیا تیدا کری و وان تشتا ژئی دخازن یین کو ناچیبیت ژ که سی بهینه خواستن ژ خودای مه زن پیغه تر، و دیژن نه فه چه نده ژ علم و زانینا پیغه مبهری یه هه تا گه لهك جار د روینشتنا دا فان چه ند بهیتا دیژن د (قه صیدا بورده) دا یا بوصه یری کو تو دی بینی گه لهك جار نه هلی ته صه و فی فان په یقا فه دگیژن و دیژن:

يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مَن أَلُوذُ بِهِ ❀ ❀ سِوَاكَ عِنْدَ حُلُولِ الْحَادِثِ الْعَمَمِ

فَإِنَّ مَن جُودِكَ الدُّنْيَا وَضَرَّتْهَا ❀ ❀ وَمِنَ عُلُومِكَ عِلْمَ اللُّوحِ وَالْقَلَمِ

ئانکو: نه ی پیروزیی چیکرییا ما کی هه یه نه زهه وارا خو بگه هینمی ژبلی ته، ده می کو ته نگافییا مه زن بسه رمن دا دهیت، و هوسا ناخفتنن نه دروست دیژن و ب راستی نه فه زنده گافیکرنه دده رحه قی پیغه مبهری دا ﷺ، و نه فه تشتا ناچیبیت بهینه کرن بو غه یری خودای مه زن، ئانکو: دی

هه وارا خو گه هینیه خودی ل دهمن ته نگافییا مه زن دا نه کو پیغه مبهری ﷺ
چونکی ئهوی ب خو نه هییا مه یا کری ژ فی چه ندی.

فَانظُرِ إِلَيْهِمْ قَدْ غَلَّوْا وَزَادُوا ❀ ❀ وَرَفَعُوا بِنَاءَهَا وَشَادُوا
بِالشَّيْءِ وَالْأَجْرِ وَالْأَحْجَارِ ❀ ❀ لَا سِيْمَا فِي هَذِهِ الْأَعْصَارِ
وَلِلْقَنَادِيلِ عَلَيْهَا أَوْقَدُوا ❀ ❀ وَكَمْ لَوَاءٍ فَوْقَهَا قَدْ عَقَدُوا
وَنَصَبُوا الْأَعْلَامَ وَالرَّايَاتِ ❀ ❀ وَافْتَتَنُوا بِالْأَعْظَمِ الرُّفَاتِ

و بهری خو بدی و بیگومان زیده گافی کرن، وزیده هی کرن، و ئافاهیین
قه برا بلند کرن، وئهف ئافاهییه هاتنه ئافا کرن ب ل بنا و ب ل بنین
قه لاندی و ب بهرا نه خاسمه د فی دهمی دا شه مالک ل سه رهاتنه هلکرن و
ئال ل سه رهاتنه گریدان و نیشان و ئال ل سه رهاتنه چکلاندن، وهاتنه
سه ردابرن ب ههستی وکله خین وان.

د فان چهند دیراندا ناظم کو خودانی نه ظعی مه هشیاردکهت ژ وان
بیدعه و خورافاتین ئه هلی بیدعی که تینی ده براره یی قه برا دا، دی بینی وان
جوره که سان کا چهند نه هیییین پیغه مبهری یی ل بن پی کرین لهوا دبیتیت
ئهی باوهردار تو بهری خو بده کاری وان بیدعه چییا ژگورپه رست و
سهردا چووی و نه زانا د گورستانی دا، کو زیده گافییه کا مه زن یا کری و
سه ریچییا فهرمانا خودی و پیغه مبهری وی ﷺ یا کری پشتی کو خودی و

پيغهمبهري وی نه و ژي هشیارکړين دى بينی قهبر يين بلندکړين و ئاڅاهي
 يين ئاڅاکړين و گيچ و ل بنين سوتی ييت خه ملاندين، يان ژي څي زه مانى بلوک
 و کاشی و مه رمه رى يين هاتينه خه ملاندين و ئاڅاکړن، و ب به را هاتينه
 نه خشاندين و سبغ کړن و بویاخکړن، و دى بينی يين هاتينه خه ملاندين ب
 پاتا و ب زير و زيف و ب هنده ک ئاسنن زهر وسپی ب تايبه تی د څي سهرده می
 دا هر ل پستی قهرن چارى هه تا څي سهرده می ژي نه ف تشته يي هه ی کو
 نه ف طائفين بيدعه چي رابوون ب مه زنکړن و ئاڅاکړن و خه ملاندين قه برا
 ب زير و زيف و ب تايه تين قورنائی وه کی مه زارگه هين شيعا هه می يين
 خه ملاندين بو ب سهردا برنا خه لکی، څيچا چ بناڅي بنه مالا پيغهمبهري ﷺ
 بيت، يان ب ناڅي نه ولياء و چاکا بيت و يين بوينه جهين کومبوون و سهره دانا
 خه لکی، هه تا وه لپه اتی گورستانين ئاساي ژي يين وه لپه اتين نه ف کاره هه می
 دهه قدژن دگه ل رپبازا پيغهمبهري ﷺ، و نه ژدويښچوونا ويه و نه ف هه می
 دبنه نه گه رى هندى کو هنده ک ژ موسلمانا دسهردا بچن وب څان شينوار
 و ب څان مه زارگه ها و هه رکه سه کي ئيمانا وی هوسا يا بهيژ نه بيت و يي
 لاوازييت سه حکه تی نه ف قه برين هوسا بلند و خه لک هه می ل دوور دزقرن
 نه وژي دى دسهردا چيت، و هه روه سا دى بينی شه مالک و چرا و گلوپ و
 تشتين رونا هيبی يين ل سهر هلکړين، و گومبه ند (قوبه) يين بو دانانين و
 برهنگين سهرنج راکيش نه ف کاره پيغهمبهري ﷺ له عنه تا لي کرى: (لعن

رسولُ الله صَلَّى اللهُ عليه وسلَّمَ زائراتِ القبورِ والمتَّخِذِينَ عليها المساجدَ والسُّرُجَ)

له عنه تا كرى كو مروّف روّناهييا و مزگه فتال سهر ئافاكهت، هه تا يا وه ليهاتي هندهك كه س يين به رهه فكرين بو فان قه برا بو ريشه برن و هه لكرنا فان شه مالكا كو ديژنه وان (سدن) ئانكو: خزمه تكاري مه زارگه هي، و ناچيبيت ئەف گلوپه بهينه قه مراندن دقيت ب شهف و پروژ چاڤي وي ليبيت و دهه ل بن، و ههروه سا دي بيني گه لهك پاته و ئالاي ل سهر هاتينه دانان ب تايبهت ل پروژين جه ژين وان، ل پروژين وان يين دهستنيشانكري كو خه لك هه مي د پروژه كي دال سهر قه بره كي كوم بن، كا چه وا خه لك هه مي ل چياي عه ره في كوم دبن، ئەفه ژي سهر د اچوون و بهرزه بوونه ژ رپكا پيغه مبهري خودي چونكي پيغه مبهر ديژيت: (لا تجعلوا قبري عيداً) ئانكو قه بري من نه كه نه جهئ هه فديتن و كومبوونين خو.

قيجا ئەگه ر ئەفه بو قه بري پيغه مبهري ﷺ نه چيبيت، پا هوين چ ديژن بو قه برين كي متر، ويين دبن پيغه مبهري خودي دا يين بوينه جهئ كومبوونا خه لكي، و ل دهف وان هه ركه سه كي ئەف كو بوونه ئەف جه ژنه ژ دهستي بچيت، ب راستي ئەوي خير و پاداشته كي مه زن ژ دهست دا، كا چه وا شيعه ل پروژا ده هي موحه ره مي كوم دبن ل دهف ئيمام حوسيني يان چليني ئيمام عه لي، يان صوفيا پروژين خو يين تايبهت يين هه ين و ههروه كي ئەو ژ خيره كا

مهزن بئ بهر بوی، ههروه ساژن و زهلام د ناه ئیک دا دهین و دچن، دگهل دهقی و دهوئی، و زنجیرال خو ددهن، و قوربانیا ددهن، بهئی ئەفه هه می د رازی بوونا خودی دا نینه، به لکو د تورهبوونا خودای مهزن دایه، و هه قده دگهل شه ریه تی مه، و قیجا ب ئی چهندی خه لک ب فیتنه د چن ددینی خودا ده می دبینن فان که سان یی خو هیلایه ب هیثیا فان قه بران فه وپشت به ستی لسه ر دکهن، ونه زرا بو ددهن، ولدور دزقرن، ودوعا ژئی دکهن، وهه تا دوماهی هه تا هنده ک ژئی دترسن ژئی کو قه بر زه رپه رکئی بگه هینی تی هه که تشته کی بو نه که ته خیر، وئه فه هه می ژ نیشانی ن به لاقبوونا شرکی یه.

بل نَحَرُوا فِي سُوحِهَا النَحَائِرُ ❀ ❀ فِعْلَ أُولَى التَّسْيِبِ وَالبَحَائِرِ

به لکو ل هه وشا مه زاری دئ که والا سه رژی که ن (چیلا و حیشترا و بزنا و پهزا) وه کی کریارا ئەهلئ شرکی و ده ریا فانا، کا چه وا وان ژئی ئەف کریاره دکر و ده ریا فانا ژئی ده می دکه ته ته نگا قییا دا، دئ بینی ئەو گورپه رسته دئ نه زرا و قوربانا سه رژی که ن ل هه وش و قالاهیی ن قه بری وه کی کا چه وا موشرکا ئەف کاره دگهل قه برین خو دکرن هه تا هنده ک ژ وان ژ بهری ئی هه یوانی سه رژی که ن، یان ژئی ئەف په زه ده می ژ دایک دبیت ب خودان دکهن و مه زن دکهن دا کو ربیته و قه له و ببیت و شیخ ژ وان قه بویل که ت، وخیرا وان مه زتر لیپیت.

وَالْتَمَسُوا الْحَاجَاتِ مِنْ مَوْتَاهُمْ ❁❁ وَاتَّخَذُوا إِلَهُهُمْ هَوَاهُمْ

و داخوازا پیدقییڻ خو ژ مریڻ خو دکهن، و هه وایڻ خو یڻ کرینه خودایڻ خو.

فیجا هه ر هه وجهییه کا وان هه بیت دی ژ مریڻ خو کهن، و نه و تشتین ژئ داخواز دکهن ب تنی ژ خودی دهین، به لی نه و داخوای ژ وان قه برا دکهن، و ل فی چهن دی وان چ به لگه نین کو دی نه ف مریه بو وان قان پیدقییان بجهئینیت ب تنی وان هه وای نه فسا خو ی کریه خودای خو و لدویف نه فسا خو دچن، و خودای خو ی ل پشت گو هفه هاقیتی.

قَدْ صَادَهُمْ إِبْلِيسُ فِي فِخَاخِهِ ❁❁ بَلْ بَعْضُهُمْ قَدْ صَارَ مِنْ أَفْرَاخِهِ

شهیتانی نه و یڻ نیچیرکرین ب خه فک و تورین خو، هه تا وه لیهاتی کو هنده ک یڻ بوینه تی شک و هاریکارین وی.

دی بینی گه له ک یڻ هه ین یڻ بوینه هاریکار و پشته قانین شهیتانی و وی کاری بو شهیتانی دکهن، یڻ خو نه جنه یڻ هه قالین وی ب خو وی کاری بو نه کهن، و هه ر تشتی شهیتان هه ژئ بکته نه ف مروقه بو دکهن.

يدعو إلى عبادة الأوثان ❀ ❀ بالمال والنفس وباللسان
 فليت شعري من أباح ذلك ❀ ❀ وأورط الأمة في المهالك
 فيا شديد الطول والإنعام ❀ ❀ إليك نشكو محنة الإسلام

گازی دکهن و بانگخوایی بؤ په رستنا صه نه ما و گوران دکهن، ب مائی خو و نه فسا خو و نه زمانئ خو، و بئ راوستیان و کاری خو ب تنئ دکه ته گازی کرن بؤ وان، و بئ خو فالاکری بؤ ئی کاری، دئ بیژن وهرن ئی کاری بکهن و ئی بکهن و ب مائی خو قوببا ئافادکهن، و ئافاهیبیا ئافادکهن و پارین مهزن لی دمه زین ب نا ئی قیانا وه لیین خودئ ب نه فسا خو ئه و ل دوور درویننه خار و ئیعتیکاف ل دهف قه برا دکهن، و ته به رروکئ پئ دکهن، و ب نه زمانئ خو ئی خه لکی گازی دکهن و دیعایه تی بؤ دکهن و مرو فین نه زان سه ردادبهن، دئ بیژن فلان شیخ بؤ نساخیا باشه و فلان شیخ بؤ عه یالی باشه و بؤ زواجئ و هتد.....،

ئانکو هر قه بره ک پئ بؤ شوله کی دانای، فیجا خوژی من زانیبا کا کنئ نه فه بؤ وان حه لالکریه، و نه ف ئوممه ته تووشی ئی تیبرنی کری، نه ی خوداین خودانی قه نجیی و چاکیی و خیرئ نه م گازندا ئوممه تا ئیسلامئ دگه هینینه ته، تو دهه وارا مه بهئ و مه رزگار بکه ی ژ ئی به لایا هنده مه زن.

فصل

في بيان حقيقة السّحر وحدّ السّاحر، وأن منه علم التنجيم، وذكر عقوبة من صدّق كاهناً

دياركرنا راستيا سحرى، و همدى سحرى، و ههروهسا ستيرناسى ژى زانستهكه ژ سحرى، و دياركرنا سزايين وى كهسن باوهرى ب خيقرانكا ههبيت و ئهوان ب راست بدهريپخت.

ئانكو د ئى بهشى دا دى به حسى چهند تشته كين گرنگ كهت كو د گرئداينه ب ئه حكامين سحرى فه، يان ژى پيناسا سحرى و سزايى سحرى ل دونياين و ئاخرهتى دا، و ههروهسا ستيرناسى ژ سحرى يه و سزايى وان كه سا يين دچنه دهف ساحرا چ باوهريپ پى بينن يان پى نهئين دى ب دريژى دياركهين، و ئهري كا سحرى راستى بو ههيه، يان بو نينه؟ كا پهيدابيت يان پهيدا ناييت؟ و حوكمى وى كهسى چييه پى خو فيرى سحرى بكهت؟ چ ههكه كارپى بكهت يان كارپى نهكهت، و سحرى چهند جور هه نه و گه لهك تشتين دى ل دهريپه سحرى.

وَالسَّحْرُ حَقٌّ وَلَهُ تَأْتِيرٌ ❀❀ لَكِنْ بِمَا قَدَّرَهُ الْقَدِيرُ

أَعْنِي بَذَا التَّقْدِيرِ مَا قَدَّ قَدَّرَهُ ❀❀ فِي الْكُونِ لَا فِي الشَّرْعَةِ الْمَطْهَرَةِ

سحر حقه و کاریگه رپیا خو یا هه ی، به لئ ب ئه وئ یا کو خودای خودان شیان ته قدیر کری و دانایی، و مه ره ما من ب ئی ته قدیرئ ژئ ئه وه یا هاتییه ته قدیر کرن، د که ونی دا نه د شه ریه تی پاقردا.

د قان هه ردوو دیراندا بومه دیار دبیت کو سحر حقه، و یا هه ی و په یدا دبیت، خودای مه زن د قورئانا پیروزدا دبیتیت: {قَالَ الْقَوَّاءُ فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ} [الأعراف: ۱۱۶] مووسای گوته سیربه ندان: هوین بهافئژن، فیجا ده می وان کنف و گوپالین خو هافئیتین وان سیربه ندی ل چافئین مروقان کر، و وان وه هزرکر کو تشتئ ئه و دبین راستیه، و ئه و ب خو خه یال بوو، و وان مروف باش ترساندن، و وان سیربه ندیه کا ب هیژ و مه زن ئینا.

فیجا هوین دزانن ئه گهر خودای مه زن بیژیت وان سحره کا مه زن کر پامانا وئ ئه وه ئه وان سحره کا مه زن یا کری، و پامانا وئ ئه وه کو سحره هه ی، و ئه ف ئایه ته به لگه یه کو سحر راستیه و یا هه ی و کاریگه رپئ ژئ دکه ت، چونکی ئه گهر سحر نه با د راستی دا ئه ف هه می نه هییه ژئ نه دهاته کرن د شه ریه تی ئیسلام دا، و هه ره شه ل بکه ری وئ نه دهاته

کرن ب سزایی دنیایی کو کوشتنه، و ل ئاخرهتی ژى ئه وه کو گونه هه کا گه له کا مه زنه، و خودانی خو توشی ئاگری دکهت بو هه تا هه تایی، و به لگه یه کئی دی ل سهر سحرئ کو یا هه ی و یا حه قه، خودایی مه زن بومه دیاردکتهت کو سحر ل سهردهمی فیرعه ونی دا هه بوو، ژبه ر هندی قیا موسا علیه السلام به رهنگاریا (معارضه) فیرعه ونی بکتهت ب موعجزاتا دهمی موسای دار هاقیئی و بوویه مار و مارین وان ساحرا هه می خوارن وان ساحرا گوئن: {إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ} [یونس: ۷۶] قیجا خودی ﷺ دهمی موعجزاتا بو پیغه مبه را چیدکتهت کا ئه و ملله ته ب چ تشتی د زیره ک و مه شهورن خودی ﷺ وه کی زیره کیا وان موعجزه یه کئی ددهتی به لی نه سحره، کا چه واهه رب د زیره ک بوون بو شعری و به لاغه تی و فه صاحه تی موعجزا پیغه مبه ری مه یا هه ره مه زن قورئانه و هه ر زمانئ وی یه و ژ جنسی زمانئ وانه، و کا چه واهه دهمی عیسی دا علیه السلام بنی ئیسرائیلی پیشکه فتبوون د پزیشکیئ (طوبیئ) دا و مه سه لا دهرمانا و تشتین هوسا، عیسی ژى هات ب ئه وی موعجزی وه کی کاری وان، و وی مری و مروقیئ نساخ و گوری ساخ دکرن، قیجا یا موسایی ژى علیه السلام قه ومی فیرعه ونی د زیره ک بوون د سحرئ دا.

و سحرئ کاریگه رییا خو یا هه ی، هنده ک جار سحر هه ی مروقی د کوژیت، یان مروقی نساخ دکتهت، یان هنده ک هزرو خه یالا بو مروقی

چیدکھت یان وهسواسی، یا هھی دناقبه را ژن و میړا دا خراب دکھت، به لئ
 ئەفه ههمی ب قهدهرا خودی یا کهونی، و خودایئ مه د شه ریعته تی دا
 فه رمان ب مه نه کریه.

ئهری قهدهرا کهونی و قهدهرا شهرعی چیه؟

قهدهرا کهونی: ئەوه کو خودی ﷺ تشته کی حه سبکه ت و مه شیئه تا وی
 ل سهر بیت، به لئ فه رمانی پئ ناکه ت، و حه ژیناکه ت، به لئ ههر خودی ﷺ
 دزانیت دی ئەف کاره پهیدا بیت، وه کی: دزیئ، سحرئ، شرکی، خودایئ
 مه زن قدرأ دکهونی دا ئەفه یا دانای و دزانیت دی پهیدا بیت و دی چیبیت،
 به لئ خودایئ مه ئەمر پئ نه کریه و حه ژیناکه ت ژئ.

قهدهرا شهرعی: ئەوه کو خودایئ مه زن تشته کی حه سبکه ت و فه رمانی
 ژئ پئ دکه ت، و حه سدکه ت عه بدین وی وی کاری بکه ن، وه کی: نقیژ و
 روژی و چاکی و زکر و قورئان خواندن... هتد

ئانکو خودایئ مه زن حه ژیدکه ت، و فه رمان ژئ یا ل مه کری ئەم فی کاری
 بکهین، سحر نه کو خودایئ مه فه رمان ل مه کریه ئەم بکهین، به لکو
 به روفاژی شه ریعته تی مه چ رپک نه دایه مه و چ ده لیقه نه دایه مه کو ئەم
 سحرئ بکهین یان ژئ خو فیژی فی کاری بکهین، به لکو شه ریعته تی مه ساحر
 و بکه ری فی کاری پئ ب کافر قه له م دای و حه ددی وی ژئ پئ دانای کو
 کوشتنه، ئانکو هه ره شه یه کا دژوارال سهر.

واحکم علی الساحر بالتکفیر ﴿﴾ ﴿﴾ وحده القتل بلا نکیر

و حوکمی بکه ل سهر ساحری ب کوفری، و حه ددی وی کوشتنه بیگومان، و حوکمی ساحری نه وه کو کافره د شه ریعته تی مه دا، ژبه ر گوټنا خودای مه زن: {وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَانَ ۗ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ۚ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۗ} [البقرة: ۱۰۲] وجوهی بیان دویچوونا وی تشتی کر یی شهیتانان ل سهر ده می سوله یمانی کوری داوودی بو سیړه به ندان دگوټ. وسوله یمان کافر نه بوو بوو و فیړی سیړه به ندیی نه بوو بوو، به لکی شهیتان بوون یی کافر بووین ب خودی ده می وان مروټ فیړی سیړه به ندیی کرین؛ دا دینی وان خراب بکه ن. وه هر وه سا جوهی بیان دویکه فتنا وی سیړه به ندیی کر نه وا بو هه ردو ملیا که تی ل عه ردی بابل ل عیراقی هارووت و مارووتی هاتیبه خواری؛ بو جه پاندا به نییان ژ لای خودی فه، و نه وه هه ردو فریشته سیړه به ندیی نیشا یه کی ناده ن هتا وی شیرت نه که ن و وان ژ خو فیړکرنا سیړه به ندیی پاشقه لی نهدن ونه بیژنی: ب خو فیړکرنا سیړه به ندیی و گوه داریا شهیتانان کافر نه به، نه فه به لگه یه ل

سهر هندی کو ئەگەر سوله یمانی سحر کربا دا کافر بیت به ئی ئەوانا سحر یا بکارئینای و وان کوفریا کری.

و دەمێ ساحر دکهفته بهر دادگهها ئیسلامی حه ددی وی ئەوه شیره کی ل ستویئ وی بدهن و بکوژن، دبیت گه له ک هزر بکهن کو ئەف سزایه (عقوبه) گه له ک یا دژواره ما چ عقوبین دی نینن ژبلی کوشتنی؟ به ئی، پا عقوبه دقیت یا دژوار بیت، دا یا بترس بیت و کهس نه ویریت و جورئته ت نه کهت کو نیزیکی ئی کاری ببیت، ئەگەر سزای ب ساناهی بیت تاوانبار ناهیته ترساندن و دی بهردهوام بیت ل سهر خه له تیا خو.

فێجا ئەو زهره ر و زیان و خرابکاریا ساحر دکهت د ناف کومه لگهها ئیسلامی دا، کاریگه ریا وی گه له ک یا مه زنه، فێجا ب تنی ئەو دزانیت ی ب سه ری وی هاتی کا چهوا ژن و میژ ژنکفه کرینه، و هنده ک گه هاندینه حه ددی کوشتنی و ژیک سلبونئ و ئیفساده کا گه له ک مه زن دکهن.

كما أتى في السنة المصرحة ❁ ❁ مما رواه الترمذي وصحة

عن جندبٍ وهكذا في أثرٍ ❁ ❁ أمرٌ بقتلهم روي عن عمر

وصحَّ عن حفصة عند مالكٍ ❁ ❁ ما فيه أقوى مُرشدٍ للسالك

ئەفه تمامیا دیرا بهری خویه دبیت: سزای ساحری بیگومان کوشتنه کا چهوا د سوننه تا ئاشکرا دا هاتی ئانکو د حه دیسین پیغه مبهری دا و ژوی

ژی یا ئیمامی ترمذی فه گیزایی و سه حیج کری ژ کیستی جندی، و ههروهسا د چهند ئه ته ره کا و دچهند گۆتته کین سه حابییان دا هاتی فهرمان هاتییه کرن ب کوشتنا وان، و ههروهسا ژ ئیمامی عمر ژی هاتییه فه گوهاستن ب فی چه ندی و یا صحیح بوی ژ کیستی چه فصه یی ل نک ئیمامی مالکی د (الموطأ) دا یا تیدا هاتی ئانکو ئه و چه دیسا چه فصه یی یا لدهف ئیمام مالکی هاتی دبیته بهیزترین ری نیشاندهر و به لگه بو ئه وی که سی یی بقیت ل دویف فی حوکمی بچیت و بزانتیت کا حوکمی ساحری چیه.

و مه ره م ژ چه دیسا جندی ئه وه یا کو ئیمامی ترمذی د (سونه نا خودا دا) ئینای کو پیغه مبه ری صلی الله علیه وسلم یا گۆتی: (حَدُّ السَّاحِرِ ضَرْبَةٌ بِالسَّيْفِ) سنن الترمذی: 1460.

ئانکو: چه ددی ساحری ئه وه دربه کی ب شیری لیبدن، کو بهیتته کوشتن، به لی ئه ف چه دیسه پالدانا وی بو پیغه مبه ری مه ﷺ یا زه عیفه و یا دروست نینه، به لکو ژ گۆتتا جندی یه کو صحابیه، و ههروهسا یا هاتییه ریوایه تکرن ژی ژ میری باوهرداران عومه ری کورپی خه طابی ده می دبیزیت: (أَقْتُلُوا كُلَّ سَاحِرٍ وَسَاحِرَةٍ) ابو داود: 3043

ئانکو: هه ر ساحره کی ب کوژن چ زه لام بیت یان ژن، ههروهسا یا صحیح بوی ژ کیستی حفصه یی کو ئه و جارییه یا کوشتی ده می سحر لیگری کو حفصه یی جارییه ک هه بوو سحر لیگریوو، فیجا حفصه یی فهرمان ل

عبدالرحمانی کورپی زہیدی کر، وی بکوڑیت فیجا ئه و کوشت، و بیگومان خیلاف یا هہی د ناقبہ را زانایین ئیسلامی دال سہر کوشتنا ساحری، و کا کہنگی بہیتہ کوشتن، و کا بہیتہ کوشتن وہک حہ دیان قصاص (تولفہ کرن)؟ و ہہ کہہ سحر وی شرک تیدابیت یان تیدا نہ بیت کا دی ہیته کوشتن یان نہ، بو زانینا فان ہہمی پیزانینا و بہرفرہ ہییا فان ہہمی مہسہ لا مروؤف دقیت ل پہرتووکیں ئیسلامی یین فقہی بزقریت بہلی بکورتی ئیمامی شافعی دیژیت: ساحر دی ہیته کوشتن ئہ گہر سحر وی کوشتن تیدابیت، و ئیمامی ئہ بو حہ نیفہ و مالک و ئہ حمہد دیژن: ہہر کہہ سہ کی خو فیبری سحری بکہت و بکارینیت دی پی کافر بیت، و ہندہک ژ ہہ فالین ئہ بو حہ نیفہ دیژن: ئہ گہر خو فیبری سحری بکہت دا خو ژئی بیارینیت، ئہ و کافر نابیت، و ہہر کہہ سہ کی خو فیبرکہت و باوہر بکہت کو خو فیبرکرن سحری دروستہ یان مفای دکہت دی کافر بیت، و ہہر وہ سا یی بیروباوہرین وی ئہ و بیت کو شہیتان وی شولی بو دکہت یی ئہ و حہ زدکہت ہنگی دی کافر بیت. (ہندہک ساحرین ہہین دیژن ہہ ما کا ئہ م چ دیژینہ شہیتانی بومہ وی دکہت، و (ابن ہبیرہ) دیژیت: ئہ ری سیربہ ند (ساحر) دی ہیته کوشتن ب تخی ہہ کہہ سحری بکہت و بکارینیت؟ مالک و ئہ حمہد دیژن: دی ہیته کوشتن، و شافعی و ئہ بو حہ نیفہ دیژن: نہ خیر ناہیتہ کوشتن، و دیژن: بہلی ئہ گہر ساحری ب سحر خو ئیک کوشت، ہنگی دقیت ساحر ژی بہیتہ کوشتن ژبہر کوشتنا وی، ئہ قہ ل نک ئیمام مالک و شافعی

وئەحمەد، بەلێ ئیمام ئەبو حەنیفە دبیژنیت: نەخێر ناھێتە کوشتن ھەتا ئەفێ کاری دووبارە بکەت چەند جارن، یان دانپێدانێ بکەت کو ئەف سحرە ددەرھەقی ئێکی دا کری، ھنگی دئ ھێتە کوشتن وەک (حەد) نە وەک قصاص، (حەد: ئەو ھەیتە کوشتن و ب کافر ھەیتە حساب کرن)، ل دەف ئەبو حەنیفە ی و مالکی و ئەحمەدی: دئ ھێتە کوشتن وەک حەد، بەلێ ل نک شافعی د فی حالەتی دا دئ ھێتە کوشتن وەکی تولقە کرن (قیصاص) نە کو حەد.

پرسیارە کا دی دەیتە کرن دبیژن: ئەری ئەگەر ساحری تەوبە کر ئەری دئ تەوبا وی قەبویل بیت؟

ل قیڑی مالک و ئەبو حەنیفە و ئەحمەد، ئەحمەد د گۆتنە کا خۆ یا مەشھور دا دبیژنیت: تەوبا وی ناھیتە قەبویل کرن، و شافعی و ئیمام ئەحمەد د ریوایەتە کا دی دبیژن: بەلێ دئ ھێتە قەبویل کرن و دروستە.

و مەسەلە کا دی کا ساحری (اهل الكتاب) یئ فەلە و جوھی ئەگەر تەوبە بکەت کا حوکمی وی چیه؟

ھندی ساحری ئەھلی کیتابە ل نک ئەبو حەنیفە ی دئ ھێتە کوشتن، کا چەوا ساحری موسلمان و دەیتە کوشتن، بەلێ مالک و ئەحمەد و شافعی دبیژن: ناھیتە کوشتن دئ ھێتە عەفی کرن ژبەر سەرھاتییا لەبیدی کورئ

ئەعصەمی (لبید بن الأعصم) ئەوئ سحر ل پیغه مبهری کری صلی الله علیه وسلم، و نه هاتییه کوشتن.

و ههروه سا یئ زانایین بخیلان چووین ددهرحه قی ژنا ساحره دا؟

ل دهف ئەبو حەنیفە ی ناهیتە کوشتن، به لئ دئ هیتە زیندان کرن، و ل دهف ئەحمەد و شافعی و مالک دیژن: حوکمی وئ وه کی حوکمی زه لآمی یه، والله اعلم.

و ئیمامی زوهری دیژیت: کو ژنا ساحرا موسلمان دئ هیتە کوشتن، به لئ ژنا موشرکا ساحر ناهیتە کوشتن، چونکی ژنه کئ ژ جوھییا سحر ل پیغه مبهری کر ﷺ و نه کوشت، و ئیمامی قورطبی ژ ئیمامی مالک فه دگوھیژیت: ددهرحه قی مروؤقین ذمی دا (ئەو فه له و جوھینه ئەوین د نافع موسلمانان دا دژین و ل سەر ذمه تا موسلمانانە)، کو دیژیت ئەگەر سحرای وئ ساحری (اهل الکتاب) که سه ک کوشت ئەو ژئ دئ هیتە کوشتن.

و ابن خوین المنداد: دوو گوؤنا ژ ئیمام مالک ریوایهت دکهت ددهرحه قی سحر مروؤق ذمی دا دیژیت: دئ بیژنی ته و به بکه (استتابه) ئەگەر فه له یان جوھییه کی کاری سحری کر و که سه ک ب سحران هاته کوشتن هنگی دئ داخوازا ته و بی ژئ هیتە کرن، ئەگەر ته و به کر و موسلمان بوو هنگی ناهیتە کوشتن، و ئەگەر ته و به نه کر و موسلمان نه بوو هنگی دهیتە کوشتن.

و د گۆتئا دووی دا ئه‌وا مندادی ریوایه‌ت کری ژ ئیمام مالکی دیژیت: دئ هیته کوشتن خو ئه‌گه‌ر ئه‌و که سه‌ه موسلمان ژی بیت.

هذا ومن أنواعه وشعبه ❀ ❀ علم النجوم فادر هذا وانتبه
وحله بالوحي نصا يشرع ❀ ❀ أما بسحر مثله فيمنع

ئه‌فه ئه‌وین مه‌ به‌ری نوکه گۆتین و جورین وئ و به‌شین وئ، و زانینا ستیرناسی ژی بزانه و هشیاره‌به.

سحرئ گه‌له‌ک جورین هه‌ین:

ژ وان سحرا صابینئا و کلدانییا یه‌ ئه‌وژی ئه‌و سحره‌یه یا کو ئه‌نجام دده‌ن ل ده‌من لقینا ستیرا چیدبیت و په‌یدا دبیت، (ستیره‌ک ژ فیئرئ چو فیئرئ، یان که‌وکه‌به‌ک ژ فیئرئ چو فیئرئ)، هنگی ئه‌و سحرا دکه‌ن.

و سحرا ب حه‌رفا و پیتا ده‌یته کرن، ئه‌فه ده‌یته پالدان بو جوهییا، و زانا دیژنه ئی جورئ سحرئ (حروف ئه‌باجاد)، (ابجد هوز) کو هه‌ر پیته‌کی به‌یایی خو یی هه‌ی ژ ژمارا وه‌کی (أ، ب، ج...) و هه‌ر ئیکی ل به‌رانبه‌ری خو ژماره‌کا هه‌ی، و به‌یاهه‌کی هه‌ی ب ئی چه‌ندی داخوازا ناڤین خه‌لکی دکه‌ن، و ل سه‌ر وان ژمارا و پیتا قیاس دکه‌ن و سحرئ ب ئه‌ ئی چه‌ندی ل خه‌لکی دکه‌ن، یان ژی دیژن ئه‌ف نرخئ ژماره‌یی (القيمة الرقمية) ئه‌ف پیته‌ه‌نده‌ک ژ غه‌یی بومه‌ دیاردکه‌ن یان ژی بومه‌ دیژن.

ابن عباس دیاردکەت ددەرەحە قی علمی تنجیمی دا (علم التنجیم) کو ستیرناسیە، دیژیت: (من اقتبس شعبة من النجوم، فقد اقتبس شعبة من السحر، زاد ما زاد) رواه احمد

ئانکو: هەر کەسە کێ پارچەییە کێ ژ ستیرناسیە بخوبگریت ب راستی ئەوی پارچە ک ژ سحرئ گرت، قیجا هەر کەسە کێ زیدە کەت وئ پارچا خو دئ ئەو کەسە پتر د نافع سحرئ دا چیتە خار و پتر سحر ل دەف زیدە بیت.

وههروهسا ابن عباس خودی ژئ رازی بیت دیژیت: (إن قوما ينظرون في النجوم وفي حروف أبي جاد، قال: أرى أولئك قوما لا خلاق لهم) مصنف ابن ابی شیبە ص 240.

(ئەم ل قیڕئ بە حسی وئ زانینا ستیرناسیە ناکەین وه کی علم کو تو بزانی ئەفە روژە، و ئەفە شەفە، و ئەفە بارانە، ئەوا ئەم بە حسی دکەین دەمی فان تشتا بکاردئینن بو سحرئ، و بکەنە خودا و باشی و خرابی بکەنە ددەستی فان ستیرا دا، و ستیرا گریبەدن ب باشی و خرابی فە، و ئەف ستیرن عەسمانی خەمل وزینەتن بو عەسمانی، و ههروهسا دا ئەم عەدەدی وههژمارا هه یفا و سالا و پروژا و وهختی نقیژا پئ بزانی، وههروهسا رهجماندنه بو شهیتانا، ب تنی ئەف هەرسئ مفاییه یئ هاتینه دیارکرن د قورئانی دا ژ ستیرا).

و ههروهسا ژ جورین سحرئ ئه وه سحرین طه لاسیما (وه کی وینانه و سیگوشا و چارگوشا و خهت و خیچانه، یان ژی چارگوشه نه و ژمارین تیدا، و ناقتین غه ریب و عه جیب ل فی لایی و فی لایی دنقیسن، وه کی: صعود و محوص و طلطوس و بطلطیس و هندهک ناقتین هوسانه کهس نزانین کا چنه و دغه ریب و بقئ چه ندئ سحرئ ل مروؤفی دکهن، و نوکه یا دهرکه تی کو ساحر سحرئ ل مروؤفی دکهن ب رپکا وینا و خوارنئ و قه خوارنئ و جلکا و تشتین ناف مائی).

فیجا هشیاربن ژ به لاقکرنا وینا یان هندهک جار ئه جزائین له شی وه کی: نینوک و پرچ و تشتین هوسا و جلکین داخلی و خارجی.

وگه لهک جورین دی یین سحرئ یین ههین ب تنئ مه بو نمونه هندهک دیارکرن، نه کو ئه م وه فیبری سحرئ بکهین، فیجا هشیار بن وان کتیب و تشتین ب سحرئغه گریدای نه خوینن، چونکی خو فیپرکنا سحرئ کوفره وهک ژبه ری نوکه مه دیارکری.

و نه یا باشه مروؤف هه می دهما یئ ب گومان بیت و ل سه ر هه ر کاره کی مروؤف بسه رنه که قیت بیژیت سحر ل من هاتییه کرن، ئه ف تشته ناچیبیت، شوی نه کهت دی بیژیت: سحره، هه ژار و دهیندار بیت دی بیژیت: سحره، نه خوش بیت دی بیژیت: سحره وهه تا دوماهیئ ژ فان گومانان، ئه ف چه نده دی ژیانئ ل بهر ته رهش کهت، وته پتر توؤشی نه ساخی و وه سواسئ

کہت، وہہ کہہ راست مروفہ ک توشی سحری بوو بلا چ ترپی بخو
 چینہ کہت، چونکی ئه وژی وہ کی ہمی نہ خوشیپن دیتره، ودی چارہ سہریپن
 وہرگری ودی ساخلم بی ب دەستیریا خودی، به لی تشتی ہہرہ گرنگ ئه وہ
 مروف خو ب خودی مہزن فہ گریدہت وچارہ سہریپن خو ب رپکین شہری
 و دروست ورپکپیدای وہرگریت، و دقتی مروف بزانیٹ ساحر کیشکہ، و
 راقی کیشکہ فی دەمی گہلہ ک کہ سین ہہین ب نافی روقیا شہری سحری
 دکہن، و نفشتیا چیدکہن، فیجال بہر خہلکی بہرزدبیت کا ساحر
 کیشکہ و راقی کیشکہ نشانین ساحرا ئه ون:

۱- ئه گہر ساحری تہشتہ کی ژ غہیی گوت، وہ کی گوتی نافی تہ فلان تہشتہ،
 یان تو ژ بہر فلان تشتی پی ہاتیہ فیڑی، و بہری ہنگی تہ ئه و تہشتہ بو نہ
 گوتیہ .

۲- ئه گہر ساحر بیژتہ تہ نافی دەیکا تہ چہہ؟ چونکی چ پە یوہندییا روقی
 ب نافی دەیکی فہ نینہ.

۳- ئه گہر داخوآزا تہشتہ کی ژ شینوارین تہ ژ تہ کر وہ کی نینوکا یان میپن
 پرچی یان قہ میسئ داخلی یان خوآرنہ کی وہ کی برنجی و شہ کری.

۴- ساحر تہشتہ کی گریدہت و بیژتہ تہ فہ کہہ.

۵- یان داخوآزا تہشتہ کی نہ جس ژتہ بکہت وہ کی خوینا ژنا.

۶- یان ژى داخواز ژته بکته تو تشته کی سه رژیکه ی بو فلان تشتی یان فلان قه بری چونکی داخواز کرنا سه رژیکرنا تشتی نه شولا ویه و چ په یوهندی ب روقیئ فه نینه، به لکو به لگه یه لسه ر سحرئ.

۷- یان ئاخفتنه کئ بیژیت یا غه ریب بیت، و بیژیت ئه فه زمانئ سریانى یه یان عبری یه و ژ ته بخازیت تو وه کی وئ ئاخفتنی بیژى.

۸- یان هنده ک ئاخفتنا بیژیت دده فئ خو دا مروؤف تینه گه هیت چ دبیزیت.

۹- هنده ک ئایه تا بخوینت و بنقیسیت به لئ هنده ک حه رفا یان هنده ک پیتا ژببته، یان به روفاژئ لیبکته یان داخوازئ ژته بکته تو بخوینى یان بنقیسى.

ئه فه هنده ک نیشانن ل سه ر هندئ کو ئه ف که سه ساحره، و نه مه رجه کو ئه ف نیشانه هه می ل ده ف وی هه بن، هه ما ئیک نیشان ژى لده ف هه بیت ئه و که سه دیار دبیت ساحره، به لئ مروؤف راقى ئه وئ ب مروؤف فه دخوینت ئه و ب قورئانئ سوننه تئ ب تنئ دئاخقییت و به رئ خه لکی دده ته ته و حیدئ، و دئ عه بدینیا خودئ نیشا ته دته، و به رئ ته دته باشئ و نقیژا و عیباده تی، وزکرئ سپیده و ئیقاران.

وَحِلُّهُ بِالْوَحْيِ نَصًّا يُشْرَعُ ❁ ❁ أما بسحرٍ مثله فيمنع

و قه کرنا سحری دئ ب وه حی بیت، و قه کرنا سحری ب سحری قه ده غه یه.

به لکو دقیت ب قورئانی و دو عایین پیغه مبهری بیت ﷺ نه قه دروسته، چونکی کرنا سحری کوفره، و فی کرنا سحری کوفره، به لی یا هندیکه قورئانه هیدایهت و شیفایه و یا درستتر نه وه مروّف ب خو بخوفه بخوینت: {وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ} [فصلت: ٤٤]

به لی نه گهر ئیک ب مروفی ژئ قه بخوینت دروسته کا چه وا جبریل علیه السلام (معوذات) ب پیغه مبهری قه ﷺ خواندن و پرسیارا (نوشری) نانکو: (پویچکرنا سحری ب سحری) ژ پیغه مبهری هاته کرن عن جابر بن عبد الله رضي الله عنه قال: سئل رسول الله - صلى الله عليه وسلم - عن النُّشْرَةِ فَقَالَ: « هُوَ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ » سنن ابی داود: 3870 وقال الالباني وهو صحيح.

نانکو: نه و ژ کارئ شه یتانديه.

نانکو: ب چ رهنگ وشيوازا ناچیبیت سحری ب سحری پویچ بکهن، چونکی کرنا سحری کوفره، ما دئ چاوا کوفر دهرمان بیت، به لکو دقیت ب نایه تین

قورئان و دوعیان بیت چونکی ئەو شیفا و دەرمانن، وه کی خودایی مهزن که ره م دکهت: (قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً) فصلت: 44.

وَمَنْ يُصَدِّقْ كَاهِنًا فَقَدْ كَفَرَ ❀ ❀ بما أتى به الرسولُ المَعْتَبَرُ

هەر که سه کی ساحرا و خیفزانکا ب راست دهر بیخیت دی ب ئەوی یا بو پیغه مبهری هاتییه خوار کافر بیت کو قورئانه.

کاهن (خیفزانک) ئەو که سه یه پی دیژیت: ئەز غه یی دزانم و بانگه شا علمئ غه یی دکهت، فیجا هەر که سی وان راست دهر بیخیت ئەو دی کافر بیت ب قورئانی، پیغه مبهر دیژیت: مَنْ أَتَى عَرَّافًا أَوْ سَاحِرًا أَوْ كَاهِنًا فَسَأَلَهُ فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ)) فیجا نه بو وان ب تنی یین باوهری پی دئینن، به لکو خو ئە گەر بچنه دهف وان ساحرا و باوهری پی نه ئینن زی، ژبه ر گوتنا پیغه مبهری: ((مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ فَصَدَّقَهُ بِمَا قَالَ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَوْمًا)) هەر که سه کی چو دهف خیفزانکه کی و ساحره کی پرسیارا تشته کی ژئ بکهت، خو باوهر زی ژئ نه کهت، چل روژا نفیژین وی قه بویل نابن.

هەر ژڼی چه ندی یه: به ریخودانا فنجوانا، و حه لاندنا رصاصی، و خواندنا بورجا هه می ژ سحری نه، یان هنده ک تشتین دی یین هه ین دیژن: شه نسئ ته یئ نه قروئه فه هه می ژ سحری یه، یان هه ر له عبه کا هه بیت (کو ل سوشیالی به ره لافه: که نگی دی مری، کاری ته یئ پاشه روژی دی چ بیت، دی فلان تشت بیته رزقی ته.. وهتد) یا ب علمئ غه ییئ دئاخفیت هه می ژ ته نجیئ و سحری نه.

فصل

يجمع معنى حديث جبريل المشهور في تعليمنا الدين،
وأنه ينقسم إلى ثلاث مراتب: الإسلام والإيمان
والإحسان، وبيان أركان كل منها

رامانا فهرموودا جبريلى دا (عليه السلام) يا ب ناڤودهنگ د
فيڤرکنا مه دا بو دينى مه، و کو دينى مه دبيتته سن پله
(ئيسلام، و باوهرى، و قهنجى) و ديارکنا ستوينين همر ئيک ژ
وان.

ئانکو دى دڤى به شى دا به حسى دينى و پايه و ستوينين وى کهين.

اعْلَمَ بَأَنَّ الدِّينَ قَوْلٌ وَعَمَلٌ ❁❁ فاحفظه و افهم ما عليه ذا اشتمل

بزانه هنديكه دینه گۆتن و كریاره، و ژبه ر بکه و تیبگه هه كا چ بخوفه
دگریت.

لڤیری ئیمان ب دین ناڤکر، شوینا کو بیژیت ئیمان گۆتی دین، ئیمان و
باوهرى ل دهڤ (اهل السنة والجماعة) نه وه دیژن: (قول و عمل) گۆتن و
کریاره، گۆتنا دلی و نه زمانى و کریارا دلی و له شى و نه زمانى، ئانکو: دڤیت تو
ب نه زمانى خو باوهریی بینى، و ب نه ندامین له شى خو کارپیبکه ی، و بدلی

خۆ ته باوهری پئ هه بیت، وهکی ئیمام شافعی دیژیت: (لا یجزئ واحد منهما عن آخر)

ئانکو ئیک ژ وان به شا پئ یخ دی دروست نابیت، بۆ نموونه ئیک بیژیت ب تنی بدلی من باوهری یا هه ی، به لئ ئەزب ئەزمانی کارپیناکه م، و ب ئەندامین له شی، یان به روفاژی، هوسا ئیماننا وی دروست نابیت، به لگه ل سه ر قان هه ر سئ جورین ئیمانئ گه له گن ژ وان ژئ حه دیسا سه حیح ئەوالنک ئیمام موسلم هاتی ده مئ پیغه مبه ر ﷺ دیژیت: (الإيمانُ بضْعٌ وسبعونُ شعبةً، أعلاها قولُ لا إلهَ إلا اللهُ، وأدناها إماطةُ الأذى عن الطريق، والحياةُ شُعبَةٌ مِنَ الإیمانِ) مسلم: 35.

ئانکو ئیمان حه فتئ وتشتهك پارچه یه یان ژئ شیست و تشتهك پارچه یه و یا ژ هه میئ بلندتر و بخیرتر گوتنا: (لا إلهَ إلا اللهُ) و یا ژ هه میئ نزمتر، راکرنا نه خوشیئ یه ژ رپکئ، فئجا ئەفه به لگه یه ل سه ر هندئ کو گوتن و کارکن هه ردووک ژ ئیمانئ نه، (والحياةُ شُعبَةٌ مِنَ الإیمانِ) و شه رم پارچه یه که ژ ئیمانئ و شه رم کاره کئ دلی ئەفه پارچه یه که ژ ئیمانئ.

بۆ مه دیاردبیت کو باوهری دبیته سئ به ش (ب دلی و گوتئ و ب کریارین له شی) وهکی دئ حه دیسی دا هاتییه دیارکن، و ههروه سا دئ حه دیسی دا بومه دیاردبیت کو باوهری نه یا جیگیره به لکو زنده دبیت ب گوهداریکرنا رهحمانی و کیم دبیت ب گوهداریکرنا شهیطانی، ئانکو چ گاڤا تو خیرا

بکھی، و پهرستنا خودی بکھی، دی ئیماننا ته هیڈی هیڈی بلندبیت، و چ گافا تو گونه هان بکھی و دناقدا بچی دی ئیماننا ته هیته خوار هه تا هندهك جارا کو نه مینیت.

و کودهنگی (اجماع) یا هاتییه فه گوهاستن ژ لای (ابن عبدالبر) فه خودی ژئی رازی بیت، ل سهر هندی کو ئیمان زیده دبیت و کیم دبیت، و زیده دبیت ب طاعه تی و کیم دبیت ب گونه هان.

فیجا مروئی موسلمان دقیت بزانت کو باوهری گوتن و کریاره و کیم و زیده دبیت، وئی چه ندی مروف ژبه ربکته و تیبگه هیت و کا چ نه حکامن ب فی ئیمانئ فه د گریدایینه ژئی نه ده رکه فن وه کی (مورجینا) کو طائفه که دبیزن عه مه ل نه ژ ئیمانئ یه نانکو بس تو بیژی: (لا إله الا الله) تیرا ته هه یه، و تو ئیماندارئ کاملی و چ په یوه ندییا عه مه لی ب ئیمانئ فه نینه، به لی (اهل السنة و الجماعة) دبیزن نه خیر کارو کریار ژئی ژ ئیمانئ نه.

كَفَاكَ مَا قَدْ قَالَهُ الرَّسُولُ ﷺ ❀ ❀ إِذْ جَاءَهُ يَسْأَلُهُ جَبْرِيلُ
 عَلَى مَرَاتِبٍ ثَلَاثٍ فَصَلَّاهُ ❀ ❀ جَاءَتْ عَلَى جَمِيعِهِ مُشْتَمَلَةً
 الْإِسْلَامَ وَالْإِيمَانَ وَالْإِحْسَانَ ❀ ❀ وَالْكَلُّ مَبْنِيٌّ عَلَى أَرْكَانٍ

به سی ته یا کو پیغهمبه ری گوئی ﷺ ده می جبریل هاتی و پرسیار ژئی کری،
 دهر باره پی ههر سی پایه یان ب به رفره هی کو یا فه گر بو بو هه می ژئی سلامی
 و ئیمانئ و ئیחסانی، و ههر ئیک ژ وان یا ئافا کریه ل سهر چه ند ستوینه کا.
 ئەف دیره به حسی وئ حه دیسی دکهت یا د بوخاری و مسلم دا هاتی
 ده می جبریل (علیه السلام) ل سهر رهنگی زه لامه کی هاتییه ده ف پیغهمبه ری
 خودئ ﷺ و پرسیارا ئیمانئ و ئیسلامی و ئیחסانی ژئی کری دا خه لک و
 سه حابی فی ربین، چونکی دویماهیکا ف حه دیسی دبئیت: (انه جبریل اُتاکم
 یعلمکم دینکم) ئەفه جبریل بو (علیه السلام) هات هوین فی ری دینی
 هه وه کرن، و پیغهمبه ر ﷺ به رسقا وی دای بو ههر پرسیاره کی به رسقه ک
 داین، دا کو ئەم بزاین کو ههر ئیک ژ قانا ژ یا دی یا جودایه، کو ئیمان و
 ئیسلام و قه نجی د ژئیک جوودانه ههر ئیکی پیناسا خو یا هه ی، و ههر ئیکی
 ئەرکانین خو یین هه ی، هندیکه ئیسلامه مه زنترو به رفره هتره ژ ئیمانئ و
 هندی ئیماننه به رفره هتره ژ ئیחסانی، به لی ئیحصان بلندتره و ب قه درتره ژ
 ئیمانئ و ئیمان بلندتر و ب قه درتره ژ ئیسلامی، ئانکو: سی بازنه نه بازنا ئیکی

ئیسلامه هه رکه سه کئی بیژیت: (أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمد رسول الله) ئەو داخلی ئیسلامی بوو، قیجا ئەگەر کاربکەت و خو ب وهستینیت دئی هیتە د بازنا ئیمانێ دا، و ئەگەر هیشتا په رستنا خودی بکەت ههروهکی ئەو خودایی مهزن دینیت دئی هیتە د بازنا ئیحسانێ دا، ئەقە مه رته با مشاهدی و مراقبێ یه هوسا په رستنا خودی دکەت ههروهکی وی دینیت و ئەگەر ئەو خودی نه بینت خودی وی دینیت، و ئەگەر په یقا ئیسلام و ئیمان پیکه هاتن هنگی پامانا ههردووکا یا ژیک جوودایه، به ئی ئەگەر ژیک جوودا هاتن هنگی پامانا ههردووکا ئیکه.

فقد أتى الإسلامُ مبنيٌّ على ﴿﴾ ﴿﴾ خمسٍ، فحَقِّقْ وادْرِمَا قَدْ نُقِلَا

ئیسلام یا هاتییه ئاڤا کرن ل سه ر پینجا، قیجا بجهینه و وی بزانه یا هاتییه قه گوهاستن.

یا دیار و ئاشکرایه کو ئیسلام یا هاتییه ئاڤا کرن ل سه ر پینج ستوینا، ئەه وژی: ههردوو شه هاده نه، و ههروه سا نفیژ، وزه کات، و پروژی، و حه ج.

ئەقە ئەوه یا جبریلی (علیه السلام) پرسیار ژ پیغه مبه ری کری ﷺ گوتی: (یا محمد أخبرني عن الإسلام) بو من به حسی ئیسلامی بکه ئیسلام چیه؟ قیجا پیغه مبه ری ﷺ گوت ((:الإسلامُ أن تشهد أن لا إله إلا الله وأن محمداً رسول الله)) تو شه هدهین بدهی کو چ ئیلا ه نین ژ ههژی په رستنی ژبلی

(الله)ی، وتو شه هدهی بدی کو موحه ممد عه بدی خودی یه و پیغه مبه ری وی یه ﷺ، و ههروه ساژ نه رکانین ئیسلامی (وَأَنْ تُقِيمَ الصَّلَاةَ) تو رابی ب کرنا نفیژی، (وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ) و تو زه کاتا مالی بدی (و تصوم رمضان) و تو ره مه زانی ب روژی بی، (وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا) و تو قه ستا حه جی بکه ی نه گهر ته پیچیبو و پیک هه بوو.

فیجا نه قه هه ر پینج ستوینن پی باوه ری پی بینت دی موسلمان بیت و پی باوه ری پی نه ئینت دی کافر بیت، و نه گهر باوه ری ب ئیک ژ فاژی نه بیت دی پی کافر بیت، به لی نه نه نجامدانا وانا ب باوه ری قه ژبلی شه هادی، کو هه رکه سی باوه ری ب روژی پی و زه کاتی و حه جی هه بیت و نه که تن ژ ته مبه لی و سستی نه قه کافرنا بیت، به لی گونه هه کا گه له ک یا مه زنه، و نفیژی ژی خیلافه کا گه له ک مه زن یال سهر هه ی کو هه ر که سه کی نفیژی نه که ت دی کافر بیت، خو نه گهر ب ته مبه لی ژی قه بیت، کو نه قه گو تنه کا ب هیزه یا زانایان و ژوانا ژی احمد بن حنبل وه دیژی ت، و گو تنه دووی یا جمه وری زانایان ل سهر دیژی ت: نه و فاسقه.

فیجا نه ی نفیژنه که ر تو پی د ناقبه ینا کوفر و فسق دا، ئانکو: نه گهر تو کافر نه بی تو فاسقی، به لی نه کرنا هه ر سی روکنین دی مروف پی کافرنا بیت ئیلا نه گهر باوه ری پی نه بیت هنگی دی کافر بیت، وه ک عبدالله

بن شقیق خودی ژئی رازی بیت دیبژیت: (ما علمنا شیئاً من الأعمال ترکهُ
كُفْرًا إِلَّا الصَّلَاةَ) الخلال فی السنة.

ئانکو: صه حاببیا هیلانا چ ژ کاروکیارا ب کوفر نه ددیت ژ هیلانا نفیژئی
پیفته تر، وه کی مه گوتی هه ر که سه کی نفیژا نه که ت گونه ها وی که له که مه زنه
و دژوارتره ژ مروقی زیناکه ر و رباخور و دزیکه ر.

أولها الركنُ الأساسُ الأعظمُ ❁❁ وهو الصراطُ المستقيمُ الأقومُ
رُكْنُ الشَّهَادَتَيْنِ فَائْتَبْتُ وَاعْتَصِمْتُ ❁❁ بِالْعُرْوَةِ الْوَثْقَى الَّتِي لَا تَنْفَصِمُ

یا ئیکئی ستویینئ بنه ستر و مه زنتر و هه ر ئه وه رپکا راست و موکم ئه وژی
روکنئ هه ردوو شه هده دانایه فیجا بنه جهبه و خو ب وه ریسئ موکم فه بگره
یئ کو نه هیته هلبرین و نه هه لوه ریئت.

ئه فه مه زنترین و پیروزترین و فه رترین روکنه ژ روکنین ئیسلامئ: (أشهد
ان لا إله إلا الله وأشهد أن محمد رسول الله)

ئانکو: ئه ز شه هده یئ دده م کو چ خودایین حه ق نینن ژ هه ژئ په رستنئ
(الله) تینه بیت، و شه هده یئ دده م کو موحممه ده عه بدئ خودئ و
پیغه مبه ری خودئ یه ﷺ، و ئه و ب تنئ یه یئ ژ هه ژئ دویچوونا ره هاییه،
و ب ئی په یقی مروق داخلئ ئیسلامئ دبیت و ئه فه کلیلا ئیسلامئ یه،

خودایئ مه زن دیبژیت: {فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ

اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا} [البقرة: ٢٥٦] فَيَجَا هَهُ چيئي

کافريئي ب وان هه می تشتان بکته ت يئن ژبلی خودی په رستن بو دئیتته کرن
وباوه ريئي ب خودی بينت، نه و ل سهر رپکا باشتر موکم وسه رپاست بوو،
ووی خو ب وه ريسی نه ئیتته برين فه ژ دینی گرت.

* **طاغوت**:- هه ر تشته کي بهیته په رستن ژبلی خودی چ ملياکه ت بيت يان
پيغه مبهريت يان بهرک بيت يان پاته ک بيت فيجا نه و که سي په رستنا فان
تشتا بکته نه و طاغوته، چونکی وی زنده ره وی یا کری و ژ حه دی خو
دهرکه تی، نه کو حاشا ملياکه ت و پيغه مبهر طاغوتن، چونکی تاغوت نه وه
بي کو رازی ببیت بهیته په رستن.

وَتَانِيَا اِقَامَةُ الصَّلَاةِ ❁❁ وَتَالثَا تَاْدِيَةُ الزَّكَاةِ

روکنی دووی کرنا نفیژی و بی سیی دانا زه کاتی یه.

بیگومان روکنی دووی بی نیسلامی نفیژه، و ئیکه م روکنه ژ روکنین کرداری
(عه مه لی) خودای مه زن دشه ف و پروژه کی دا پینج نفیژی یین ل سهر موسلمانا
فه رز کرین کو دبنه هه فده رکاعه ت (نفیژا سپیدی، نیفرو، ئیشاری،
مه غره ب، عه یشا) و هیلانا فان نفیژا کو مروثی باوه ری بی نه بیت کوفره، و
هیلانا وان دگه ل باوه ری پیئینانی نه گه ر کوفر نه بیت گونه هه کا گه له ک

گه له ك مه زنه، پيغه مبهري مه ﷺ دييژيت (بين الرجل وبين الشرك والكفر
ترك الصلاة) رواه مسلم

ئانكو: دناقبه را مروفي وشركي وكوفري دا هيلانا نقيزي يه و هه ركه سي
بهيليت ئه و چو لايي وانا و ل نك (ابن ماجه) يا هاتي (فاذا تركها فقد
اشرك) ابن ماجه

ئانكو: ئه گه ر وي نقيز هيلائو و تووشي شركي بوو.

و نقيز په رستنا ئيكانه يه كو خودايي مه زل ئه سمانا ل سه ر موسلمانا
فه رزكري، ده مي پيغه مبهري مه ﷺ د وي گه شتا پيروز دا گه شتا ئيسراء و
ميعراجي ده مي ب شه ف ژ مه ككه هي چوويه بيت المقدس ئه فه دييژني
(ئيسراء) و پاش ژ بيت المقدس چوو ئه سمانا دييژني (ميعراج) و ل ئه سمانا
خودايي مه زن نقيز فه رز كر ئه فه زي قه درو قيمه ته كه بو في ئوممه تي و بو
في نقيزي زي.

و وه سيه تا پيغه مبهري مه هه تا به ري وه فات زي بكه ت د گوت: (الصلاة
الصلاة) هه وه ئه مانه ت نقيز نقيز.

زه كات: پاشي روكني سيي يي ئيسلامن زه كاته، زه كات زي ئانكو:
ده رئيخستنا پشكه كا ده ستنيشانكريه ژ مالي كو خودي يي ده ستنيشانكري،
و ده يته ده رئيخستن بو هنده ك كه سين ده ستنيشانكري و لده مه كي

دهستنيشانكري دا، فيجا زهكاتا هه ي زهكاتا مالي كو پارهنه و زير و زيشن، و يا حه يواني و كشتوكالي و زيراعه تي و يا بازرگاني و تيجاره تي، و زهكاتي دوو مه رجين هه ين يي نيككي دقيت سالي بسهردا بچيت، و يي دووي بگه هته بگه هته حه ددي نيبابي، نانكو: نه و حه دده يي زهكات لي دكه قيت، فيجا زهكاتا مالي و زير و زيشي دي دوو و نيث ژ سه دي يه، نانكو دي مالي هه ميي كومه كي و دي دابه شي چلي كه ي دي زهكات زي دهركه قيت، و يا حه يوانا جوودايه ل ديث هه ژمارا وانه بو نمونه: هه ر چل بزنا نيكه، و يا كشتوكالي جوودايه و دده مي دروينا وان دايه، فيجا بابه تي زهكاتي بابه ته كي به رفره هه و دي مروف د پهرتووكين فقي دا به رفره هيا وان بينيت.

والرابع الصيام فاسمع و اتبع ❁❁ والخامس الحج على من يستطع

ويا چاري روكني روژيه گوهداريي بو بكه و لدويف هه ره و يي پينچي حه جه بو نه وي كه سي يي پينچيدبيت.

روژي نانكو خوگرته (الإساک) و خو دويرنيخسته ژ خوارني و فه خوارني و جيماعي ژ بانگي سپيدي هه تا بانگي مه غره ب دروژين ره مه زاني دا، نه فه يه پيناسا وي، و بيگومان روژين ل سه ر مه فه رز ب تي ره مه زانه، و هه يفه كا پري خير و به ره كه ته.

و حەج روکنی پینجی یە ژ روکنین ئیسلامی ئەوژی ئەوہ تو بچیہ مەککەہی بو کرنا پەرستنه کا تایبەت ئەو ژێ طەواف و سەعییە دناقبەرا مینا و صەفاییی دا و مانال مینایی یە و راوستیانال عەرەفی یە و موزدەلیفی یە و ھاڤیتنا بەرکایە، و ھندەک کارین دینە یین کو شەرعیەتی بو مە داناین، و حەج ژێ ددەمەکی دەستنیشانکری دا یە و د ژیانێ دا جارەکی فەرزه، و ب مەرجه کی کو پێچیبیت پێچیبوونا مائی و پێچیبوونا پێکی، خودایی مەزن دیژیت: {وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا} [آل عمران: 97] و خودی ل سەر مروۆفی شیان ھەبن ل ھەچی جەئ ئەو لئ بت قەستکرنا فی مائی فەرکریە بو کرنا حەجی. بو ھەر کەسێ پارە ھەبن و پێچیبیت.

فَتِلْكَ خَمْسَةٌ وَلِلْإِيمَانِ ❁ ❁ سِتَّةُ أَرْكَانٍ بِلَا نُكْرَانٍ

ئەقە پینج ستوینین ئیسلامی بوون، ئەرکانین ئیمانێ ژێ شەشن بیگومان. ئەوژی دەمی جبریل علیە السلام پرسیار ژ پیغەمبەری کری ﷺ و گوئیی بومە بەحسی ئیمانێ بکە و پیغەمبەری ﷺ گوئی: (الإيمانُ أن تؤمنَ باللهِ وملائكتهِ وكتبهِ ورسلهِ، وتؤمنَ بالجنةِ والنارِ والميزانِ، وتؤمنَ بالبعثِ بعد الموتِ، وتؤمنَ بالقدرِ خيرهِ وشره).

ٲانڪو ٽو باوهريئي ب خودي بيني، و ب ملياڪه تيڻ وي، و ب په رتووکيڻ وي،
و پيغهمبه رين وي، و ب روڙا قيامه تي، و باوهريئي ب قهدهري بيني ب خير و
شه رين وي ڦه، ودي بومه به حسي يا ئيڪي ڪه ت.

ايماننا بالله ذي الجلال والاعزاز وما له من صفة الكمال

باوهرييا مه ب خودي بي خودان بلندي و مه زني و پيروزي و هه مي
سيفاتيڻ وي بين ڪه مالي و تامميئي.

باوهرييا ب خودايي مه زن روڪئي ئيڪي يه ڙ ئيماني، و باوهرييه ب هه مي
ناف و سالوخته تيڻ وي بين تمام بي ڪيماسي بين ڪو ب رپڪا وهحيئي
گه هشتينه مه، وئيمامي المزني ديڙيت: ته وحيدا ڪه سي دروست ناييت هه تا
ڪو بزانيت ڪو خودي عزوجل بي ل سهر عه رشي خو ب زاتي خو ڦه) سير اعلام
النبلاء.

ئه ڦه ب ڪورتي دقيت ته ئيمان و باوهري هه بيت و تو بزاني ڪو خودي بي
هه ي و خودي خودان ناف و سالوخته تيڻ مه زن وجوانه.

وبالملائكة الكرام البررة وكتبه المنزلة المطهرة

و باوهرييا ب ملياڪه تيڻ به ريز و قه نج، و ب په رتووکيڻ پاڦڙين هاتينه
خواري.

فِيْجَا نَهْ فَه روكنى دووى يه ژ روكنى ئيمانى نه وژى باوه ريبا ب مليا كه تايه
 نه وژى هنده ك چيكرينه (مه خلوقن) خودى يئن چيكرين ژ رونا هيئى و هه ر
 ئيك ژ فان مليا كه تان كارى خو يئ هه ي، و كه س ژ وان بئ نه مرييا خودى
 ناكه ت، وگونه ها ناكه ت، ب تنئ فه رمانا ب جهديئن، نه وهكى مه نه كو
 گونه ها بكه ن و خيرا بكه ن، به لئ ب تنئ باشيئى و خيرا دكه ن، و وهكى مه
 گوټى هه ر ئيكى كارى خو يئ هه ي وهكى جبريلى (عليه السلام) كارى وى
 كه هاندنا وه حيئى يه بو پيغه مبه ران، و هه روه سا ميكائيل به رپرسه ژ هنارتنا
 بارانئ، و ئيسرافيل به رپرسه ژ پفكرنا بوقئ بو پروژا قيامه تنئ، و هه روه سا
 (ملك الموت) به رپرسه ژ روح كيشانئ.

و مليا كه ت كه له ك چه زژ موسلمانان دكه ن و دوعا و ئيستغفارا بو
 موسلمانا دكه ن، و دقيت موسلمان ژى چه زژ مليا كه تان بكه ت نه وهكى
 جوھيى و كافران كو دژمناھييا فان مليا كه تان دكه ن خودايئ مه زن ديژيت:

{ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ

لِلْكَافِرِينَ } [البقرة: ٩٨] هه چيئى دژمنئ خودى و فرشته يئن وى و پيغه مبه رين
 وى بت، و ب تايبه تى هه ردو فرشته يان جبريلى و ميكالى، هندی خودى يه
 دژمنئ كافرانه.

جوھييا د گوټ جبريل دژمنئ مه يه، و ميكائيل هه قالى مه يه، فيجا
 خودايئ مه زن نه و ب دره و ده رنيخستن و هه ردووك مليا كه ت وهكى ئيك

دانان یی کو جبریل هه قالی وی بیت دقیت میکائیل ژی هه قالی وی بیت، و یی دژمناهییا جبریلی دکهت ئانکو ئه و یی دژمناهییا میکائیلی ژی دکهت و یی خودی و پیغه مبه ران، و هه روه سا ژ بیروباوه رین جاهلییه تی یین خه لهت ئه فه بوون کو ملیاکهت ب کچ قه له م ددان، د گۆتن ملیاکهت مئ نه، خودایئ مه زن دبیژیت: {وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَانًا أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ} [الزخرف: ۱۹] وئ هه فان بوتپه ریسان فریشته یین به نییئن خودی حسیبکرن کچ، ئه ری ل ده می ئافراندنا وان ئه و دئاماده بوون دا بیژن ئه و کچن؟ شاهده ییا وان دی ئیته نشیسن، و ل ئاخره تی پسیار دی ژ وان ئیته کرن.

و ب نسه ته ی باوه رییا ب په رتووکیئن عه سمایی کو روکنی سیی یه ژ باوه ریی، باوه ری ئینانه ب هه می په رتووکیئن ئه سمایی یین کو خودی بو پیغه مبه رین خو ئیناینه خواری ژ عه سمایی، فیجا دقیت مه باوه ری هه بیت ب وان په رتوکان، و ئه م ناقین هنده کا دزانین و یین هنده کا نزانین و مه باوه رییا هه ی کو هه می د حه قن و رۆناهییا تیدا و هیدایه تا تیدا ژ وان ژی صحوفین ابراهیمی، و ته وراتا بو موسایی هاتییه خواری، و زه بور بو داوودی، و ئینجیل بو عیسی، و قورئانا بو پیغه مبه ری مه موحه ممه دی ﷺ یا هاتییه خواری و مه باوه ری یا هه ی کو ئه ف ته وراتا نوکه دده ستی جوھیان دا مای یا ده ست تیغه دایه و ئه و ئنجیل ئه و دده ستی فه لان دا یا

دروست نه مایه، و ئنجیلا ب دروستی نینه و یا به رزه یه کو فه له دیژن: ئە فه ئنجیله ئە و ب خو ئنجیل نه مایه به لکو یا هاتییه گوهورین و بکه یفا خو یا کیم و زنده کری، به لکو ئە فا نوکه ددهستی نه صرانیان دا و دیژنی ئنجیل، نه ئە و ئنجیله یا کو خودی مهزن بو عیسا علیه السلام فریکری، به لکو ئە فه هندهک ژ زیاناما عیسا یه کو قوتابیین وی نقیسیه، وهندهک گوئین عیسا تییدانه، وههتا ئە ف چهنده ژ پالدانا وی بو خودانی گوماناوییه.

به ئی مه باوهری ب وان کتیبیا یا هه ی ههروهکی ده می ژ دهف خودی هاتینه خواری، نه کو پشتی گهورینی ودهست تیغه دانی.

وَرُسُلِهِ الْهُدَاةِ لِلْأَنَامِ ❁❁ من غير تفریق ولا إهمام

و پیغه مبه رین وی یین راسته ری بو خه لکی، بی کو جوداهی بیخینه د ناقبه را وان دا و ئیک ژ وان خه له ت ده ریخین.

ئە فه روکنی چاری یه ژ روکنین ئیمان، کو بی فه رق و جوداهی مه باوهری ب هه مییا هه بیت، و هه مییا ب راست بده ریخین وهکی خودای مهزن دیژیت {أَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ} [البقرة: ۲۸۵] پیغه مبه ری باوهری ب ئە وی ئینایه یا بو وی ب وهی ژ نک خودای وی هاتی، و خودان باوه ران ژ باوهری ئینایه

وکار ب قورئانا مه زن کریهه، هه مییان باوه ری ب خودی ئینایه کو خودایه کی خودان سالوخته ی مهن و تمامه، وکو خودی فریشته ی ب قه در هه نه، وکو وی کتیب ی ئینایه خواری، و پیغه مبه ر بو خه لکی هنارتینه، نه م باوه ری ب هنده ک ژ وان نائین و کوفری ب هنده کان بکه ین، به لکی نه م باوه ری ب وان هه مییان دئینین.

ئه گه ر مه ئیک ب دره و ده ریخست هه روه کی مه هه می ب دره و ده ریخستین.

و جوداهیه ک یا هه ی دناقبه را رسول و نه بی (النبي) دا دیژن: رسول پله یه کا بلندتره ژ نه بی رسول ی هاتییه هنارتن بو ملله ته کی هه قذر و نه د موافقن دگه ل وی، و ی هاتی دا شه ریعه ته کی نوی بگه هینته وان.

و نه بی ده یته هنارتن ب وه حیی بو ملله ته کی موافق ئانکو ی ل دو یف پیغه مبه ره کی را هاتی هه ر دی شه ریعه ت وان ل سه ر وان جیبه جی که ت، یان ژ ی بو نوی کرن و بیرئینانا شه ریعه تی وان و نه حکامین وان و به ری وان ب ده ته هیدایه تی.

ئانکو هه می رسول دبنه نه بی به لی هه می نه بی نابنه رسول و گه له ک پیغه مبه ر یئ هاتین ژ وان نه وین نا قین وان د قورئانی دا هاتین ژمارا وان (25): آدم، ادیس، نوح، هود، صالح، ابراهیم، لوط، اسماعیل، اسحاق، یعقوب، یوسف، شعیب، ایوب، ذوالکفل، یونس، موسی، هارون، الیاس،

و اليسع، داود، سليمان، زكريا، يحيى، عيسى، و محمد عليهم الصلاة والسلام.

أولهم نوحٌ بلا شكِّ كما ❀ ❀ أن محمداً لهم قد ختما

ئیکه م پیغه مبه ر (رسول) نوحه بی شک و گومان، ههروه کی ب موحه ممه دی هاتییه ب دویمه هیك ئینان.

ئیکه م پیغه مبه ر نوحه ژبه ر گوتنا خودای مه زن: **إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ** [النساء: ۱۶۳] نه ی موحه ممه د مه وه ی ب گه هاندنا په یامی بو ته هنارتیه هه ر وه کی مه بو نوو حی و پیغه مبه ری پستی وی هنارتی.

و هندی ئاده مه علیه السلام نه بی یه نه ره سوله، و موحه ممه د سه ردار و خاتمی هه می ره سول و نه بی یا یه ﷺ دویمه هیك پیغه مبه ره خودای مه زن دیژیت: **مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ** [الأحزاب: ۴۰] موحه ممه د بابی چو زه لامین هه وه نه بوو، به لی نه و پیغه مبه ری خودی یه و دویمه هیبی پیغه مبه رانه، فیجا پستی وی حه تا روژا قیامه تی چو پیغه مبه ری نی نابت.

و پيغهمبەر ﷺ د حه ديسه کي دا د بيژيت: (لا نبي بعدى) ئانکو: چ پيغهمبەر پшти من ناهين، فيجا هر که سه کي بانگه شا هندی بکهت کو پيغهمبهره پшти پيغهمبهرى مه سلاف لى بن، و هر که سه کي باوهرى پى ژى پى بينيت دى کافر بيت، وهکى چهوا هندهک دهرکه تبوون ئهف بانگه شهيه دکرن وهک: غلام القاديانى و دويفچوويپن وى.

و دئيسلامى دا گه له کين دهرکه تين کو گوتين ئه م پيغهمبهرين، و هندی عيسايى کورپى مهربه من يه کو دى ل دويماهييا زهمانى هيته خوارى ئه و ژى پيغهمبهره بهرى پيغهمبهرى مه، نه کو ل پшти پيغهمبهرى مه و ده من عيسى عليه السلام د هيته خوارى دى حوکمى ب شهريعه تى پيغهمبهرى مه کهت ههروهکى د حه ديسا دا هاتى.

وخمسة منهم أولو العزم الألى ❁ ❁ في سورة الأحزاب والشورى تلا

و پينج ژ وان پيغهمبهره (أولو العزم) ن پين کو دهينه خواندن د سوره تين ئه حزب و شورايى دا.

خودايى مهزن هندهک خو پين بناف کرين ب (اولو العزم) ئانکو: ئه و پيغهمبهرين خودانين فهزل قه درو بهايين موکم، خودايى مهزن ديژيت: {فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرَّسْلِ} [الأحقاف: ٣٥] فيجا تو -ئهى موحه ممه د- بيهنا خو فرهه بکه ل سهر وى نه خو شيا ژ ملله تى ته پى کافر

دگه هته ته، ههر وهکی پیغه مبه رین خودان عهزم بهری ته صه بر کی شای -
وئه و پیغه مبه ر نوح وئیبراهیم و مووسا و عیسانه.

وئه و ئایه تین د وان هه ردوو سوره تان دا به حسی فان پیغه مبه ران کرین
ئیک ژ وان ل سوره تان هه حزب دایه: {وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ
وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۗ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ
مِّيثَاقًا غَلِيظًا} [الأحزاب: ۷] وتو به حس بکه ده می مه په یمانا موکم ژ
پیغه مبه ران وهرگرتی کوئه و په یاما مه بگه هینن، ومه په یمان ژ ته و ژ نوو حی
وئیبراهیمی و مووسای و عیسای کورپی مه ریه می وهرگرت، ومه په یمانا موکم
ژ وان وهگرت کو په یاما مه بگه هینن.

قیجا زانا دیژن: ئه ف ههر پینج پیغه مبه ره ئه ون یین دیژن: (اولوا
العزم).

وَبِالْمَعَادِ اٰیْقِنُ بِلَا تَرَدُّدٍ ❀ ❀ وَلَا اِدْعَا عِلْمٍ بِوَقْتِ الْمَوْعِدِ

و بلا ته باوهریه کا موکم هه بیت ب روژا قیامه تی بئ شک و گومان، و تو
بانگه شه یا زانینا ده می رابوونا وی ژ نه که ی.

ئه فه روکنی پینجی یه ژ روکنین ئیمانئ ئه و ژ باوهری ئینانه ب روژا
قیامه تی، کو روژه که دی خوداین مه زن تی دا خه لکی هه میی زیندی که ت بو

حیساب و جهزایی، و کهس ژفانی رابوونا فی پروژی نزانیت ژ خودی تهعالا پیقتهتر، و نهفه علمئ غهیبئ یه ب تنئ خودی دزانیت.

لکننا نؤمن من غیر امترا ❀❀ بکل ما قد صحح عن خیر الوری
من ذکر آیات تکون قبلها ❀❀ وهي علامات وأشراف لها

ل بهری فی دیرئ وهکی مه گوتی، دگهل هندی کو مه باوهری یا ههی کو کهس ژ مه خلوقاتا و چیکریا ژفانی پروژا قیامهتئ نزانیت نهفه یا فهبریه، فیجا ژنوی دقان بهیتاندا به حس دکهت دیژت:

بهئی مه باوهری یا ههی بیگومان هه ر تشتهکئ ژ باشترینئ مرؤقان هاتبیته فهگواستن (بهئی دروست بیت) یا صحیح بیت ژ پیغه مبهری خودئ هاتبیته فهگواستن ﷺ ژ به حس کرنا نیشانئ بهری وی (پروژا قیامهتئ) کو نه و هندهک نیشان و بهلگه نه بو پروژا قیامهتئ، بیگومان شه رعهتئ ئیسلامئ ئانکو خودایئ مه زن و پیغه مبهری وی ﷺ کومه کا نیشان و بهلگا یئن گوتین کو دبنه دیارکه ر ل سه ر نیژیکیا پروژا قیامهتئ، و نه و نیشانه ژئ دبنه دوو جور ب گشتی، دیژتئ: نیشانئ بچویک و نیشانئ مه زن، فیجا یئن بچویک نهفه چه ندين سآله یئن دهین و هیشتا یئن به رده وامن ویئن مه زن نه گهر هاتن ههروهکی تو تزبیهکی ب قه تینی هه می دئ پیکفه هیئن، خودایئ مه زن دیژت: **{ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ**

تَأْتِيَهُمْ بَعْتَةٌ فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا} [محمد: ١٨] ئەف درهوپیکه ره ژ قیامه تی پیقه تر چاقه پپی تشته کی دی ناکه ن کو ئەو ژ نشکه کی فه بیټ وبگه هته وان، چونکی ب راستی نیشانین وئ هاتینه ووان چو مفا بو خو ژئ وهرنه گرتییه.

ژ وان نیشانا یین روژا قیامه تی بو نمونه: هاتنا خوارا عیسی (علیه السلام) و هاتنا یاجوج و ماجوجا، و روژ دهرکه فیت ژ پروژئاقای، و دهرکه فتننا گیانه وهره کی دهه به، و دهرکه فتننا دوکیلی، و گه له ک نیشانین دی یین ههین یین روژا قیامه تی. خودای مهزن به حسی عیسی (علیه السلام) دکه ت دیژیت: **{وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ}** [الزخرف: ٦١] وهندی هاتنه خوارا عیسیایه -سلاف لی بن- بهری روژا قیامه تی نیشانا نیژیکبوونا هاتنا قیامه تییه، فیجا هوین ب گومان نه که فن کو ئەو دی چی بت، ودویکه فتننا من بکه ن دی تشتی دا یی ئەز بو هه وه ژ خودی فه دگوهیژم.

ههروهسا وهکی مه گوئی دهرکه فتننا گیانه وهره کی مهزن، خودای مهزن دیژیت: **{وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ}** [النمل: ٨٢] وئه گهر عه زاب ل سه روان حه ق بوو؛ ژ بهر گونه هکاری وسه رداچوونا وان، حه تا ئەو ببنه خرابترین

چیکریپین خودی، ئەم ل دویماییا زهمانی حەیانەکی دئ بۆ وان ژ عەردی دەرئخین؛ دابته نیشانە کا مەزن ژ نیشانین هاتنا قیامەتئ، ئەو حەیان دئ د گەل وان ئاخفت کو ئەو مروؤقین باوهری ب قیامەتئ نەئینای باوهریئ ب قورئانئ وموحەممەدی ودینئ وی نائین وکاری پئ ناکەن.

وَيَدْخُلُ الْإِيمَانَ بِالْمَوْتِ وَمَا ❀❀ مِنْ بَعْدِهِ عَلَى الْعِبَادِ حَتْمًا

و هەر ژ باوهری یا پوژا قیامەتئ یە کو باوهری ئینان ب مرنئ و یا پشتی مرنئ ژئ یا کول سەر هەمی بەندەبیا هاتییه فەرکرن.

و باوهری ئینان ب ئەوئ یا پشتی مرنئ ژئ کا دئ چ چیبیت، و وان قوناغین مروؤف تیدا دەر باز دبیت هەتا دگە هتە دویماییا خو، بیگومان مرن ئیکەم دەرگە هە بۆ پوژا قیامەتئ، مرن ل سەر هەمی کە سئ یا نفیسی یە، و مەزنترین راستیه د ژیانئ دا، چونکی هەمی کە س دئ تام کە نە شەر بە تا ئئ مرنئ و کە س ژئ پزگار نابیت، خودایئ مەزن دبیزیت: {أَيُّنَمَا تَكُونُوا

يُذَرِكُكُمُ الْمَوْتَ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ} [النساء: ۷۸] ئە گەر پوژا هەو هات هە چی جهئ هوین ئی بن مرن دئ گە هتە هەو، خو ئە گەر هوین د ئاسیگە هیئ موکم ودویر ژ مەیدانا شەری ژئ دا بن.

ههروهسا دبیژیت: {كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ} [العنكبوت:
 ۵۷] هه ر نهفسه کا زیندی دی تام کهته مرن، پاشی هوین بو حسیب
 وجزادانی بو نک مه دی ئینه زقراندن.

ههتا مرن ژ پیغهمبهران ژی د گریت ژ وان ژی سهییدی پیغهمبهران
 موحه ممه د ﷺ خودایی مهزن دبیژیت: {إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ} [الزمر:
 ۳۰] هندی تویی -ئهی موحه ممه د- تو دی مری، وهندی ئهون ئه و ژی دی
 مرن.

بوچی ئهفه بهلگه یه مه ئینا وئاماژه پیکر، چونکی هندهک ژ گورپه رستا
 ئینکارا مرنا پیغهمبهری دکهن، فیجا ئهفه بهلگه ل دژی ئاخفتنا وان.

و ژ باوهری ئینانا ئاخره تی ئه وه مروقی باوهری ب ژینا د ناف قهبری دا
 هه بیت، و خوشی و نیعمهت یا بو باوهردار و ته قوادارا هه ی، و ههروهسا
 سزا و ئیزا بو سه ریچیکار و خرابکارا یا هه ی، فی ژینا دقهبری دبیژن: ژینا
 بهرزه خ (به رزه خ) وه کی په رده کی په رزانه کی یه دناقبه را ژینا دونیایی و روژا
 قیامه تی دا.

وَأَنَّ كَلَامَ مُقَعَّدٍ مَسْئُولٌ: ❀ ❀ ما الربُّ ما الدينُ وما الرسولُ؟

وعندَ ذا يُثَبِّتُ الْمُهِيمِنُ ❀ ❀ بثابتِ القولِ الذينَ آمنوا

ويُوقِنُ المرتابُ عندَ ذلكَ ❀ ❀ بأنَّ ما مَورِدُهُ المِهالِكُ

بيگومان هر که سه کی هه بیت دی وی روینین و دی پرسیار ژئ هیته کرن، خودای ته کی یه، دینی ته چیه، پیغه مبهری ته کی یه، لقیری خودای مه زن یی خودان مه زنی ودهسته لات وی که سی موکم دکه ت ب گوئنا موکم و گوئنا حه ق یی باوهری ب گوئنا حه ق ئینای و ددونیای دا کار ب فی چه ندی کری و خودای خو و دینی خو و پیغه مبهری خو نیاسی و هه ر ل سه ر فی چه ندی مه پهرتوکه ک یا وهرگی برای گه له کا ب مفایه هوین دشین بخوینن (خودای خو و دینی خو پیغه مبهری خو بنیاسه ب به لگه یین قورئانی و سوننه تی) و مروئی ب گومان و باوهری نه یی دی ژنوی پشت راست بیت و گه هیته یه قینی کو جهی وی تیچوونه و ژناقچوونه.

و نه فه به حسی هه دیسا پیغه مبهری یه ﷺ کو دیثیت: ((المیتُ تحضرهُ الملائکَةُ، فإذا كانَ الرَّجُلُ صالحًا، قالوا: اخرجي أيتها النفسُ الطَّيِّبَةُ، كانت في الجسدِ الطَّيِّبِ، اخرجي حميدةً، و أبشري بروحٍ وريحانٍ، وربِّ غيرِ غضبانٍ، فلا يزالُ يقالُ لها ذلكَ حتَّى تخرجَ، ثمَّ يُعرجُ بها إلى السَّماءِ، فيُفتحُ لها، فيقالُ: مَنْ هذا؟ فيقولونَ: فلانٌ، فيقالُ: مرحبًا بالنفسِ

الطَّيِّبَةِ، كَانَتْ فِي الْجَسَدِ الطَّيِّبِ، ادْخُلِي حَمِيدَةً، وَأَبْشِرِي بِرُوحٍ وَرِيحَانٍ، وَرَبِّ غَيْرِ غَضْبَانَ، فَلَا يَزَالُ يُقَالُ لَهَا ذَلِكَ حَتَّى يُنْتَهَى بِهَا إِلَى السَّمَاءِ الَّتِي فِيهَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ، وَإِذَا كَانَ الرَّجُلُ السُّوءِ، قَالَ: اخْرُجِي أَيُّهَا النَّفْسُ الْخَبِيثَةُ، كَانَتْ فِي الْجَسَدِ الْخَبِيثِ، اخْرُجِي ذَمِيمَةً، وَأَبْشِرِي بِحَمِيمٍ، وَغَسَّاقٍ، وَآخِرَ مَنْ شَكَلَهُ أَزْوَاجٌ، فَلَا يَزَالُ يُقَالُ لَهَا ذَلِكَ حَتَّى تَخْرُجَ، ثُمَّ يَعْرُجُ بِهَا إِلَى السَّمَاءِ، فَلَا يَفْتَحُ لَهَا، فَيُقَالُ: مِنْ هَذَا؟ فَيُقَالُ: فَلَانٌ، فَيُقَالُ: لَا مَرْحَبًا بِالنَّفْسِ الْخَبِيثَةِ، كَانَتْ فِي الْجَسَدِ الْخَبِيثِ، ارْجِعِي ذَمِيمَةً، فَإِنَّهَا لَا تَفْتَحُ لَكَ أَبْوَابَ السَّمَاءِ، فَيُرْسَلُ بِهَا مِنَ السَّمَاءِ، ثُمَّ تَصِيرُ إِلَى الْقَبْرِ))

هندیکه مریه ملیاکهت دی هینه نک وی نه گهر نه و مروّفه کن صالح بیت ملیاکهت دی بیژنی: نهی نه فسا پاقر تو دهرکهفه نه و نه فسا د جسمه کن پاقردا، تو بدهرکهفه پاقر و مزگینی بو ته ب به حه شتی و خوشیی و به رف خوداییه کی بی ژته نه عاجز، دی به رده وام ملیاکهت شی گوتنی بیژنی هه تا وی رحی بلند دکهن ب بال عه سمانا فه، و دی داخوازا دهرگه ه فه کرنی بو شی رحی کهن ژ عه سمانا، دی بیژن نه ف رحه یا کی یه؟ دی بیژنی فلانه دی ناشی وی بیژنی ب خوشترین ناشی دونیایی، دی بیژنی بخیرهاتی نهی نه فسا پاقر نه و کو د جسمه کن پاقر دا، فیجا هوسا و به رده وام دی ژ عه سمان بو عه سمانی هیته بلند کرن، هه تا د گه هته وی عه سمانی بی خودی ته عالا تیدا (رب العالمین فوق السموات فوق العرش).

و ئەگەر زهلامی خراب بیت دی بیژنی: دەرکه فه ئەهی نه فسا پیس ئەوا د جسمه کئی پیس دا، دەرکه فه خراب و پیس و مزگینی بوته ب که لاندنی و گهرمی و عه زابی و وهکی وی عه زاب بو ته ههیه، و دی دەرکه قیت و دی وی ژی بلندکه ن بو عه سمانی، و دی داخوaza دەرگه ه فه کرنی بو ئەوی که ن ژ عه سمانا، دی بیژن ئە فه کی یه؟ دی بیژنی فلان که سه دی بیژنی هه ی تو بخیرنه هاتی هه ی نه فسا پیس ئەوا کو تو د جسمه کئی پیس دا بزقره تو یا ره زیل و پیس و خراب، دەرگه هی ن عه سمانا بوته ناقه بن، قیجا دی ژ عه سمانا ئینه خوارئ و دی ژووردا هاقیژنه د قه بری دا، پیغه مبه ری مه (ﷺ) دبیژیت: ((إِذَا أُقْعِدَ الْمُؤْمِنُ فِي قَبْرِهِ أُتِيَ، ثُمَّ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ: {يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ})).

ئانکو ئەگەر مروؤفی باوهردار بکه نه د قه بری دا و روینشته خوار دی ملیاکه ت هی نه ده ف و دی ئەو شه هده ده ت، خودایی مه زن دی وان جیگر و موکم که ت بو گوتنا شه هده دانی.

ههروه سا دبیژیت: (إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ وَإِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرْعَ نَعَالِهِمْ، يَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجْلِ يَعْنِي: مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ قَالَ: فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ: آمَنْتُ أَنَّهُ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، فَيُقَالُ لَهُ: انظُرْ إِلَى مَقْعَدِكَ فِي النَّارِ قَدْ أَبْدَلَكَ اللَّهُ مَقْعَدًا فِي الْجَنَّةِ فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا).

ٹانکو: ئە گەر عەبد ھاتە داھیلان د قەبری وی دا، و ھەقالین وی ژ دورین وی چوون، ھەتا ئەوی ھاش دەنگی خش خشا نعالین وان ھەیە، دئ دوو ملیاکەت ھینە دەف دئ وی روینین (داننە ژ قوینقە) دئ بیژنی: تە چ د گۆت دەبارەبی ئە ئی زەلامی؟ ٹانکو: موخە مەدی (ﷺ)؟ ھندیکە مرۆفی باوەردارە دئ بیژیت: ئەز شەھدەیی د دەم کو ئەو عەبدی خودی یە و پیغە مەبری خودی یە، دئ بیژنی تو بەری خو بدە جەئ (مەقەدئ) خو ل جە ھنەمی دا، بە ئی خودایی مەزن بو تە گوھارت ب بە ھەشتی، قیجا دئ ھەردوو جەا بینت، قەتادە دبیزیت: و ذکرلنا انە یفسح فی قبرە) دئ بو ئی مرۆفی قەبر بەرفرەھ بیت، ھندی چافیئ مرۆفی قەترە بکەت و بچیت، بیگومان قەبر ژیانە کا دی یە و ناچیبیت تو قیاس بکە ی دگەل ئی ژیانئ، و تو بیژی پا قەبری وی ھەر ئەو دوو بەوستەنە، چونکی ژیان بەرزەخی یا جوداییە ژ ئی ژیانئ، قیجا دئ زقرینە ھەدیسە ئەنەسی پیغە مەبری ﷺ تمام کر و گۆت: (وَأَمَّا الْكَافِرُ - أَوِ الْمُنَافِقُ - فَيَقُولُ: لَا أَدْرِي، كُنْتُ أَقُولُ مَا يَقُولُ النَّاسُ، فَيُقَالُ: لَا دَرَيْتَ وَلَا تَلَيْتَ، ثُمَّ يُضْرَبُ بِمِطْرَقَةٍ مِنْ حَدِيدٍ ضَرْبَةً بَيْنَ أُذُنَيْهِ، فَيَصِيحُ صَيْحَةً يَسْمَعُهَا مَنْ يَلِيهِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ) قیجا ھندیکە مرۆفی کافر و دوورویە (مناققە) دئ ئەو پرسیار ژئ ھیتە کرن، دئ بیژیت: ئەز نزانم من ئەو د گۆت یا خەلکی د گۆت، دئ بو ھیتە گۆتن نەتە زانی و نەتە خواندی، و دئ ماھولەکی ژ ئاسنی لیدەن دئ قیریەکی راھیلیت ھەر تشتە کئ ھەبیت دئ گوھل قیرییا وی ھەبیت ژبلی مرۆف و ئە جنا .

ئەف حەدیسە مە گۆت چونکی موعتەزیلە ئەون یپن عقلی پپش نەقلی دئیخن و عقلی خو پپش حەدیسئ دئیخن ئەوان باوهری ب ئی چەندی نینە، بەلکو ب درەو دەر دئیخن و هەر وەسا مرؤفین مناقق ژی ب هیجەتا هندی کو عەقلی وان ئی چەندی قەبویل ناکەت.

وَبِاللِّقَا وَالْبَعْثِ وَالنَّشُورِ ❀❀ وَبِقِيَامِنَا مِنَ الْقُبُورِ

غُرْلًا حِفَاةً كَجَرَادٍ مُنْتَشِرٍ ❀❀ يَقُولُ ذُو الْكُفْرَانِ: ذَا يَوْمٍ عَسِرُ

و هەر وەسا باوهری ئینان ب چاقپیکەفتنا خودی تەعالا و ب رابوون و کومبوونی، و ب رابوونا مە ژ قەبرال سەر شیوہیەکی نە سوننەت کری و پپخاس وەکی کولیپن بەر بە لاف، و خودانی کوفری ئەوی کوفری دکر دی بیژیت ئەقە روژەکا زەحمەت و دژوارە.

فئیجا باوهری ئینانا ب ئی چاقپیکەفتنا ب خودی ژی ژ باوهریئ یە پشتی رابوون و کومبوونی، ئەقە ژی دی خودایئ مەزن هەمییا زیندی کەت وەکی خودایئ مەزن دیژیت: {يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا^ع

أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ} [المجادلة: ٦] وتو -ئەی موخەممەد- بەحسئ روژا

قیامەتی بکە، روژا خودی مرییان تیدا زیندی دکەت، وەهەمییا یپن پپشیئ و یپن پاشیئ ل جەهەکی کۆم دکەت، و بەحسئ وی کاری بو وان دکەت یئ وان کری چ باشی بت چ خرابی، خودی ئەو کار هژمارتینە و دلەوحئ پاراستی دا

نقیسینه، ووان ئەو ژبیر کربوون. و خودی ل سەر هەمی تستان شاهده، چو
ل وی به رزه نابت .

و رابوونا ژ قه برا دی هوسابیت ههروه کی ده خل و دان شین دبیت کا چه وا
به قلی شین دبیت، هوسا دی مروف شین بیت بو روژا قیامه تی پاشی دی
خه لك كومبن وه کی هیشتا نه سوننه ت کری و پیخاس و بی جلك ل
مه حشه ری دی کومبن وه کی پیغه مبه ر ﷺ دبیزیت ((إِنَّكُمْ مَحْشُورُونَ حُفَاةً
عُرَاةً غُرْلًا، {كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْنا إِنَّا كُنَّا فاعِلِينَ})) (ئانکو
هوین دی کومبن ل مه حشه ری پیخاس و رويس و نه سوننه ت کری و پاشی
ئەو ئایه ته خواند ده می خودی دبیزیت دی هوسا هه وه زفرینین کا چه وا
ده می ل ده ستپیکئی من هوین چی کرین.

وجوداهی دنا قبه را په یفا (البعث والنشور) ئە قه یه:

مه ره م ب به عئی: ده ریخستنا خه لکی یه ژ گورین وان بو گوره پانا
مه حشه ری وه ک خودی دبیزیت: (من بعثنا من مرقدنا)، ومه ره م ب نه شری
ئەوه: دیار کرنا وان که سایه یین ژ گورا ده رکه فتین، و دیار بوونا کارو کریارین
وانه بو چی کرییان. الفروق اللغویه، لأبي هلال العسكري ص 289.

وَيُجْمَعُ الْخَلْقُ لِيَوْمِ الْفَصْلِ ❁❁ جَمِيعُهُمْ عَلُوهُمْ وَالسُّفْلِي

و دى خه لى هه ميبى كوم كهت بو روژا حسابى، هه ميبان بيكفه يين
عه سمانان و يين نه ردى.

خودايى مه زن ديئزيت: {وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا} [الكهف: 99]
وبو رابوونى د (بوويى) دا هاته پفكرن، قيجا مه هه مى چيكرى بو حسيى
وجزاي كو مكرن.

(علوهم) نه هلى عه سمانى دى كومبن ژ مه لائيكه تان، وهكى خودايى مه زن
ديئزيت: {يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا} [النبا: 38] روژا جبريل - سلاف لى بن - و فريشته تيدا
ب ريز رادوهستن، نهو مه هدهرى بو يهكى ناكهن نهو تن نهبت يى خودايى
پردلوفان دهستويرى بو داي، وراستى و دورستى گوتى.

(والسُّفْلِي) و نه هلى نه ردى ژى ژ نه جنه و مروفان دى كومبن، وهكى
خودايى مه زن ديئزيت: {اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
لَا رَيْبَ فِيهِ} [النساء: 87] خودى ب تنى يه يى هيژاي خوداينيى، نهو دى هه وه
هه ميبان بو حسيى و جزادانى ل روژا قيامه تنى كوم كهت، نهو روژا چو
گومان تيدا نه.

ههروهسا نايهته کا دی {يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ} [التغابن: ٩] دی
 ههوه کومکته بؤ روژا کومبوونئ.

في موقفٍ يَجِلُّ فيه الخَطْبُ ❁❁ ويعظم الهولُ به والكربُ

دراوستيانه کئ دا کوسهروبهري وئ گهلهک مهزنه، و ترس و تهنگافي تيدا
 گهلهکا مهزنه.

ب راستی ژي روژهکا برس وسههمه، روژ ميله کئ نيژيکی مروفي دبیت، و
 مروف دی د خوهدانا خو دا مينيت ههتا دفنئ، و هندهک ههتا سهر سهری،
 و گهلهک روژهکا دژواره و وئ روژي دی بچويک ژبه ر دهیکي چیت، و ژبه ر فئ
 ترسا مهزن یا دی روژي دا پهیدا دبیت دئ مروفي دی هیتته حهفکا مروفي
 ههروهکی ئەف ديمه نه بؤ مه هاتيه دیارکرن ب گوتنا خوداي مهزن دهمن
 ديژيت: {وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِينٍ ۚ

لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٌ يُطَاعُ} [غافر: ١٨] وتو - ئەي موچه ممه د-
 مروفان ژ وئ روژا نيژيک بترسينه یا کول بهر وان گهلهکا دویره کو روژا
 قيامه تييه، دهمن ژ ترسا عهزبا خودي دا دل ژ سنگان بلند دبن و ب
 گهروييئن وان فه دئينه گريدان، وئهو د تژي خه م وکوفانن. زورداران چو
 دوست وهه قالين نيژيک نابن، ووان چو مه هدهرچي ژي نابن مه هدهري بؤ
 وان ل نک خودي بکهن، دا مه هدهرا وان بيته وهرگرتن.

ههتا هندهك كهس خو ژ كهس و كارين خو بهري دكهن و ژي درهفن
 دهمن خودايي مهزن ديژيت: {يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ (34) وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ
 (35) وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ (36) لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ} [عبس:
 37-34]. رۆژا مروف ژ ترسان دا ژ برايي خو درهفت. و ژ دايك و بابي خو و ژ
 ژن وزاروكين خو. وي رۆژي ههريه كي ژ وان كارهكي ههري و مژويل دكهت.
 چونكي ژ بهر ترسايي رۆژي ههريه كهس ب حالي خوڤه مژويله و چاي هه ميا
 يي ل په حم و دلوقانيا خودايي مهزن.

وَأَحْضِرُوا لِلْعَرَضِ وَالْحِسَابِ ❁❁ وَاَنْقَطَعَتْ عِلَاقُ الْأَنْسَابِ

ودي هينه به رهه فكري بۆ بهر چا فكري و لپرسيني، وهه مي په يوه نديين
 مروفايني دي هينه برين.

خودايي مهزن ديژيت {يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ
 [الحاقة: 18] وي رۆژي هوين -گه لي مروفا- بۆ حسيب و جزاداني ل بهر
 خودي دئينه پيشچا فكري، وتشتهك ژ نهينيين ههوه ل بهر وي نائينه
 فه سارتن.

وارتکمت سحائبُ الأهوالِ ❁❁ وانعجمَ البليغُ في المقالِ

و عه ورپن ترسی کوم دبن، و که سین ب ئاخفتنی رهوان و زانا ب ئاخفتنی
 دی بیدهنگ بن، و که س نه شیت باخفت: **{يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا
 بِإِذْنِهِ}** [هود: ۱۰۵] ده می روژا قیامه تی دئیت، نه فسه ک بی دهستویریا
 خودای خو نا ئاخفت.

خودای مه زن دیژیت: **{وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا
 هَمْسًا}** [طه: ۱۰] و ژ ترسا خودای پردلو فان دا هه می دهنگ کز بوون، فیجا
 ژ دهنگه کی نزم پیقه تر ته گو هل چو نابت.

هه تا مرو فی نه زمانان و رهوان بیژری دی ل ویری بیدهنگ بیت، هه روه کی
 نه و نزانیت باخفت، نه فه هه می ژ ترسین وی روژی دایه.

وعنتِ الوجوهُ للقيومِ ❁❁ و اقتصَّ من ذي الظلمِ للمظلومِ

هه می چاف دی بو خودی هی نه شکاندن و رهزیل بن، و مرو ف نه شیت
 سه ری خو بلند بکه ت، و دی تولا سته ملی کری هیته فه کرن ژ سته مکاری.

هه تا پیغه مبه ر ﷺ دیژیت (لتؤدُنَّ الْحُقُوقَ إِلَى أَهْلِهَا، حَتَّى تَقَادَ الشَّاةُ
 الْجِلْحَاءُ مِنَ الشَّاةِ الْقِرْنَاءِ) ئانکو: هوین دی حه قین ئیکوودو روژا قیامه تی
 ده نی هه تا دی حه قن بزنا بی شاخ ژ یا ب شاخ هیته وهرگرتن.

هه می چاف نزمَن وشکه ستینه ژبهَر خودایی خودان پیرابوون، ودی ههَر که س گه هیته مافی خو یی دروست، وزالم وزوردار دی هیینه شکاندن، چونکی خودایی مه زن خودان عه داله ته کا مه زن وردهایه و حه قی چ که سان به رزه نابیت، و دانا مافی ژبی خیر و خیراتا و گونه هانه، مروقی حه ق ل سه ر ئیکی هه بیت دی خیرین وی بو مروقی هیین، نه گه ر خیرین وی خلاس بوون، وهیشتا حه قی ته لسه ر مابیت، دی گونه هیین مروقی داننه سه ر وی هه تا وی قیاسی یی حه قی مروقی خاری، فیجا تو کار نه که بو خه لکی دا مفلس نه بی پیغه مبه ر ﷺ دبیژیت: (أَتَدْرُونَ مَا الْمُفْلِسُ؟ إِنَّ الْمُفْلِسَ مِنْ أُمَّتِي مَنْ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصَلَاةٍ وَصِيَامٍ، وَزَكَاةٍ، وَيَأْتِي وَقَدْ شَتَمَ هَذَا، وَقَذَفَ هَذَا، وَأَكَلَ مَالَ هَذَا، وَسَفَكَ دَمَ هَذَا، وَضَرَبَ هَذَا، فَيُعْطَى هَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ، وَهَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ، فَإِنْ فَنَيْتُ حَسَنَاتِهِ قَبْلَ أَنْ يُقْضَى مَا عَلَيْهِ، أَخَذَ مِنْ خَطَايَاهُمْ، فَطَرَحَتْ عَلَيْهِ، ثُمَّ طَرَحَ فِي النَّارِ).

وساوتِ الملوكُ للأجنادِ ❁ ❁ و جِيءَ بالكتابِ والأشهادِ

دی پاشا و سه ر باز وه که هف بن، و دی په رتووک و شاهدا ئینن.

روژا قیامه تی خودی دی وی په رتووکا کاروکیارین مروقی تیدا هاتییه نقیسین و دی شاهد و دیده فانان ژبی ئینیت ل سه ر فی چه ندی، خودایی مه زن دبیژیت: {وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ} [الزمر: ۶۹] ورؤژا قیامه تی ده می

خودايي پاك وبلند دئيته هندائي چيڪرييان؛ دا حوكمي بڪهت عهرد پوهن دبيت، وكيتابا ههر يه كي ملياڪهت فه دڪهت، ويڻغه مبهه ر وشاهد ل سهه ر ملله تان هاتنه ئينان؛ دا خودي پسيارا گه هاندني ژ پيڻغه مبهه ران بڪهت وڪاني ملله تيڻ وان چ به رسف دابوو وان، ههر وهسا ئوممه تا موحه ممه دي - سلاف لي بن- دئيته؛ دا شاهدهيي بدهت كو پيڻغه مبهه ريڻ به ري پهيام گه هاندبوونه ملله تيڻ خو ئه گه ر هات وان ملله تان حاشاتي كر، قيڃا وان چو هيڃهت نامينن، وخودي ب داديبا تمام حوكم د ناقبهه را وان دا كر، وچو زورداري ل وان نائيته كرڻ كو خيرين وان بيڻه كي مكرن يان گونه هيڻ وان بيڻه زيڻه كرڻ.

وَشَهِدَتِ الْأَعْضَاءُ وَالْجَوَارِحُ ❁❁ وَبَدَتِ السَّوْءَاتُ وَالْفِضَائِحُ

و دي ئه ندامين له شي ژي شه هدهي ل سهه ر دهن، و دي كرپي و شه رمزاري و هه تڪبهه ري دياربن.

و ل وي پوژي ئه و كه سي په رتووڪا خو ب دهستي راستي وهه ر بگريت دي خودايي مه زن ل وان بوريت، و ئه وين په رتووڪين خو ب دهستي چه پي وهه ر دگرڻ كو خرابكارڻ دي ئينكارا وي تشتي كه ن پي وان كرى و دي بيژن مه نه كريبه! قيڃا دي ملياڪهت شه هدهيي ل سهه ر وان دهن، دي هه ر ئينكار كهت و دي ئه رده شه هدهيي ل سهه ر وان دهت، وهه كي خودايي مه زن ديڻت

{يَوْمَئِذٍ تُنْبِئُ أَخْبَارَهَا} [الزلزلة: ٤] روژا قیامه تی عهرد به حسئی وان باشی وخرابییان دکهت یین ل سهر پشئی هاتینه کرن.

ههروهسا دی ئینکارا فی ژی کهن، پاشی دی خودی دهقین وان گریت، دی ئەندامین له شی وان ئاخفن و شه هدهیی ل سهر کریارین وی دهن، وهکی خودای مهزن دیژیت: {الْيَوْمَ نَخْتُمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ} [یس: ٦٥] ئەفرۆ ئەم دی خهتئی ل سهر دهقین بوتپه ریسان دهین فیجا ئەو نائاخفن، ودهستین وان دی دگه ل مه ئاخفن وبه حسئی وی تشتی کهن یی وان دکر، وپیین وان دی شاهدهیی ب وی تشتی دهن یی ئەو پی د دنیاپی دا ب نک فه چووین.

و ابْتَلَيْتَ هُنَالِكَ السَّرَائِرَ ❁ ❁ و انكشَفَ الْمُخْفِيُّ فِي الضَّمَائِرِ

و دی ل ئەویری نهینی ئاشکرا بن وتشتی فه شارتی ددل و وژدانی ژی دا دی ئاشکرا بن.

ئانکو ئەو تشتی مروّف نوکه ددلی خو دا فه شیړیت و نه قییت کهس ببینت ل روژا قیامه تی دی دیار و ئاشکرا بن، و چ ل خودی ناهیته فه شارتن خودای مهزن دیژیت: {يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ} [الطارق: ٩]

ئانکو: روژا نهینی ئاشکرا دبن.

و تشتی مه دکرو مه فه دشارت کا بو خودی یه یان بو غیری خودی یه دی
دیار و ئاشکرا بیت.

(و حصل ما فی الصدور) وهه ر تشته کی د سنگاندا ژ باشی و خرابیان دی
هیته ده ریخستن.

وُنْشِرَتْ صَحَائِفُ الْأَعْمَالِ ❀ ❀ تُؤْخَذُ بِالْيَمِينِ وَالشِّمَالِ
طُوبَى لِمَنْ يَأْخُذُ بِالْيَمِينِ ❀ ❀ كِتَابَهُ بُشْرَى بِحُورِ عَيْنٍ

و نه گهر په رتوکیڼ کارین مروقی هاتنه به لافکرن، دی هینه وهرگرتن ب
دهستی راستی و چه پی، فیجا خو زیکیڼ وی، به حه شت دی بو نه وی بیت یی
بدهستی راستی په رتووکا خو وهرگرت بو نه وی مزگینی ب په رپیه کا چاف
رهش (حور العین).

وَالْوَيْلُ لِلْآخِذِ بِالشِّمَالِ ❀ ❀ وَرَاءَ ظَهْرِ الْجَحِيمِ صَالِي

و شه رمزاری بو نه وی بیت یی ب دهستی چه پی و ژ پستی فه په رتووکا خو
وهرگرت، و دی دجه هنه می دا شاریت: {وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ} [التکویر: ۱۰]
ئانکو: و نه گهر کیتایین کریاران هاتنه بهر چافکرن.

ههروهسا خودايي مهزن دييژيت: {فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيهِ} [الحاقة: ١٩] فيجا هه چيئي كيتابا كيرارين وي بيته د دهستي وي يي راستي دا، نهو ب كهيف وخوشي فه دي بيژت: ها كيتابا من بگرن بخوين.

و نهوين دي: {وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ} [الحاقة: ٢٥] وهه چيئي كيتابا كيرارين وي بيته د دهستي وي يي چهپي دا، نهو ب كهسهر وهه شيماني فه دي بيژت: خوزي كيتابا من بو من نه هاتبا دان.

وَالْوِزْنَ بِالْقِسْطِ فَلَا ظُلْمَ وَلَا يُوْخَذُ عَبْدٌ بِسِوَى مَا عَمِلَا

ته رازيبا دادپه روهرييي يه چ زولم تييدا نينه، و ل بهنده ي ناهي ته گرتن ژبلي وي يا وي كرى.

پوژا قيامه تي خودايي مهزن ﷻ دي ته رازيبي دانيت بو كي شان و پيشانا كاروكيراران و كي شاننا سجلين مروفي، ههروهسا كي شاننا كه له خين مروفي.

ئانكو: نه ف ته رازيبه سي تشتا د كيشن:

ئېك: كاروكريارېن مروښي كا چهوا پيغهمبهر ﷺ ديبژيت: دوو په يقن د گرانن د ته رازيبي دا، و دسككن ل سهر نه زماني: (سبحان الله و بحمده سبحان الله العظيم) نه فه كيئشاننا كاروكريارا يه.

دوو: كيئشاننا سجلين مروښي وهكي هه ديسا بطاقي دا هاتي، كا چهوا نهو بطاقا مروښي نهوان سجالن هه مييا بلند دكهت.

سئ: و كه له خين مروښي ژي دي هيئنه كيئشان ژبه رهندي كافرا چ وهزن نينن لروژا قيامه تي، جاره كي ابن مسعود (خودي ژي رازي بيت) ژ لايئ كه له خي فه يي زه عيف بو چوو بو سهر داره كي فيجا صه حايبيا پي كره كه ني چونكي پيئ وي دزراف بوون، فيجا پيغهمبهر ي سويند خار و گوت: نه ز ب وي كه م يي نه فسا من ددهستي دا نه ف هه ردوو پيئ وي د ته رازييا خودي دا گرانترن ژ چي ايئ ئو خودي. نانكو كه له خ ژي دهينه كيئشان.

خودايي مه زن ديبژيت: {وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ} [الانبيا: ٤٧] وخودي ته رازييا ب دادی بو حسيبي ل روژا قيامه تي ددانن، و نهو زورداريبي نه ل فان ونه ل كه سي دي ناكهت، نه گهر خو هندی دندكه كي ژي خوداني باشي يان خرابي كربت دي حسيبا وي بو ئيته دان. وخودي به سه كو كريارېن به نييئ خو به ژميئرت، و جزايي وان سه را بدهت.

جمہوری زانا بیان ل سہر ہندی نہ کو ٹیک تہ رازی بیتنی یا ہہی، بہ لئ
 گوتنا خودای مہزن کو ب کوم (جمع) ئینای ئەفہ ژبہر ہندی یہ، چونکی
 دئ گہلہک تشت پئ ہیئہ کیشان، و ہہرودسا الموازین: دہیتہ گوتن بؤ
 پھیفا کیشان، نہ کو بہ حسی میزانی و بیگومان ئەف تہ رازیہ، تہ رازیہ کا
 حہقہ نہ کو ب راما نادادپہ روہریہ، بہ لکو تہ رازیہ کہ و یا پیکہاتیہ ژ دوو
 لایان (کفۃ) و دئ خیر و گونہ ہان کہ نہ دئی رہی و فی رہی دا، و دئ کیشن،
 و ئەف تہ رازیہ نہ وہ کی تہ رازیپن دونیای یہ، چونکی ہہ تا میسقال زہرہین
 بچویک ژئ (مثقال ذرۃ) دہیئہ کیشان ئەوا ب چاقان نہ ہیئہ دیتن، و ہہ تا
 ژوی ژئ بچویکتر دہیئہ کیشان و چو تشت ناہیئہ بہرزہ کرن و زولم تیدا
 نینہ، و ژ دادپہ روہریا خودی یہ کو حسابا بہندہی ب تنی ژوی تشتی یہ یں
 وی کری بدہستین خو، و حسابا چ کہ سین دی ناہیئہ دگہل، خودای
 مہزن دبیژیت: **{ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى }** [فاطر: ۱۸] ٹانکو: چ مرؤف
 گونہ ہیئ مرؤفہ کی دی ناہلگرن.

ژبلی ہندی ئەگہر مرؤف ببیتہ ئەگہری سہردابرنا کہ سہ کی ہنگی دئ
 خودان بہ ہر بیت ژ گونہ ہیئ وی، و ئەگہر ئەو کہ سہ گونہ ہا بکہت دئ بؤ
 مرؤفی ہیئ، و بہروفاژی فی چہندی ژئ ئەگہر مرؤف ببیتہ ئەگہری
 رینیشاندانا حہقیی و خیڑی بؤ خہلکی دئ ہنگی یں بہ شداریت دخیرا وان
 دا، وہ کی فی حہ دیسی گوتی: (الذال علی خیر کفاعلہ).

فَبَيْنَ نَاجٍ رَاجِحٍ مِيزَانُهُ ❁ ❁ وَمُقْرِفٍ أَوْبَقَهُ عُدْوَانُهُ

دی ہندہک رزگاربن و دی تہ رازیبا وان گران بیت، و مروقین گونہ ہکار زی
دی زورداری و دژمناتیبا وان ئەوان کہ تہ د ئاگری دا.

خه لك ل دەمی کیشانا کاروکریار اندا سی جورن:

1. یان دی تہ رازیبا خیرین وان ب سەر یا گونہ هیئ وان کہ قیث و خیران
وان دی پتر لپین ژ گونہ هیئ وان، و لای گونہ هان دی سثک بیت وهکی
خودای مەزن گوئی: {فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ (6) فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ
(7)} [القارعة: 6-7] فیدجا هه چیی تہ رازیبا خیرین وی گران ببت. ئەو د ژینه کا
ئەو پئ رازی بت دایه ل به حەشتی.

2. جورئ دووی ئەو کہ سن یین گونہ هیئ وان بسەر خیرین وان دکە فن،
و گونہ هیئ وان گرانتر لیدهین ژ خیرین وان، وهکی خودای مەزن دیژیت:
{وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ (8) فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ (9) وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ (10)
نَارٌ حَامِيَةٌ (11)} [القارعة: 8-11] ئەفه ژ ئەهلئ ئاگری نه و ژ ئەهلئ ئاگری
ژی بیگومان دوو جورن:

کافرئ حەقیقی پئ دروست ئەفه دی هەر وهەر د ئاگری دابن و نا
دەرکە فن، بهلئ پئ هه ی ئەهلئ ئاگری یه بهلئ موسلمانه، و گونہ هیئ وی

پترن ژ خیرین وی ئەفه دئ ژ ئاگری دەرکهفیت، فێجا چ ب دلۆفانیا خودای مهزن بیت، یان ب شهفاعة تا شهفاعة تکارا بیت وهکی د حه دیسا بوخاری دا هاتی: ((حَتَّىٰ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ رَحْمَةً مِّنْ أَرَادَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ، أَمَرَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ: أَنْ يُخْرِجُوا مَن كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ، فَيُخْرِجُونَهُمْ وَيَعْرِفُونَهُمْ بِأَثَارِ السُّجُودِ، وَحَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ أَنْ تَأْكُلَ أَثَرَ السُّجُودِ)) (ئانکو ههتا کو خودای مهزن حهزبکهت کو دلۆفانیی ب وی ببهت یی ژ ئەهلی ئاگری دئ فه رمانی ل ملیاکهتا کهت وی کهسی دهریخیت ژ ئاگری یی عه بدینیا خودای مهزن کری فێجا دئ وانا دهرئیخن و دئ وان ب شینوارین سوجدی نقیژا نیاسن و خودی یا ل سهر ئاگری حه رام کری ئەو شینوارین نقیژا بسوژیت یان نه هیلیت.

3. جورئ سیی ئەو کهسه یی خیر و گونههین وی هندی ئیک و ته رازیا خیر و گونههین وی راست راوستیای، نه بو لای راستی نه بو یی چه یی، ئەفه دئ ل بن حه سکرنا خودی فه بیت، و ئەفه ژ ئەهلی ئەعراف نه، ئەعراف: جهه که ئەو که سین گونههین وان و خیرین وان هندی ئیک دئ تیدا راوهستن، ل ویری دناقبه را به حهشت و جهه نه می دا فێجا ههتا خودای مهزن حهزبکهت وان بکهته د به حهشتی دا.

وَيُنْصَبُ الْجَسْرُ بِلَا امْتِرَاءٍ ❀ ❀ كَمَا أَتَى فِي مُحْكَمِ الْأَنْبَاءِ
يَجُوزُهُ النَّاسُ عَلَى أَحْوَالٍ ❀ ❀ بِقَدْرِ كَسْبِهِمْ مِنَ الْأَعْمَالِ
فَبَيْنَ مُجْتَازٍ إِلَى الْجَنَانِ ❀ ❀ وَمُسْرِفٍ يُكَبُّ فِي النَّيْرَانِ

بيگومان دى پرا صيراطى هيته دانان نهه نهه و جسر ه پى د قورئان و
حه ديسى دا هاتى، و دى خه لك د سهر دا دهر باز بن، و دهر باز بونا وان وهكى
ئيک نينه، ههر كه سهك دى ل دويف وى دهر باز بيت كا چ كرىه د دونياي
دا، دى هندهك دهر باز بن بو به حه شتى، و نه وىن زوردارى ل نه فسا خو
كرين ب كرنا گونه هان دى كه فته د جه هنه م دا.

نهه ژ بيرو باوه رين مه بين (اهل السنة و الجماعة) نهه كو دى پرهك هيته
دانان ل وى جهى پى حساب لى دهيته كرن و ل لايى دى به حه شته، و دبندا
جه هنه مه و (العياذ بالله) وهكى د حه ديسى دا هاتى: (فِيضْرَبُ الصِّرَاطُ بَيْنَ
ظَهْرَانِي جَهَنَّمَ) البخاري و مسلم.

دى صراطى داننه سهر پشتا جه هنه م فى ره خى جهى حسابى يه و ره خى
دى به حه شته.

و نهه ف پره دى خه لك د سهر ا دهر باز بن، بين باوه ردار دى پزگار بن، و بين
كافر و دوو روى دى تيدا كه فن.

و دهربازبوونا ژ څې پری لدویف کریارین مروڅی یه، هندهک دی هوسا دهربازبن ههروهکی چاف نقاندن و دانانهکی، و هندهکین دی وهکی بریسی، و هندهکین دی وهکی بای، و هندهکین دی وهکی بالندین بلهز، و هندهکین دی وهکی سویارین ههسپا، و هندهکین دی وهکی ب غاردانئ دچن، و هندهکین دی ئەڅین ب پییا دچن، و هندهکین دی خو دخشین، و هندهک ههتا رزگاردبن له شئ وان قه د قه د دبیت، چونکی ل ههردوو لاین پری وهکی چمبلکا یین پیڅه خو دهاڅنه مروڅی، څیجا هندهک دهم دهربازدبن ئەڅ چمبلکه دکه فنی و گوشتئ وان ژڅه دکهن.

ولڅیری ژی چاره نڅیس دیار دبیت، چونکی رزگار بووی بو به حه شتینه، وکهفتی بو ناگری، خودئ مه ژئ پاریزیت.

وَالنَّارُ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَهُمَا ❀❀ موجودتانِ لافَناءَ لهما

ناگر و به حه شت د حه قن، و ههردوو نوکه یین ههین و دبه رهه څن و پویچ بوون و ژناڅوون بو وان نینه.

بیگومان ناگر و به حه شت ههردوو نوکه یین ههین، به لگه ل سه ر څې چه ندئ گه له کن ژ وان ژی خودای مه زن دیڅیت: {أَعَدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ} [آل عمران: ۱۳۳] یا هاتییه به رهه څکرن ئانکو نوکه یا به رهه څه بو وان ئەوین ب ته قوا.

و ده‌باره‌ی ناگری دا دی‌یژیت: **{أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ}** [البقرة: ۲۴] بی هاتییه به‌رهه فکرن بو کافرا.

و حه‌دیس دی‌یژیت: پی‌غه‌مبه‌ر سلاف لی بن دی‌یژیت: (مَنْ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ، وَابْنُ أُمَّتِهِ، وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ، وَأَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ، وَأَنَّ النَّارَ حَقٌّ، أَدْخَلَهُ اللَّهُ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَةِ شَاءَ) مسلم.

ونوکه یین هه‌ین وپویچ نابن وژناف ناچن: **(وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ)** [فاطر: 36]

و هه‌روه‌سا گو‌ت‌نا پی‌غه‌مبه‌ری ﷺ ده‌می دی‌یژیت: (يُوتَىٰ بِالْمُوتِ كَهَيْئَةِ كَبْشٍ أَمْلَحَ، فَيَنَادِي مُنَادٍ، يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ فَيَشْرَبُونَ وَيَنْظُرُونَ فَيَقُولُ: هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا فَيَقُولُونَ: نَعَمْ هَذَا الْمَوْتُ وَكُلُّهُمْ قَدْ رَأَوْهُ ثُمَّ ينادي: يَا أَهْلَ النَّارِ فَيَشْرَبُونَ وَيَنْظُرُونَ فَيَقُولُ: هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا فَيَقُولُونَ: نَعَمْ هَذَا الْمَوْتُ وَكُلُّهُمْ قَدْ رَأَاهُ فَيُذْبَحُ ثُمَّ يَقُولُ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُلُودٌ، فَلَا مَوْتَ وَيَا أَهْلَ النَّارِ خُلُودٌ، فَلَا مَوْتَ) البخاري: 65.

ئانكو: روژا قيامه تي ده مي ئه هلي به حه شتي دچيته به حه شتي و ئه هلي
 جه هنه مي دچيته جه هنه مي دي مرن ئين ل سهر رهنكي په زه كي و دي داننه
 دناقبه را به حه شتي و جه هنه مي دا و دي گزي كه ن ئه ي ئه هلي به حه شتي
 هوين شي دنيا سن و ئه ي ئه هلي جه هنه مي هوين شي دنيا سن دي بيژن به لي
 ئه فه مرنه پاشي دي ئه مر هپته كرن وي مرن سهر ژي كه ن پاشي دي هپته
 گزي كرن ئه ي ئه هلي به حه شتي به رده وامي هوين دي د به حه شتي دا بن و
 مرن نينه و يا ئه هلي ئاگري به رده وامي و مرن نينه.

ئانكو هه ر دوو جوين دي دجه ئي خو دا بن هه تا هه تا.

وَحَوْضٌ خَيْرِ الْخَلْقِ حَقٌّ وَبِهِ ❀ ❀ يَشْرَبُ فِي الْأُخْرَى جَمِيعُ حَزْبِهِ

و حه وزا چي تريني چي كريان (پيغه مبهري) حه قه و ل ئاخره تي دي
 دويفچويين وي ژي فه خون.

حه وزا پيغه مبهري حه قه، خوداي مه زن ديژيت: **إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ**

الْكُوْثَرِ [الكوثر: 1] هندی ئه مين مه خيره كا مه زن ل دنياي وئاخره تي دا ته -
 ئه ي موحه ممه د-، وروباري كه وئهرى ژ وي خيريه.

كو ل هه ردو ليقان خيشه تين لوللوي سمينه، وئاخا وي ژ مسكويه، و
 ل روژا قيامه تي د وي گهرم دا و هه تا ف يا نيژيك، مروف دمينه دناق
 خوداني دا و ژ ته نا دا حشك دبن دي خودي بو هه ر پيغه مبهري

حه وزه کئی دانیت کو دویچجویین وی ژئی فه خون وه کی پیغهمبه ری مه ﷺ
 گوئی: (ان لكل نبي حوضا) وحه وزا پیغهمبه ری مه ﷺ یا مه زنه کو درئی و
 پانیا وی قوناغا هه یقه کئی یه، و ئاقا وی سپیتره ژ شیرى، و بیهنا وی خوشتره
 ژ مسکی و گلاسین وی وه کی ستیرین عه سمانانه ژ جوانی و گه له کی، و
 هه چیی ژ فی ئافی فه خوت ئیدی چ جارا تیہی نابیت، و مروفی بیدعه چی وی
 روژی دی یی ژئی بی بهریت، چونکی دی ملیاکه ت هنده کا ده ریخن دی
 پیغهمبه ری ﷺ بیژیت: امی امی، ئانکو: ئه فه ئوممه تا منن دی ملیاکه ت بیژنی:
 (إِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا أَحَدَثُوا بِعَدْلِكَ فَأَقُولُ سُحْقًا سُحْقًا لِمَنْ بَدَّلَ بَعْدِي) تو
 زانی ئه فان پشتی ته چ داهینایه، و دی پیغهمبه ری ﷺ بیژیت دویر بهن و
 ژناف بهن یی کو پشتی من دین گوهارتی.

كذالهُ لَوَاءُ حَمْدٍ يُنْشَرُ ❁ ❁ وَتَحْتَهُ الرُّسُلُ جَمِيعًا تُحْشَرُ

ههروه سا پیغهمبه ری مه ئالایی حه مدی یی هه ی و دی هیته بلند کرن،
 و دبن فی ئالایی فه هه می پیغهمبه ری دی هیته کومکرن.

و هه می مروف دی لدویف پیغهمبه ری مه بن، و دی پیغهمبه ری مه ل
 پیشاهیکا هه می چیکریان بیت، و دی چیت داخوازا شه فاعه تی که ت
 لدهف خودای مه زن وه کی دحه دیسی دا دیژیت: (وَأَنَا الْحَاشِرُ الَّذِي يُحْشَرُ
 النَّاسُ عَلَى قَدَمِي، وَأَنَا الْعَاقِبُ) ئه زم یی کو خه لك هه می بدویف من فه
 بو حه شری و کومکرن و بو ده ستی کرنا حیسابن ههروه سا دیژیت: ((أنا

سید ولدِ آدمَ ولا فخر و أنا أولُ من تنشقُّ الأرضُ عنه يومَ القيامةِ ولا فخر
و أنا أولُ شافعٍ وأولُ مشفعٍ ولا فخر ولواءُ الحمدِ بيدي يومَ القيامةِ ولا
فخر)) نانکو: ئەز سەبییدی کورپن ئادەمی مە، و چ شانازی تیدا نینە و ئەز
ئەوم یی ئیکەم کەسم یی ئەرد قەد دبیت و ئەز ژ قەبری دەردکەقم، و
ئیکەم کەسم شەفاعەتی دکەم، و ئالایی حەمدی یی ددەستی من دا، دبن
فی ئالایی قە ئادەمە و یین دبن وی دا، و هەروەسا دووبارە دی ئەف ئالاییە
ددەستی پیغەمبەری دا بیت بو قە کرنا دەرگەهی بە حەشتی و داخواز دکەت
دا بو قە کەن و دی دەرگەهی قوتیت دی بیژنی: کییه؟ پیغەمبەر دی بیژیت:
ئەزم موخەممەد و دی دەرگەهی بە حەشتی بو هیته قە کرن.

وهی هاتی د حەدیسیدا: (و أنا بيدي لواء الحمد فأمشي ويمشي الناس
معي حتى آتي باب الجنة فأستفتح فيقال: من هذا؟ فأقول: محمد،
فيقال: مرحبا بمحمد!)

كَذَا لَهُ الشَّفَاعَةُ الْعَظِيمَةُ كَمَا ❀❀ قَدْ خَصَّهُ اللَّهُ بِهَا تَكْرُمًا
 مِنْ بَعْدِ إِذْنِ اللَّهِ لَا كَمَا يَرَى ❀❀ كُلُّ قُبُورِيٍّ عَلَى اللَّهِ افْتَرَى
 يَشْفَعُ أَوْلًا إِلَى الرَّحْمَنِ فِي ❀❀ فَصَلِّ الْقَضَاءِ بَيْنَ أَهْلِ الْمَوْقِفِ
 مِنْ بَعْدِ أَنْ يَطْلُبَهَا النَّاسُ إِلَى ❀❀ كُلِّ أُولَى الْعِزْمِ الْهُدَاةِ الْفُضَّلَا

ئەف هەر چوار دیره ئیك بابەتن دیئزیت: کو پیغەمبەری مە ﷺ
 شەقاعەتا مەزن یا هەی، و خودی وەك قەدرگرتن ئەقە یا دایە پیغەمبەری
 مە ﷺ، ئەف شەقاعەتە ژێ پشتی دەستویریدانا خودی یە بۆ پیغەمبەری
 ﷺ نە وەکی گورپەریس دەمی درەوا دکەن.

ئیکەم جار دی پیغەمبەر ﷺ شەقاعەتی کەت دا کو خودایی مەزن
 حوکمی و قەزایی دناقبەرا وان دا بکەت و حسابی دگەل وان بکەت ئەوین
 کومبووین دناف وی گەرما تیپی و خوھی دا، ئەقە ژێ پشتی هنگی یە دەمی
 خەلک هەمی دچنە دەف (اولوا العزم) یین خودان بەها داخوازکری، و هەر
 داخوازا شەقاعەتی ژێ دکەن ل دەف خودی، بەلی ئەو هیجەتا خو دیئز
 و نەشین شەقاعەتی بۆ بکەن، پاشی دی هینە دەف پیغەمبەری مە، و دی
 ئەو بیئزیت ئەز بۆ ئی شولی مە.

قیجا پیغەمبەری مە ﷺ دی سی شەقاعەتا کەت، دوو تاییبەتن ب ویشە،
 وئیک بۆ وی و غەیری وی ژێ یا هەی، قیجا یین تاییبەت:

دهستپيكي شه قاعه تا مه زنه: بو دهستپيكرنا حيسابن نه فه بو دهستپيكرنا لپيرسيئي يه، و شه قاعه تا دووي بو فه كرنا ده رگه هي به حه شتي. و شه قاعه تا سيئي يا كو هه قيشك د ناقبه را پيغه مبهري دا و غه يري وي دا نه وه ده مي شه قاعه تا خهلكي دكهت و ژناف ناگري ده ردئيخيت بو به حه شتي، يان سفق كرنا سزاييي وان د جه هنه مي دا، يان بلند كرنا پله يين وان د به حه شتي دا، ئانكو: مروقين صالح و شه هيد و زاروك ووه ليين خودي زي دي شه قاعه تي كهن، و نه ف شه قاعه ته ناهيته كرن ئيلا خودايي مه زن دهستويري بدهت، و دقيت خودايي مه زن يي رازي بيت ژ وي كه سي يي شه قاعه ت بو دهيته كرن، و ئيزني زي بدهت وي كه سي يي شه قاعه تي دكهت، و شه قاعه ت بو كافران نينه بيگومان.

وَتَانِيَا يَشْفَعُ فِي اسْتِفْتَا حِ ۞ ۞ دَارِ النِّعَمِ لِأُولِي الْفَلَاحِ

هَذَا وَهَاتَانِ الشَّفَاعَتَانِ ۞ ۞ قَدْ خُصَّتَا بِهِ بِلَا نُكْرَانِ

يا دووي بو فه كرنا ده رگه هي به حه شتي يه بو نه هلي به حه شتي نه ف شه قاعه ته و هه ردووكين دي زي د تايبه تن ب پيغه مبهري فه ﷺ.

وَالثَّالِثَا يَشْفَعُ فِي أَقْوَامٍ ❀ ❀ مَا تَوَّأ عَلَى دِينِ الْهَدَى الْإِسْلَامِ

وَأَوْبَقْتَهُمْ كَثْرَةَ الْأَثَامِ ❀ ❀ فَأَدْخَلُوا النَّارَ بِنَا الْإِجْرَامِ

أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا إِلَى الْجَنَانِ ❀ ❀ بِفَضْلِ رَبِّ الْعَرْشِ ذِي الْإِحْسَانِ

وَبَعْدَهُ يَشْفَعُ كُلُّ مُرْسَلٍ ❀ ❀ وَكُلُّ عَبْدٍ ذِي صِلَاحٍ وَوَلِيٍّ

و يا سبيي دئ پيغه مبهري مه ﷺ شه قاعه تي بو هنده ك كه سان كه ت
كو يين ل سهر ديني ئيسلام م م رين، به لي ب كرنا زيده گونه هان نه و يين
چوينه ئاگري، و دئ شه قاعه تي بو كه ت دا بده ركه فن ژ ئاگري بو
به حه شتي، نه فه زي ژ كه ره م و قه نجيا خودايي خودان قه نجي و چاك و
پشتي شه قاعه تا پيغه مبهري مه، دئ هه مي پيغه مبه ر شه قاعه تي كه ن، و
هه ر به نده يه كي قه نج و چاك دئ شه قاعه تي كه ت ب ده ستويريا خودي،
نه ف جورئ شه قاعه تي بو وان كه سايه نه وين ل سهر باوه ريئي م رين به لي
هندي گونه هي ن كر ين يين چوينه جه ه نه مي.

يُخْرِجُ اللَّهُ مِنَ النَّيرانِ ❀ ❀ جَمِيعَ مَنْ مَاتَ عَلَى الْإِيمَانِ
 فِي مَهْرِ الْحَيَاةِ يُطْرَحُونَ ❀ ❀ فَحَمًّا فَيَحْيَوْنَ وَيَنْبُتُونَ
 كَأَنَّمَا يَنْبُتُ فِي هَيْئَاتِهِ ❀ ❀ حَبُّ حَمِيلِ السَّيْلِ فِي حَافَاتِهِ

دی خودی وی ژ ناگری دهرئیختیت هه رکه سه کی ل سه ر ئیمانئ مریت و
 دی هافئیتته د رویبارئ ژیانئ دا، و نه و وه کی ره ژییئ یئ ره شبوین دی د شی
 ئافی دا زیندی بن، و دی گه ش بن، هه روه کی مروف دندکه کا گه نهی بهافیتته
 بهر لیقا ئافه کی و شین ببیت.

ئانکو: پشتی خودی وان که سین خودان ئیمان و ژبه ر گونه هیئت خو
 چووینه جه ههنه من دئینیتته دهر، و دی وان که ته د رویباره کی دا دیژنئ: (نهر
 الحیاة)، رویبارئ ژیانئ، کو دی د شی ئافی دا شین بن و گه ش بن.

پیغه مبه ر ﷺ دیژیت: (لِيُخْرِجَنَّ قَوْمٌ مِنَ النَّارِ بِشَفَاعَتِي يُسْمُونَ
 الْجَهَنَّمِيِّينَ) هنده ک که س دی ب شه فاعه تا پیغه مبه ری ﷺ ژ ناگری
 دهرکه فن و دی چنه به حه شتی دیژنه وان جه ههنه می. ئانکو نه صلی خو ل
 جه ههنه می بوون.

والسادسُ الإيمانُ بالأقدارِ ❁❁ فأيقننُ بِهَا ولا تُمارِ
فكلُّ شيءٍ بقضاءٍ وقدرٍ ❁❁ والكلُّ في أمِّ الكتابِ مُستطَرٌّ

روکنئ شه شئ باوهریا ب قهدهری یه، بلا ته باوهری پئ هه بیت و ب گومان نه کهفه، چونکی هه ر تشته کئ هه بیت ب قهزا و قهدهری یه و یئ ل (لوح المحفوظ) دا نقیسیه لدهف خودایئ مهزن و ل پروژا دهستپیکئ یئ نقیسی و ژئ ناچیت.

و هه ر بؤ زانین باوهریا ب قهزا و قهدهری تمام نابیت هه تا ئه ف هه ر چوار خاله ل دهف مروثی بن:

۱- ته باوهری هه بیت کو هه ر تشته کی هه بیت خودئ دزانیته و علمئ لدهف وی هه ی، یا نوکه و یا بوری و یا پاشه پروژئ ژئ، خودئ (عالم الغیب والشهادة) دبیژت: {عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ} [سبأ: ۳] چو تشت ل بهر وی بهرزه نابیت ئه گهر خو هندی مثقالا زهره یه کئ ژئ بت.

۲- ته باوهری هه بیت کو خودایئ مهزن هه می تشتئ نقیسی هه تا پروژا قیامه تی، و چ ل بهر وی بهرزه نابیت: {أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ} [الحج: ۷۰] ئه ری ما ته نه زانییه -ئهی موحه ممه د- کو هندی خودئ یه هه ر تشته کئ ل عه سمانی

وعهردی هه‌ی باش دزانت و دله‌وحی پاراستی دا نقیسییه؟ هندی ئه‌و زانینه کاره‌کی ب سانه‌یییه ل سه‌ر وی خودایی یی چو تشت وی بیزار نه‌که‌ت.

۳- ته باوه‌ری هه‌بیت کو ئه‌و تشتی رویدده‌ت چه‌سکرنا خودی یال سه‌ر هه‌ی، و وی یا چه‌سکری، فیجا چ چه‌سکرنا شه‌رعی بیت یان یا که‌ونی بیت: **{وَلَا تَقُولَنَّ لِيْ شَيْءٍ اِنِّيْ فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا (23) اِلَّا اَنْ يَّشَاءَ اللّٰهُ}** [الكهف: ۲۳] وبۆ وی تشتی ته‌ کرییه دلی خو کو بکه‌ی تو نه‌بیژه: سوباهی ئه‌ز دی وی تشتی که‌م، ئیلا ئه‌گه‌ر تو بیژی ئه‌گه‌ر خودی چه‌سکه‌ت.

۴- ته باوه‌ری هه‌بیت کو خودی هه‌می تشتین چی‌کرین و ئافراندین ئه‌و تشتین ب سه‌ری ته‌ ده‌ین و کارو کریارین ته‌ هه‌می یین چی‌کرین: **{اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ}** [الزمر: ۶۲] هه‌روه‌سا دی‌یژیت **{وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ}** [الصافات: ۹۶]

فیجا هه‌ر جاره‌کا ته‌ باوه‌ر ب فان هه‌ر چوار تشتان هه‌بیت و تو بزانی و تی‌بگه‌هی دی دلی ته‌ ئارام بیت، دی زانی ئه‌فه ژ ده‌ف خودایی مه‌زنه و ژ علمیی وی یه‌ و ژ نقیسینا وی یه‌ و ژ چی‌کرنا وی یه‌ و که‌س نه‌شی‌ت کارتیی‌کرنی ل ته‌ بکه‌ت، و که‌س نه‌شی‌ت چ تشتان بینته سه‌ری ته‌ ئه‌و نه‌بیت یا خودایی مه‌زن نقیسی: **{قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ}** [التوبة: ۵۱] تو -ئه‌ی موحه‌مه‌د- ب گه‌ف و پاشقه‌برن

فه بیژنه فان شهرمزاران: تشتهك ب سهری مه نائیت نه و نهبت یی خودی بو مه چه زکری و د له و حی پراستی دا نقیسی، و نه و دی مه ب سهر نه یاران نیخت، و خودان باوهر بلا خو بهیلنه ب هیقییا خودی ب تنی فه .

فیجا قه دهر ژی نهینیا خودای مه زنه د نه ردی دا تو لینه گهره کا دی چه و ابیت نه فه د شیانا خودی ب تنی دا یه .

فیجا قه زا نه وه: یا خودی بوته نقیسی. و قه دهر نه وه: جیبه جیکرنا شی قه زای یه. فیجا نه ف قه دهره یا خوش بیت یان یا نه خوشبیت، شرین بیت یان ته حل بیت، و هه ردوو ژدهف خودی ته عالانه، و دقیت مه باوهری پی هه بیت وه کی خودای مه زن دیژیت: **{إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ}** [القمر: ۴۹]

لا نَوْءَ لا عَدْوَى لا طَيْرُولا ❀ ❀ عَمَّا قَضَى اللهُ تَعَالَى حَوْلَا

لا غُولَ لا هَامَةَ لا ولا صَفَرُ ❀ ❀ كما بذا أَخْبَرَ سَيِّدُ الْبَشَرِ

نه ستیرناسی و نه فه گرتن ونه ره شبینی ئیلا ب ده ستویریا خودای مه زن ل سهر بیت، و نه فه نه شین وی بگهورن یا خودای مه زن نقیسی و نه نه جنه و نه ره شبینیا بالندا و نه صه فه ر نه شین چ تشتی بگهورن هه روه کی سه رکیشی مرو فایه تی نه ف تشته بومه گوتی.

وثالثُ مرتبةُ الإحسانِ ❀❀ وتلك أعلاها لدى الرحمن
وهو سُوحُ القلبِ في العِرفانِ ❀❀ حتى يكونَ الغيبُ كالعيانِ

ئەقە روکنی سیئی یە و بلندترین پلە یە ل نك خودایی رهحمان، ئەوژی چه سپاندنا زانیئی یە ددلی دا، هەتا کو غەیب (تشتی نە بەرچاڤ) وهلی بهییت هەروهکی تو دبینی.

بێگومان بلندترین پلە (مەرتەبە) ژ دینی مە ئیحسانە، ئیحسان بازنەیا ژ هەمیان بچویکتەرە، بەلی پلەیا وی ژ هەمیان بلندترە، ئانکو: هەکه کهسەک ژ ئیحسانی بکه قییت دی کهفته د ئیمانی دا، و ژ ئیمانی بکه قییت دی کهفته د ئیسلامی دا، بەلی هەکه ژ ئیسلامی کهت دی کهفته د کوفری دا.

ئیحسانی ئیک روکنی هە ی ئەو ژ ی ئەو: (أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ)، تو پەرستنا خودی بکه ی هەروهکی تو وی دبینی، هەکه تو وی نەبینی، ئەو تە دبینیت خودایی مەزن دبێژیت: **{وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ}** [آل عمران: ۱۳۴] خودایی مەزن حەزژ مروڤین چاک دکەت.

هەروهسا دبێژیت: **{وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا}** [النساء: ۱۲۵] دینی

که سئ ژ یی وی با شتر نینه یی ب دلی وله شی خو ب ده ست خودی ب تنی
 فه به ردای، وئه و یی فه نجیکار بت، ودویکه فتنا دینی ئیبراهیمی و شریعه تی
 وی کر بت، و خو ژ باوهرییپن خراب و شریعه تی نه حه ق دابته پاش. و خودی
 ئیبراهیم - سلاق لی بن - ب دورستی بو خو ژ ناقبه را به نییپن خو ژ ژیگرتبوو
 و کربوو خو شتقیی خو.

وئه ف ئایه ته سالو خه تی خو شتقینیی کو بلندترین پله یا فیانی یه،
 و سالو خه تی ژیگرتنی بو خودی بنه جه دکه ت.

ئانکو: ئه گهر ته فیا بگه هییه ئی پله یی، دقیت تو هوسا په رستنا خودی
 بکه ی هه روه کی تو وی دبینی، و دهه می کارین خو دا ئه ف هه سته ل ده ف
 ته په یدا ببیت، چ سه دهه قه یه ک بیت، باشیه ک بیت، عیبادهت بیت، و
 ئه گهر تو نه گه هشتیه ئی پله یی، بلا لای دی لده ف ته په یدا ببیت، کو تو
 بزانی خودی چاقدیره و ته دبینیت، و تو یی ب تنی بی خودی ته دبینت، و تو
 دنا ف هنده کان دا بی خودی یی ته دبینیت، شه ف بیت، روژ بیت، ل وه لاتی
 ته بیت، ژده رقه ی وه لاتی بی، خودی ته دبینیت، و چاقدیریا خودی ل سه ر
 ته یه، و ئه فه سه د ژ سه دی یه.

فصل

في كون الإيمان يزيد بالطاعة وينقص بالمعصية، وأن
فاسق أهل الملة لا يكفر بذنب دون الشرك إلا إذا
استحله، وأنه تحت المشيئة، وأن التوبة مقبولة ما لم
يُغرغر.

باوهرى ب گوهداريا خودى و طاعتن وى زيده دبيت، و ب
گونهه و سهريچيان كيّم دبيت، و مروفن گونهكار و
خرابكارى موسلمان ب چ گونهين دين شركن دا كافر نابيت،
ئيللا نهگه ر نهو بو خو وى گونههن حلال بكهت، و نهو مروّف
ين دين حهسكنا خودى تعالا فه، و تهوبا وى دى ژى هيته
قهويل كرن هندی رح نهگهشتبته گهوريا وى.

إيماننا يزيد بالطاعات ❀ ❀ ونقصه يكون بالزلات

وأهله فيه على تفاضل ❀ ❀ هل أنت كالأملك أو كالرسل

باوهرييا مه زيده دبيت ب تاعهتى، و كيّم دبيت ب كرنا گونهها، و نههلى
باوهرييى تيّدا نه وهكى ئيكن، نهري ما تو وهكى ملياكه تانى يان وهكى
پيغهمبه رانى.

ئەفە ژ عەقیدای ئەهلێ سوننەتی و جەماعەتی یە کو باوەری کیم و زێدەدبیت، و ئەفە تەشتەکی دیار و بەرچاڤە ل دەف هەر کەسەکی خودان عەقل، چونکی دەمی کریارین باش دکەت یان دکەڤیتە د مەوسمین خیری دا، وەکی رەمەزانی و چوونا حەجی و عومری، و چوونا مزگەفتی و خواندنا قورئانی، ئەف کەسە دئی بینیت ئیمانای یا زێدەدبیت و رهاوی یا بلند دبیت، و بەروڤاژی ئی چەندی ئەگەر مرۆڤ توشی خرابییا و تاوانا بیت و بیدعا و گونەهان دئی ئیمانای لاواز بیت.

ئانکو بو مە دیاردبیت ئیمان ل جەهەکی ناراوەستیت وجیگیر نابیت، بەلکو بلند دبیت و کیم دبیت، لدویف کاروکریارین مرۆڤی، فیجا ئەگەر ئەف کاروکریارە باشی بیت دئی ئیمانای زێدەکەت، و ئەگەر خرابی بیت دئی کیم بیت، هەندەک جارا ئیمان هەند زێدەدبیت هەتا دگەهتە پلەیا ئیکجار بلند وەکی ئیمانای ئەبوەکری سەددیق خودی ژێ رازی بیت کو ئیمانای وێ هندی ئیمانای ئوممەتی هەمی یە، و هەند کیم دبیت هەتا دبیتە هندی میڕیبه کا بچویک، و هەندەک جارا ئەو ژێ نامینیت، و دئی مرۆڤ ژ ئیسلامی دەرکەڤیت، و مرۆڤ دئی کافر بیت، بەئێ مرۆڤی ئیماندار ب گونەهان کافر نابیت، بەئێ ئەگەر مرۆڤی ئیماندار تەشتەک گۆت، یان ئەنجامدا و بەلگە ل سەر هەبیت کو کوفرە وئێ گاتی دئی کافر بیت، وەکی خودایێ مەزن دیژیت:

{وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةً فَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا

الَّذِينَ آمَنُوا فزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ} [التوبة: ١٢٤] وئەگەر خودی سوورەتەك ژ سوورەتین قورئانی بو پیغەمبەری خو ئینا خواری، ژ وان دورویان هەیه یی -ب ترانه پیکرن فه- بیژت: ئی سوورەتی باوەریا کێ ژ هەو ب خودی وئایەتین وی پتر لی کر؟ فیجا ئەوین باوەری ب خودی وپیغەمبەری وی ئینای هاتنە خوارا ئی سوورەتی باوەری ل وان زیدەکر کو وان ئەو زانی وباوەری پێ ئینای وھزرا خو تیدا کری وکار پێ کری، وکە یفا وان ب ئەوی باوەریی دئیت یا خودی دایە وان.

هەروەسا دیژت: {وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا} [الأحزاب]

و هەروەسا دیژت: {لِيَزَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ} [الفتح: ٤]

ئانکو: ئەوان ئیمان یا هەمی و دا هیشتا زیدەبیت، دقان چەند ئایەتان دا بومە دیاردبیت کو ئیمان دچیتە سەری و زیدەدبیت و هەروەسا دەیتە خواری وکیم ژی دبیت، و هەروەسا پیغەمبەری مە ژی (صلی اللہ و علیہ و سلم) دیژت: (أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا) بیگومان تمامترین باوەردار کو باوەریا وی ژ هەمیان چیتر ئەو یی کو رەوشتی وی ژ هەمیان چیتر و باشتر.

ل فیری بومە دیاربوو کو رەوشتی باش ئیمانی زیدەدکەت چونکی گۆت: (أَكْمَل)، و ئەگەر رەوشتی وی یی کریت بیت، و توشی گونەهان بوو دی

ئیماننا وی کیم بیت، و دئی هەر هیته خوار، و دحه دیسه کا دی دا پیغه مبهەر (صلی الله و علیه و سلم) دیبژیت: (الإیمان بضعٌ وسبعون شعبهً) ئیمان حه فتی و تشتهک پارچه یه، و ریوایه تین جودا جودایین ههین فیجا یا ژ هه مییان کیمتر: (وأدناها إمامةً لأذى عن الطريق) راکرنا گلیشی و پیساتی و نه رحه تی ژ رنکا موسلمانان، و یا ژ هه مییان بلندتر گوتنا: (لا إله إلا الله) (کو چ خودایین حهق نینن ژبلی الله ژ هه ژی په رستنئ بن، و ئەفه ئیماننا ژ هه میی بلندتره، و ههروه سا د ریوایه ته کئ دا یا هاتی) (والحیاء شعبه من الإیمان) کو شهرم ژی پارچه که ژ ئیمانئ.

لقیئ بومه دیاربوو کو باوه ری کیم و زنده دبیت، و بومه دیاربوو کو باوه ری گوتنا ب ئەزمانی و باوه رییا ب دلی یه و کریارین ب له شی یه، چونکی پاقر کرنا رنکئ ژ کریارا یه، و گوتنا: لا اله الا الله، ئەفه گوتنا ئەزمانی یه، و شهرم ژی کاره که ژ کارین دلی، و نه سیفه ته که دئی ب ده فی بیژی یان ب له شی که ی، و ناچیبیت مروّف بیژیت: هه ما ئیمان ددلی دا هه بیت به سه، یان ب ده فی بیژیت به سه، دقیت ئەف هه رسئ مه رجه هه بن هه تا ئیمان دروست دبیت، و ئەهلئ ئیمانی وه کی ئیک نینن لدویف کریارین وان یئ باشه وه کی: پیغه مبه ران و ملیاکه تان ئیمانان وان یا زنده یه، چونکی ئەو عه بدینیا خودئ بدروستی دکهن، و ئیمانان وان یا زنده یه و پله یا وان یا بلنده، و ژ خودئ دترسن، و ئەو پتر نیژیکی خودئ نه، هه تا ئەهلئ ئیمانئ ژی دناقبه را خو دا

وهكى نيك نینن وهكى پیغهمبه ر سلاڤ لی بن به حسی نه بو به کری دکه ت
دیژیت: ئیمانا وی به رانبه ری یا ئوممه تی هه میی یه.

والفاسقُ الملیُّ ذوالعصیانِ ❀ ❀ لم ینفَ عنه مُطلقُ الإیمانِ
لکن بقدر الفسقِ والمعاصیِ ❀ ❀ ایمانه ما زال فی انتقاصِ

فاسقئ موسلمان نه وی خودان گونه ه (ئه و گونه هکاره نه وی
نه گه هشتیه توخوبی کوفرئ به لی گه له ک سه ریچی کری و ژ هدی خو
دهرکه تی) باوه ری ژ وی نه هاتییه نه فی کرن به لی هندی خرابیا وی دی ئیمانا
وی کیم بیت نه فه ی تمام نینه ژ ئیمانئ، و ئیمانا وی یا کیمه هندی فسقا
وی، و هندی پتر گونه ه هه بن ئیمانا وی کیم تر لیدهیت به لی نابیته کافر.

و نه فه دگه له ک هه دیسا دا یا هاتی فیجا نه ف که سه دی هیته هژمارتن
باوه ردار ب باوه رییا خو، و فاسق ب گونه هیئ خو، چونکی گه له ک که س
یین هه یین ده مئ دبیین ئیکئ گونه هه کا مه زن دکه ت، دی بیژن کافره، به لی
ناچیبیت بیژنه خودانئ گونه ها مه زن کافر وه کی زینایئ و ریباپی، وگوهنه دانا
دهیبابان... هتد فیجا هشیاری خو بی چونکی پیغهمبه ر (صلی الله علیه و
سلم) دیژیت: نه و که سئ بیژنه ئیکی کافرو و نه و کافر نه بیت، دی بو نه وی
زقرت.

و مروّقی فاسق ناهیتته هژمارتن کافر ب مهرجه کی ئەو گونه هه یا دویری شرکی بیت، و ههروهسا ئەو گونه هه نه بیت یا وی بو خو حه لالکری، بو نمونه: عه ره قی فه خوت و بیژیت نه حه رامه، یان زینایئ بکته بیژیت نه حه رامه، یان بخو گونه هان حه لال بکته بی کو ئە نجام بدهت، وه کی که سه ک عه ره قی نا فه خوت به لی بیژیت: عه ره قی نه حه رامه و دروسته، لقیژی دئی کافر بیت، ئە فه وی خودی و پیغه مبه ری وی ب دره و ده ریئ خستن و ئە فه گونه هه کا گه له کا مه زنه (کوفره).

ولا نقولُ إنه في النارِ ❀ ❀ مخلدٌ، بل أمره للباري

تحت مشيئةِ الإلهِ الناقدَةِ ❀ ❀ إن شا عفا عنه وإن شا آخذهُ

بقدرِ ذنبِهِ وإلى الجنانِ ❀ ❀ يُخرجُ إن مات على الإيمانِ

و ئەم نابیژین دئی ئەو ههروهه ر د نائف ئاگری دا بیت، به لکو حالئ وی دی بو خودی ته عالا بیت، ئە گه ر قییا دئی لی بوری، و ئە گه ر قییا دئی وی به ته جه هه مئ، و پاشی دئی ده رکه فته به حه شتی و دئی ژ ئاگری ده رکه قییت، ب مهرجه کی ئە گه ر ل سه ر ئیمانئ مرییت.

ئانکو دقان هه ر سی دیراندا بو مه به حسی فاسقا دکته ئە وی گونه هیئ مه زن دکته یئ دبن شرکی دا ول سه ر بمریت هه ر دقئ چه ندی ژئ دا ئەم نه شین بیژین کو دئی ههروهه ر د ئاگری دا بیت، وه کی معتزله وه دیژن، به لکی

دئ بیژن نه و موسلمانئ گونه هکاره و نه و دئ دبن چه سکرنا خودئ دا بیت،
 و نه گهر خودئ قیال دهستیکی دئ لیبوریته وان به ته به چه شتی، یان
 نه گهر قییا دئ به ته جه هنه من پاش ده ریخت و به ته به چه شتی، به لی
 ههروهه نامینیته دئاگری دا، ئانکو: ئه ف ئه مره دئ بو خودئ زقریت، و
 ده من صه حابیا به یعه دایه پیغه مبه ری صلی الله علیه و سلم وی گوته وان:
 (وَمِنْ أَصَابٍ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا، ثُمَّ سَتَرَهُ اللَّهُ، فَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَفَا عَنْهُ،
 وَإِنْ شَاءَ عَاقَبَهُ) البخاری و مسلم.

پشتی کو به یعه ژ وان وهرگرتی ل سه ر نه کرنا گونه هان گوئی: نه گهر ئیک
 ژ هه وه توشی گونه هان بیت و خودئ ستاره کر و فه شارت، حالی فی دئ بو
 خودئ زقریت وی بقیت دئ لیبوریته و وی بقیت دئ سزا ده ت). دئی
 چه دیسی دا بومه دیاردبیت کو خودانی گونه هین مه زن (ژبی شرکی)
 نامینیته دئاگری دا ههروهه ر.

وَالْعَرَضُ تَيْسِيرُ الْحِسَابِ فِي النَّبَاِ ❀ ❀ وَمَنْ يُنَاقِشِ الْحِسَابَ عُدْبَا

نیشان دان (عه رزکن) بسانا هیکرنا حسابی یه وه کی د قورئانی دا هاتی و
 هه ر که سی گه نگه شه (لیپرسین) د گهل بهیته کرن دئ هیته عه زاب دان.

ئه ف دیره ئاماژه یه بو ته فسیرا پیغه مبه ری صلی الله و علیه و سلم بو

کیتابا خودئ ده من دیژیت: {فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ (7) فَسَوْفَ

يُحَاسِبُ حِسَابًا يَسِيرًا (8) [الانشقاق: ۷-۸] هه رکه سه کئی په رتووکا خو ب دهستی راستی وهرگرت دئ حسابه کا بساناھی دگهل هیته کرن.

فَیْجَا عَائِشَايَ خُودَيَّ زَيِّ رَازِي بِيْتِ گُوتِ پَيِّغَه مَبَهَرِي صَلَى اللّٰهُ وَ عَلِيَه وَ سَلَمِ گُوتِ: ((لَيْسَ أَحَدٌ يُحَاسِبُ إِلَّا هَلَكًا قَالَتْ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللّٰهِ جَعَلَنِي اللّٰهُ فِدَاءَكَ، أَلَيْسَ يَقُولُ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ: {فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حِسَابًا يَسِيرًا} قَالَ: ذَاكَ الْعَرَضُ يُعْرَضُونَ وَمَنْ نُوقِشَ الْحِسَابَ هَلَكًا)).

ټانکو: که س نینه کو حساب دگهل بهیته کرن ئیلا دئ هیته تیبرن، فئجا وئ گوتئ: یا پیغهمبهری خودی خودی من بکه ته قوربانا ته مانه خوداین مهزن دبیژیت: هه رکه سه کئی په رتووکا خو ب دهستی راستی وهرگرت دئ حسابه کا بساناھی دگهل هیته کرن، وی گوتئ ئه فه ب تنی نیشانده و عه زکرنه به ئی هه ر که سه کئی مناقشه و حساب ولیپرسین دگهل بهیته کرن ب راستی دئ ئه و تیچیت.

وَلَا تُكْفِّرُ بِالْمَعَاصِي مُؤْمِنًا ❁❁ إِلَّا مَعَ اسْتِحْلَالِهِ لِمَا جَنَى

چ باوهردارا ب گونه هی کافر نه که، ئه و تیینه بیت ئه گهر وی کاری ب خو حه لال بکه ت ئه وئ وی کری.

ئەفەيە باوەرييا ئەهلي سوننەت و جەماعەت فەرقي و جوداھي دئىخنە
دناقبەرا گونەھکاری و کافرى دا، ژبلى کەسەکی کو گونەھەکی بکەت و
بەلگەي قورئانى و سوننەت ل سەر ھەبیت کو کوفرە، يان بئزیت فلان
حوکم وەکی يئ خودئ يە، يان ژ يئ خودئ باشتەرە، يان دوعا ژ غەيرى خودئ
بکەت، ئەفە خودئ و پيغەمبەرئ وى يئ کافرکين، بەلئ گونەھين دى يئ
کو بەلگە ل سەر نەبیت کو کوفرە ناچييت مروؤف بيژتئ کوفرە.

بکورتى: مروؤف باوەردار يئ کو توشى خرابى و گونەھ وتاوانان بووى، ئەم
وى ب کافر سالوخەت نادەين، چەند گونەھ کربن، ئەو تنئ کو گونەھەکی
بکەت و بەلگەي قورئانى و سوننەت ل سەر ھەبیت کو کوفرە.

وَتُقَبَلُ التَّوْبَةُ قَبْلَ الْغَرغَرَةِ ❀ ❀ كَمَا أَتَى فِي الشَّرْعَةِ الْمُطَهَّرَةِ

أَمَا مَتَى تُغْلَقُ عَنْ طَالِبِهَا ❀ ❀ فَيَطْلُوعُ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا

وتەوبە دەيتە قەبويلکرنئ ژ بەرى غەرغەرى، ھەر وەکی د شەريعتئ
پيروзда ھاتى، و دەربارەي ھندئ کا کەنگى دئ ئەف دەرگەھە ل
داخوازکەرى ھيتە گرتن، ئەوژى دەرکەفتنا پوژئ ژ پوژئاقايى.

ئەف چەند دپەرە ژى ھيشيەکی ددەنە مروؤف گونەھکار ب ھندئ ددەن کو
مروؤف ھندى روھا وى نەگەھشتبیتە گەورين (غەرغەرى) دئ تەوبا وى يا
قەبويل بيت، قيجاً گونەھا وى کوفر و شرک بيت، يان گونەھين مەزن، بن

ب مه رجه کی دفتیت ئه ف ته وبه بهری غه ر غه ری بیت بهری کو روح بگه هته
 حه فکی وه کی پیغه مبه ر دیژیت: (إِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُغْرَغِرْ)
 الترمذي.

فئجا ئه گه ر مروثی گونه ه و تاوان وسه ریچی کرن وبه ری رح بگه هته
 حه فکا مروثی، مروثی ته وبه کر ئه فه پاداشته کی مه زن یی بو ه هی ئه وژی
 دی خودی حه ش وی که ت، خودایی مه زن دیژیت: (ان الله يحب التوايين)
 هندیکه خودی یه حه زژ مروثین توبه دار دکه ت.

و پیغه مبه ر دیژیت: (لِلَّهِ أَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ حِينَ يَتُوبُ إِلَيْهِ) متفق
 علیه.

ئانکوک پتر که یفا خودی ته عالا دهیت ده می عه بدی وی ته وبه دکه ت و
 دزقریته بال ویشه.

و ته وبه چی یه؟ ته وبه ژ ی ئه وه مروث بزقریت ب بال خودیقه، و
 په شیمان ببیت ژ وی گونه ها وی کری، و بریاری بده ت کو نه زقریته وی
 گونه هی فه، و خودایی ته عالا گه له ک هیقی یین داینه عه بدی خو و ب

هیقیتین ئایه ت ئه فه یه ده می خودی دیژیت: **قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا**
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُ
هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ {الزمر: ۵۳} تو بیژه وان به نییین من یین گه له ک ب ناف

گونه‌هی فیه چووین، و ب کرنا خرابییان ته عدایی ل خو کری: ژ بهر گونه‌هی
خو یین مشه هوین ژ دلوفانییا خودی بی هیقی نه‌بن، هندی خودی‌یه
گونه‌هان هه‌مییان ژئی دبهت بو وی یی ژئی توبه بکتهت و ل خو بزقرت،
هندی نه‌وه نه‌و باش گونه‌ه‌ژئبری گونه‌هی‌ن به‌نییین خو یین توبه‌که‌ره، وی
دلوفانکاره ب وان.

لقیری خودی ناگازی کهت و بیژیت یا گونه‌ه‌کار یان یا فاسق دیژیت یا
عه‌بدی من، و دیژیت بی هیقی نه‌بن چونکی بی‌هیقی بوون مه‌زنتره ژ گونه‌ها
وی کری، چونکی کهس ژ ره‌حما خودی بی‌هیقی نابیت ئیلا مروچی کافر
نه‌بیت، و خودی ته‌عالا بیزار نابیت هندی مروف بیزار نه‌بیت ژ ته‌وبی، و
دهرکه‌هی ته‌وبی یی فه‌کریه هه‌تا پروژ ژ پروژئاقایی دهرکه‌فیت: (لَا تَقُومُ
السَّاعَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا فَإِذَا طَلَعَتْ وَرَأَاهَا النَّاسُ آمَنُوا
أَجْمَعُونَ وَذَلِكَ حِينَ (لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ
كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا) البخاري ومسلم.

چونکی وی پروژی ده‌می پروژ ژ پروژئاقایی دهرکه‌ت دی یه‌قین بو هه‌مییان
چی‌بیت، و دی بیژن مه‌ باوه‌ری ئینا به‌لن باوه‌رییان وان چ مفای ناگه‌هینیته
وان و چ تشت ژئی ئیمانان وان زیده‌ناکه‌ت، و پروژا قیامه‌تی ژئی یا ژنشکه‌کن
فه و نیشانین مه‌زن لدویف ئیک را ده‌ین، پیغه‌مبه‌ر دیژیت ئیک دی ده‌وارا
خو دوشیت هیشتا شیر نه‌فاخواری دی قیامه‌ت رابیت.

فصل

في معرفة نبينا محمد ﷺ، وتبليغه الرسالة، وإكمال الله لنا به الدين، وأنه خاتم النبيين، وسيد ولد آدم أجمعين، وأن من ادعى النبوة من بعده فهو كاذب.

نياسينا پيغهمبەرى مە موهممەدى ﷺ، وتبليغه الرسالة، و گەھاندنا وى بۆ پەياما خودى، وإكمال الله لنا به الدين، و خودى ب قس پيغهمبەرى دينى بۆ مە تمام كرى، وأنه خاتم النبيين، و ئەو دوماھىك پيغهمبەره، وسيد ولد آدم أجمعين، و مەزنىت هەمى كورپت ئادەمىيە، وأن من ادعى النبوة من بعده فهو كاذب، و هەر كەسەكن بانگەشەيا پيغهمبەراتييين بكت پشتى وى ئەو درەو كەرە .

دقان چەند دیر اندا دى بە حسا فان شەش خالان كەين:

ئىك: نياسينا پيغهمبەرى مە ﷺ

دوو: گەھاندنا وى بۆ پەياما خودى تەعالا

سى: تمام كرنا دينى مە ژلايى رەب العالمينى عز وجل

چوار: پيغهمبەرى مە دووماھىك پيغهمبەره

پینج: پیغہ مبرہر مه زنی هه می کوریت ئاده مییه

شەش: هەر که سه کن بانگه شه یا پیغہ مبره راتی پی بکه ت پستی وی ئه و درهوا دکه ت .

شیخی گۆت:

نبینا محمد من هاشم ❁❁ إلى الذبیح دون شك ینتی

پیغہ مبره ری مه موحه ممه ده ﷺ ژ هاشمییه هه تا دگه هیته ئیسماعیلی ئه فه بیگومانه، کو پیغہ مبره ری مه دگه هیته ئیسماعیلی.

پیغہ مبره ری مه ﷺ ژ کوریت هاشمییه، ئانکو هاشم بابن وی ی چاری یه، کو پیغہ مبره ری مه (ابو القاسم) ه محمدی کورپی عبد الله کورپی عبد المطلب (ناثی وی یی دروست: شیبه الحمد) کورپی هاشم کورپی عبد مناف کورپی قصی کورپی کیلاب کورپی مره کورپی که عب کورپی لؤی کورپی غالب کورپی فیهر کورپی مالک کورپی النضر کورپی کینانه کورپی خوزیمه کورپی مدرکه کورپی ایلاس کورپی مضر کورپی نزار کورپی معد کورپی عه دنان کورپی ئوده ده کورپی مقوم کورپی ناحور کورپی تهیره ح کورپی یه عرب کورپی یه شجوب کورپی نابتی کورپی ئیسماعیلی کورپی ئیبراهیمی خه لیل کورپی نازر کو دیژنی: تارح کورپی ناحور کورپی ساروح کورپی راعو کورپی فالخ کورپی عه یبهر کورپی شالخ کورپی ئه رفه خشه ذ کورپی سام کورپی نوح کورپی لامک

کوپړی متوشله خ کوپړی خه نوخ کو ئدریسه علیه السلام کوپړی یه رد کوپړی مه لیلی کوپړی قینه ن کوپړی یانش کوپړی شیث کوپړی ئاده م علیه السلام.

وئۀ فه هه لبرارتنا ئیمامی زه هه بی یه د په رتوکا (تاریخ الاسلام) دا به رگن ئیکې ص 480. و گوټ: ئۀ فه گوټنا زانایین فی بواری یه.

وپیگومانه کو ئه و هاشمییه، هه تا ئیسماعیلی علیه السلام چ گومان تیډا نینه ئیسماعیل کو دیژنی: (الذبیح) چونکی دا بابی وی سه رژیکه تن ئیبراهیم علیه السلام، به ئی خیلاف یا هه ی ناقبه را زانایان دا کا (ذبیح) ئیسحاقه یان ئیسماعیله؟ به ئی یا دروست تر ئیسماعیله.

و ژ ئیسماعیلی هه تا ئاده می خیلاف یا تیډا هه ی، و هنده ک ژ سه له فا باش نه دیت کو مروّف نه سه با پیغه مبه ری پشتی ئیسماعیلی بیژیت، وه کی ئیمام مالک، هه روه سا عبدالله بن مسعود، و عبدالله بن عمر، عمر بن میمون، و محمد بن کعب القرظی، ئۀ فان باش نه دیت کو مروّف نه سه با پیغه مبه ری سلاّف ل سه ر بن ژ ئیسماعیلی هه تا ئاده می بیژتن ژ به ر گوټنا خوداین مه زن: **(وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا)** [الفرقان: ۳۸] ئانکو: گه له ک قرن و وهخت ناقبه را فان دا ییت هه ی.

و نه گهر ئه ف ئايه ته خواندبان: (وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا

اللَّهُ) [ابراهيم: ۹] ئانكو: ومالله تين پشتي وان، ژ خودي پيشه تر كه س هژمارا وان نزانت .

دايژن "كذب النسابون" نه سابون: نه و زاناين نه سه با ديژن دا بيژن نه وان دره وكر، ئانكو نه و نزانن، و ئيمام سوهه يلي بيژت: به لي كومه كا دي يا زاناين ديژن: دروسته تو نه سه با پيغه مبهري ب دريژي به حس بكه ي ژوان ئبن ئيسحاق، و ئيمام طبري، و بخاري، والزيير بن بكار گه له كين دي، و مه رهم پي نه وه كو خوداي مه زن پيغه مبهري صلى الله عليه وسلم پي ژناق عه ره با ژي گرتي، و نه و خودان باشتري و به ريزتري بنه ماله ودهيك و بابه، ئانكو دهيك و بابين وي دعه سلي نه، نه كو مروقيت كي م و بي بهانه، و پيغه مبهري ﷺ ديژت: ((إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى كِنَانَةَ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ وَاصْطَفَى قُرَيْشًا مِنْ كِنَانَةَ وَاصْطَفَى مِنْ قُرَيْشٍ بَنِي هَاشِمٍ وَاصْطَفَانِي مِنْ بَنِي هَاشِمٍ (مسلم والترمذي).

ئانكو خودي كينانه ژ كورين ئيسماعيلي ژي گرتن، و قورهيشي پي ژ كينانه ي ژي گرتين، و قورهيشيا ژي بهني هاشمي پي ژيگرتي، و نه ز ژ بهني هاشميا پي ژي گرتيم. نه فه ريوايه تا موسلي يه.

ودهیکا وی ئامینا کچا وههه بی کورئ عبدمنائئ کورئ زوهره یئ کورئ
کیلابی یه.

پاشی شیخی گۆت:

أَرْسَلَهُ اللَّهُ إِلَيْنَا مُرْشِدًا ❁❁ وَرَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ وَهُدًى

خودایئ مهزن یئ بۆ مه فریئکری رینیشاندەر و دلوقانی و هیدایهت بۆ
جهانی هه میئ.

بیگومان پیغه مبه ری هاتییه هنارتن دا به ری مه بده ته ریکا حه ق و ریکا
راست و ریکا خودئ، وه کی خودایئ مهزن دیئیت: **(وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ**
مُسْتَقِيمٍ ﴿۵۳۵۲﴾ صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ﴿۵۳۵۲﴾

[الشوري: 53.52] ئانکو: ئە ی پیغه مبه ر- تو ب ئانه هییا خودئ ریکه کا راست -
کو ئیسلامه- نیشا خه لکی دده ی. ریکا وی خودایئ یئ هه ر تشته کئ ل
عه سمانان وعه ردی ملکی وی، چو هه فیشک بۆ وی دوی چهندی دا نین،
و ئە و رحمهت و دلوقانی یه بۆ جهانی هه میئ وه کی، خودایئ مهزن
دیئیت: **(وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ) [الأنبياء: 107]** ئانکو: وه ما مه
تو- ئە ی پیغه مبه ر- یئ هنارتی دلوقانییه ک بۆ هه می مروقان، فیجا هه چیئ

باوهريي ب ته بينت نه و دئ كه يفخوش و پرزگار بت، وي باوهريي نه ئينت دئ
خوسارهت وشه رمزار بت .

فيجا نه و دلوفانييه ژ نك خودئ بو خه لكئ، كو په ياما خودئ بگه هينيته
وان، و بهرئ وان بدهته وي تشتي يئ وان پرزگار بكهت ل دونيايئ ژي و ل
ئاخره تي، نه فجا هه ر كه سه كئ گوهداريا وي بكه تن دئ پرزگار بيت، وه كي
خودايئ مه زن ديئثيت: (وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا) [النور: 54] ئانكو: ونه گهر
هوين گوهداريا وي بكه ن هوين دئ ئينه سه ر حه قييئ .

پاشي شيخي گوت:

مولده بمكة المطهرة ❁ ❁ هجرته لطيفة المنورة،
بعد اربعين بدأ الوحي به ❁ ❁ ثم دعا إلى سبيل ربه
عشر سنين: أيها الناس اعبدوا ❁ ❁ رباً تعالى شأنه ووجدوا
وكان قبل ذلك في غار حرا ❁ ❁ يخلو بذكر ربه عن الوري

ژدايك بوونا وي ل مه ككه ها پيروز بوو، و مشه خت بوونا وي بو مه دينا
روناهي بوو، (مدينة المنورة: باژيري پيغه مبه ريبه سلاقيئ خودئ ل سه ر بن)
پشتي ژيئ چل ساليئ وه حي بو هاته خواري، پاشي گازی كر بو رپكا خوداي،
ئانكو: بانگه وازی كر بو رپكا خودايئ خو، دهه سال د گوت گه لي خه لكي

په رستنا خودی ب تنی بکه ن، و بهری هینگی نه و ل شکه فتا حیرائی بوو، دما ب تنی ب زکری خودای خو، و خو دویر دئیخست ژ خه لکی.

وپیغه مبهری مه ﷺ ل مه ککه هی خودی دا، و تیدا ژیا هه تا ژیی وی گه هشتیه پینجی وسی سالی، و ل ژیی سم ونه ه سالی ده ستپیکر ل شکه فته کی دروینشته خوار ل مه ککه هی کو دیژنی: شکه فتا حیرائی و هزرا خو د نایه تین خودی دا دکر، ودهمی ژیی وی بوویه چل سال جبریل هاته دهف وی و وهی بو ئینا، گوئنا خودای مه زن بو ئینا خواری: (أَقْرَأُ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ) ئانکو: تو -ئهی پیغه مبهر- وی یا بو ته هاتییه خواری ژ قورئانی ب نافی خودای خو بی د ئافراندنی دا ئیکانه بخوینه .

(خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ◉ أقرأ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ◉ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ◉ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ) (ئانکو: ئه وی هه می مروف ژ خوینه کا هشک و ته ر ئافراندین. تو وی بخوینه یا بو ته هاتییه خواری، وهندی خودای ته یه مه ردینیا وی یا به رفره هه. ئه وی به نییخ خو فیری نقیسینا ب قه له می کرین. مروف فیری وی تشتی کر بی کو وی نه دزانی .

ئه ف پینج نایه ته بو ئینان خوار و پیغه مبهری مه سلافل سهر بن بقی چه ندی بو نه بی (النبي)، و وهی بو هاته خوار به لی نه گوئی هه ره بگه هینه و (ته بیلغ) بکه. پاشی ئه ف نایه ته بو هاته خوار: (يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ◉ قُمْ

فَأَنْذِرْ ۖ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۖ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ) ئانكو: ئەى ئەوى خۆ د ئاف
 جلكين خۆ را نخافتى. تو ژ ئاف جەئى خۆ رابە، وخەلكى ژ عەزابا خودى
 بترسىنە. وتو خودايى خۆ ب تئى مەزن بکە وپەرستئى بۆ بکە. وجلکين خۆ ژ
 هەمى رەنگين پيساتيئى پاقر بکە.

و بقى چەندى پيغەمبەرى مە بۆ رەسول، ئانكو: هەرە دەعوئى بکە و
 پيغەمبەر سلافل سەربن ب رولى خۆ رابوو، و دروست دەست ب دەعوئى
 کر، و بەرى خەلكى دا پەرستنا خودى تەعلا ب تئى، و دویر ئيخستنا وان
 ژ پەرستنا صەنەمان، دەستپيکى دەعوا نهيى کر گەل وان هەقالين خۆ يين
 باوهرى پى هەى بۆ ماوى سى سالان، پاشى خودى فەرمان لى کر کو ئەو
 بکە تە دەعوا ئاشکەرا و ب ئاشکەرايى دەعوئى بکەت، لدويش گۆتنا خودى
 دەمى ديژيت: **(وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ)** [الشعراء: ٢١٤] ئانكو: وتو وان
 يين نيزيکتر بۆ تە ژ مللەتئى تە ژ عەزابا مە بترسىنە، کو ب سەر وان دا بيئت.

قيجا دەعوە ب ئاشکەرايى کر، مشرک رابوون نەخوشى و تەنگاشى بۆ
 هەقالين وى چيکرن دا کو ئەو ژ دينى خۆ ليقه بين، پشتى پيغەمبەرينيا وى
 ب حەفت سالان موشرکان سوزنامەک و هەقيه يمانيهک چيکرن ل سەر
 قەبرينا (مقاطعة) پيغەمبەرى و هەقالين وى و مروقيين وى يين نيزيک ژ بەنى
 هاشميا، کو دگەل وان نە ئاخسن، وتشتا نە فروشنە وان، و تشتا ژ وان نە
 کرن، نە ژنا بدەن وان، ونە ژنا ژوان بينن، ژبەر هندی ئەو ژى نە چار بوون

و چونه نهالین ئەبو تالبی (شعب ابی طالب)، بو ماوی سئی سالا گه له ک
نه خوشی و ته نگاشی و زه حمه تی دیتن، وه کی برسی و نساخیی...هتد.

و کافرا ئەو سوزنامه ب دیواری که عبی فه هلاویستن، پشتی سئی سالا
ژئی دورپیچیئی خودایئ مه زن گیانه وه ره ک (می شه وه ره ک) فریکر و ئەو
لاپه ره خوار، ب تنی زکر و نا ئی خودی هیلا، و خودی پیغه مبه ری خۆ
ئاگه هدارکر و پیغه مبه ری گوته مامی خۆ کو حال و مه سه له ئە فه یه، و
مامی وی ده رکه ت و چوو نا ف خه لکی مه ککه هی دا و گوته وان کورئ برایی
من هوسا و هوسا دیبژت، فیجا ئە گه ر دره و بو ئە م دی ناقبه را وه و وی دا
هی لن (هوی ن چلی بکه ن وه لی بکه ن)، به لی ئە گه ر راستگو بیت دقیت هوی ن
ژئی سته ما خۆ لیقه بن، و ئە ئی زولما وه لمه کری ل سه ر مه پراکه ن، چوون
به ریخو دانی ئەو سوزنامه هوسایه وه کی پیغه مبه ری گو تی ﷺ، ئەوی
گیانه وه ری ئەو لاپه ره هه می یی خواری ب تنی زکرئ (رب العالمین) یی مای،
پشتی دیتنا ئی چه ندی ئەو دورپیچه (حصار) سه ر وان رابوو پشی بورینا سئی
سالان.

پاشی شیخ دیبڑیت:

وَبَعْدَ خَمْسِينَ مِنَ الْأَعْوَامِ ❀❀ مَضَتْ لِعُمْرِ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ
أَسْرَى بِهِ اللَّهُ إِلَيْهِ فِي الظُّلْمِ ❀❀ وَفَرَضَ الْخَمْسَ عَلَيْهِ وَحَتَمَ

ٹانکو: پشتی بورینا پینجی سالان ژ ژین سہییدی ہمی مروقان، (ٹانکو بورینا دہ سالان ژ پیغہ مہراتییا وی) خودایں مہزن ئیسراء پئ کر د تاریاتیئی دا و ہر پینج نفیژ ل سہر فہرز کرن.

ئیسراء: چوونا بشہ شی یہ دەمی ئیک بشہ شی رپقہ دچیت، پیغہ مہرئ مہ ﷺ بشہ ف ژ مہ ککہ ہی ہاتہ برن بو "بیت المقدس" و عروج ٹانکو: میعراج بلند بوونہ بو ئہ سمانا پیغہ مہرئ مہ ﷺ عروج پئ ہاتہ کرن بو ئہ سمانا،

خودایں مہزن دیبڑیت: (سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَمِنْ آيَاتِنَا)

[الإسراء: ۱] ٹانکو: خودایں مہزن خو پاک و مہزن دکہت؛ چونکی ئہ و دشیت وی تشتی بکہت پئ کہ سئ دی ژبلی وی نہ شیت بکہت، ژ وی پیقہ تر چو خودایں دی نین، ئہ وہ ل دەمہ کئ شہ شی بہ نییی خو موحہ ممہد - سلافا لی بن - ب لہ شی ورحی فہ ژ مزگہ فتا حہرام ل (مہ ککہ ہی) بریہ مزگہ فتا ئہ قصایں ل (بہیتولمہ قدسئ) ئہ وا خودئ ل دؤرین وی بہرہ کتہت ہا قیٹیہ

شینکاتی و به رهه مئی چانیدی وی، و نه و کریه جهی گه له ک پیغه مبه ران؛ دا نه و عه جیبییین شیانا خودی و ده لیلین ئیکینیا وی بینت.

و پستی هینگی پیغه مبه ر ﷺ بلند بوو بۆ نه سمانا ئانکو: پستی خه لکن مه ککه هی ژ کافرین قوره شیا ژ نه خوشی و ته نگافی بۆ پیغه مبه ری ﷺ چیکرین و سئی سالان مایه شوعه ب نه بی تالب و خه لکن نه ردی ته قه بلا پیغه مبه ری نه کری ﷺ خودای مه عزوجل پیغه مبه ر مپشان کر، ئانکو: مپشان داریه ک بۆل نه سمانا چیکر، نه قه پستی دهه سال ژ پیغه مبه راتیا وی چووین، و نه قه ئیک ژ موعجیزین پیغه مبه ری ﷺ یین گه له ک گه له ک مه زنه، پیغه مبه ر ﷺ بخۆ به حسئی فی شه فی دکهت ب درپژاهی، پیغه مبه ر ﷺ دپژیت: جبریل هاته خواری و سینگی من فه کر و نه و پارچا دلئ من ئینا ده ری و ب ئافا زم زم شویشت، و ته سته ک ئینا ژ زیری و تژی حیکمهت و ئیمان بۆ و کره سینگی من دا، و پاشی سنگی من درویت، و نه ز بلند کر مه نه سمانا، و نه م گه هشتنه نه سمانی دونیای جبریلی ده رگه ه قوتا و گوته ده رگه ه هانی ده رگه هی فه که، ده رگه ه هانی پرسیار کر نه ری توکی؟ گوته نه ز جبریل م گوته نه ری ئیک دگه لته هه یه؟ گوته به لی موحه ممه ده، گوته ما هاتییه هنارتن بوییه پیغه مبه ر؟ گوته به لی، پیغه مبه ری ﷺ گوته: ده رگه ه هانی ده رگه ه فه کر و نه م بلند بووین مه زه لامه ک دیت روینشتی بوو، لای وی یی راستی و لای وی یی چه پی تارییه تییه کا مه زن هه بوو، ده می

سه حدکره لایئِ خوئیِ راستیِ دکره کهنی و دهمی سه حدکره لایئِ چهپئِ دکره گری، و گوت: (مرحبا بالنبي الصالح والابن الصالح) ئانکو: خیرہاتی ئہی پیغہ مبهری چاک و ئہی کورپی چاک. گوت من گوتئِ ئہ فہ کیبہ؟ گوت ئہ فہ ئادہ مہ، ئہ و رہ شاتییا لایئِ وی روحین کورپئِ وی نہ ئہ وین لایئِ راستیِ خہ لکی بہ ہہ شتی نہ و ئہ وین لایئِ چهپئِ خہ لکی جہ ہننہ می نہ، ژہر ہندی دہمی سه حدکہ تہ لایئِ راستیِ دگر نثیت و دہمی سه حدکہ تہ لایئِ چهپئِ دگریت .

پیغہ مبهر ﷺ بیثیت ئہم بلند بووین و چوینہ ئہ سمانی دوویئِ و جبریلی گوتہ دہرگہ ہقانی وئِ دہرگہ ہی فہ کہہ. دہرگہ ہقانی ہمان پرسیار ژ جبریلی کرن و جبریلی ہمان بہ رسف دان، ئہ نہس دیثیت پیغہ مبهری ﷺ بہ حس دکر کو من ئادہم و ئدریس و موسا و عیسا و ئیبراہیم ل ئہ سمانا دیتن بہ لئِ نہ گوت ہہر ئیک ل کیژ ئہ سمانی، ب تنی گوت ئادہم ل ئہ سمانی دونیایئِ و ئیبراہیم ل ئہ سمانی شہ شی، ئہ نہس خودی ژئِ رازی بیت دیثیت پیغہ مبهری ﷺ گوت دہمی جبریلی ئہ ز بہر ئدریسی را بوراندیم گوت: (مرحبا بالنبي الصالح والأخ الصالح) ئانکو: خیرہاتی ئہی پیغہ مبهری چاک و ئہی برایی چاک، گوت من گوتئِ ئہ فہ کیبہ؟؟ گوت ئہ فہ ئدریسہ .

پاشی بهر موسای پرا بوراندم و گوت: (مرحبا بالنبي الصالح والأخ الصالح) نانکو: خیرهاتی نهی پیغه مبهری چاک و نهی براین چاک، گوت من گوتی نه فه کییه؟ گوت نه فه موسایه.

پاشی نهز بهر عیسای پرا بوراندم و گوت: (مرحبا بالنبي الصالح والأخ الصالح) نانکو: خیرهاتی نهی پیغه مبهری چاک و نهی براین چاک، گوت من گوتی نه فه کییه؟ گوت نه فه عیسایه، و گوت نهز بهر ئیبراهیمی پرا بوراندم و گوت: (مرحبا بالنبي الصالح والأخ الصالح) نانکو: خیرهاتی نهی پیغه مبهری چاک و نهی براین چاک، گوت من گوتی نه فه کییه؟ گوت نه فه ئیبراهیمه، و پیغه مبهر ﷺ دبیژیت و نهز برم و برم هه تا نهز گه هشتیمه جهه کی و من گوهدنگی قه له می بول ویری، نه نه سی کوری مالکی دبیژیت پیغه مبهری ﷺ گوت خودی ته عالا پینجی نقیژ ل سهر من فه رز کرن، پیغه مبهری ﷺ گوت نهز هاتم و ل بهر موسای پرا بوریم، موسای گوت نهری خودی ته عالا چ ل سهر ته فه رز کریه؟ گوت من گوتی پینجی نقیژ ل سهر من فه رز کرن، گوت موسای گوت بزقره و هه ره دهف خودای خو و بیژی کو نوممه تا من نه شیئت بقی کاری رابن، بلا خودی بوته سقک بکه تن، پیغه مبهر ﷺ چوو دهف رهب العالمینی عزوجل خودی ته عالا بو نهوی نیقا وان ژیفه کر نانکو کره بیست و پینج، دیسا بهر موسای پرا بوری علیه السلام، موسای گوتی چ بوته ئینا خوار؟ پیغه مبهری ﷺ گوت من گوتی

نیف، موسای گۆت هه‌ره داخواز ژخودی بکه هیشتا سڤک بکه‌ت، پیغه‌مبه‌ر ﷺ زقری ده‌ف خودی عزوجل خودی نیفا وی ئینا خوار، دیسا به‌ر موسای را بوری علیه السلام، موسای گۆتی چ بۆته ئینا خوار؟ پیغه‌مبه‌ری ﷺ گۆت من گۆتی نیف، موسای گۆت هه‌ره داخواز ژخودی بکه هیشتا سڤک بکه‌ت، پیغه‌مبه‌ر ﷺ زقری ده‌ف خودی عزوجل و خودای مه‌زن کرنه پینج نفیژ، ئە‌فه هه‌می ژ دلۆقانییا پیغه‌مبه‌ریه ﷺ بۆ ئوممه‌تا وی، به‌لێ هه‌ر ب ئە‌جری پینجی نفیژایه، ئانکو ئیک ب ده‌هایه، و موسای گۆت هیشتا هه‌ره داخواز ژخودی بکه کی‌م بکه‌ت، پیغه‌مبه‌ری ﷺ گۆت ئە‌ز شه‌رم ژ خودای خۆ دکه‌م ئە‌ز زیده‌تر داخواز بکه‌م .

پاشی شیخی گۆت:

وَبَعْدَ أَعْوَامٍ ثَلَاثَةٍ مَضَتْ ❁❁ مِّنْ بَعْدِ مِعْرَاجِ النَّبِيِّ وَانْقَضَتْ
أُوزُنٌ بِالْهَجْرَةِ نَحْوِ يَثْرِيَا ❁❁ مَعَ كُلِّ مُسْلِمٍ لَهُ قَدْ صَحِبَا

و‌پشتی سێ سال ده‌رباز بووین ژ می‌عراجا پیغه‌مبه‌ری سلاف ل سه‌ر بن ده‌می چوپیه ئە‌سمانان، ده‌ستویری هاته‌دانی بۆ مشه‌خت بوونی به‌ره‌ف مه‌دیخی، دگه‌ل وان هه‌می موسلمانیت هه‌قالینییا وی کرین و باوه‌ری پێ ئیناین.

دهستپيكي هندهك ژ خهلكي مهديني هاتن كو د گوتني: "يثرب" هه ر مهدينهيه، دهستپيكي د گوتني يثرب بهس پشتي پيغهمبه ر ﷺ چووي گوتني مهدينه، فيجا هينگي هندهك خهلك ژ يثربي هاتبوون بو حهجي، ل سه ر وي دهمني جاهليه تي موشركان زي حه ج دكر، پيغهمبه ري ﷺ ديدارهك وهه قديتنهك دگهل وان كر، وبو وان ئيسلام شروقه كر و وان زي زاني كو نهفه راستگوييه، چونكي وان ژ جوهييت مهديني گوهلي ببوو كو دي خودي تهعالا پيغهمبه ركي دفي زهماني دا هنيريت، نهو زي موسلمان بوون و باوهري ب پيغهمبه ري ئينان و دهمني زفرين بو مهديني، داخواز ژ ملله تي خو كر و دهعوا ملله تي خو كر بئيسلامي، نهو زي دگهل وان موسلمان بوون، و خهلكي مهديني سوز دا پيغهمبه ري كو وي بسه ر بيخن ژبه رهندي ديژني "نه نصاري" نهوين كو پيغهمبه ري سه ر بيخن، به لي جوهييين رهخ و دوريت مهديني ئاكنجي موسلمان نه بوون، چونكي وان حه سنه دكر پيغهمبه ركه ژ عه ره بان بهيت يان پيغهمبه ر عه ره ب بت، نه وان دقيا ژ بهني ئسرائيلييان بيت، فيجا دهمني مشركين مهككه هي نه خوشي بو پيغهمبه ري چيكرين ﷺ، پيغهمبه ري گوته هه قالين خو مشهخت بن بو مهديني هه رنه مهديني، دهمني خودي دهستويري داي مشهخت ببيت نهو و دگهل نه بو به كرى مشهخت بوونه مهديني، دهمني پيغهمبه ر ﷺ كه هشتيه ويژي گهلهك كارين مهزن كر زوانك ئافاكرنا مزگه فتا قوباء، و پاشي مزگه فتا نه به وي زي ئافاكر، و برايي ناقبه را مشهختي و پشته فانان دا كر،

ئانكو مهاجر و ئەنصارا، وهه می براییت ئیکن و دی هاریکاریا ئیک کهن د خوارن و فه خوارن و جه و تشتین پیدفی دا.

و ئەفه ژێ ژبه ر گووتنا ئبن عه بباسی خودی ژێ رازی بیت: عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: بُعِثَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- وَهُوَ لِأَرْبَعِينَ سَنَةً فَمَكَثَ بِمَكَّةَ ثَلَاثَ عَشْرَةَ يَوْمًا ثُمَّ أُمِرَ بِالْهَجْرَةِ فَهَاجَرَ عَشْرَ سِنِينَ وَمَاتَ وَهُوَ ابْنُ ثَلَاثٍ وَسِتِّينَ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

ئانکو: پیغه مبهه هاته ههنا رتن و بو پیغه مبهه دژێ چل سالی دا، و سیزده ساله مال مه ککه هه و وهی بو دهات، و پاشی فه رمان لی هاته کرن مشهخت بیت، و مشهخت بوو، بو ماوی دهه سالان، و نه و مر و ژێ وی شیست و سی سال ب تنی بوون.

پاشی شیخی گووت:

وَبَعْدَهَا كُفِّ بِالْقِتَالِ ❁❁ لِشِيعَةِ الْكُفْرَانِ وَالضَّلَالِ
حَتَّى أَتَوْا لِلدِّينِ مُنْقَادِينَ ❁❁ وَدَخَلُوا فِي السَّلَامِ مُذْعِنِينَ

پشتی چوونا مه دینی هاته راسپاردن بشهه کرنی، شهه رکرنا هاریکار و پشته فانین کوفری و کافرا، هه تا کو بهینه ناف دینی دا و نه و ژ کهستی، و بدروستی بهینه ئیسلامی دا و نه و خو رادهستی ئیسلامی بکهن.

ئانكو: پشتی پیغهمبەر ﷺ بنه جه بووی ل مه دینی، و دهوله تا ئیسلامی دانای، خودایی مه زن فه رمان لی کر، کو شه ری هاریکار و پشته قانی کافر و کوفری بکه تن، بو زانین شه رکنا وان به ری مشهخت بوونی ریک پی نه هاتبوو دان، ئانکو خودی ریک نه دابوو به ری مشهخت بوونی شه ر بهیته کرن، وئه فه ژ حیکمه تا خودی ته عالا یا مه زنه چونکی نه دروست بو ل مه ککه هی شه ری مشرکا بکه ت، قیجا هیجه ته کی بکه ته دهستی کافران دا بو کوشتنا موسلمانان، چونکی هینگی موسلمان هژمارا وان کیم بوو، نه دشیان به ره نگاری وان کافران هه میان بین، به لی دهوله ت بو پیغهمبهری مه ﷺ چیبوو له شکه ر بو چیبوو و هیژ بو چیبوو و پشه قان بو چیبوو ل وی ده می خودایی مه دهستویری دا کو شه ری کافرا بکه ن .

(أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ) [الحج:

39] ئانکو: (ل ده سپیکی چی نه دبوو بو موسلمانان کو شه ری کافران بکه ن، وفه رمان ل وان هاتبوو کرن نه و سه بری ل سه ر نه خوشیا کافران بکیشن، قیجا ده می نه خوشیا کافران زیده به لاقبووی و پیغهمبهر ژ مه که هی مشه ختبووی و چوویه مه دینی، و موسلمان بووینه خودان هیژ) خودی دهستویری دا موسلمانان کو شه ری بکه ن؛ ژ بهر وی زورداری وته عدا بیبا ب سه ری وان هاتی، وهندی خودییه دشی ت وان ب سه ریخت ودرمنی وان رهزیل بکه ت.

پشتی هینگی خودای مهزن فهرمانکر ب شه رکنا هه می کافران، نه بهس وان ئه وین زولم کرین، بهس کهنگی؟ پشتی ده عوه دگهل وان بهیته کرن بو ناف ئیسلامی، یان دی موسلمان بن، یان دی عهردی رادهستی موسلمان کهن، یان دی جزیی دهن، یان دی شه ری کهن، خودای مهزن دییژیت:

(قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ) [التوبة: ٢٩] ئانکو: گه لی موسلمانان هوین شه ری وان کافران بکهن یین باوه ریی ب خودی و ب رۆژا رابوونی و جزادانی نه ئینن، خو ژ وی تشتی نه دهنه پاش یی خودی و پیغه مبه ری ئه و ژئ داینه پاش، و پیگیری ب ئه حکامین شریعه تی ئیسلامی نه کهن ژ جوھی و فه لان، حه تا ئه و ب دهستی خو وی زیړه سه ریی (جزیی) ددهن یا هوین ددانه سه ر وان و ئه و دره زیل.

و ئه فه هه می ژ بهر هندئ بو دا ته و حیدا خودی ته عالا د نه ردی دا به لاف ببت، و هه می دبن حوکمی خودی ته عالا فه بن، چ موسلمان بن یان ئه هلی کیتابان بن، پشتی دانا جزیی. پیغه مبه ر ﷺ دییژیت: ((أَمَرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى.)) (البخاري ومسلم.

ٹانکو: فہرمان لمن ہاتییہ کرن ئەز شہری ہمی خہ لکی بکہم ہہ تا ئەو بیژن کو چ ئیلاھیّت راست و دروست و ژہہژی نینن بہینہ پەرستن ژبلی "اللہ"، بوخاری موسلم فہ دگوہیزن .

و خودای مہزن دیژیت: (وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ) البقرة: 190

پاشی شیخی گوٹ:

وبعد أن قد بلغ الرسالة ❁❁ واستنقذ الخلق من الجهالة
وأكمل الله به الإسلام ❁❁ وقام دين الحق واستقاما
قبضه الله العليُّ الأعلى ❁❁ سبحانه إلى الرفيق الأعلى.

پشتی ب تہ مامی پە یام گە ہاندی، و چیکری و مہ خلوقات ژ نہ زانیئ و تاریاتیئ رزگار کرین، و خودی ئیسلام پئ تہ مام کری و دینی حەق و راست پئ پاکری، خودای مہزن و بلند روحا وی برہ دەف خو ل بلند ترین جہ و بلند ترین پلہ ل بہ ہشتی.

پیغہ مہری خودی ﷺ دینی خودی تہ عالا گہ ہاند، ہہروہ کی خودی تہ عالا دیژیت: (وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ) [النحل: ٤٤] ٹانکو: ومہ قورٹان بو تہ -ئہی پیغہ مہر- ئینا

خواری؛ دا تو پامانین وی یین نه ئاشکهره بو مروقان دیار بکهی، ودا ئه و
هزرا خو تیدا بکهن وی ب هیدایهت بکهفن.

قئجا وه حییا خودی ته عالا گه هانده خه لکی کو قورئان و سوننه ته، و
قورئان هه می بو وان ته فسیر کر و دیار کر ب گوئن و کریارین خو، و
خودای مه زن دبیژیت: **(وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوقًا)** ئانکو: وتو -ئهی پیغه مبه ر- بیژه بوتپه ریسان: ئیسلام هات و شرک
نه ما، هندی نه حه قییه چو مان و موکهی بو نین، و حه قییه هه ر دمینت
و پیوچ نابت .

و خودی مه زن حه قی ب وه حییا خو جیگیرکر، و پیغه مبه ری دیار
و ئاشکراکر، و پشتی هینگی خودای مه زن گوئ: **(الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ
دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا)**
[المائدة: 3] ئانکو: ئه فرۆکه ب تمام کرنا شریعه تی و ب سه رکه فتنی من دینی
هه وه دینی ئیسلامی بو هه وه پیک ئینا، و من قه نجییا خو ل سه ر هه وه تمام
کر ب ده ریخستنا هه وه ژ تارییین جاهلیه تی بو روئاهیییا ئیسلامی، و ئه ز رازی
بووم ئیسلام بو هه وه بته دین.

و يَبْغِهِ مَبْرُورٌ ﷺ دِيئَرِيَّتْ: "تَرْكُتُمْ عَلَيَّ الْبِيضَاءَ لَيْلَهَا كُنْهَارِهَا، لَا يَزِيغُ عَنْهَا بَعْدِي إِلَّا هَالِكٌ، وَمَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسَيْرِي اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُمْ بِمَا عَرَفْتُمْ مِنْ سُنَّتِي، وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الْمَهْدِيِّينَ الرَّاشِدِينَ"

ئانكو: من يبت هيلين سهر رنكهه كا سپي و پاقر شهقا وي وهكي پروژا وي يه، كهس سهردا ناچت و ژي رنكي نادهركهفت پشتي من ئيلا مروقه كي تي چوي نه بيتن، ههر كهسه كي پشتي من بژيت دي ئختيلاف و جياوازيه كا مهزن بينت، فيجا هه وه نه مانهت سوننه تا من، وسوننه تا خه ليفين راشدين راسته ري بين مه هدي، [رواه احمد: 17222]

فيجا پشتي خودي دين تمام كرى، و يَبْغِهِ مَبْرُورٌ ﷺ هه مي كه هاندي، خوداي مهزن نه و بره دهف خو، چونكي هه مي كهس دي مرن و چ رح نامينه ساخ خوداي مهزن دِيئَرِيَّتْ: (وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنَّ مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ) [الأنبياء: ٣٤] ئانكو: ومه بهري ته -ئه ي بېغهمبر- مانا ههر وههر د دنيايي دا نه دايه چو مروقان، ئه ري فيجا ئه گهر تو مري نه و دخوازن پشتي ته نه مرن؟ ئه فه نابت. وئف ئايه ته ده ليله كو خدر-سلاف لي بن-يي مري؛ چونكي نه و ژي مروقه.

پاشی شیخی گوت:

نشہدُ بالحقِّ بلا ارتيابِ ❀❀ بأنه المرسلُ بالكتابِ
وأنه بلَّغَ ما قد أرسلنا ❀❀ به وكلَّ ما إليه أنزلاً.

ٹانکو: ئەم شەھدەیی ددەین ب حەقی و بئ شک و گومان، کو یئ ھاتیئە
ھنارتن بۆ قورئانئ، و ئەوی ئەو گەھاند ئەوا بۆ ئەوی ھاتی و ھەر تشتە کئ
بۆ ئەوی ھاتیئە خواری.

بئگومان کلیلا ھاتنا ژوورا ئیسلامی دئی پەیقی دایە، کو تو شەھدەیی
بدەیی کو چ خودایئ حەق نینن ژ ھەژی پەرسنتئ ژبلی "اللہ" و ھندیکە
موحەممەدە پئغەمبەری و ھنارتئ و ھە قاسدی و ھە، و قورئان یا بۆ
ھاتیئە خوار، و قورئان کەلامئ خودئ یئە، و پئغەمبەری ب باشتەین شیواز
بئ گەھاندیئە ھەمیان خودایئ مەزن دبیژت: **(إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا
وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا لِّتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا)** [الفتح: ۹.۸]

ٹانکو: ھندی ئەمین مە تو -ئە ی پئغەمبەر- بئ ھنارتئ شەھد ل سەر
ئوممەتئ کو تە پە یام یا گەھاندیئ، ودا تو وی بۆ وان ئاشکەرا بکە ی یا مە
تو بئ ھنارتئ، ودا مزگینیئ ب بە حەشتئ بدە یە وی بئ گوھدارییا تە بکە ت،

ووی ب عه زابا دویر یان یا نایزیک بترسینی یئ گوهدارییا ته نه کری. دا هوین باوه ریئی ب خودی و پیغه مبه ری وی بینن، ودا هوین ب ریکا سه رکه فتنا دینی خودی وی ب سه ریخن ومه زن بکه ن، ودا ل سپیده وئیقاران هوین ته سبیا وی بکه ن.

هه روه سا خودی دیثیت: (هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ) [الصف: ۹]

نانکو: خودییه یئ پیغه مبه ری خو ب قورئانی و دینی ئیسلامی هنارتی؛ دا ئه و وی دینی ب سه ر هه می دینین دی بیخت، ئه گه ر خو بوتپه ریسان ب ئه وی چه ندی نه خووش بت ری.

پاشی شیخی گوت:

وَكُلُّ مَنْ مِّنْ بَعْدِهِ قَدِ ادَّعَىٰ ❁❁ نَبُوَّةً فَكَاذِبٌ فِيمَا ادَّعَىٰ
فَهُوَ خِتَامُ الرُّسُلِ بِاتِّفَاقٍ ❁❁ وَ أَفْضَلُ الْخَلْقِ عَلَى الْإِطْلَاقِ

و هه ر که سی پشتی وی بانگه شا پیغه مبه راتی بکه تن ئه و دره وینه دوی بانگه شا خو دا، چونکی ئه و دوماهیک پیغه مبه ره، ب ئیک ده نگیا هه می موسلمانان، و ئه و باشتین چیکری خودی یه ب ره های.

مه باوه ریا هه ی کو پیغه مبه ری مه موحه ممه د سه لات و سلاقین خودی
 ل سه ر بن دووماهیك پیغه مبه ره، و سه رداری هه می پیغه مبه رایه،
 هه روه کی خودایی مه زن دیثیت: (مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ
 وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ^ق وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا) ئانكو:
 موحه ممه د بابی چو زه لامین هه وه نه بوو، به لی ئه و پیغه مبه ری خودییه
 ودووماهییی پیغه مبه رانه، قیجا پشتی وی حه تا رۆژا قیامه تی چو
 پیغه مبه رینی نابت. و خودی ب هه ر تشته کی ژ کریارین هه وه یی پزاننا بوویه،
 چول بهر وی بهرزه نابت .

و پیغه مبه ر سلاف ل سه ر بن دیثیت: (كَانَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ تَسُوسُهُمُ
 الْأَنْبِيَاءَ كُلَّمَا هَلَكَ نَبِيٌّ خَلَفَهُ نَبِيٌّ وَإِنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي) البخاري ومسلم.

پیغه مبه را به نی ئسرائیلی بریقه دبرن، و هه رده می پیغه مبه ره ک مربا دا
 پیغه مبه ره کی دی پشتی وی هییت، به لی چ پیغه مبه ر پشتی من ناهین.

قیجا هه ر که سه کی پشتی پیغه مبه ری بیثیت ئه ز پیغه مبه رم ئه و
 دره وینه، و ئه و کافره و یی باوه ریی ژی پی بینیت ئه و کافره.

پیغه مبه ری سلاف ل سه ر بن یی گوئی پشتی من دی هنده ک هی و بیژن
 ئه م پیغه مبه رن، چونکی هیشتا ل سه ر ده می وی هاتن و گوئن ئه م
 پیغه مبه رن، وهك: مسیلمة الكذاب، والاسود العنسي، ویین سه رده م وهك:

الغلام احمد القاديانى دامه زرينه رى قاديانى، وحسين النورى دامه زرينه رى
بهائى، ونانك دامه زرينه رى سيخيا، وحمزه الزوزنى دامه زرينه رى دهريان،
وناصر اليمانى يى بانگه شها مه هديه تى دكر د گوت نه ز مه هديمه،
ويوسف سميت دامه زرينه رى مورمونى، وژبلى قان ژى، فيجا نه فه كفرن
وديچوويين وان ژى.

فصل

فيمن هو أفضل الأمة بعد الرسول ﷺ، وذكر الصحابة
بمحاسنهم، والكف عن مساوئهم، وما شجر بينهم

دهر بارهيس وى كهسن كو باشترين كهسن نوممهتن يه پشتى
پيغهمبهري خودي صلى الله عليه وسلم، كو بهحسكنا قهنجى
و چاكيين سهابييان، و خو دوير ئيخستن ژ هندی كو بهحسن
خهلهتى و كيماسييين وان بكهين يان ژى ئه و تشتين ناقبهرا وان
داپهيدا بوين و رويداين .

شيخ ديترت:

وبعدَه الخليفةُ الشَّفِيقُ ❀ ❀ نعمَ نقيبُ الأمةِ الصديقِ
ذاك رفيقُ المصطفى في الغارِ ❀ ❀ شيخُ المهاجرين والأنصارِ
وهو الذي بنفسه تولى ❀ ❀ جهادَ مَنْ عَنِ الهدى تولى.

دقان هه رسي ديئاندا شيخ به حسي ئه بو بكر الصديق دكهت رضي الله
عنه.

پشتى پيغهمبهري سلافا لى بن خهليفى دل نازك و ب ره حم، و باشتريين
نوممهتن ئه و ژى ئه بو بكر الصديق، ئه و هه فالى پيغهمبهري بو سلافا لى

بن دشه که فتیٰ فه، مه زن و سهرداری مهاجر و نه نصاریا، نه و بووی وی بخو خو جهاد دگهل وان کری، یئن پشتا خو داینه رنکا هیدایه تی.

بیگومان کو پشتی مرنا پیغه مبهری سلاف لی بن خه لیفی راسته ری خه لیفی راشد عبدالله کوری عوئمانی کوری عامری یئ ته میمه، ابو بکر الصدیق خودی ژئی رازی بیت، نه و مه زن سه روک و نه میری موسلمانایه و ژبه ری هینگگی ژئی پیغه مبهری سلاف لیبن هنده ک ئیشارهت و ئاماژه دابوون ئی چه ندی کو نه و بب ته مه زنی موسلمانا وه کی گه له ک جارا دگوتنی "مر ابابکر بالصلاه" بیژنه نه بو بکری بلا نقیژی ل پیشیا موسلمانا بکهت

و پیغه مبهری مه سلاف لیبن دیژیت: (اقتدوا باللذین من بعدی) الترمذی. ئانکو دویف فان ههردووکان هه رن پشتی من (واشارالی ابي بکرو عمر) و ئاماژه دا ب نه بو بکر و عومه ری خودی تعالی ژ ههردووکا رازی بیت نه ف فه رمووده ئیمامی ترمزی یا فه گیرای.

ههروه سا پیغه مبهری مه سلاف لیبن دیژیتین: (وَإِنَّهُ لَأَنبِيٌّ بَعْدِي وَسَيَكُونُ خُلَفَاءُ فَيَكْفُرُونَ) البخاری و مسلم.

ئانکو: چ پیغه مبهر نین پشتی من به لی دی پشتی من گه له ک خه لیفه هیئ. خودای مه زن وه ک ئاماژه به حسی نه بو به کری یئ کری رضی الله عنه دقورئانا پیروزدا ده می دیژیت: (إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا) ^ط

کو پیغہ مبرہ سلاف لیبن گوئیہ ہہ قالی خو ب خہم نہ کہہ فہ خودی یی
 دگہ لمہ، سہ حکہ نی: (إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ) پیغہ مبرہری سلاف لیبن نہ فہ ژ
 شانازی ومہ زناہیہ گہ لہ ک بلند یا تیدا ہہی راستی بو ابوبکر الصدیقی
 خودی ژئی رازی بیت (لا تحزن) بخہم نہ کہہ فہ (ان الله معنا) بخہم نہ کہہ فہ
 اللہ تہ عالا دگہ ل مہیہ، دی مہ پاریزیت و دی مہ ب سلامت ئیختن ژ
 مشرکان، و ہہ قالی وی ہینگئی کی بو دشکہفتی فہ؟ ابوبکر الصدیق بوو
 رازی بوونا خودی لی بیت، چونکی نہو بو دگہ ل وی مشہخت بووی
 ژمہ ککہہ ہی بو مہ دینی، و بریکئی فہ چوون خوکر نہ دشکہفتہ کی فہ و خو
 فہ شارتن دا کو موشرک نہ زیہ تی و نہ خوشی نہ گہ ہینہ وان، چونکی
 موشرکا ل وان دگہ ریا دابکوژن، فیجا بی شک و بیگومانہ کو نہ بو بہ کر
 خودی تعالا ژئی رازی بیت باشتریئی ئوممہ تی یہ پشتی پیغہ مبرہری سلاف لی
 بن.

فیجا دہم پیغہ مبرہری مہ یی خوشتقی سلاف ل سہر بن چویہ
 بہ ردلو فانیہ خودی ہہر ئیکسہر و بی گپرو بوون سہ حابان پیکفہ بہ یعہ دا
 نہ بو بہ کری داکو بیی تہ خہ لیف پیغہ مبرہری سلاف لی بن و کارو بارین
 موسلمانان بریفہ بہت، و کارو باریت موسلمانان بکہ فہ ددہستی وی دا
 وبشیت داہاتووی ئیسلامی ہہمی بریفہ بہت پشتی پیغہ مبرہری خودی
 سلاف لی بن.

وژ چاکی و باشییت ئەبو بە کری ئەبوون: کو شهرئ مورته دا کری پشتی پیغه مبهری مه سلاف لی بن چویه بهر دلوقانیا خودئ هنده ک ژ بنه مالین عه ره بان ژ دینی خو وهرگه پیا ن دویر که تن، ژ ئیسلامئ فه بوون، فیجا ئەبو به کری هه ولدانا شهرئ کر دژی وانا و بشی شهرئ ته و حید بو گزیرتا عه ره بی هاته زفراند، و وهختی ئەم به حسئ خیلافه تا ئەبو به کری دکهن مرؤف دیژیت وهخته کئ درپژ حوکمئ کری، ئەو ب خو راستی دا ب تنئ دوو سال و چوار هه یف بوون، و ئەبو به کری دژئ شیست و سئ سالیئ دا چوویه بهر دلوقانیا خودئ رضی الله عنه.

پاشی شیخی گۆت:

ثَانِيهِ فِي الْفَضْلِ بِلَا اَرْتِيَابٍ ❀ ❀ الصَّادِعُ الْنَاطِقُ بِالصَّوَابِ

أَعْنِي بِهِ الشَّهْمَ أَبَا حَفْصٍ عُمَرَ ❀ ❀ مَنْ ظَاهَرَ الدِّينَ الْقَوِيمَ وَنَصَرَ
الصَّارِمُ الْمُتَنَكِّي عَلَى الْكُفَّارِ ❀ ❀ وَمُوسِعُ الْفَتْوحِ فِي الْأَمْصَارِ.

یئ دوویئ دفه ضلی دا پشتی ئەبو بە کری ب چاکیئ و قه جیئ دا بیگومان، ئەوه یئ حه قیئ ب ئاشکرای دبیژیتن، یئ وه حیئ موافه قا وی کری دهنده ک تشتاندا، و مه ره ما من ب فان سالوخه تان ئەو که سئ خودان رپژ و به رپژه و حاکمئ ب هیژه (بابی حه فصی عومه ره) یئ کو دینی حه ق ئاشکرا کری و ب سه ر ئیخستی، ئەوه یئ کو شیرئ خو ژ کلوقانکی ئیناتییه دهر، و یئ دژوار دریئت دژوار ل کافران ددای، و هه ر ئەوه یئ فتوحاتین ئیسلامئ به رفره ه

کَرِين، نَهْ وَهِيَّ كُو وَهْ لَاتِيَّ مُوسَلْمَانَا عَهْرَدِيَّ نَيْسَلَامِيَّ فَرَهْم كَرِي، نَانِكُو: وَي
هَنْدِي جِيَهَاد دُوِي وَهْ خْتِي دِهَاتِه كَرْن هِهْتَا كُو عَهْرَدِيَّ وَهْ لَاتِيَّ نَيْسَلَامِيَّ
بِهْرَفَرَهْم بُوُوِي.

بِيَّگُومَان نَهْ وَ زِي كُو پِشْتِي نَهْ بُو بَه كَرِي رَازِي بُوُونَا خُوْدِيَّ لِي بِيْت دَقَه نَجِي
وَچَاكِيَّ دَا كَهْ س نَاگَه هْتِه پَلَه يَا مِيْرِيَّ بَاوَهْر دَارَان خَه لِيْفِي رَاسْتَه پَرِيَّ عُوْمَهْرِيَّ
كُوْرِيَّ خَه طَابِيَّ كُوْرِيَّ نُوْفَه يَلِيَّ كُوْرِيَّ عَه بَدَالْعَزِيَّ كُو دِيَّزِيَّ: اَبُو حَه فَص
قُوْرَه يَشِيَه وَ عَه دَهْوِيَه كُو زُبْنَه مَالَا عَه دَهْوِيَانَه، يِيَّ كُو هَاتِيَه بِنَاث كَرْنِيَّ ب
(الْفَارُوق)، فَارُوق نَهْ وَهْ يِيَّ كُو جُوْدَاهِيَّ دَيْخْتَه نَاقِبَه رَا حَه قِيَّ وَ نَه حَه قِيَّ
دَا، كُوْفَر وَ نَيْسَلَامِيَّ دَا.

وَ دَهِيْكََا وَي حَنْتَه مَا كِچَا هِيْشَامِيَه نَهْ وََا مَخْزُوْمِيَّ خُوْشْكََا نَهْ بُو جَه هَلِيَّ
كُوْرِيَّ هِيْشَامِيَه.

عُوْمَهْر خُوْدِيَّ تَعَالَا زِيَّ رَازِيْبِيْت ل سَالَا شَهْ شَيْ پِيَّغَه مَبَه رَاتِيَّ (نَبُوَهْتِيَّ) يِيَّ
مُوْسَلْمَان بِي زِيَّ وَي هِيْنگِيَّ بِيْسْت وَحَه فَت سَال بُوُون، وَ اَبْن مَسْعُوْد
خُوْدِيَّ تَعَالَا زِيَّ رَازِيَّ بِيْت دِيَّزِيَّ: نَهْم بَهْرَدَه وَام دَعَه زِيْز بُوُوِيْن پِشْتِي كُو
عُوْمَهْر مُوسَلْمَان بُوُوِي: (مَازِلْنَا اَعْزَه مِنْذَ اَسْلَمِ عَمْر) رَوَاهُ الْبُخَارِيَّ.

نَهْم بَهْرَدَه وَام مَانَه عَه زِيْز وَ عَه زِيْز بُوُوِيْن پِشْتِي كُو عُوْمَهْر مُوسَلْمَان
بُوُوِي، نَانِكُو: مُوسَلْمَان بُوُونَا وَي نِيَّكُ زِيَّ نِيْشَانِيْن قُوَهْتَا نَيْسَلَامِيَّ بُوُو، وَ نَهْ قَه
زِيَّ نِيَّكُ زِيَّ دُوْعَايِيَّت پِيَّغَه مَبَهْرِيَّ بُوُو كُو پِيَّغَه مَبَهْرِيَّ سَلَاْفُ لِي بِن دِگُوْت يَا

رهبی تو ئیسلامی ب ئیک ژ عومه را عهزیز بکهی، عومه ری کورئ خهتابی
یان عهمرئ کورئ هیشامی کو (ابو جهله) ئەف دوغایه بو نه سیبئ
عومه ری کورئ خهتابی.

و عومه ری خودئ ژئ رازی بیت خیلافه تا موسلمانا وهرگرت پشتی مرنا
(ابو بکر الصدیق) خودئ تعالا ژئ رازی بیت، خودئ تهعالا دهوله تا
ئیسلامی ل سهر دهمن وی، سهر وهختی وی بهرفره کر، کو شام و فارس
جزیرا عه رهبی و مصر و عیراق هه می ل سهر دهستی وی هاتنه فه کرنی،
هه تا جهئ نوکه ئەم لی کوردستان ژیک ئەو ژئ ل سهر دهمن وی هاته
فه کرنئ ته قریبه ن ل سالا شازدهی هجری هه تا هژدهی هجری.

ول دوماهیا هه یفا ذی الحجة ل سالا بیست و سئ هاته شههید کرنئ،
و ژئ وی هینگئ شیست سال بوون، دوهخته کئ دا کو ئەوی نقیژ عه یشا
بهراهیکا موسلمانان دکر ب جهماعهت، و ئاگر په ریسه کئ
(مه جوسییه کئ) شیا ریزین موسلمانان بریت و دهرباز بیتن و چه ند دهر به کا
ل خه لیفن موسلمانان بدهت وب ئن چه ندئ بریندار بو پشتی هینگئ
شههید بوو خودئ ژئ رازی بیت.

پاشی گۆت:

ثالثهم عثمانُ ذو النورينِ ❀ ❀ ذو الجلمِ والحياَ بغير مینِ
 بحر العلوم جامع القرآنِ ❀ ❀ منه استحتت ملائک الرحمنِ
 بايع عنه سيد الأکوانِ ❀ ❀ بكفه في بيعة الرضوانِ

یئ سئی دخیر و قه نجیی وچاکیئ دا عوثمانه خودانی هه ردوو رۆناهییان،
 خودی ئەف که ره مه دگهل عوثمانی کربوو د گۆتئی ذو النورین، ژبه رکو
 پیغه مبهری دوو کچین خۆ یئ دابوونی. (ذو الجلم والحیا بغير مین) خودانی
 نه رماتی و شهرمئ بیگومان یعنی ئەو تژی که له خی خۆ شهرم و حه یا بوو،
 تژی که له خی خۆ یئ نه رم و حه لیم بوو، ده ریا یا زانیئ بوو (جامع القرآن)
 کومکه ری قورئانی، ئەوه یئ کو قورئان وه ختی هاتییه نفیسین ب ئەمری وی
 هاتییه نفیسینی و ئەوه یئ مه لائیکه تین خودی تعالا ژئی شهرم دکهن، و
 پیغه مبهری سلاف لیبن پیشقه به یعه دا ب ده ستین خۆ پیشقه به یعه دا
 دبه یعا رضوان دا.

سئ یه م که س ژ باشتیئی ئی ئوممه تی خه لیفی راسته ری و شه هیدی
 سه ربلند عثمانی کوری عه فانی کوری ابی العاصی کوری ئومه یه ی، میری
 باوه رداران، دیژنی: ئەبو عه مر قوره یشییه ئەمه ویه خودی تعالا ژئی رازی
 بیت.

جاره کئی عثمان خودی تعالا ژئی رازی بیت هاته دمزگه فتیقه پیغه مبهری خودی سلاف لیبن گوت: (أَلَا أَسْتَحِي مِنْ رَجُلٍ تَسْتَحِي مِنْهُ الْمَلَائِكَةُ) مسلم.

ئه ری ما نه ز ژ زه لامه کئی شهرم نه که م کو مه لائیکه تین خودی تعالا ژئی شهرم دکهن.

قیجا ده می دیبژیت: (بَايَعَ عَنْهُ سَيِّدُ الْأَكْوَانِ) ئه فه که نگی بوو روژا (بیعه الرضوان) ده می پیغه مبهری سلاف لیبن عثمان فریکریه مه ککه هی دا دگه ل ئه هلی مه ککه هی باخفیت، و گیروکرن نه هیلان بزفریته فه، دهنگ و باس بو موسلمانا هاتن کو ئه هلی مه ککه هی عثمانی کوشتی، قیجا پیغه مبهری خودی سلاف لیبن به یعه، یه عنی سوز و په یمان ژ سه حابیان وهرگرت بو کرنا شهری دگه ل ئه هلی مه ککه هی، و هه می هاتنه دهستی پیغه مبهری سلاف لیبن و به یعه دانی و پیغه مبهری سلاف لی بن دهسته کئی خو کره دناف دهستی دی دا و گوت: ئه فه پیش عثمانی فه، یعنی ههروه کی عثمان ل وی ری حازر، وه کی بن عمر دیبژیت قال رسول الله: (بِيَدِهِ الْيُمْنَى هَذِهِ يَدُ عَثْمَانَ وَضَرَبَ بِهَا عَلِيٌّ يَدَهُ) دهستی خوی راستی دریژکر و گوت: (هَذِهِ يَدُ عَثْمَانَ) ئانکو ئه فه دهستی عثمانیه (وَضَرَبَ بِهَا عَلِيٌّ يَدَهُ) ودهستی خو یی دی دا و گوت ئه فه بو عثمانی و نا ئی ئی به یعی بوو (به یعه تا الرضوان) چونکی خودی تهعالا ژ ئه هلی وی رازی بوو.

وهكى خودی تهعالا دیژیت: (لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ
 تَحْتَ الشَّجَرَةِ) ئانكو: ب راستی خودی ژ خودان باوهران رازی بوو دهمن وان
 ل بن داری پهیمان دایه ته، ژبه ر هندی دیژنی (بهیعه الرضوان).

و پستی عومه ری خودی ژنی رازی بیت خیلافه تا موسلمانا که ته دهستی
 عثمانی دا خودی تهعالا ژنی رازی بیت، وخیلافه تا وی دوازده سالاه که کیشا،
 و خودی تعالا نه و قهنجی و که ره مه دگهل عثمانی کر رابوو ب نقیسینا
 موسحه فی (قورئانی) قورئان که لامی خودی یه، مه رهم ژ نقیسینا موسحه فی
 به ری هینگن هنده ک روقعه و هنده ک نقیسین دهف سه حابیان هه بوون،
 و به لاقه بوون ل دونیانی، فیجا پستی هینگن عه جه م هاتنه ئیسلامی دا،
 وغه یری عه ره با خه له تی که ته دخواندنا وان دا، یان هنده کا ته فسیر نقیسی
 یا ژوان فه قورئانه، ژبه ر هندی ئیمامی عثمان رابو شهش حه فت کوپی
 "نسخه" چیکن و فریکرن باژیرین موسلمانا و فه رمان ل وان کر وان
 نسخین دی و نه و که ره ستین دی یین قورئان سه ر هاتی نقیسین هه مییا
 بسوژن، ژ ترسیت هندی دا نه کو خه له ت هاتبیته نقیسین، یان کیماسی
 تیدا هه بن، یان قیرائه تین منسوخ، بن یان هنده ک ژ ته فسیری چوبیته
 دگهل، ژبه ر فان نه گه رین هه نی هه میان، ئیمامی عثمان فه رمان دا کو وان
 تشتان بسوژن.

و خودی ته عال ل سهر دهستی وی یان ل سهر دهمی وی گه له ک عهردی
 ئیسلامی فرهه کر، یعنی ئه فریقیا و قوبرس و ئه رمینیا و به نگلادش و ئه فه
 هه می هاتنه د ئیسلامی دا، ول سهر دهمی وی شه ری خوارجا دهست پیکر،
 ب سهر و کاتیا عبدالله یی کورپی سه به ئی، و ئه ئی عبدالله یی کورپی سه به ئی
 خه لک دژی ئیمامی عوئمان هاندا و (ته حریضا) وانا دکر، و ژ عیراقی هاتن
 ئه ف خوارجیت هه نی هاتن بو کوشتی هه تا کو گه هشتنه مالا ئیمامی
 عوئمان ل دوور مالا وی زفرین (دورپیچ کرن) چه ندین پروژا ئه و تیئی و برسی
 بو دمال فه و ئیمامی عوئمان ل سهر قورئان خواندن کوشتن، و ئه وی
 قورئان دخواند و هینگئ ژیی عوئمانی خودی ته عال ژیی رازی بیت هه شتی و
 دووسال بوون یعنی تو بینه بهرچا ئی خو دانعه مره کی ری دین سپی ل
 عه مره کی مه زن، ئه ف خوارجین هه نی هاتن و شه هید کرن، خودی تعالا ژ
 ئیمامی عوئمان رازی بیت.

باشی شیخی گۆت:

والرابعُ ابنُ عمِّ خيرِ الرُّسُلِ ❀ ❀ أعني الإمامَ الحقَّ ذا القدرِ العليِّ مبيدُ
كلِّ خارجيٍّ مارقٍ ❀ ❀ وكلِّ خبِّ رافضيٍّ فاسقٍ
مَنْ كانَ للرسولِ في مكانٍ ❀ ❀ هارونَ من موسى بلا نُكرانٍ
لا في نبوةٍ فقد قدمتُ ما ❀ ❀ يكفي لمن من سوءِ ظنِّ سَلِمًا

ودبیژیت: بی چاری دقهنجی و چاکی و باشی دا کورئ مامئ خیرترینئ پیغهمبه رایه، ومهره ما من ئیمامئ حهق خودانی بهایی بلند، ژناقبه ری ههر خوارجه کئ ژ ری دهرکه تی، و ههر خائینه کئ رافضی بی فاسق، و ئەو که سئ بو پیغهمبه ری خودئ سلاف لی بن ل جهئ هارونی بو موسای بیگومان، نه دپیغهمبه راتیئ دا بیگومان ژبه ری نوکه مه به حس لی کر، کو تیرا وی هه یه بی ژ هزرین خراب هاتییه پاراستن.

(والرابعُ ابنُ عمِّ خيرِ الرُّسُلِ) چاره م کهس دباشیئ دا خه لیفئ چاری یه میرئ باوهرداران شه هیدئ حهق عه لیئ کورئ ئەبی طالبي کورئ عبدالمطلبئ هاشمی ئەوژی قورپه شیه، خوانده قانئ قورئانی، فه رموده ناسه، زانایه، تیگوشه ره، شیئ هه می جهنگایه، دبیژنی: (اسد الحروب)، کورئ مامئ پیغهمبه ری خودئ یه سلاف لیبن و زه لامئ کچا وی یا طاهر و پاقره، کو فاتیمایه، وئیسنادا مه شه پورترین ریوایه تا قورئانی بو ئەوی دزقرتن کو

رپوایه تا حه فص عن عاصمه یاکو خه لکئ جزیرا عه ره بی و مسر و شام و ترکیا و عیراق هه می وه لاتین ئاسیا دخوینن، و ئه ووا نوکه ئه م ژئ دخوینن ئه و ژئ رپوایه تا حه فص عن عاصمه.

و پشتی عثمانی خودئ ته عالا ژئ رازی بیت خه لکئ ئه و هه لبرارت کو ببیته میرئ باوهرداران، و هینگی فتنه په یدابوون و هه می ژئ ئه گه ری خه وار جوان ده می خه وار جوان عثمان کوشتی خودئ ته عالا ژئ رازی بیت ئیمامئ علی دقیا تول فه کرنا عثمانی پیچه کئ گیرو بکه تن، هه تا کو سه روبه ری وه لاتی و موسلمانان جیگیر بیتن، ژنوی فیجا تولا وی فه که تن، فیجا بوچی دقیا تول فه کرنا عثمانی پیچه کئ گیرو بکه تن؟ ژبه ر گه له کیا هه ژمارا وان خوار جوان وهیژا وان، چونکی هه می ل جهه کئ کوم ببوون و به ره هف بوون شه ری بکه ن (وبئ چ ژ سه حبیان دگه ل وان خوار جوان نه بوون) قیا سه روبه ری وان ئارام بیتن و خه وارچ ژیکفه بین و خه لکئ باژپران ئه ویت هاتین مه دینئ هه ریئیک بزقرته باژپرن خو ژنوی ئیک ئیکه وانا بگرتن و تولا عثمانی فه که تن، به لئ هنده ک ژ صحابیا رازی بوونا خودئ لئ بیت کو ژوان ژئ طه لحه و زیبر و معاویه به یعه نه دانه ئیمامئ علی، ب مه رجه کئ نه بیت کو تو حه دی ل سه ر فان خه وار جا جیبه جئ بکه ت.

وهنده ک ژ سه حابییان (رضي الله عنهم) له شکه ره ک کومکرن بو شه رکرنا دگه ل بکوژین عثمانی (رضي الله عنه) دگه ل وان ئه وین کو عثمان

کوشتی خودی ته بالا ژوان سه حابیان هه میان رازی بیت ژ مه ککه هی ئینانه مه دینی ودهیکا باوهرداران دهیکا مه عائیشا ژی دگهل وان بوو، و ئیمامی عه لی خودی ژی رازی بیت هاته به راهیکا وانا و دا وان مه نعه که تن ژ چوونی، دا نه چن و بوو چونا خو بو وان دیار کر گووت: من ژی دقیت نه ز تولی فه که م به لی چنکی هه تا (وهضع) ئارام ببت و نه ز بشیم تولا وانا فه که م، و نیژیک لیك تیگه هشتن دناقبه را وانا پهیدا ببیت وی شه فی هه می ئارام نفستن، پاشی فتنه دناقبه را هه ردوو له شکهران دا پهیدا بوو چونکی هنده ک ژخه وارجوان دگهل له شکهری عه لی بوون، وهنده ک ژی دگهل له شکهری عائیشای بوون، هنده ک ژ نه وین دگهل له شکهرین عه لی ژخه وارجوان تیر هاقیتنه له شکهری عائیشای، فیان دهیکا مه عائیشای بکوژن، فیجا له شکهری طه لحه ی و زوبهیری ژی هیرش کره سه ر وان، وهه ردوو له شکهر که فتنه ناف ئیک دا و بو شهر، یا ژوانفه ئیک خیانه تال ئیک کری، و نه و بخو فتنه بوو، دفیان ئیمامی عه لی ودهیکا مه عائیشا لیک بکه فن، و هینگی معاویه خودی ته بالا ژی رازی بیت نه میری شامی بوو، ئیمامی عه لی چونک معاویه ی دا دگهل ئیک باخفن، گفتوگویی بکه ن هه تا بگه هنه ریکه که فتنه کی، و هه ر هینگی هنده ک ژخه وارجوان سه رباژین هه ردو لایان کوشتن، فیجا هه ر له شکهره کی هزر دکر کو له شکهری دی بی به رامبه ر خیانه ت لیکر، غه در لی کر، چه ند پروژه کا شهر دناقبه را وانا به رده وام بوو، هه تا پاشی ریگ که فتنی ل سه ر هندی کو حوکی بکه ن ب قورئانا

پیروز دناقبه‌را خۆدا، و پێککه‌فتن ل سەر هندی کو دژاتیا خه‌وارجا بکه‌ن هه‌ردوو پێککه‌، و بقی حالی ژنوی خه‌وارج دیار بوون مانئ هه‌ردوو بوونه ئێک و هه‌قرا‌بوون، پشتی هینگئ خه‌وارج ده‌رکه‌تن، وهینگئ وان خه‌وارجوان د گۆت ئیمامئ عومه‌ر و ئیمامئ عه‌لی هه‌ردوو کافرن و (العیاذ باللّه) و له‌شکه‌ری وانا ژێ کافره‌ و ئیمامئ عه‌لی بریار دا پێکئ ل قان خه‌وارجوان بگرتن هه‌تا کو درپێن گران ل وان داین، وهه‌می ژ ناڤ برین. قیجا ئه‌ف مه‌سه‌لێت دناقبه‌را سه‌حبیان دا چیبووین یاگرنگ ئه‌وه‌ کو مروّف خو ژێ دویر بیختن، و به‌حسئ وان مه‌سه‌لا نه‌ که‌تن یێن ناقبه‌را سه‌حبیان دا په‌یدا‌بووین، چونکی براس‌تی ده‌رگه‌هه‌کئ وه‌سانه‌ هه‌رکه‌سه‌کئ ده‌رباز ببیتن و به‌حس بکه‌تن، ژ ویقه‌ بسلامه‌تی نازفرتن، به‌لکو دفتین دلئ مه‌ یێ ب سلامه‌ت بتن به‌رانبه‌ری سه‌حبیان.

ول سالا چلئ هجری ئیمامئ عه‌لی ل سەر ده‌ستی عبدالرحمن ئ کورئ ملجه‌می هاته‌ شه‌هید کرنئ خودئ ته‌عالا ره‌حمئ یێ ببه‌ت.

ژبه‌ری هینگئ ژێ عبدالرحمن یه‌عنی ئێک ژعو‌بادیێن تابعیان بوو، یه‌عنی ئێک ژوان که‌سا بو یێن کو گه‌له‌ک عه‌بدینیا خودئ ته‌عالا دکر ژ تابعیانه‌ به‌لئ خه‌وارجوان دینئ وی لئ پویچ کرن و ب فیتنه‌ برن، هه‌تا کو ده‌ستی وی چوویه‌ خوینا ئیمامئ عه‌لی بریژتن.

تشته کی دی بو ئیمامی عهلی وهک فه خر و شانازی دئیته گیپران ئه وه کو پیغهمبه ری مه سلاف لی بن دهرکه تی بو شه ری ته بوکی وعه لی هیلا یه ل شوینا خو ل مه دینی خودی ته عالا ژی رازی بیت، عه لی گو ت دی من هیلیه دناف بچویک و ژنادا، هه چکو بو خو بکیم دانای، پیغهمبه ری سلاف لی بن گوته عه لی "أَنْتَ مَنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى، إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي" ئه ری ما تو رازی نابی کو تو بو من وه کی هارونی بی بو موسای، به لی چ پیغهمبه ری پشتی من نینن.

و ئه فه بو مرو فی دیاردکه تن کو پیغهمبه ری بره شوینا خو، کا چه وا وه ختی موسا چوییه دیدارا خودی مه زن، شوینا خو هارونی برایی خو کو پیغهمبه ره هیلا دناف به نی ئیسرا ئیلیان دا، ئه ها هوسا پیغهمبه ری مه چو ته بوکی و ئیمامی عه لی هیلا شوینا خو، و گو تی: "إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي" چ پیغهمبه ری پشتی من ناهین چونکی ل جهه کی دی یی هه ی دیژن "أَنْتَ مَنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى" به س هه تا فی ری ئه ف رپوایه تا هه نی یائ ه ف زیده هییه تیدا هه ی ئه ف ئیشکالی ژی ناهیلیتن ده می دیژن "إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي".

پاشی گۆت:

فَالسُّتَةُ الْمُكَمِّلُونَ الْعَشْرَةَ ❁❁ فَسَائِرُ الصَّحْبِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ

وهەر شهش ژى تمامکه ریښ دههان، وهه می صه حابیښ به ریښ وقه نج.

وباشترینین ئوممه تی پستی هه ر چوار خه لیفان کو ئەف هه ر چوار خه لیفه کو ب ئیکدهنگیا موسلمانان هه ر چوار خه لیفه باشترینین ئوممه تی نه، ب ریښه ندییا خو ئەبو بکر و پستی وی ئیمام عومه ر و عثمان و عه لی، پستی قان ئەف شهش سه حابییه نه، کو ئەقیت هه نی هه ر دهه پیکفه مزگینیا به حه شتی یا بو وان هاتی دئیک حه دیسدا وهک پیغه مبه ر سلاف لی بن دبیژیت: (أبو بكر في الجنة وعمر في الجنة وعثمان في الجنة وعلي في الجنة وطلحة في الجنة والزبير في الجنة وعبد الرحمن بن عوف في الجنة وسعد بن أبي وقاص في الجنة وسعيد بن زيد في الجنة وأبو عبيدة بن الجراح في الجنة) الترمذي.

ئانکو: ئەبو به کر یښ دبه حه شتی دایه و ناڤین هه ر دههان گۆتن، گۆت ئەفه دبه حه شتی دانه، ئانکو: مزگینیا به حه شتی بو وان هه ر دههان یا هاتی دئیک حه دیس دا، و ژبلی قان که سان ژى هندهک که سیښ دی یښ هه ین کو مزگینیا به حه شتی بو وان هاتی، به لی تاییه تمه ندیښ وان ئەوه کو هه ر دهه دئیک حه دیسی دا هاتین، ومه شهورن ب (العشرة المبشرين بالجنة) ئەفه ئەو دهه ین مزگینیا به حه شتی بو وان هاتین، ژبلی قان مزگینیا بو گه له کا

یا هاتی هه ما دهه ژوان ژنن ژى، وژبلی فان ژى حه مزه ابن عبدالمطلب، حسن وحسین، بلال، عوکاشی کوری محصه نی، خه دیجا و فاتیما ام رومان دهیکا عائیشای خودی ژى رازی بیت، وگه له کین دی ژى مزگینیا به حشتی یی بو وان هاتی.

باشی شیخی گۆت:

وَأَهْلُ بَيْتِ الْمُصْطَفَى الْأَطْهَارُ ❀ ❀ وَتَابِعُوهُ السَّادَةُ الْأَخْيَارُ

و ئەهلئ مالا پیغه مبهری یین پاقر، ودویقچووین وی یین به پز هه لبارتی. خیرترینن ئوممه تی ئەهلئ مالا پیغه مبهریه سلاف لی بن کو ژنن وی نه، خودای مه زن دیژیت: (وَأَزْوَاجُهُ وَأُمَّهَاتُهُمْ) کو ژنن پیغه مبهری دهیکین مه نه، و ژنن پیغه مبهری ئەویت ددنیا یی دا، ئەو ژنه نه یین کول ئاخره تی ژى دئ گه هنی ئانکو: رامانا وی ئەوژی به حشتی نه ژهر هندی ئەوژی ژ بنه مالا پیغه مبهری نه (آل البیت) ژوان ژى: خدیجا کچا خویلدی، عائیشا دهیکا مه موسلمانان کچا ئەبو بکر الصدیق، دیژنن خوشتفیا خوشتفی خودی سلاف لی بن، ههروهسا ام سلمه، زینب بنت جحش، صفیه بنت حی، سهوده بنت زمعه، ام حبیبه، ههروهسا مهیمونا کچا حارثی، و هه می ژنیت وی خودی تهعالا ژ هه میان رازی بیت، وههروهسا عه یالی وی ژى دکه فنه دبن (آل البیت) دا وهکی: فاتیما و رقیه و ام کلثوم و زینب، و نه قیین وی ژى

حسن و حسین، و پسمامی وی عه لئی کوری ئە بو طالبی، ئە قین هه نئ هه می دکه فنه دبن ئی نا ئی دا کو (آل البیت)ن، و مه تحین وان یین هاتینه کرن دگه له ک نایه ت و حه دیسان دا، و پیغه مبه ری سلا ف ل سه ر بن وه سیه تا ل مه کری ئە م دگه ل وان چاک و باش بن وقه نجیی دگه ل وانا بکه ن.

وخودایێ مه زن دیژیت: (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا (33) وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ) [الاحزاب: 33-34]

پاشی گوٲ:

فكلهم في محكم القرآن ❀ ❀ اثني عليهم خالق الأكوان
في الفتح والحديد والقتال ❀ ❀ وغيرها بأكمل الخصال
كذلك في التوراة والإنجيل ❀ ❀ صفاتهم معلومة التفصيل
وذكرهم في سنة المختار ❀ ❀ قد سار سائر الشمس في الأقطار.

ئانكو: چیکه ری هه می گه ردونی هه می ئە رد و عه سمانی مه تحین هه می سه حابیان دقورئانی دا یی کری.

د سوره تا (الفتح)دا، و د سوره تا (الحديد)دا، و د سوره تا (محمد)دا و ژبلی فان ژی و ب تمامترین و باشتترین خه سله ت و سیفه ت، به حسیی وان یی کری

و دتهورات و ئنجیلی ژى دا، سیفاتین وان ب بهرفره هی یین دیار کرین،
وبه حسئ وان د سوننه تا پیغه مبهری دا، یی چووی وهک چوونا روژی ل سهر
ئهردی.

سه حابی: ئه و که سه یه یی کو گه هشتیه پیغه مبهری سلاف لی بن و
باوهری پی ئینای وسهر ئی باوهری مری، ئه فه سه حابیه یی گه هشتیه
پیغه مبهری چ پیغه مبهر دیت بیت یان گوهلئ بیت به لکی یی (کوره) بیت،
خۆ هه که مرتد بیت پستی هینگئ بزقریته فه ژى ههر سه حابییه.

و بیروباوهرین مه ئه فه نه کو ئه ف سه حابه د راستگونه وه می عه دلن،
و ئه فه و به سی وانایه کو خودئ ژوان رازیبوویه، و ئه فه هه ما بیژه مزگینیا
به حه شتی یه بو سه حابیان، و هه که خودئ ته عالا ژ ئیکئ رازی بو دی چلی
که تن، دی به ته به حه شتی وه کی خودایی مه زن دیژیت: (وَالسَّابِقُونَ
الْأُولُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) التوبة: 100.

خودى تهعلا ژى يى ژوان رازى بووى، وئهوژى يى ژ خودى تهعلا رازى
 بووين وب ئهوى چهندا خودى تهعلا دگهل وان كرى، وخودى تهعلا
 به حسى سيفهتېن وان يى كرى دقورئائى دا، ژ وان دسورهتا الفتح دا " **مُحَمَّدٌ**
رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ " بيژت محمد
 سلاف ليېن پيغه مبهري خودى يه " **وَالَّذِينَ مَعَهُ** " وئهوژى دگهل وى " **أَشِدَّاءُ**
عَلَى الْكُفَّارِ " دژوارن ل سهر كافران " **رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ** " دناف بهرا خو دا
 گهلهك ب رهحم و دلوفانن.

سهكه ئهف رهحما دناقبهرا وان دا، نه كو ژلاوازيى يه، نه خير ئهفه
 رهحما ئيسلامييه، چونكى مقابلى وى گهلهك دژوار بوون ل سهر كافران،
 يان ژى ئهف دژواريا هئى نه ژدل رهقاتيى يه، بهلكى ئهفه ژى دژى كوفرييه،
 چونكى بهرانبهري وى رهحما ههى دناقبهرا وان بخودا ومخابنى قيگافى يى
 دژوار بووين ل سهر موسلمانان، ودگهل كافران ييت نهرم بين: (**تَرَاهُمْ**
رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ
أَثَرِ السُّجُودِ) [الفتح: ٢٩] ئانكو: تو وان دبيني ئهو د نقيژى دا بو خودى دچنه
 ركوعى وسجوودى، ئهو دخوازن خودايى وان قهنجيى دگهل وان بكهت،

فَيَجَا وَا ن ببه ته به حه شتی، و ژ وَا ن رازی ببت، نیشانا عه بدینیا وَا ن بؤ خودی ل سهر وچاقین وَا ن یا دیاره ژ بهر شوینا سجوودی وعباده تی.

(ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ) ئانکو: ئه فه ئه و

سالوخته تی وانه پی د ته وراتی دا هاتی. ومه ته لا وَا ن د ئنجیلی دا هاتی.

(كَزَّرِعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَكَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ

يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا) وه کی مه ته لا وی چانندیه پی

چه ق وبستیکا خو دهریخستی، پاشی تایین وی زیده بووین، و ب هیژکه فتی،

وخو ل سهر بنا خو گرتی وجوان رابووی، ب رهنگه کی وه سا کو که یفا

وه رازان پی بیت؛ دا ئه و ب مشه بوونا فان خودان باوهران وجوانیا وَا ن

که ریپن کافران فه که ت. وئه فه ده لیله ل سهر کوفرا وَا ن یپن نه فیانا

صه حابییان د دلی دا هه بت؛ چونکی هه چیی خودی ب صه حابییان که ریپن

وی فه که ت، ئه و وی پی خو هیژای کوفری کری. خودی سوژا دایه وَا ن یپن

باوهری ب خودی وپیغه مبه ری وی ئینای وئه و کری یا خودی فه رمان پی لی

کری ژ وَا ن، کو گونه هیپن وَا ن ژئی ببه ت، وخیره کا بی فه برین، کو به حه شته،

بده تی .

وسؤزا خودی یا راسته وهه ر دی ب جه ئیت، وهه ر کهسه کی ریکا
 صه حابیان بگرت نه و ژی وهکی وانه، وباشترییا وان یا هندییبه نه و بهری
 هاتبوونه د ئیسلامی دا وکهس نه شیت بگه هته پززا وان، خودی ژ وان پازی
 ببت.

پاشی شیخی گوت:

ثم السكوت واجبٌ عما جرى ❀ ❀ بينهم من فعلٍ ما قد قُدِّرا
 فكلُّهم مجتهدٌ مُثابٌ ❀ ❀ وخطوهم يغفره الوهابُ.

پاشی بی دهنگی یا واجب و فهره بو نه وی چه ندا ناقبه را وان دا په یدا بووی
 ب قه ده را خودی، و نه وه می مجتهدن و خودان خیرن، و خه له تیا وان ژی
 خودای بی به خشنده دی ژی به تن.

نه فه ژبنه ماییت نه هلی سوونه تی و جماعه تی یه کو نه م بیده نگیی
 هه لبرین ل سهر وان فیتنه و ئاریشن دناقبه را سه حابیان دا په یدا بووین.
 و رامانا بیده نگیی نه وه کو نه م به حس نه کهین، و نه چینه دناق فی
 بابه تی دا ب هویری و کویری، و دویش خه له تی و کیما سییت وان نه چین،
 به لکو نه م وی بیژین یا خودای مه نیشا مه دای ده می خودی دیژیت:

(وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ

سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ

رَعُوفٌ رَحِيمٌ [الحشر: ١٠] ئانكو: وئەو خودان باوەرپن پشتی ئەنصارى وموهاجرپن ئىكى هاتين دىژن: خودايى مه تو گونههين مه بو مه زى به، وگونههان بو وان برايىن مه زى زى به يين بهرى مه باوهرى ئيناي وچووين، وتو كه رب ونه فيانه كى بو ئىكى ژ خودان باوهران نه كه د دليين مه دا، خودايى مه هندی تويى تو ب به نييىن خو يى مهره بانى، وتو ب وان يى دلوفانكارى.

وئەف ئايەتە دەلێلە کو دقیت موسلمان ب باشى به حسى پيشييين خو بکەت، ودوعايان بو وان بکەت، وکو ئەو هەز ژ صەحابييين پيغه مبهري خودى بکەت، وبە حسى وان ب باشى بکەت، ودوعايان بو بکەت کو خودى ژ وان رازى ببت .

ئانكو پيدفيايه ئەم دوعا بو وان بکەين، و پيدفيايه ئەم بو وان بيژين رحمهم الله يان رضي الله عنهم، نه کو ئەم هنده كا ژى بگرين وهنده كا بهيلين، وهنده كا هەژى بکەين، و مه كه رب ژ هنده كا فهبيت، يان خه به را بيژينه هنده كا، وهنده كا هەژى بکەين، نه خير سه حابييين پيغه مبهري عليه الصلاة والسلام هەمى ژ هەژى هندی نه کو ئەم قه درى وان بگرين، و پزى ل وان بگرن، و ترضيى بکەنه سەر وان، ومه زن دانين، چونكى ئەو هه لگريت دينى مه نه ئە گەر مه ئەو ئيخستن ئە فه مه دينى خو ژى ئيخست، ئەو ستوين بو

دینئ مه، و باوه ریا مهئه وه کو ئه فان هه میا ئجتهدادا کری، بؤبجر ئینانا
 حه قیئ، نه کو ئه قین هه نئ متعمد یئن چووین خه له تیا بکه ن نه خیر نه. و
 هه می ئه هلی ئجتهدائی نه فیجا ئه گهر ئجتهدادا وان یا دروست بیت دئ دوو
 خیر گه هنه وان، و ئه گهر خه له ت ژئ بن دئ خیره ک گه هیته وان، چونکی
 مجته هه دن، و ئه و باشتین چه رخن ئه و سه رده می زیرین، ئه و چه رخی
 زیرین، وه کی پیغه مبه ری علیه الصلاة والسلام دبئیت: (خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي،
 ثُمَّ الَّذِينَ يُلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يُلُونَهُمْ) ئانکو: باشتین مروؤف قه رنئ منن ئه قین
 نوکه سه ر وه ختئ من، پاشئ ئه قین دویف وان را دهئ، ن کو تابعینه و پاشئ
 ئه قین دویف وان را دهئ کو تابعت تابعینه.

ئه فان سه حابیان پشته فانیا پیغه مبه ری یا کری علیه الصلاة والسلام
 و پیغه مبه ری ب سه ر ئیخستین، ئه فجا چ ب ده عوی بیت یان ب شیرئ خو،
 و ئه فه ئه ون یئن کو ژ پیغه مبه ری بخو فیرووین علیه الصلاة والسلام، و
 ئه فان نفیژ یئ ل پشت پیغه مبه ری کرین، و ئه فان ته ئمینا دای سه ر
 دو عایئن پیغه مبه ری، وه کی پیغه مبه ری علیه الصلاة والسلام دو عاکرین
 ئه فان دگوتن ئامین، و ئه فان قورئان ژ پیغه مبه ری گوھ ئی بوویه، و ئه فان
 دینئ گه هانیدییه مه، و ئه فان زه حمه تا برئ هه تا دین گه هشتییه مه .

فیجا نابیت ئه م دویف خه له تی و کیما سیئت وان بچن یان ژئ ئه م لئ
 بگه ریئن، و نابیت ئه م وان کافر ب قه له م دهین، یان خه به را بیژینه وان،

يان تشته كى كرىت بهیلین دویف وان فه، پیغه مبه رى مه علیه الصلاة والسلام دیژیت: "لا تسبوا أصحابی، فلو أن أحدكم أنفق مثل أحد، ذهبًا ما بلغ مد أحدهم، ولا نصيفه" البخاری.

ئانکو: خه به را نه بیژنه هه فالیت من، ئه گه رئیک ژهه وه هندی چیاپیئ ئوحدی زیرا بکه ته خیر نا گه هیته مسته کاسه حابییه کى و هه تا نیقاوی ژى.

خاتمة

في وجوب التمسك بالكتاب والسنة، والرجوع عند
الاختلاف إليهما، فما خالفهما فهو رد

دووماهيك

فهربونا دهستگرتنا قورئان وسوننهتن دا، و زقرين بو فان
هردوو ژيدهران، و همر تشتن همدژ بت دگمل وان ناهيته
قهبيل کرن.

پاشی شیخی گوت:

شَرَطُ قَبُولِ السَّعْيِ أَنْ يَجْتَمِعَا ❁❁ فِيهِ إِصَابَةٌ وَإِخْلَاصٌ مَعَا
لِلَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ لَا سِوَاهُ ❁❁ مُوَافِقَ الشَّرْعِ الَّذِي ارْتِضَاهُ

ئانکو: مهرجی قهبیل کرنا کاری ئه وه تیدا کوم ببیت دویفچوون و
دلسوزی پیکفه بو خودی، خودانی عهرشی نه بو غهیری وی، و ههقرا بت
دگمل وی شهريعهتن ئه و پڤ رازی بووی.

بیگومان ههر کارهکی ئه م بکهین ئه م حهزدکهین خودی تهعالا ژمه
قهبیل بکهت، و پاداشتی وی بو مه بنقیسیت، بهلی دقیت ئه م بزانی کو
کاری مروثی موسلمان ههتا کو قهبیل ببیت دقیت ئه ف ههر دوو مهرجین

تیدا بن، چ گاڤا ئەف مەرجه تیدا کوم بوون ئەو کاره دئ هیته قه بویل کرن،
و دئ هیته وەرگرتن، به لئ هەر دەمئ ئەف مەرجه تیدا نه بن، ئەو کاره دئ
ل خودائئ خو هیته زفراندن و ناهیته قه بویل کرن.

مەرجه ئیکئ: ئیخلاص، ئانکو: دقیت ئەو کارئ مرؤف دکهت ب تنئ ژبه ر
خودئ تهعالا بیت، و چ مەرهمین دی مرؤفی پئ نه بن، ئانکو ئەو کاره نه بو
که سه کئ دی بهیته کرن، چونکی دئ بیته شرک و خودایئ مەزن وی کاری
قه بویل ناکه تن، بئ کو شرک دگهل تیکهل کری بیت، ههروهکی د فەرموودا
قودسیدا هاتی پیغه مبهری مه ﷺ ژ خودئ تهعالا قه دگوهیژیت دەمئ
خودئ تهعالا دیژیت: " **أَنَا أَعْتَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ مَنْ عَمِلَ عَمَلًا
أَشْرَكَ فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكْتُهُ وَشِرْكُهُ** " [رواه مسلم]

ئانکو: ئەز بئ بئ پیدئی مه ژ شرکئ، قیجا هەر که سئ کاره کئ بکهت و
ئیکئ دگهلن بکهته شریک ئەز دئ وی هیلمه ب هیثیا شرکا وی قه.

خودایئ مەزن دیژیت: **(فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا
صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا)** [الکھف: ۱۱۰]

ئانکو: قیجا هه چینی ژ عه زابا خودایئ خو بترست ودلئ خو ببهته خیرا وی
ل رۆژا دیدارا وی، بلا کاره کئ چاک بو خودایئ خو بکهت کول دویف
شریعه تی وی بت، وچو شریکان د پهرستنئ دا بو وی نه دانت.

مه رجی دوویں دویچوون، ئانکو: ئەو کارئ مروّف دکەت دفتت ئەو بیت یئ شه ریعەتی گۆتی، یئ پیغە مبه ری خودئ ﷺ به ری مه دایئ و ئە نجام دای، چونکی په رستن گوهدارییه، فیجا هەر که سه کئ کاره کئ بکه تن ب تشته کئ کو خودئ و پیغە مبه ری ﷺ فه رمان پئ نه دابت ب راستی ئەو که سه ژ گوهداریئ ده رکەت، ئانکو: ئەو کارئ تو دکە ی ئەو کاره بیت ئەوی خودئ ته عالا و پیغە مبه ری ﷺ به ری مه دایئ، ههروه کی رب العالمین عز وجل

دیژیت: (وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) [الأنعام: ۱۵۳]

ئانکو: و ژ تشئ خودئ شیرەت پئ ل هه وه کری ئە فه یه: کو هندی ئیسلامه رپکا خودئ یا راسته فیجا هوین لی هه رن، ودویچوونا رپکین به رزه بوونی نه کهن، ئەو دئ هه وه بژاله کهن، وهه وه ژ رپکا خودئ یا راست دویرکه ن. ئەف به رپخوودانا بهر ب رپکا راست فه ئەوه یا خودئ شیرەت پئ ل هه وه کری؛ دا به لکی هوین ب رپکا بجه ئینانا ئە مرئ وی خو ژ عه زابا وی بیاریزن.

فیجا هه رپکه کا خودا په رستن هه بیت پیغە مبه ری مه ﷺ فه رمان پئ نه کریت، ئەو نه ژ رپکا راست و دروسته، رپکا راست و دروست ئەوه یا کو پیغە مبه ری ﷺ فه رمان پئ کری، ئە گه ر فه رمان پئ نه کریت، نه رپکا راست و دروسته به لکو ئەو کوره رپکه، و ئەو رپکه دئ خه لکی ژ رپکا خودئ ته عالا دویر ئیخیت، و دئ وان ژیکفه که تن نه کو دئ وان گه هینیته خودئ.

پاشی شیخی گۆت:

وَكُلُّ مَا خَالَفَ لِلْوَحِيِّينَ ❀ ❀ فَإِنَّهُ رَدٌّ بغيرِ مَينِ.

و هەر تَشْتَه كَي هه قَدَرِي هه رَدوو وه حيا بيت، ئەو يا زفراندييه و پره تكرييه
بئ شك و بيگومان.

ل قَيَرِي شَيْخِي رَحْمَهُ اللَّهِ تَعَالَى دَقِيَّتَيْن بۆ مه ديار كه تن كا بيدعه چييه؟؟
و كيژ عه مه ل دئ بيته بيدعه و ژ موسلمانى ناهيته وهرگرتن.

بيدعه: ئەو كار هيه بئ د ئيسلامئ دا دهيتته كرن بئ كو به لنگه يه ك ل سه ر
هه بيتن ژ قورئان و سوننه تئ، ئانكو: هه ر كه سه كئ كار ه كئ بكه تن دديئ
خودئ دا بيت، ئانكو دينئ دا بكه ت نه كو كار ه كئ دنيا يئ بت به لكو دينئ دا
بيت، و ئەو نه بيت يا خودايئ مه زن گۆتئ، و ئەو نه بيت يا پيغه مبه رئ خودئ
ﷺ به رئ مه دا يئ و ئەنجام دا ي، ئەو كار ه بيدعه يه و ناهيته قه بويل كرن،
نه كو به س ناهيته قه بويل كرن به لكو سه ر دا چوونه و گونه هه، پيغه مبه رئ
مه ﷺ ديژيت: "وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ" ئانكو: هشياري وان كارا بن
ئەوين ژنوي دهر كه تين.

"فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ" ئانكو: چونكي هه ر تَشْتَه كَي ژنوي دهر كه قيت

بيدعه يه.

"وَكَلَّ بَدْعَةً ضَلَالَةً" ئانكو: و هەر تشته كئ ژنوی دهركه تی هەر بیدعهیه ک سهرداچوونه بئ ئەمرییا رب العالمینی و پیغه مبهرییه ﷺ. ئەف فهرمووده ابو داود و ابن ماجه فه دگو هیژن.

قیجا تشتی نه ژ دینی بیت چهند بهیته جوانکرن و خه ملاندن و به لاقکرن هەر ناهیته و هرگرتن، خو هه که خودانی وئ هزردهکته دئ ئەف کاره وی ل خودی نیژیک کهت، ئەفه چ مفای لی ناکهت چنکی نه ئەوه یا شهریعه تی ریکپیدای، و پیغه مبهری خودی ﷺ بو مه ریسایه کئ ددانیت دئ مه سه لی دا و دبیزیت: (مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ) متفق علیه.

ئانکو: هەر که سه کئ کاره کئ بکه تن ددینی خودی دا بیت، ئانکو دینی دا بکهت نه کو کاره کئ دنیا یئ بت به لکو دینی دا بیت، و ئەو نه بیت یا خودای مه زن گوئی، و ئەو نه بیت یا پیغه مبهری خودی ﷺ بهری مه دای و ئەنجام دای، ئەو کاره بیدعهیه و ناهیته قه بویل کرن.

و دبیزیت: (مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ) مسلم.

قیجا خو هه که مروف نه زان بیت ژ و کاره کئ بکهت و به لگه لسه ر نه بیت، هەر چهند گونه هکار ژ نه بیت ژ بهر نه زانینا خو، به لی ئەو کار ژ وی ناهیته قه بویلکرن، چونکی ئیک ژ مه رجین قه بویل بوونا عه مه لی ژئ کیمه ئەو ژ دیقچوونا پیغه مبهری خودی ﷺ.

قېچا عەمەل ھەكە ئىخلاى تىدا نەبىت دى بىتە شىرك، ۋەھەكە دىقچوون تىدا نەبىت دى بىتە بىدعە، لەوا گەلەك گىرنگە قان ھەردوو مەرجوان دىكارى خودا پەيدا بىكەين.

پاشى شىخى گۆت:

وَكُلُّ مَا فِيهِ الْخِلَافُ نُصَبًا ❀ ❀ فَرُدَّهُ إِلَيْهَا قَدْ وَجَبَا

ۋ ھەر پرسەكا خىلاف تىدا ھەبىت، يا فەر ۋ واجب ئەو ھە ۋ ھەبىتە شەگەراندىن بۆ قورئان ۋ سوننەت.

قورئان ۋ سوننەت بۆ مە دىار دىكەتن كا دى چەوا كىشە ۋ ئارىشىن خۆ، ۋ ھەروەسا ھەشركى ۋ جىاوازيپن خۆ چارەكەين.

بۆ نەمونه: بۆ مە خىلاف چىبوول سەر بابەتەكى دى چەوا چارەسەر كەين؟ پىدقىيە ئەم ل قورئان ۋ سوننەت بزقرىن، ھەردوو لا پىدقىيە ل قورئان ۋ سوننەت بزقرن، قورئان ۋ سوننەت پشتەقانىيا كى بىكەتن ئەو ۋ ۋىن دروستە.

ئانكو: ئاساييە مروقى خىلاف ھەبن ۋ بوچونپن جىاواز ھەبن نورمالە، چونكى دىنى مە قورئان ۋ سوننەتە، قېچا ھەر زاناييەكى ھەر قوتابىيەكى زانىنا زانستى شەرى ۋەكى بۆچوونا خۆ تىدگەھىت، ۋ ئەقە دى بىتە ئەگەرى جىاوازيپ ئەقە ئاساييە، بەلى يا نە دروست ئەو ل پەرتووكا خودى

و سوننه تی نه زقرتن، به لی هه ر ده می ئە م ل قورئانی و سوننه تی زقرین و خیلافا خو عه رز بکه یین، و ئە م سه حکه یی قورئان و سوننه ت پشته فانییا کیژ بوچوونی دکه ت، و ئە م وی قه بیل بکه یین ئە و دروسته و چ ئاریشه نینه، چونکی چینابیت مرؤف بوچوونیی خو سه ر سوننه تی بیختن، پیدقییه هه ردوو لایین بخیلاف چووین ل قورئانی و سوننه تی بزقرن و حوکئی وی قه بویل بکه ن و پی رتزی بن، خودای مه زن دیژت: (فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا) [النساء: ۵۹] ئانکو: هوین د به رسقا فه رمانین خودی وهرن و بی ئە مرپیا وی نه که ن، و د به رسقا پیغه مبه ری ژی سلاق لی بن وهرن، و گوهدارییا وی حه قیی بکه ن یا ئە و پی هاتی، و گوهدارییا مه زن و کاربده ستین خو بکه ن به لی نه د بی ئە مرپیا خودی دا، و ئە گه ر هوین د ناقبه را خو دال سه ر تشته کی ب هه فرکی چوون، هوین حوکئی وی تشتی بو خودی و پیغه مبه ری بزقرینن، ئە گه ر هه وه ب دورستی باوه ری ب خودی ورؤزا حسیی هه بت .

ئە ف زقراندنا هه وه ژ هه فرکییی وژیکفه بوونی چیتره، و دویماهیییا وی باشتره .

ژبه ر هندی وی بوجونئی وهرگرین یا دگهل قورئانی و سوننه تی ئیک بیت وهه فگرتی بیت، لهوا ئیمامی شافعی دیژیت: "أجمع الناس على أن من استبان له سنة رسول الله ﷺ لم يكن له أن يدعها لقول أحد من الناس" الرسالة.

زانا هه می ئیک دهنگن کو هه ر که سه کی بوئه وی دیار بیت کوئه ف تشته سوننه ته و گوئنا پیغه مبهریه ﷺ ناچیبیت نهو وی سوننه تی بهیلت ژبه ر گوئنا که سه کی دی، ئانکو نا چیبیت مروف گوئنا که سه کی ل سه ر یا خودی، و پیغه مبهری وی بیخیت ﷺ، چهند رهئی و بوچوونا ته لنگ ته یا جوان و بهیز بیت، نه گهر ئایه تا قورئانی یان گوئنا پیغه مبهری ﷺ هات پیدفیه تو بوچونا خو بهیلی و ل گوئنا خودی و پیغه مبهری بزقری ﷺ.

پاشی شیخی گوت:

فَالدِّينُ إِنَّمَا آتَى بِالنَّقْلِ ❁ ❁ لَيْسَ بِالْأَوْهَامِ وَحَدْسِ الْعَقْلِ

هندیکه دینه ی بو مه هاتی ب رپکا نه قلی و فه گوهاستی، نه ب هزر و وههم و خه یالین عه قلی.

بیگومانه دینی مه کو ئیسلامه ژلای خودای مه زنفه هاتییه ب رپکا فه گوهاستی، کو جبریلی علیه السلام ژ خودای مه زن ی فه گوهاستی بو پیغه مبهری ﷺ، و پیغه مبهری مه ﷺ بو سه حابیین خو، و سه حابیین بو

يَبْنِ دَوَيْدًا خُودَا كُو تَابِيعَهُنَّه، وَ هُوسَا دَهَسْت بُو دَهَسْتِي ژ نَهْلِي عَلِي
هَاتِيه فَه گُو هَاسْتَن هَه تَا نَهْف دِينَه گَه هَشْتِيه مَه، ژبَه ر هِنْدِي خُودَايِي
مَه زَن دِيژِيْت: (إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا
أَرْنَكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا) [النساء: ۱۰۵] ئَانِكُو: هِنْدِي نَه مِين
مَه قُورْنَان ب رَاسْتِيي بُو تَه -نَه ي پِيغَه مَبَه ر- هِنَارْتِيه؛ دَا تُو ب نَه وِي يَا
خُودِي بُو تَه ب وَه حِي ئِينَايَه خُورِي وَنِشَا تَه دَاي فَه رَمَانْدَارِيي د نَاقِبَه رَا
مَرُوفَان دَا بَكَه ي، فَيَجَا تُو بُو وَان يِي -ب فَه شَارْتَنَا حَه قِيي- خِيَانَه ت ل
خُو كَرِي د وِي گُوتِي دَا يَا نَه وِي هَه فَرِكِيَا تَه دَكَه ن نَه بَه پَشْتَه فَا ن.

ژبَه ر هِنْدِي پِيْدَقِييَه نَه م تَشْتِي ژ نَه قَلِي وَه رَغْرِي ن نَه كُو ب عَه قَلِي، ئَانِكُو
نَه م عَه قَلِي خُو سَه ر بَه لَكَه يِي ن قُورْنَانِي وَ سُونَه تِي نَه ئِيخِي ن، وَه كِي
مُوعْتَه زَه لِيَا كُو عَه قَلِي خُو سَه ر نَه قَلِي دِيخِن، بَه لَكُو بَه رُوفَاژِي كُو پِيْدَقِييَه
نَه م نَه قَلِي كُو قُورْنَان وَ سُونَه تَه نَه م سَه ر عَه قَلِي بِيخِي ن، وَ نَه م وِي
وَه رَغْرِي ن يَا كُو خُودِي تَه عَالَا گُوتِي، ژبَه ر هِنْدِي خُودَايِي مَه زَن گُوتَه
پِيغَه مَبَه رِي مَه ﷺ (إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَا أَرْنَكَ اللَّهُ).

ژبَه ر هِنْدِي پِيْدَقِييَه مَرُوفِي مُوسَلْمَان خُو ب نَه قَلِي فَه بَغْرَتِن كُو قُورْنَان وَ
سُونَه تَه، نَه كُو بَكَه فَيْتَه دُويْف هِنْدَه گُوتِن وَ نَه هُوانَا، هَه رُوه كِي خُودَايِي

مهزن دبیثیت: (فَأَسْتَمْسِكُ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ)

[الزخرف: ٤٣]

ئانكو: قیجا تو -ئهی پیغهمبهر- خو ب ئهوی قه بگره یا خودی د ئی
قورئانی دا فهرمان پی ل ته کری؛ چونکی تو پی ل سهر ریکه کا راست، کو
دینی خودییه، وئه قه موکمکرنه که بو پیغهمبهری سلافا لی بن، ومه دحه که
بو وی .

فَیْرَى شَیْخِ هَاتِهِ دُووماهیکا مهتئی و **دیئزیت**:

ثُمَّ إِلَى هُنَا قَدْ انْتَهَيْتُ ❀ ❀ وَتَمَّ مَا بَجَمَعِهِ عُنَيْتُ.

پاشی ههتا فایرئ نهز ب دووماهی هاتم، و نهز خلاس بووم ژ وئ یا من دقایای کوم بکه م.

سَمِيئْتُهُ بِسَلَامِ الْوُصُولِ ❀ ❀ إِلَى سَمَا مَبَا حِثِ الْأُصُولِ .

من ناثئ وئ کره پیسترا گه هاندنئ، بو بلندییا بابه تئین بیروباوه ران

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى انْتِهَائِي ❀ ❀ كَمَا حَمِدْتُ اللَّهَ فِي ابْتِدَائِي.

و هه می حه مد بو خودئ بن ل سه ر ب دووماهی ئینانئ، ههروه کی من حه مد ا خودئ کری ل ده ستپیکیئ.

أَسْأَلُهُ مَغْفِرَةَ الذَّنُوبِ ❀ ❀ جَمِيعِهَا وَالسَّتْرَ لِلْعِيُوبِ .

و نهز داخوازا غه فراندنا هه می گونه هان دکه م، ههروه سا ستاره کرنا کیم و کاسییا.

ثُمَّ الصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ أَبَدًا ❀ ❀ تَغَشَى الرَّسُولَ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدًا .

پاشی سلاف و سه لاواتئین به رده وام، ل سه ر هه لبرارتی موحه ممه دی بن علیه الصلاة و السلام.

ثُمَّ جَمِيعَ صَحْبِهِ وَالْأَلِ ❀ ❀ السَّادَةِ الْأُمَّةِ الْأَبْدَالِ .

پاشی سه لآوات و سلاف ل سهر هه می سه حابییان و بنه مال و دویکه فتی
و زانا و زه لآم باشین ئوممه تی بن.

تَدْوْمُ سَرْمَدًا بِلَا نَفَادٍ ❀ ❀ مَا جَرَّتِ الْأَقْلَامُ بِالْمِدَادِ.

هه ردهم و به ردهوام بی دووماهیک، ئانکو ئەف سه لآوته ب دووماهیک
نه هیئ ل سهر وان، هندی قه له م ب حبری بهیینه نقیسین.

ثُمَّ الدُّعَا وَصِيَّةُ الْقِرَاءِ ❀ ❀ جَمِيعِهِمْ مِنْ غَيْرِ مَا اسْتِثْنَاءٍ.

پاشی وه سییه تی ل وه دکه م کو هه می خوانده قان پیکه ده دوعا بو من
بکه ن (بو نقیسه ری: **حافظ حکمی رحمه الله**).

أَبْيَاتُهَا (يُسْرٌ) بَعْدَ الْجَمَلِ ❀ ❀ تَأْرِيخُهَا (الْغُفْرَانُ) فَافْهَمِمْ وَاذْعُ لِي.

هه ژمارا به یئین ئی مه نظومئ (یُسْرٌ) ئەف په یفا (یُسْرٌ) ئانکو د هژمارا
حه رفین ئە بجه دی دا، و میژوو یا وی ژی (الْغُفْرَانُ) فئجا تیبگه هه و دوعا بو
من بکه.

په یفا (یُسْرٌ) ب حه رفین ئە بجه دی کو ژمارا به یئین ئی منظومئ 270، بی
مقدیمه و خاتیمه، ئانکو ژبلی مقه دیعی و خاتیمی ئەو به یئین به حسا
بیروباوهران دکه ن 270 نه، چونکی (یُسْرٌ. ی. س. ر) ب حسابا ئە بجه دی
(ی) دبیته ژماره 10 و (س) دبیته 60 و (ر) دبیته 200 ئە فجا 10 + 60 +

200 = 270. و 11 بهیت مقه دیمه نه و ههروه سا 9 بهیت خاتیمه نه هه می
پیئکفه دبیته 290 بهیت.

ههروه سا (الغفران) به رانبه ر حه رفین ئه بجه دی (ا) ب 1 یه و (ل) ب 30
و (غ) ب 1000 و (ف) 800 و (ر) 200 و (ا) ب 1 و (ن) 50، هه می پیئکفه
دبیته 1362، ئانکو ئه ف منظومه سالا 1362 هه هاتییه نفیسین.

وهه تا قیڑی ئه م ژى ب دوماهی هاتن ژ ئی شروفه کرنا کورت بو ئی
مه نظومئ، وهه می حه مد وسوپاسی بو خودایئ مه زن بن کو ته وفیقا مه
دای بو ئی کارئ پیروز، وژ خودایئ مه زن دخوازم ژمه قه بویل بکه ت وبکه ته
د ته رازییا خیڑن مه و دهیباب وماموستا وقوتابیان وخوانده قانئ ئی په رتوکئ
دا، وبیگومان کارئ مروئی بن کیماسی نابن ژ خودئ دخوازم لمن ببوریت،
چونکی ب تنئ په رتوکا خودئ یا تمامه، وهک ئیمامئ شافعی دبیزیت: (أبی الله
أن يتم إلا كتابه).

شروفه کرنا ئه ئی مه تنئ مه ده ستپیکر بؤل روژا سئ شه مبی 24 هه یفا 1
سالا 2023، ب دوماهیک هات روژا سئ شه مبی 24 هه یفا 7 سالا 2023.
کو هه ر حه فتیئ مه وانه یهک شروفه دکر.

والحمد لله رب العالمين.

ناقص پروک

- 58 مقدمة (پيشهڪس) (پيشهڪس)
- توحيد دى بيته دوو جور كو جورى ئيكنى ئهو ژى تهوحيديا نياسين و
- 71 جيگيركنسى يه .
- جورى دووى يى تهوحيدي، ئهو ژى تهوحيديا داخوازكن و مههمسى يه، كو
- 125 ئهقه رامانا پهيفا (لا اله الا الله).
- پيناسهكرنا پهرستنسى، و بهمس كرنا هندهك ژ جورين پهرستنسى، يين
- كو همر كهسهكن تشتهك ژ وان پهرستنا بو غهبرى خودى بكهت
- 145 بيگومان ئهو كهفته د ههفپشك دانانس (شركسى) دا.
- دياركرنا ههقدژا تهوحيدي دا كو ئهو ژى ههفپشك دانانه (شركه) ئهو ژى
- 162 دبيته دوو پشك: بچويكتر و مهزنتر و دياركرنا همر ئيك ژ وان.
- دياركرنا هندهك كاران دا كو خهلكى ناسايسى نهجام دهن هندهك ژ وان
- كارا شركن و هندهك نيزيكى شركسى نه، و دياركرنا حوكمس پيئه خواندن
- و نقشتيا (الرقية) دا. 171
- ژ شركسى يه كرياتا وان كهسين (تبرك) ئى ئانكو داخوازا بهرهكهتسى دكن ب
- دارهكسى يان ب بهرهكى يان ب جههكى يان قهبرهكى يان يين وهكى وان،
- كو بكهته جهن عيبادهتسى و بهردهوام بچيته ويړى (ئهف كرياره ژ شركسى
- 180 نه).

ديارکرنا وی چهندا ئەفرۆکە خەلکێ گشتی کەتیه تێدا ژ وان کارین ل نک
 قەبران دەینه کرن، و وی چەندی دکەفنی ژ شرکا ئاشکرا، و زیدهگافی
 کرنی و زیدهرهوییا د مرییان دا..... 192

ديارکرنا راستیا سحری، و هەدی سحری، و هەروەسا ستیرناسی ژ
 زانستەکه ژ سحری، و ديارکرنا سزایین وی کەسن باوهری ب خیفزانکا
 هەبیت و ئەوان ب راست بەهريخیت..... 207

رامانا فەرموودا جبریلی دا (عليه السلام) یا ب ناڤودەنگ د فیڕکرنا مە دا
 بو دینن مە، و کو دینن مە دبیتە سن پله (ئیسلام، و باوهری، و
 قەنجی) و ديارکرنا ستوینین هەر ئیک ژ وان..... 225

باوهری ب گوهدارییا خودی و طاعتن وی زیدهدبیت، و ب گونەه و
 سەریچییان کیم دبیت، و مروۆش گونەهکار و خرابکاری موسلمان ب چ
 گونەهین دبن شرکێ دا کافر نابیت، ئیلا ئەگەر ئەو بو خو وی گونەهن
 حەلال بکەت، و ئەو مروۆف یی دبن حەسکرنا خودی تەعالا قە، و تەوبا
 وی دی ژئ هیتە قەبویل کرن هندی رح نەگەهشتبیتە گەورییا وی. 282

نیاسینا پیغمبەری مە موحەممەدی ﷺ، و تبليغه الرسالة، و گەهاندنا
 وی بو پەياما خودی، واکمال الله لنا به الدين، و خودی ب قس
 پیغمبەری دینن بو مە تمام کری، و ئەه خاتم النبیین، و ئەو دوماهیک
 پیغمبەره، و سید ولد آدم أجمعین، و مەزنیت هەمی کورپت ئادەمییه،
 وأن من ادّعى النبوة من بعده فهو كاذب، و هەر کەسەکن بانگەشەیا
 پیغمبەراتییین بکەت پشتی وی ئەو درەوکەرە..... 293

- دهر بارهیی وی کهسن کو باشتترین کهسن نوممهتن یه پشتی
پیغمبهری خودی صلی الله علیه وسلم، کو بهحسکرنا قهنجی و
چاکیین سهحابییان، و خو دویر ئیخستن ژ هندی کو بهحس خلهتی و
کیماسییین وان بکهین یان ژی نهو تشتین ناقهرا وان داپهیدا بوین و
رویداین..... 318
- دوماهیگ 343
- فهربوونا دهستگرتنا قورئان وسوننهتن دا، و زقرین بو شان ههردوو
ژیدهرا، و همر تشتین ههقدژ بت دگهل وان ناهیتته قهیل کرن. ... 343

مزكفت
www.mzgaft.com

أَبْدَأُ بِاسْمِ اللَّهِ مُسْتَعِينًا رَاضٍ بِهِ مُدْبِرًا مُعِينًا
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا هَدَانَا إِلَى سَبِيلِ الْحَقِّ وَاجْتَبَانَا
أَحْمَدُهُ سُبْحَانَهُ وَأَشْكُرُهُ وَمِنْ مَسَاوِي عَمَلِي أَسْتَغْفِرُهُ
وَأَسْتَعِينُهُ عَلَى نَيْلِ الرِّضَا وَأَسْتَمِدُّ لُطْفَهُ فِيمَا قَضَى
وَبَعْدُ إِنِّي بِالْيَقِينِ أَشْهَدُ شَهَادَةَ الْإِخْلَاصِ أَلَّا يُعْبَدُ
بِالْحَقِّ مَالُوهُ سِوَى الرَّحْمَنِ مَنْ جَلَّ عَنْ عَيْبٍ وَعَنْ نُقْصَانٍ
وَأَنَّ خَيْرَ خَلْقِهِ مُحَمَّدًا مَن جَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى
رَسُولُهُ إِلَى جَمِيعِ الْخَلْقِ بِالنُّورِ وَالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ
صَلَّى عَلَيْهِ رَبُّنَا وَمَجَّدَا وَالْآلِ وَالصَّخْبِ دَوَامًا سَزَمَدًا

مژگهفت

www.mzgaft.com